



## فهرس نوسال معرفت

	صحيفه	مواد تقويميه	صحيفه
<p>ارباب زراعتہ کورہ مبادی فصول . ازمنہ مختلفہ حصاد .</p>	۲۸	<p>اخطار مخصوص . تنبیہ .</p>	۲
<p>زایجہ شہور .</p>	۳۰	<p>مبادی فصول اربعہ . امتداد فصول اربعہ .</p>	۳
<p>برغروبیدن دیکرینہ قدر تام ساعت ایلہ گذران ایدن زمانی ناطق جدول .</p>	۴۰	<p>شمسی ہجری آیلرینک مصادف اولدیغی شہور افرنجیہ .</p>	۴
<p>آلافرانقہ ساعتہ کورہ وقت غروبی ناطق جدول .</p>	۴۲	<p>تقویم شہور .</p>	۴
<p>وقت زوالده اذانی ساعتی تعیینہ مخصوص جدول .</p>	۴۴	<p>خسوف و کسوف .</p>	۱۶
<p>غرہ نامہ یعقوب کندی .</p>	۴۵	<p>۱۳۰۶ سنہ قریہ سنک مصادف اولدیغی سنین مشہورہ .</p>	۱۷
<p>استانبولده وقت زوالده ایکن ممالک مشہورہده ساعتک نہ مقدار اولدیغی .</p>	۲۶	<p>سال حالہ قدر بعض وقایع مشہورہ رہدن بری گذران ایدن سنین .</p>	۲۰
<p>جلوس ہمایون . ایام قعود حکمداران .</p>	۴۷	<p>منطقہ البروج . علامات اجرام .</p>	۲۲
<p>ولادت ہمایون . ایام ولادت حکمداران .</p>	۴۸	<p>ایام ولیالی مباحثہ اسلامیہ .</p>	۲۳
<p>سیر سفاین ایچون تہلکہ لی ایام .</p>	۵۰	<p>اعیاد المسلمین والایام المشہورہ .</p>	۲۴
<p>مہندہ تورلوژی یعنی احوال ہوائیہ تقویم زراعت .</p>	۵۱	<p>ہبوطدن ہجرتہ قدر بعض وقایعک ماہینی .</p>	۲۵
<p>تقویم زراعت .</p>	۵۲	<p>مسالك شمسی فی تشکیل ایدن اجرام . کونلرک امتداد و تناقصنی ناطق تقویم .</p>	۲۶
<p>بالتجی تقویمی .</p>	۶۱	<p>۱۳۶۷ سنہ شمسیہ سنک احوال عمومیہ سی .</p>	۲۷
<p>سندات و سارہیہ یابشدیریلان بوللزه دائر تعرفہ .</p>	۶۶		
<p>رسوم نسبیہ تعرفہ سی .</p>	۶۷		
<p>تغیا نظامنامہ سنہ تذیل ایہیلان مواد نظامیہ .</p>	۶۸		

صحيفه	صحيفه
آلمانياده تعداد اولنان حيوانات . آلمانيانك ۸۷ سنه سنده كي ادخالات . واخراجاتي .	۶۹ سلطنت سنيه بوستهلرينه يكي تعرفه سنه متعلق ايضاحات .
۱۸۸۸ و ۸۹ سنه لرنده آلمانيا اردولرينك قوتي .	۷۰ طشره ده قوريلان پنايرلرك ميقاتي .
روسيه ده تزايد نفوس واكثر اقوامك ازدياد نفوس ايچون محتاج اولديغي زمان .	۷۲ سلاطين عثمانيه نك مدت عمر وسلطنتلريني ناطق جدول .
فرانسه اهايلسنك منقسم بولنديغي صنوف مختلفه .	ايلستايستيق
فرانسه نك تذيي نفوسي . آوستريا - مجارستان مكاتي .	۷۵ ديون دول اياه ثروت ملل .
آلمانياده مشهور ۱۰۰ شريك مقدار نفوسي .	ثروت مللك بهر نفوسه اصابت ايدن مقداري .
كاغد اعمالنه متعلق برايستايستيق .	۱۸۸۸ سنه سنده دول مستقله اردولرينك قواي موجوده سي .
مقالات مختلفه	موازنه معارف امم . قطعات عالمده موجود شومندوفر خطلري .
هجرت شمسيه اوزرينه تعاطي افكار :	اوروپا ممالكنده موجود اولان تلغراف خطلري . عموم پوستلر .
مشيران عظامدن برذانك صاحب تقويمه مکتوبلري .	۱۸۸۶ سنه سنده قطعات عالمده تعاطي اولنان مكاتب . سطح ارضه اقوام بشرك اشغال ايلديكي اراضي .
صاحب تقويمك جواننامه سي .	اوروپا ممالك جسيمه سنده موجود كتابخانهلر .
غازي احمد مختار پاشا حضرتلرينك ذکر اولنان مکتوب اوزرينه ملا . خطات مخصوصه لري .	اوروپاده وفيات سنويه نك مقداري . آلمانياده تعاطي اولنان مکتوب وتلغرافنامه .
يوم - کون کله لرينه دائر ايضاحات يعقوب بن اسحق کندی .	۱۸۸۷ ده آلمانيانك سفن تجاريه سي . آلمانيه ده مهاجرت .
ابومعشر بلخي .	۱۸۸۶ سنه سنده آلمانياده حبوبات خسه .
عربلرک حفظ الصحه بده متعلق تدابير .	برلينده نشر اولنان غزتلر .
مشهور قورسانلر .	
پرنس بسمارکک احوال خصوصيه سي .	
مشارالبهک خط دستي .	

صحيقه
۱۶۸ رشيد بك .
۱۷۵ ملوك بنواميه .
۱۷۶ خلفای عباسيه .
۱۷۷ آوستريا ايمپراطوري فرانسوا ژوزه ف .
۱۸۲ فون درغولتس پاشا .
۱۸۹ هوبه پاشا .
۱۸۹ جنرال نادر پاشا .
۱۹۸ ماريآره زانك هيكلې .
۲۰۱ آلمانيا ايمپراطوريه ايمپراطوريچه سي .
۲۰۵ زنكبار حاكي برغش بن سعيد .
۲۰۷ حبش امراسندن مهلك .
۲۰۸ دوكتور شنيچر نام ديكر امين پاشا .
۲۱۴ اسيا مشهر ملاحظنده نائل مكافاة اولان مجار قزي .

### معلومات متنوعه

۲۱۵ سيوا و ويشنو مذهبلري .
۲۱۶ هوراسلرله كورياسلر .
۲۱۷ قرائب طائفه سنك بعض عاداتي .
۲۱۹ ماداغاسقار ليلرك بعض عاداتي .
۲۲۰ بروجودك مواد مركبه سي .
۲۲۰ پروسيا دولتلك احتياط خزينه سي .
۲۲۱ ميلاد ايله هجرتدن بري مرور ايدن دقيقه لر .
۲۲۲ آمريكا غزتلرينك اعلان بدلاتي .
۲۲۳ عالمك اك بيوك زنكييلري .
۲۲۴ دوملك حفظ صحتنه مداري .
۲۲۵ وصايای بيته .
۲۲۸ لطائف .
۲۴۱ كال بك .

صحيقه
۱۲۸ ايمپراطور اوچنجي قره دريق .
۱۴۲ موسيو كه فكه ن .
۱۴۳ شارلوتنبورغ سرايې .
۱۴۴ ايمپراطور لك تر به سي .
ازهار تاريخيه

۱۴۶ سلطان سليم اوله منسوب ايكي قول .
۱۴۷ ايبروس حكمداري پيروه منسوب ايكي قول .
۱۴۷ ويل او قومه كه مغلوب اوله .
۱۴۸ ايمپراطور ايكنجې ژوزفه منسوب برقول .
۱۴۸ باوزانياسك والده سنه منسوب برسوز .
۱۴۹ پروسيا پر نسي آوغوستنك برقولي .
۱۵۰ حررينك برقولي .
۱۵۱ سقراطك برقولي .
۱۵۲ آنيالك برقولي .
۱۵۲ مشهور لئونيداسك برقولي .
۱۵۲ نافع بن عقبه نك برقول مشهورې .

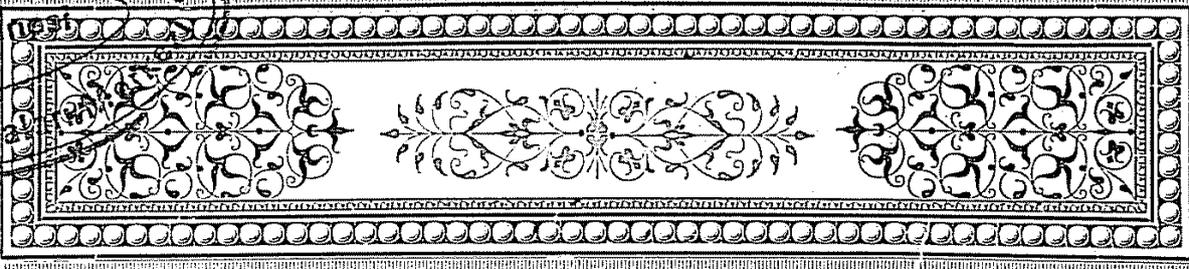
### ملقطات

۱۵۳ طالموتدن ماخوذ بعض اقوال .
۱۵۴ حضرت فاروقك سردار اسلامه بر امر نامه لري .
۱۵۶ نوشيروان ايله بزر جهر آره سنده محاوره .

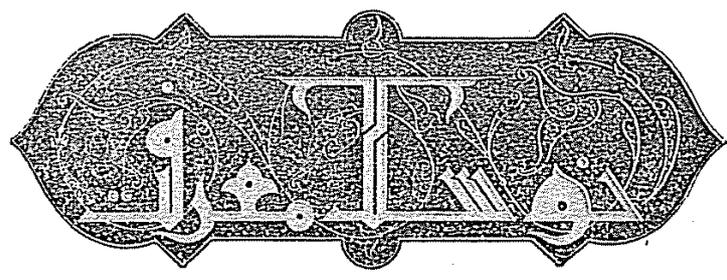
### تراجم احوال

۱۶۱ ياوز سلطان سليم .
۱۶۶ بارباروس خيرالدين پاشا .

Kiye  
Kütüp  
Araştır



۱۳۰۶  
سنه قمریه سنه مصادف  
۱۲۶۷  
سنه شمسیه سیچون تقویم ابوالضیا  
طقوزنجی سنه



معارف نظارت جلیله سنک رخصتیه

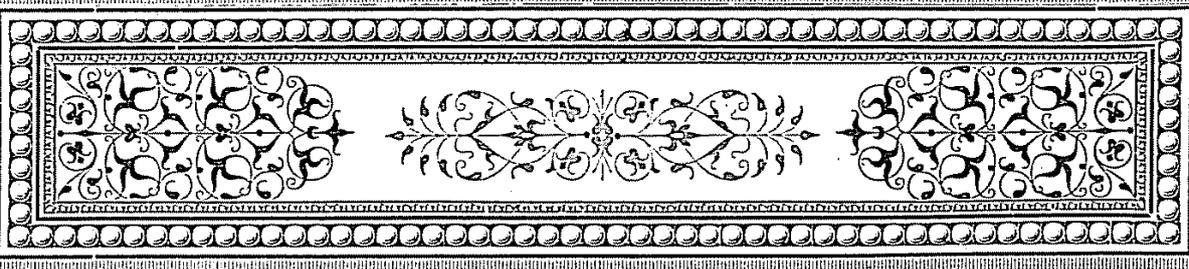
طبع اولمشدر

قسطنطنیه

۱۳۰۶

مطبعة ابوالضیا

Vakfi  
Merkezi  
esi  
26158  
059.956  
REB. M



Farsal

## اخطار مخصوص

اثر عاجزانه می، هر سنه فصل بهارده نشر ایلیدیگمدن طولانی  
ربیع معرفت عنوانیله توسیم ایلمش ایدم. شمسی ایسه موسم  
معتادینی تحویل ایلیدیگم جهته نامنی دخی تبدیل اقتضا ایلیدی.  
چونکه بوندن بویله اثر عاجزانه فصل بهارده دگل فصل  
خریفده نشر اولنه جقدر. بو تحویل موسمدن غرض ایسه هجرت  
محمدیه نك (صل الله علیه وسلم) مصادف اولدیغی یوم اعتدال  
خریفینك مبدأ تاریخ اتخاذدن عبارتدر، که اوصورتله ترتیب  
ایدیلان تقویم دخی شهر متعارفه نك جمله سندن بشقه و بناء  
علیه یگی در. بوجهته بوندن بویله ربیع معرفت عنوانی ترک  
ایله نوسال معرفت نامنی اختیار ایلم.

ابوالضیا توفیق

## تنبیه

تاریخ شمسی هجری علیه الصلاة افندمزك مکدن هجرتله (قبا) به  
فی ۸ ربیع الاول بازار ایرتسی گونی بالوصول اوراده درت گون اقامت  
و بومدته ایلك مسجد شریف اولان مسجد قبانك اساسنی وضع ایله  
مدینه به دخول بیوردقلرندن بر گون اولان پنجشنبه گونی، یعنی شمس  
میزان برجك درجه اولیسنه نقل ابتدگی گوندن محسوبدر.

مبادی فصول اربعه

اول فصل خریف	۲۲	ایلول افرنجی	۳۱	صیف ثالث	( بعدالظہر ۹ ۴۳ )
اول فصل شتا	۲۱	کانون اول	۲۹	خریف ثالث	قبل الظہر ۱۰ ۸
اول فصل ربیع	۲۰	مارت	۲۶	شتای ثالث	قبل الظہر ۱۰ ۵۶
اول فصل صیف	۲۱	حزیران	۳۰	بہار ثالث	صبح ۷ ۱۵

امتداد فصول اربعه

خریف :	۹۱	کون	۷	ساعت	۱۸	دقیقه
شتاء :	۹۰	»	۸	»	۱۹	»
ربیع :	۹۱	»	۹	»	۱۶	»
صیف :	۹۲	»	۴	»	۱۵	»
	۳۶۴	»	۲۸	»	۱۰۸	
یاخود	۳۶۵	کون	۵	ساعت	۴۸	دقیقه
	۱	ضم	۱۲۴	ضم و تنزیل	۶۰	تنزیل

شمسی ہجری آیلرینک مصادف اولدینی شہور افرنجیہ

عدد ایام

گوز فصلی	۹۱	۳۱	خریف اول	۲۳	ایلول فرنجی کونی
		۳۱	» ثانی	»	»
		۳۰	» ثالث	»	»
قیس فصلی	۹۰	۳۱	شتای اول	۲۳	کانون اول
		۳۱	» ثانی	»	»
		۲۸	» ثالث	»	»
بہار فصلی	۹۲	۳۱	بہار اول	۲۳	مارت
		۳۰	» ثانی	»	»
		۳۱	» ثالث	»	»
یاز فصلی	۹۲	۳۰	صیف اول	۲۳	حزیران
		۳۱	» ثانی	»	»
		۳۱	» ثالث	»	»

۳۶۵

برج ایام	تاریخ اول	تاریخ فریبگی	تاریخ اجرام	مواسم و تحولات اجرام	تحويلات و بروج	اسماء	طلوع شمس	اعداد ایام سنه
پازار	۱	۲۳	۱۷	تحويل شمس ببط	♋	♋	۴۰ ۱۱	۱
پازار ايرتسی	۲	۲۴	۱۸	کستانه قره سی	♌	♌	۴۳	۲
صالی	۳	۲۵	۱۹		♍	♍	۴۵	۳
چارشنبه	۴	۲۶	۲۰	عید الصلیب	♎	♎	۴۸	۴
پنجشنبه	۵	۲۷	۲۱		♏	♏	۵۱	۵
جمعه	۶	۲۸	۲۲	☾	♐	♐	۵۴ ۱۱	۶
جمعه ايرتسی	۷	۲۹	۲۳		♑	♑	۵۶	۷
پازار	۸	۳۰	۲۴	نقصان ماء اشجار	♒	♒	۵۹	۸
پازار ايرتسی	۹	۱	۲۵	تشرین اول افرنجی	♓	♓	۲ ۱۲	۹
صالی	۱۰	۲	۲۶		♈	♈	۴	۱۰
چارشنبه	۱۱	۳	۲۷	قوش پچی فورطنه سی	♉	♉	۷	۱۱
پنجشنبه	۱۲	۴	۲۸		♊	♊	۱۰	۱۲
جمعه	۱۳	۵	۲۹	☽	♋	♋	۱۲ ۱۲	۱۳
جمعه ايرتسی	۱۴	۶	۳۰		♌	♌	۱۵	۱۴
پازار	۱۵	۷	۱	غره صفر الخیر	♍	♍	۱۸	۱۵
پازار ايرتسی	۱۶	۸	۲		♎	♎	۲۱	۱۶
صالی	۱۷	۹	۳		♏	♏	۲۳	۱۷
چارشنبه	۱۸	۱۰	۴		♐	♐	۲۶	۱۸
پنجشنبه	۱۹	۱۱	۵	بداه سقوط اوراق	♑	♑	۲۹	۱۹
جمعه	۲۰	۱۲	۶		♒	♒	۳۱ ۱۲	۲۰
جمعه ايرتسی	۲۱	۱۳	۷	☾	♓	♓	۴۴	۲۱
پازار	۲۲	۱۴	۸	اول ایام مطر	♈	♈	۴۷	۲۲
پازار ايرتسی	۲۳	۱۵	۹		♉	♉	۴۹	۲۳
صالی	۲۴	۱۶	۱۰		♊	♊	۴۲	۲۴
چارشنبه	۲۵	۱۷	۱۱		♋	♋	۴۵	۲۵
پنجشنبه	۲۶	۱۸	۱۲	مریم آنا فورطنه سی	♌	♌	۴۷	۲۶
جمعه	۲۷	۱۹	۱۳		♍	♍	۵۰ ۱۲	۲۷
جمعه ايرتسی	۲۸	۲۰	۱۴		♎	♎	۵۲	۲۸
پازار	۲۹	۲۱	۱۵	اول غرس اشجار	♏	♏	۵۵	۲۹
پازار ايرتسی	۳۰	۲۲	۱۶	برودت میاه	♐	♐	۵۸	۳۰

ایام

تقوم ابوالضیا

1306

ایام	حریف نام	تشرین اول	تشرین اول	موسم و تحولات اجرام	تحوالات بر بروج	اسماک	طلوع شمس	اعداد ایام سنه
۱	صالی	۲۳	۱۷	تحويل ☽ ♋	♋	♋	۱	۳۱
۲	چارشنبه	۲۴	۱۸	قرلغج فورطنه سی .	♌	♌	۲	۳۲
۳	پنجشنبه	۲۵	۱۹	تقصان ماء نیل .	♌	♌	۵	۳۳
۴	جمعه	۲۶	۲۰		♍	♍	۸	۳۴
۵	جمعه ایرتسی	۲۷	۲۱		♍	♍	۱۰	۳۵
۶	بازار	۲۸	۲۲	☽	♍	♍	۱۳	۳۶
۷	بازار ایرتسی	۲۹	۲۳	بالق فورطنه سی .	♎	♎	۱۵	۳۷
۸	صالی	۳۰	۲۴		♎	♎	۱۸	۳۸
۹	چارشنبه	۳۱	۲۵	احتراق ☽	♏	♏	۲۰	۳۹
۱۰	پنجشنبه	۱	۲۶	تشرین ثانی افرنجی .	♏	♏	۲۳	۴۰
۱۱	جمعه	۲	۲۷		♐	♐	۲۵	۴۱
۱۲	جمعه ایرتسی	۳	۲۸	نهایت قوه خریف .	♐	♐	۲۸	۴۲
۱۳	بازار	۴	۲۹	☽	♐	♐	۳۰	۴۳
۱۴	بازار ایرتسی	۵	۱	غره ربيع الاول .	♑	♑	۳۳	۴۴
۱۵	صالی	۶	۲		♑	♑	۳۵	۴۵
۱۶	چارشنبه	۷	۳	روز قاسم .	♒	♒	۳۷	۴۶
۱۷	پنجشنبه	۸	۴	فورطنه مبداء نزول شبنم .	♒	♒	۴۰	۴۷
۱۸	جمعه	۹	۵		♓	♓	۴۲	۴۸
۱۹	جمعه ایرتسی	۱۰	۶		♓	♓	۴۴	۴۹
۲۰	بازار	۱۱	۷		♓	♓	۴۶	۵۰
۲۱	بازار ایرتسی	۱۲	۸	فورطنه .	♈	♈	۴۸	۵۱
۲۲	صالی	۱۳	۹	رأس سنه سرپایه ۲۲۰۱	♈	♈	۵۱	۵۲
۲۳	چارشنبه	۱۴	۱۰		♈	♈	۵۳	۵۳
۲۴	پنجشنبه	۱۵	۱۱	لیلہ مولدانی علیہ السلام ☽	♉	♉	۵۵	۵۴
۲۵	جمعه	۱۶	۱۲		♉	♉	۵۷	۵۵
۲۶	جمعه ایرتسی	۱۷	۱۳		♊	♊	۵۹	۵۶
۲۷	بازار	۱۸	۱۴	فورطنه .	♊	♊	۱	۵۷
۲۸	بازار ایرتسی	۱۹	۱۵	☽ اختفاء حشرات .	♊	♊	۲	۵۸
۲۹	صالی	۲۰	۱۶		♋	♋	۵	۵۹
۳۰	چارشنبه	۲۱	۱۷		♋	♋	۷	۶۰
۳۱	پنجشنبه	۲۲	۱۸		♋	♋	۹	۶۱

برج ایام	تاریخ	تاریخ شمسی	تاریخ قمری	مواسم و تحولات اجرام	تحوالات قمری بروج	اسماک	طلوع شمس	اعداد ایام سنه
☉ جمعه	۱	۲۳	۱۹		♌	۲۸ ۱۲	۱۰	۶۲
☽ جمعه ابرتسی	۲	۲۴	۲۰		♌	۳۰	۱۲	۶۳
پازار	۳	۲۵	۲۱		♌	۳۱	۱۳	۶۴
پازار ابرتسی	۴	۲۶	۲۲	☾ فورطنه .	♌	۳۲	۱۶	۶۵
صالی	۵	۲۷	۲۳	♌ اول سوم میلاد .	♌	۳۴	۱۷	۶۶
چارشنبه	۶	۲۸	۲۴		♌	۳۶	۱۹	۶۷
پنجشنبه	۷	۲۹	۲۵		♌	۳۷	۲۰	۶۸
☉ جمعه	۸	۳۰	۲۶		♌	۳۸ ۱۲	۲۱	۶۹
☽ جمعه ابرتسی	۹	۱	۲۷	☾ کانون اول افرنجی .	♌	۳۹	۲۲	۷۰
پازار	۱۰	۲	۲۸	☾ هبوب عواصف .	♌	۴۱	۲۴	۷۱
پازار ابرتسی	۱۱	۳	۲۹	☾ ابتدا ریح شمالی .	♌	۴۲	۲۶	۷۲
صالی	۱۲	۴	۳۰	☾ غره ریح الاخر .	♌	۴۳	۲۷	۷۳
چارشنبه	۱۳	۵	۱		♌	۴۴	۲۸	۷۴
پنجشنبه	۱۴	۶	۲		♌	۴۵	۳۰	۷۵
☉ جمعه	۱۵	۷	۳	☾ آخر سقوط اوراق .	♌	۴۶ ۱۲	۳۱	۷۶
☽ جمعه ابرتسی	۱۶	۸	۴		♌	۴۶	۳۲	۷۷
پازار	۱۷	۹	۵		♌	۴۷	۳۴	۷۸
پازار ابرتسی	۱۸	۱۰	۶		♌	۴۸	۳۳	۷۹
صالی	۱۹	۱۱	۷	☾ قره قیش فورطنه سی .	♌	۴۹	۳۵	۸۰
چارشنبه	۲۰	۱۲	۸	☾ عید بشارت مریم .	♌	۴۹	۳۶	۸۱
پنجشنبه	۲۱	۱۳	۹		♌	۵۰	۳۶	۸۲
☉ جمعه	۲۲	۱۴	۱۰	☾ فورطنه .	♌	۵۰ ۱۲	۳۶	۸۳
☽ جمعه ابرتسی	۲۳	۱۵	۱۱		♌	۵۱	۳۷	۸۴
پازار	۲۴	۱۶	۱۲		♌	۵۱	۳۷	۸۵
پازار ابرتسی	۲۵	۱۷	۱۳		♌	۵۲	۳۸	۸۶
صالی	۲۶	۱۸	۱۴	☾ فورطنه .	♌	۵۲	۳۸	۸۷
چارشنبه	۲۷	۱۹	۱۵	☾ اول شب یلدا .	♌	۵۲	۳۸	۸۸
پنجشنبه	۲۸	۲۰	۱۶		♌	۵۲	۳۹	۸۹
☉ جمعه	۲۹	۲۱	۱۷	☾ میداء فصل شتاء .	♌	۵۲ ۱۲	۳۹	۹۰
☽ جمعه ابرتسی	۳۰	۲۲	۱۸	☾ اول اربعین .	♌	۵۲	۳۹	۹۱

تقویم ابوالضیا

۷

برج ایام	شماره اول	تقریباً کانون اول	تقریباً ربیع الاخر	موسم و تحولات اجرام	نجوم محوالات	نجوم بروج	نجوم امساک	نجوم طلوع شمس	اعداد ایام سنه
بازار	۱	۲۳	۱۹	اول فصل شتاء .	♈	♈	♈	♈	۹۲
بازار ابرتسی	۲	۲۴	۲۰	آخر شب بلدا .	♈	♈	♈	♈	۹۳
صالی	۳	۲۵	۲۱		♈	♈	♈	♈	۹۴
چارشنبه	۴	۲۶	۲۲		♈	♈	♈	♈	۹۵
پنجشنبه	۵	۲۷	۲۳		♈	♈	♈	♈	۹۶
جمعه	۶	۲۸	۲۴		♈	♈	♈	♈	۹۷
جمعه ابرتسی	۷	۲۹	۲۵		♈	♈	♈	♈	۹۸
بازار	۸	۳۰	۲۶		♈	♈	♈	♈	۹۹
بازار ابرتسی	۹	۳۱	۲۷		♈	♈	♈	♈	۱۰۰
صالی	۱۰	۱	۲۸	کانون ثانی [ رأس سنه ]	♈	♈	♈	♈	۱۰۱
چارشنبه	۱۱	۲	۲۹	میلادیه [ ۱۸۸۹ ]	♈	♈	♈	♈	۱۰۲
پنجشنبه	۱۲	۳	۱	غرة جمادی الاولى .	♈	♈	♈	♈	۱۰۳
جمعه	۱۳	۴	۲	فورطنه .	♈	♈	♈	♈	۱۰۴
جمعه ابرتسی	۱۴	۵	۳	فورطنه .	♈	♈	♈	♈	۱۰۵
بازار	۱۵	۶	۴		♈	♈	♈	♈	۱۰۶
بازار ابرتسی	۱۶	۷	۵	شب میلاد مسیح .	♈	♈	♈	♈	۱۰۷
صالی	۱۷	۸	۶	شدت برداء .	♈	♈	♈	♈	۱۰۸
چارشنبه	۱۸	۹	۷		♈	♈	♈	♈	۱۰۹
پنجشنبه	۱۹	۱۰	۸	زمهریر فورطنه سی .	♈	♈	♈	♈	۱۱۰
جمعه	۲۰	۱۱	۹		♈	♈	♈	♈	۱۱۱
جمعه ابرتسی	۲۱	۱۲	۱۰		♈	♈	♈	♈	۱۱۲
بازار	۲۲	۱۳	۱۱		♈	♈	♈	♈	۱۱۳
بازار ابرتسی	۲۳	۱۴	۱۲		♈	♈	♈	♈	۱۱۴
صالی	۲۴	۱۵	۱۳	اختفاء هوام .	♈	♈	♈	♈	۱۱۵
چارشنبه	۲۵	۱۶	۱۴		♈	♈	♈	♈	۱۱۶
پنجشنبه	۲۶	۱۷	۱۵	فورطنه .	♈	♈	♈	♈	۱۱۷
جمعه	۲۷	۱۸	۱۶	القاء الصلیب فی الماء .	♈	♈	♈	♈	۱۱۸
جمعه ابرتسی	۲۸	۱۹	۱۷		♈	♈	♈	♈	۱۱۹
بازار	۲۹	۲۰	۱۸		♈	♈	♈	♈	۱۲۰
بازار ابرتسی	۳۰	۲۱	۱۹		♈	♈	♈	♈	۱۲۱
صالی	۳۱	۲۲	۲۰		♈	♈	♈	♈	۱۲۲

برج ایام	شبتای تالی	تقدیم کانون تالی	هفته جمادی اولی	مواسم و تحولات اجرام	بحلولات قر بروج امسال	طلوع شمس	اعداد ایام سیده
چارشنبه	۱	۲۳	۲۱		♈	۸	۱۲۳
پنجشنبه	۲	۲۴	۲۲	☾	♈	۶	۱۲۴
جمعه	۳	۲۵	۲۳		♈	۴	۱۲۵
جمعه ابرتسی	۴	۲۶	۲۴		♈	۲	۱۲۶
پازار	۵	۲۷	۲۵	شدت مرماه .	♈	۰	۱۲۷
پازار ابرتسی	۶	۲۸	۲۶		♈	۵۸	۱۲۸
صالی	۷	۲۹	۲۷	آیو آندون فورطنه سی .	♈	۵۶	۱۲۹
چارشنبه	۸	۳۰	۲۸	آخر اربعین .	♈	۵۴	۱۳۰
پنجشنبه	۹	۳۱	۲۹	اول خسین .	♈	۵۲	۱۳۱
جمعه	۱۰	۱	۳۰	شباط افزجی .	♈	۵۰	۱۳۲
جمعه ابرتسی	۱۱	۲	۱	غره جمادی الاخره .	♈	۴۷	۱۳۳
پازار	۱۲	۳	۲		♈	۴۵	۱۳۴
پازار ابرتسی	۱۳	۴	۳	ازدواج حیوانات .	♈	۴۳	۱۳۵
صالی	۱۴	۵	۴		♈	۴۱	۱۳۶
چارشنبه	۱۵	۶	۵		♈	۳۸	۱۳۷
پنجشنبه	۱۶	۷	۶		♈	۳۶	۱۳۸
جمعه	۱۷	۸	۷		♈	۳۴	۱۳۹
جمعه ابرتسی	۱۸	۹	۸	☾	♈	۳۱	۱۴۰
پازار	۱۹	۱۰	۹		♈	۲۹	۱۴۱
پازار ابرتسی	۲۰	۱۱	۱۰		♈	۲۶	۱۴۲
صالی	۲۱	۱۲	۱۱		♈	۲۴	۱۴۳
چارشنبه	۲۲	۱۳	۱۲		♈	۲۱	۱۴۴
پنجشنبه	۲۳	۱۴	۱۳	عید شمع در قلمه .	♈	۱۹	۱۴۵
جمعه	۲۴	۱۵	۱۴		♈	۱۶	۱۴۶
جمعه ابرتسی	۲۵	۱۶	۱۵	ازدواج ظیور .	♈	۱۴	۱۴۷
پازار	۲۶	۱۷	۱۶	اول غرس اسجار .	♈	۱۱	۱۴۸
پازار ابرتسی	۲۷	۱۸	۱۷		♈	۹	۱۴۹
صالی	۲۸	۱۹	۱۸	جره اولی .	♈	۶	۱۵۰
چارشنبه	۲۹	۲۰	۱۹		♈	۴	۱۵۱
پنجشنبه	۳۰	۲۱	۲۰	فورطنه .	♈	۱	۱۵۲
جمعه	۳۱	۲۲	۲۱		♈	۰۸	۱۵۳

تقویم ابو الضیا

امداد ایام سنه	طلوع شمس	اسما	مخولات قمر بروج	مواسم و تحولات اجرام	شماره جاتی الاثر	شماره شایط	شماره نالت	برج	ایام
۱۰۴	۵۶ ۱۲	۱۴ ۱۱	♋	♋	۲۲	۲۳	۱	جمعه ابرتسی	
۱۰۵	۵۳	۱۱	♋	♋	۲۳	۲۴	۲	بازار	
۱۰۶	۵۱	۹	♋	♋	۲۴	۲۵	۳	بازار ابرتسی	
۱۰۷	۴۸	۶	♋	♋	۲۵	۲۶	۴	صالی	جره ثابیه .
۱۰۸	۴۵	۴	♋	♋	۲۶	۲۷	۵	چارشنبه	آمدن لقلق .
۱۰۹	۴۳	۱	♋	♋	۲۷	۲۸	۶	پنجشنبه	انکسار سرما .
۱۶۰	۴۰ ۱۲	۵۸ ۱۰	♌	♌	۲۸	۱	۷	جمعه	مارت افرنجی .
۱۶۱	۳۷	۵۶	♌	♌	۲۹	۲	۸	جمعه ابرتسی	فورطنه .
۱۶۲	۳۴	۵۲	♌	♌	۱	۳	۹	بازار	عره شهر رجب .
۱۶۳	۳۲	۵۰	♌	♌	۲	۴	۱۰	بازار ابرتسی	
۱۶۴	۲۹	۴۷	♌	♌	۳	۵	۱۱	صالی	قلم آشیسی زبانی - جره نالته
۱۶۵	۲۶	۴۵	♌	♌	۴	۶	۱۲	چارشنبه	امتراج فصلین .
۱۶۶	۲۴	۴۲	♌	♌	۵	۷	۱۳	پنجشنبه	لیله رغائب .
۱۶۷	۲۱ ۱۲	۳۹ ۱۰	♍	♍	۶	۸	۱۴	جمعه	جربان ماء اشجار .
۱۶۸	۱۸	۳۶	♍	♍	۷	۹	۱۵	جمعه ابرتسی	
۱۶۹	۱۵	۳۴	♍	♍	۸	۱۰	۱۶	بازار	اول بردالعجوز .
۱۷۰	۱۳	۳۱	♍	♍	۹	۱۱	۱۷	بازار ابرتسی	خسوم فورطنه می .
۱۷۱	۱۰	۲۸	♍	♍	۱۰	۱۲	۱۸	صالی	
۱۷۲	۷	۲۵	♍	♍	۱۱	۱۳	۱۹	چارشنبه	
۱۷۳	۴	۲۲	♍	♍	۱۲	۱۴	۲۰	پنجشنبه	
۱۷۴	۱ ۱۲	۲۰ ۱۰	♎	♎	۱۳	۱۵	۲۱	جمعه	
۱۷۵	۵۹	۱۷	♎	♎	۱۴	۱۶	۲۲	جمعه ابرتسی	آخر بردالعجوز - آمدن پرستو .
۱۷۶	۵۷	۱۴	♎	♎	۱۵	۱۷	۲۳	بازار	
۱۷۷	۵۳	۱۲	♎	♎	۱۶	۱۸	۲۴	بازار ابرتسی	
۱۷۸	۵۰	۸	♎	♎	۱۷	۱۹	۲۵	صالی	
۱۷۹	۴۷	۶	♎	♎	۱۸	۲۰	۲۶	چارشنبه	نوروز سلطانانی .
۱۸۰	۴۵	۴	♎	♎	۱۹	۲۱	۲۷	پنجشنبه	مبداء فصل بهار
۱۸۱	۴۳ ۱۲	۲ ۱۰	♏	♏	۲۰	۲۲	۲۸	جمعه	

ایام	برج	بهار اول	تقویم	تاریخ فروردین	مواسم و تحولات اجرام			تحولات قمر بروج	ساعات	طلوع شمس	اهلاد ایام سنه
					روز	ساعت	دقیقه				
۱۸۲	جعه ابرتسی	۱	۲۳	۲۱			♈	۹	۵۷	۴۰	۱۸۲
۱۸۳	بازار	۲	۲۴	۲۲	☾		♈	۹	۵۴	۳۷	۱۸۳
۱۸۴	بازار ابرتسی	۳	۲۵	۲۳			♈	۹	۵۱	۳۴	۱۸۴
۱۸۵	صالی	۴	۲۶	۲۴			♈	۹	۴۸	۳۱	۱۸۵
۱۸۶	چارشنبه	۵	۲۷	۲۵		حرکت حشرات .	♈	۹	۴۵	۲۸	۱۸۶
۱۸۷	پنجشنبه	۶	۲۸	۲۶		لیله معراج النبی علیه السلام .	♈	۹	۴۲	۲۵	۱۸۷
۱۸۸	جعه	۷	۲۹	۲۷		چیل قترك بلاد خاره دن عودتی .	♈	۹	۳۹	۲۲	۱۸۸
۱۸۹	جعه ابرتسی	۸	۳۰	۲۸		احضلال اشجار .	♈	۹	۳۶	۲۰	۱۸۹
۱۹۰	بازار	۹	۳۱	۲۹	☾		♈	۹	۳۳	۱۷	۱۹۰
۱۹۱	بازار ابرتسی	۱۰	۱	۳۰		نيسان افرنجی	♈	۹	۳۰	۱۴	۱۹۱
۱۹۲	صالی	۱۱	۲	۱		غره شعبان . انكشاف	♈	۹	۲۷	۱۲	۱۹۲
۱۹۳	چارشنبه	۱۲	۳	۲		[ ازهار .	♈	۹	۲۴	۹	۱۹۳
۱۹۴	پنجشنبه	۱۳	۴	۳			♈	۹	۲۱	۶	۱۹۴
۱۹۵	جعه	۱۴	۵	۴		فرياد عندليب .	♈	۹	۱۸	۳	۱۹۵
۱۹۶	جعه ابرتسی	۱۵	۶	۵		بشارت حمل مریم .	♈	۹	۱۵	۱۱۰	۱۹۶
۱۹۷	بازار	۱۶	۷	۶		قرلنج فورطندي .	♈	۹	۱۱	۵۸	۱۹۷
۱۹۸	بازار ابرتسی	۱۷	۸	۷			♈	۹	۸	۵۹	۱۹۸
۱۹۹	صالی	۱۸	۹	۸	☾		♈	۹	۵	۵۳	۱۹۹
۲۰۰	چارشنبه	۱۹	۱۰	۹			♈	۹	۲	۵۰	۲۰۰
۲۰۱	پنجشنبه	۲۰	۱۱	۱۰			♈	۹	۵۸	۴۷	۲۰۱
۲۰۲	جعه	۲۱	۱۲	۱۱			♈	۸	۵۶	۴۴	۲۰۲
۲۰۳	جعه ابرتسی	۲۲	۱۳	۱۲			♈	۸	۵۳	۴۲	۲۰۳
۲۰۴	بازار	۲۳	۱۴	۱۳			♈	۸	۵۰	۳۹	۲۰۴
۲۰۵	بازار ابرتسی	۲۴	۱۵	۱۴			♈	۸	۴۷	۳۷	۲۰۵
۲۰۶	صالی	۲۵	۱۶	۱۵	☾	لیله برات .	♈	۸	۴۴	۳۴	۲۰۶
۲۰۷	چارشنبه	۲۶	۱۷	۱۶		ولادت همايون ۱۲۵۸	♈	۸	۴۰	۳۱	۲۰۷
۲۰۸	پنجشنبه	۲۷	۱۸	۱۷			♈	۸	۳۷	۲۹	۲۰۸
۲۰۹	جعه	۲۸	۱۹	۱۸			♈	۸	۳۴	۲۷	۲۰۹
۲۱۰	جعه ابرتسی	۲۹	۲۰	۱۹			♈	۸	۳۱	۲۴	۲۱۰
۲۱۱	بازار	۳۰	۲۱	۲۰		اول سته نور - بيضه سرح .	♈	۸	۲۸	۲۲	۲۱۱
۲۱۲	بازار ابرتسی	۳۱	۲۲	۲۱			♈	۸	۲۵	۱۹	۲۱۲

تقويم ابوالضيا

تاريخ	يوم	شهر	نهار	ليل	شمس	قمر	مواسم و تحولات اجرام	نهار	ليل	شمس	قمر	نهار	ليل	شمس	قمر
۲۱۳	۱۷	۱۰	۲۲	۸	♌	♌	♌	۲۲	۲۲	۱	صالي				
۲۱۴	۱۴	۱۹	۱۹	♌	♌	♌	♌	۲۳	۲۴	۲	چارشنبه				
۲۱۵	۱۲	۱۶	۱۶	♌	♌	♌	♌	۲۴	۲۵	۳	پنجشنبه				
۲۱۶	۹	۱۰	۱۳	♌	♌	♌	♌	۲۵	۲۶	۴	جمعه				
۲۱۷	۷	۱۰	۱۰	♌	♌	♌	♌	۲۶	۲۷	۵	جمعه ايرتسي				
۲۱۸	۵	۷	۷	♌	♌	♌	♌	۲۷	۲۸	۶	بازار				
۲۱۹	۲	۴	۴	♌	♌	♌	♌	۲۸	۲۹	۷	بازار ايرتسي				
۲۲۰	۰	۱	۱	♌	♌	♌	♌	۲۹	۳۰	۸	صالي				
۲۲۱	۵۷	۹	۵۸	♌	♌	♌	♌	۱	۱	۹	چارشنبه				
۲۲۲	۵۵	۵۵	۵۵	♌	♌	♌	♌	۲	۲	۱۰	پنجشنبه				
۲۲۳	۵۳	۹	۵۲	♌	♌	♌	♌	۳	۳	۱۱	جمعه				
۲۲۴	۵۰	۴۹	۴۹	♌	♌	♌	♌	۴	۴	۱۲	جمعه ايرتسي				
۲۲۵	۴۸	۴۶	۴۶	♌	♌	♌	♌	۵	۵	۱۳	بازار				
۲۲۶	۴۶	۴۳	۴۳	♌	♌	♌	♌	۶	۶	۱۴	بازار ايرتسي				
۲۲۷	۴۴	۴۰	۴۰	♌	♌	♌	♌	۷	۷	۱۵	صالي				
۲۲۸	۴۲	۳۷	۳۷	♌	♌	♌	♌	۸	۸	۱۶	چارشنبه				
۲۲۹	۴۰	۳۴	۳۴	♌	♌	♌	♌	۹	۹	۱۷	پنجشنبه				
۲۳۰	۳۸	۳۱	۳۱	♌	♌	♌	♌	۱۰	۱۰	۱۸	جمعه				
۲۳۱	۳۶	۲۹	۲۹	♌	♌	♌	♌	۱۱	۱۱	۱۹	جمعه ايرتسي				
۲۳۲	۳۴	۲۶	۲۶	♌	♌	♌	♌	۱۲	۱۲	۲۰	بازار				
۲۳۳	۳۲	۲۳	۲۳	♌	♌	♌	♌	۱۳	۱۳	۲۱	بازار ايرتسي				
۲۳۴	۳۰	۲۱	۲۱	♌	♌	♌	♌	۱۴	۱۴	۲۲	صالي				
۲۳۵	۲۸	۱۸	۱۸	♌	♌	♌	♌	۱۵	۱۵	۲۳	چارشنبه				
۲۳۶	۲۶	۱۵	۱۵	♌	♌	♌	♌	۱۶	۱۶	۲۴	پنجشنبه				
۲۳۷	۲۴	۱۳	۱۳	♌	♌	♌	♌	۱۷	۱۷	۲۵	جمعه				
۲۳۸	۲۲	۱۰	۱۰	♌	♌	♌	♌	۱۸	۱۸	۲۶	جمعه ايرتسي				
۲۳۹	۲۰	۸	۸	♌	♌	♌	♌	۱۹	۱۹	۲۷	بازار				
۲۴۰	۱۸	۶	۶	♌	♌	♌	♌	۲۰	۲۰	۲۸	بازار ايرتسي				
۲۴۱	۱۷	۴	۴	♌	♌	♌	♌	۲۱	۲۱	۲۹	صالي				
۲۴۲	۱۵	۲	۲	♌	♌	♌	♌	۲۲	۲۲	۳۰	چارشنبه				

ایام	برج	بهار ثالث	تقویم کابلی	تقویم رومین	مواسم و تحولات اجرام	تحوالات قمر بمرور	اسماک	طلوع شمس	اعمال ايام سنه
پنجشنبه		۱	۲۳	۲۳	باغ اوغوله زمانی .	♌	۰ ۷	۱۳ ۹	۲۴۳
جمعه	♌	۲	۲۴	۲۴	نقصان ماء الارض :	♍	۰۸ ۶	۱۱ ۹	۲۴۴
جمعه ايرتسی		۳	۲۵	۲۵	آغاز کرما .	♍	۰۶	۱۰	۲۴۵
بازار		۴	۲۶	۲۶	قیون قرقی زمانی .	♍	۰۴	۸	۲۴۶
بازار ايرتسی		۵	۲۷	۲۷	لیله انقدر .	♍	۰۲	۷	۲۴۷
صالی		۶	۲۸	۲۸		♍	۰۰	۵	۲۴۸
چارشنبه		۷	۲۹	۲۹	♌	♍	۴۸	۳	۲۴۹
پنجشنبه		۸	۳۰	۳۰	قباق ملتمی .	♍	۴۶	۲	۲۵۰
جمعه	♍	۹	۳۱	۱	عزده شوال . صلات عید	♍	۴۴ ۶	۱ ۹	۲۵۱
جمعه ايرتسی		۱۰	۱	۲	حزیران . [ فطرت ۹: ۳۷ ]	♍	۴۳	۰	۲۵۲
بازار		۱۱	۲	۳	قلت میاه .	♍	۴۱	۰۹ ۸	۲۵۳
بازار ايرتسی		۱۲	۳	۴	هبوب باد شمالی .	♍	۴۰	۰۸	۲۵۴
صالی		۱۳	۴	۵		♍	۳۸	۰۷	۲۵۵
چارشنبه		۱۴	۵	۶		♍	۳۷	۰۶	۲۵۶
پنجشنبه		۱۵	۶	۷	تغیر نیل .	♍	۳۶	۰۵	۲۵۷
جمعه	♍	۱۶	۷	۸	موسم حصاد .	♍	۳۴ ۶	۰۴ ۸	۲۵۸
جمعه ايرتسی		۱۷	۸	۹		♍	۳۳	۰۴	۲۵۹
بازار		۱۸	۹	۱۰		♍	۳۲	۰۳	۲۶۰
بازار ايرتسی		۱۹	۱۰	۱۱	اولگر فورطنه سی .	♍	۳۱	۰۲	۲۶۱
صالی		۲۰	۱۱	۱۲		♍	۳۱	۰۲	۲۶۲
چارشنبه		۲۱	۱۲	۱۳		♍	۳۰	۰۱	۲۶۳
پنجشنبه		۲۲	۱۳	۱۴		♍	۳۰	۰۱	۲۶۴
جمعه	♍	۲۳	۱۴	۱۵	♌	♍	۲۹ ۶	۰۰ ۱	۲۶۵
جمعه ايرتسی		۲۴	۱۵	۱۶	وزیدن باد شمالی .	♍	۲۹	۰۰	۲۶۶
بازار		۲۵	۱۶	۱۷		♍	۲۸	۰۰	۲۶۷
بازار ايرتسی		۲۶	۱۷	۱۸		♍	۲۸	۴۹	۲۶۸
صالی		۲۷	۱۸	۱۹		♍	۲۷	۴۹	۲۶۹
چارشنبه		۲۸	۱۹	۲۰		♍	۲۷	۴۹	۲۷۰
پنجشنبه		۲۹	۲۰	۲۱		♍	۲۷	۴۹	۲۷۱
جمعه	♍	۳۰	۲۱	۲۲	♌	♍	۲۷ ۶	۴۹ ۸	۲۷۲
جمعه ايرتسی		۳۱	۲۲	۲۳	اول فصل صیف .	♍	۲۷	۴۹	۲۷۳







## خسوف و کسوف

بوسنه ايکيشر دفعه خسوف و کسوف واقع اوله جقدر.

§ برنجی، کسوف کاملدرکه کانون ثانیء افرنجینک برنجی وشتا اولک اونجی گونی واقع اوله جقدر. بعدالظهر ۸ ساعت ۹ دقیقهده بدأ ایده جک ۹ ساعت ۳۱ دقیقهده قوس شمس کاملاً منکسف اوله جق ۱۱ ساعت ۱۴ دقیقهده انکشاف ایده جکدر.

( آمریقانک جهت شمالیهسنده و اوقیانوس ساکنک شمال شرقیهسنده گوریله جکدر . )

§ ایکنجی ۱۷ کانون ثانیده خسوف جزوی واقع اوله جق، قبلالظهر ۵ ساعت ۴ دقیقهده بدأ ایله ۶ ساعت ۳۵ دقیقهده نهایت بوله جق ۸ ساعت آتی دقیقهده انکشاف ایله جکدر.

( اوروپا ایله آفریقانک غربندن و آمریقان گوریله جکدر . )

§ اوچنجی کسوف حلقویدر ۲۸ جز برانده، یعنی صیف اولک آلتنجی لونی قبلالظهر ۷ ساعت ۱۱ دقیقهده بدأ ایده جک ۱۰ ساعت ۲ دقیقهده حدت نهایته واصل اوله جق. بعدالظهر ساعت برده انکشاف ایله جکدر. ( آفریقانک نصف جنوبینده و عربستانک قطعات جنوبیهسنده، هندستان شرقیده، سوماطرده، جاوهده، بورنیو جزیرهسنک قسم جنوبیهسنده، بحر محیط هندیده و بحر محیط کیرک قسم جنوبینده گوریله جکدر . )

§ دردنجی خسوف جزوی ۱۲ تموزده یعنی صیف اولک یگرمنجی گونی بعدالظهر ۸ ساعت ۴۹ دقیقهده بدأ ایده جک ۱۱ ساعت ۱۰ دقیقهده انکشاف ایله جکدر.

( آوسترالیاده آفریقانک نصف جنوبیهسنده، آسیا و اوروپانک سمت شمالیهسنده، گوریله جکدر . )



۱۳۰۶

سنه قمریه هجریه سی سنین مشهوره دن آتیده کی  
سنه لره تصادف ایدیور :

سنه سنه	
۱۸۵۲۶۷	خلقت عالمک - کفایه قولنجه . [۱]
۱۸۴۹۹۱	کذا - راصد ترکی اولغ بک قولنجه .
۳۱۷۸۹	هبوط آدمک - فیکه لیلرک زعمنجه .
۷۲۲۷	تقویم التواریخه گوزه خلقتک .
۶۷۵۲	جمهور منجمینک زعمنجه هبوطک .
۵۶۰۲	یولیوس قیصرک متخدی اولان تقویمه گوره .
۵۲۴۱	طوفان نوحک، عندالمؤرخین .
۴۹۸۹	تاریخ هندینک ( بهار دولتک عهد تأسسیدر )
۴۶۸۶	تاریخ چینینک .
۳۹۰۴	تاریخ ابراهیمک - مشایخ مؤرخیندن بعضیسنک استمال ایلدیگی تاریخدره، که ولادت ابراهیم علیه السلامدن بدأ ایدر .

[۱] کفایه التعلیم فی احکام التجمیم اسمنده . ظهیرالدین (محمد بن مسعود) انقزوینینک  
نجومدن برکتانی وار ایسدهه بالاده بی کفایه ( کفایه فی المقنطرات ) نامیله اصحاب  
هیاندن بر چوق علامک ۱۲ باب اوزره تصنیف ایلدکری اسطراب ترجمه سیدر .

۲۶۶۵ اولمپياد تاريخىڭ ، ياخود ۶۶۷ اولمپياداڭ برنجى سنه-سنىڭ -  
 بوتاريخىڭ هردرت سنهسى بر ( اولمپياد ) اولمق اوزره معتبردر.  
 برنجى اولمپياد، اصح اقواله گوره ميلاددن ۷۷۵ سنه اول ابتدا  
 ائلىشدر، كه اساطير يونانيه نىڭ مبدائيدر . تموز افرنجىڭ برنده  
 بدها ايدر .

۲۶۳۶ تاريخ بخت النصرىڭ - بوتاريخ يوليوس قيصر تقويمنه گوره هبوطىڭ  
 ۱۹۶۷ سنهسى شباطنىڭ يگرىمى آلتىجى پنچىشنبه گونىدىن بدها ايدر.  
 ۲۲۰۱ تاريخ سريانىنىڭ - بوگا سلفقوس تاريخى دىخى دىرلر . ( سلفقوس  
 اسكندرىڭ جنراللىرىدىن اولمغله آنىڭ وفاتىدىن صگره سوريه  
 حكمدارى اولمش و ( غزه ) دهكى مظفرىتنى مبداء تاريخ  
 اتخاذا ائلىشدر، كه تاريخ بخت النصرىڭ ۴۳۶ سنه مرور ايتىش  
 ايدى . راس سنهسى تشرىن اول ابتدا سيدر ) كه خريف  
 تانىنىڭ يگرىمى ايكىسنه تصادف ايدر .

۱۸۸۹ ميلادىڭ ( فقط مشاهير مؤرخىدىن ديونىسيوسنىڭ حسابنه گوره  
 تاريخ ميلادىڭ تقويمىده برسنه خطا ايدلمش اولدىغىدىن ، بوسنه  
 ۱۸۸۸ نىجى سال ميلاديدر . كمال بىڭك تىبعاتىدىن متحصل  
 معلوماته نظراً جناب مسيح ، مبداء تاريخ نصارا عد اولنان  
 سنه ۴ يىل مقدم طوغمشدر، كه او حالده بوسنه ميلادىڭ  
 ۱۸۹۳ نىجى سنهسى اولمق اقتضا ايدىيور . بناء عليه هرايكى  
 تقديره گوره دىخى سال حال ميلادى و تعبير آخرله تاريخ  
 متعارف نصارا سىختىدىن عاريدر . ) ابتدا سى شىتاي اول  
 هجرىنىڭ ۱۰ نىجى گوننه تصادف ايدر .

۱۶۰۴ تاريخ قبطىنىڭ - بوتاريخ ( دقيانوس ديدىگمىز ) ديوقله چيانوس  
 نام روما امپراطورىنىڭ قوفى قومنى ، يعنى اليوم فلاح نامنى

ویردیگمز مصر یارک اجدادینی تأدیب ایلدیگی زماندن معتبردر. که سافقوس تاریخندن ۵۹۵ سنه و میلاددن ۱۴۸ سنه مؤخردر . رأس سنه سی ( شهر توت ) ابتدا سیدر، که سنبله برجنگ ۱۶ نجی درجه سنه، یعنی تقویمیز حکمنجه [ شهر صیف اولک ] ۱۴ نجی گونه، که ۶ تموز افرنجی به تصادف ایدر .

۱۲۶۷ سنه هجریه شمسیه نك - علیه الصلاة والسلام اقدمزك مدینه منوره نی تشریفاری اول فصل خریف اولان میزان برجنگ برنجی درجه سنه شرف واقع اولغله، سنه هجریه شمسیه نك رأس سنه سی [ غره غوار ] تقویمنده ۲۳ ایلوله و شهرور ملکیده دن مهرماهک ابتدا سنه تصادف ایدر . ( اشبو تاریخی مصر رصد خانه سی مدیری متوفی فلکی محمود پاشا ۱۸۵۸ تاریخ میلادینسنده فرانسزجه نشر ایلدیگی بر رساله ده تدقیقات عمیقہ سی نتیجه سی اولق اوزره حساب و اثبات ایلتش و مؤخرأ ۱۲۸۵ سنه سنده رئیس المجمین متوفی طاهر افندی طرفندن دخی حساب و اعلان اولمشدر . ( رحمة الله علیهما )

۱۲۵۶ تاریخ یزد گردک - بو تاریخک ابتدا سی آخر ملوک ساسانیان اولان یزد گرد بن شهریارک یوم جلوسندن معتبردر، که اون برنجی سنه هجریه ربیع الاولنک یگرمی اینکنجی صالی گونی در . تاریخ ملکینک - بو تاریخ ۴۷۱ سنه هجریه سی رمضانک اوننه مصادف اولان نوروزدن، یعنی شمسک برج حملک درجه اولیسنه انتقالندن معتبردر، که رأس سنه سی فروردین ماهک ایلك گونی اوله رق، او گونه ( نوروز ) خاصه اطلاق اولنور . سلطان جلال الدین ملکشاه سلجوقینک امریه حساب و اتخاذا اولندیغندن ملکی و جلالی دیه شهرت بولمشدر .

## سال حاله قدر

بعض وقایع مشهوره دن بری کذار ای دن سنین

طوفاندن بری .	۵۲۴۱
آینه نك بناسندن بری .	۲۴۷۱
رومانك بناسندن بری .	۲۷۴۲
وفات اسکندر دن بری .	۲۲۰۵
ژولین تقویمك، یعنی شهر رومیه نك انخازندن بری .	۱۹۳۴
یولیوس چه زارك یعنی قیصر رومك وفاتندن بری .	۱۹۲۳
عروج عیسا دن بری .	۱۸۵۶
حجّه الوداع دن بری .	۱۲۹۵
اسپانیانك عساكر اسلامیه طرفندن فتحندن بری .	۱۱۷۹
دولت اموییه نك انقراضندن بری .	۱۱۳۸
هرون الرشیدك اسکداره ورودندن بری .	۱۱۰۶
دولت عباسیه نك انقراضندن بری .	۶۳۱
دولت عثمانیه نك استقلالندن بری .	۶۰۷
بارودك شیوع و افواہ ناریهیه تطبیقندن بری .	۵۰۹
عثمانیلرک روم ایلنه عبورندن بری .	۵۴۸
تیمور وقعه سندن بری .	۴۴۶
فن طبعك اختراعندن بری .	۴۴۸
فتح قسطنطنیه دن بری .	۴۳۶
دولت ایوبیه نك انقراضندن بری .	۴۲۸
آمریقانك کشفندن بری .	۳۹۷
سلاطین عثمانیه نك خادم الحرمین عنوان مفخرتیه تشرقلرندن بری .	۳۸۵
اسپانیاده اهل اسلامك قتل عامندن بری .	۳۷۷

لوترك اجتهاد ايلديگى پروتستان مذهبىك شيوعندن برى .	۳۷۴
ويانه نك عثمانيلر طرفندن محاصره اوليسندن برى .	۳۶۰
غره غوآر تقويمىك، يعنى شهر افرنجيه نك اتخاذهندن برى .	۳۰۷
ممالك عثمانيه ده دخانىك شيوع واستعمالندن برى .	۲۸۶
دور يىنك ايجادندن برى .	۲۸۲
اوروپاده غزته نك احداثندن برى .	۲۵۸
آصمه ساعتلىك ظهورندن برى .	۲۳۲
ويانه نك قره مصطفى پاشا طرفندن محاصره ثانيه سندن برى .	۲۰۵
بخار ماكنه لىنك ايجادندن برى .	۱۸۵
فن طبعك تركيه يه تطبقندن برى .	۱۶۷
فرانسه انقلاب كيرندن برى .	۱۰۰
ناپوليون بوناپارتاك سقوطندن برى .	۷۴
يكچريلگك الغاسيله نظام عسكرينك تاسيسندن برى .	۶۵
ترجه غزته نك احداثندن برى .	۵۹
سياله برقيه نك مخبراته تطبقندن برى .	۵۲
تنظيماتندن برى .	۵۳
قرىم محاربه سنك اعلانندن برى .	۳۵
پارس معاهده سندن برى .	۳۳
زرهلى كهيلك احداثندن برى .	۲۶
طورپي دينيلان دگر لغلىنك اختراعندن برى .	۲۵
ايگنه لى تفنگك حدوشندن برى .	۲۳
آلمانيا امپراطورلغنىك اعلانندن برى .	۱۸
برلين معاهده سندن برى .	۱۱

شمسك برسنه ظرفنده شمالي و جنوبي اعتباريله انتقال ايلديگي  
 بروجك فصول اربعه يه تقسيميله اساميسنى و مصادف  
 اولدقلىرى شهورى ناطق جدولدر :

دخول شمس في انبروج		ميل شمسي	درجه منطق	اسمى بروج
شهور روميه	شهور ملكيه			
ايام شهور	ايام شهور	دقيقه درجه	درجه	
مارت ۰۸	فروردين ۱	۰ ۰۰	۰۰۰	حل
نيسان ۰۹	اردبهشت ۱	۱ ۰۰	۰۳۰ شمالي	ثور
مايس ۰۹	خرداد ۱	۱ ۱۰	» ۰۶۰	جواز II
حزيران ۰۹	تيرماه ۱	۲ ۰۰	۰۹۰ شمالي	سرطان
تموز ۱۱	مرداد ۱	۱ ۰۰	» ۱۲۰	اسد
آگستوش ۱۱	شهریور ۱	۱ ۰۰	» ۱۵۰	سنبله
ايلول ۱۱	مهرماه ۱	۱ ۰۰	۱۸۰	ميران
آشدين اول ۱۱	آبان ۱	۱ ۰۰	۲۱۰ جنوبي	عقرب
آشدين ثاني ۱۰	آذر ۱	۱ ۰۰	» ۲۴۰	قوس
كانون اول ۰۹	ذی ماه ۱	۱ ۰۰	۲۷۰ جنوبي	جدى
كانون ثاني ۰۸	بهمن ۱	۱ ۰۰	» ۳۰۰	دلو
شباط ۰۶	اسفند آرمذ ۱	۱ ۰۰	» ۱۳۰	حوت

علامات قمر و شمس و سیارات

☾ غره دن نصف اولنه قدر ☽ نصف اولندن بدره قدر ☺ بدر دن  
 نصف ثاني بقدر ☾  
 ♀ عطارد ♀ زهره ♀ ارض ♀ مریخ  
 ♃ مشتری ♃ زحل ♀ ثورانوس ♃ نبتون  
 ☉ شمس



١٣٥٦

## اَيَّامٌ وَوَلِيَّاتٌ مَبَارَكَةٌ اِسْلَامِيَّةٌ

خريف ثاينك يكرمي در دنجی پنجشنبه کونی آقشامی ربيع الاولک  
اون ايکنجی جمعه کيجدهسی .  
شتای نائیک اون اوچنجی پنجشنبه کونی آقشامی رجبک  
سکرنجی جمعه کيجدهسی .  
بهار اولک آلتنجی پنجشنبه کونی آقشامی رجبک ٢٧ نجی  
جمعه کيجدهسی .  
بهار اولک يکرمی بشنجی صالی کونی آقشامی شعبانک ١٦ نجی  
چارشنبه کيجدهسی .

بهار ثاينک طقوزنجی چارشنبه کونی .

شهر صيامک اون بشنجی چارشنبه کونی .

بهار نائیک ٩ زنجی جمعه کونی .

ساعت ٩  
دقیقه ٢٧

صيف ثاينک ١٦ نجی چارشنبه کونی .

ساعت ١٠  
دقیقه ٢٥

صيف نائیک اون در دنجی پنجشنبه کونی .

اوصاف المبارکه

مولد النبي

ليلة الرغائب

ليلة المعراج

ليلة البرات

غرة شهر صيام

الثام خرقه النبي

عيد الفطر

صلاة عيد فطر

عيد الاضحيه

صلاة عيد اضحيه

يوم عاشورا

## اعیاد المسلمین والایام المشهورة

٣	وقعة صفین .	٩	تاسوعا .
١٣	مولد الامام علی . ( رضه )	١٠	عاشوراء وشهادت حسین .
٢٧	مبعث النبي ومعاذ ( صلعم )	١٧	قدوم اصحاب الفیل .
١٥	مولد الحسين السبط .	٢٢	وفاة موسى بن جعفر و وفاة زين العابدين .
١٥	ليلة الابرار .	١٠	دخول رأس الحسين دمشق .
١٨	وفات جعفر الصادق .	١٣	وقعة هوازن .
٨	مولد جعفر الصادق .	١٦	مرض النبي ( صلى الله عليه وسلم )
١٢	دخل النبي بالسيدة عائشة .	٢٤	خروج النبي من الغار ( صلعم )
١٧	غزوة بدر .	٢٧	وفات محمد الباقر .
٢١	فتح مكة المشرفة .	١	هجرة النبي الى المدينة .
٢١	شهادة امام علي .	٤	خلافة الصديق ( رضه )
٢٦	زول الفرقان .	٨	قدوم النبي الى المدينة .
٢٧	ليلة انقدر .	١٠	زواج النبي بالسيدة الخديجة .
١	عيد الفطر .	١٢	مولد النبي ( صلعم )
٣	يوم المباهلة .	٢٤	فيضان التور بالكوفة .
١٢	غزوة الطائف .	١١	حصار الحجاج الكعبة .
١٤	وقعة احد .	١٠	وفاة آمنه ( رضا )
١٥	وفاة ابي طالب .	١٠	تقرير فرض الصلوة .
١٨	وفات ابراهيم ابن النبي .	١٥	اول دولة العباسية .
١	خطابة فاطمة بعلي .	١٨	قتل كسرا .
١	انشق البحر لموسى عليه السلام .	١	مولد زين العابدين .
١		١	شهادة ابن الزبير ( رضا )
١		٢٨	وفاة فاطمة الزهراء ( رضا )
١		٨	وفاة ابي بكر الصديق ( رضه )
١		٩	خلافة الفاروق ( رضه )
١		٩	مولد جعفر الطيار .
١		١٥	تجديد ابن الزبير الكعبة .
١		٠	مولد فاطمة الزهراء .
١	مولد ابراهيم الخليل .		
٧	المزدلفه .		
٨	يوم الترويه .		
٩	يوم عرفه والوقوف على الجبل .		
١٠	عيد النحر .		
١٣	آخر ايام التشريق .		
١٤	نزول هل اتي .		
١٧	شهادة عثمان . ( رضه )		
٢٦	شهادة عمر بن الخطاب . ( رضه )		
٢٧	خلافة عثمان . ( رضه )		

## هبوطدن هجرته قدر بعض وقایعک ما بدینی

سنه	وقایع	سنه	وقایع
۱۰۵۶	هبوطدن طوفاند .	۲۲۵۶	هبوطدن طوفاند قدر .
۱۸۹۲	طوفاندن ابراهیمه .	۱۰۷۹	طوفاندن مولد ابراهیمه .
۳۰۷	ابراهیمدن وفات یعقوبه .	۵۶۵	آندن بنی اسرائیل .
۴۸۰	آندن بنای قدسه .	۶۵۶	آندن بناء بیت مقدسه .
۴۱۰	آندن قدسک تخریبند .	۷۱۹	آندن اسکندره .
۱۵۰۰	آندن ظهور اسلامه .	۶۷۰	آندن مولد عیسایه .
		۵۲۰	آندن خاتم الانبیایه .
۴۲۴	بخت نصر دن اسکندره .	۱۰۵۶	هبوطدن طوفاند .
۱۹۴	آندن آوغوستوسه .	۱۲۴۰	طوفاندن ابراهیمه .
۱۶۶	آندن آنتی بوخسه .	۷۷۰	ابراهیمدن موسایه .
۱۴۷	آندن دقیانوسه .	۵۰۰	موسادن داوده .
۳۳۸	آندن هجرته .	۱۲۰۰	داوددن عیسایه .
۱۰	هجرتدن نزد جرده .	۶۲۰	آندن خاتم الانبیایه .
۶۲۶	آندن دلا کویه .		
۱۰۵۰	وفات آدمدن نوح قدر .	۲۲۴۲	هبوطدن طوفانه .
۸۹۴	نوحدن ابراهیمه .	۳۵۰	آندن وفات نوحه .
۵۰۰	آندن موسایه .	۲۲۴۶	آندن ابراهیمه .
۴۸۰	آندن سلیمانده .	۷۰۰	آندن موسایه .
۵۲۴	آندن اسکندره .	۵۰۰	آندن داوده .
۹۲۴	آندن هجرت نبویه .	۱۱۰۰	آندن عیسایه .
		۶۲۰	آندن مولد نبویه .

سنه اصفهانی قول

نصیرالدین طوسی قول

علی قول بود

ابوالحسن بن مسعود قول

حسین خوارزمی قول

محمد بن جابر ثانی قول



## مسلك شمسی بی تشکیل ایذن سیارات

♀ عطارد حول شمسه	۸۷	کون ۲۳	ساعته	بر دور اجرا ایدر .
♀ زهره	»	» ۱۷	» ۲۲۴	»
♁ ارض	»	» ۵	» ۲۶۵	»
♃ مریخ	»	» ۱۷	» ۳۲۱	سنه ۱

مریخ ایله مشتری آره سنده برطاقم سیارات صغیره وارد رکه بونلردن بوسنده قدر ۲۵۹ عدد کشف اولمشدر . بوسیاره لک مدت دوری ایسه ۱/۴ ایله ۷/۴ سنه آره سنده در .

♃ مشتری	»	» ۱۱	» ۳۱۴	» ۲۰
♃ زحل	»	» ۲۹	» ۱۶۶	» ۲۳
♀ ثورانوس	»	» ۸۴	» ۵	» ۲۰
♃ نپتون	»	» ۱۶۴	» ۲۸۵	» ۰۰
♁ قمر کره ارضک اطرافنده	»	» ۲۷	» ۸	»

☉ شمس کندی محورنده ۲۵ کون ویدی ساعته بر کره اجرای دور ایدر .

« والشمس تجری لمستقر لها ذلك تقدير العزيز العليم »  
[ صدق الله العظيم ]

بهر شهر شمسی ده گونلرک مقدار امتداد و تناقصنی مین

تقویم دائمیدر

امتداد

کانون ثایده	۱	ساعت	۶	دقیقه امتداد ایدر .
شباطده	۱	»	۳۲	»
مارتده	۱	»	۵۰	»
نیسانده	۱	»	۲۷	»
مایسده	۱	»	۴	»
حزیرانک ۲ سنه قدر	۱	ساعت	۱۵	»

تناقص

حزیرانک ۲	سندن نهایتنه قدر .	ساعت ۲	دقیقه تناقص ایدر .
تموزده	۱	»	» ۲۸
آگستوسده	۱	»	» ۳۲
ایلولده	۱	»	» ۴۱
تشرین اولده	۱	»	» ۴۲
تشرین ثانیده	۱	»	» ۱۶
کانون اولک ۲۱ نجی گونه قدر ۱۸ دقیقه تناقص، و ۲۱ ندن نهایتنه قدر ۵ دقیقه امتداد ایدر .			

۱۲۶۷

سنه شمسیه ناک احوال عمومیه سی

بوسنه عمومیت اعتباریله اینی برسنه در . فقط یبوستدن زیاده رطوبت حکمفرما اوله جقدر . بوسنیله طبایع مواسم وقت معنادندن بر از کچه ، یعنی هربر موسم اوچر هفته بر تأخرله حکمنی گوستره بیله جکدر . بودرلو سنه لر فصولک اقالیمه گوره حقیله اجرای احکام ایتدیگی سنه لره نسبة سنین عادی دن معدوددر .

فصل خریف : صغوق و رطوبتلی ، خصوصیه صباحلر کثرت اوزره قراغی ایله دوام ایده جکدر . ابتدالرنده اوگله دن صگره متحول روزگارلر هبوب ایله جکدر . تشرین اولک نصفندن صگره صغوقلر باشلار . تشرین ثانی رطوبتلی و صیجاق کچه جکدر .

فصل شتاء: ۲۱ مارتہ قدر صغوقلر امتداد ایده چقدر . ابتدالی  
یاغمورلی وغایت رطیب، علی الخصوص باران عظیم . یگرمی برکانون اولده  
قار دوشمگه باشلايه جق نیسانه قدر فاصله ویرهرك قار یاغه جقدر .  
فصل ربیع: مایسه قدر صغوق و رطیب - مایسك اونندن اون  
سکزینه قدر معتدل هوالر . صوگنه قدر رطیب و صغوق .  
فصل صیف: ابتدالی سرین ورطیب . اواسطی لطیف فقط بعضاً  
رعد و برق علاماتی . نهایتلی صیباچه .

### ارباب زراعته گوره مبادی فصول:

بولدیغز اقلیمه گوره مواسم اربعه زراعت و فلاحت مواسم اصطلاحیه  
تقدم ایدر؛ مثلاً:

ایلك بهار، شباطك اونندن - یاز فصلی، مایسك ۱۳ نندن - گوز  
فصلی . آغستوسك ۱۲ سندن - قیش فصلی دخی تشرین ثانینك ۱۱ نجی  
گونندن باشلار .

ایشته مواسم حقیقیه ایله مواسم زراعت آره سنده همان هر بر فصل،  
بر آیه یقین بر تفاوت اراءه ایدیور . بونی عموماً ارباب زراعت بیلیر .  
چونکه کویلینك تقویمی آبا واجدادك اثرینه اقتفادن و تعیر آخرله اعداد  
روز خضرله روز قاسمی شماردن عبارتدر .

### ازمنه مختلفه حصاد

عروض کرهیه نظراً ممالک مختلفهده مواسمك زمان حلولی فصل  
تفاوت ایدرسه، ازمنه حصادك دخی مختلف وقتلره تصادفی ایتمسی طبیعی در.

بوابده محصولات سائره به مثال اولوق اوزره يالگر بغدادى محصولك ممالك مختلفه به گوره تخلف ايدن موسم حصادى وجه آتى اوزره در :

اوستراليا، يگى زلاند، شيلي اولكه سنك قسم اعظميله آرژانتين جمهوريتنك بعض طرفلرنده كانون ثابده .

هندستان شريقده وقت حصاد شباطده بدأ ايدرك مارتده نهايت بولوق اوزره شماله طوغرى ممتد اولور .

مكسيقا، مصر، ايران و سوريه سواحلنده نيسانده بدأ ايلر .

چين، جاپون، تونس، جزاير، فاس و تكساسده مابيس ابتدا سنده باشلار .

قاليفورنيا، اسپانيا، پورتوغال، ايتاليا و يونانستان و سچليا ايله فرانسه نك

و آناطولينك بعض ايالات جنوبيه سنده حزينانده .

فرانسه نك قسم متباقيسييله، اوستريا و مجارستان و ممالك عثمانيه نك

روم ايلي قطعه سنده و روسيه نك ايالات جنوبيه سنده و آمريقا جاهير متفقه سنك قسم اعظمنده تموزده .

ممالك عثمانيه دن موقتاً تحت استيلاده بولنان بوسنه و هر سكه، بلچيكا

و فلنك و دانمارقه و آلمانياده و آمريقانك نيويورق طرفلرنده آغستوسده .

اسقوجيا، ايسوچ، و قنادا ايله روسيه نك قسم اعظمنده ايلول اينده .

روسيه نك اك زياده نقطه شماليه به قريب بولنان اياكلرنده و فينمارقه

موسم حصاد آنجق تشرين اولده باشلار .

بناء عليه بلاد ارضده سنهده بغدادى محصولى آلمان يالگر تشرين ثاني

ايله كانون اول ايلرى قاليور .



## زايجه شهور

### اخطار

شمسي هجري ايلرينك ابتداسي شهور روميه نك اون برينه وافرنيجه نك  
 ۲۳ جنه مصادفدر . يعني هر شهر شمسي هجري ايله رومي آره سنده ۱۰  
 وافرنيجي آره سنده ۲۲ گون فرق واردد . مثلا شهر شمسينك بشنده  
 ايكن رومينك قانچي گوني اولديغني بيلك آرزو ايلسهك بشك اوزرينه ۱۰  
 ضم ايدرز؛ رومينك اون بشنجي گوني اولديغني بولورز . افرنجينك قانچي  
 اولديغني بيلك ايلتسهك ۲۲ ضم ايله يگرمي يديسنده بولنديغيزي گورورز .  
 شمسي هجرينك هانكي گوننده بولنديغيزي بيلك ايلستديگمز حالده  
 مثلا رومينك اون اوچنده بولنور ايلسهك ۱۰ تنزبل ايدر شمسينك اوچنده  
 بولنديغيزي اوگره نيرز . حاصلی رومي ايله فرنكي ايلريني آرادينغيزده برنجيسي  
 اچون ۱۰ وایکنجيسي اچون ۲۲ ضم ايتلي در .  
 ارباب مطالعه بي تقويم شهرمزه تيرين اچون زايجه مزي شهور شمسيه  
 هجرية اوزره حساب و تقويم ايلك .

### ۱ خريف اول = ۲۳ ايلول افرنجي

بو ايك ابتدا سندن بشنه قدر (يعني رومي ايلولك برندن ۱۰ شنه دگين)  
 بحر سفيد ايله آدرياتيق دگرزنده موافق هوالر ، پيرنه و آلب سلسله لرنده ،  
 بلچيقا و فلنك طرف لرنده صغوق هوالر . بحر بالطق و مانش و ايرلانده  
 دگرزنده روزگارلر . بحر محيط آچيق لرنده تساوي ليل و نهار خريفي  
 فورطنه سي اوچ گون امتداد ايدر .  
 بشدن سكره قدر ( يعني ايلول ۱۰ دن ۱۸ زه دگين ) بحر سفيدده

گوزل هوالر . اوریا قطعہ سنک شمال شرقی و غرب جنوبی طرف لرنده صغوق  
 هوالر ، شدید روز گارلر . بحر شمالی یہ قریب محللرده قار . ۱۱ رندن اون  
 یدینسنه ( یعنی ۲۱ ایلول رومیدن ۲۷ یہ ) قدر عموم بحر سفید اوزرنده لطیف  
 هوالر . مانس و شمال دگزلریله بحر محیط اطلسی . بحر سفید و آدریاتیق  
 سواحلنده خفیف روز گارلر . غران بریتانیا آطهلرنده هوا تنزلہ یوز طوتیور .  
 ۲۱ دن ۲۸ زہ قدر ( یعنی تشرین اول رومینک ابتداسندن سکزینہ  
 دگین ) وسطی اوروپادہ و خاصہ اسویجرده و شمالی صاووآدہ انجماد  
 محتلملر . بحر محیط اطلسی سواحلنده شدید باران . روم ایلی ده و بلغارستانده  
 سورکلی یا غمورلر . آطهلر و آدریاتیق دگزلرنده و بحر سفیدک شرق سواحلنده  
 شدید روز گارلر . بحر سفید متموج .

۲۹ دن خریف ناینک بشنہ قدر ( یعنی ۹ تشرین اول رومیدن  
 اوزبشہ دگین ) بحر سفید ایله آدریاتیق سواحلنده لطیف هوالر . ایرلانده  
 سواحلیله مانس و بالطق دگزلرنده صغوق روز گارلر . فینلاند کورفزنده  
 و وسطی اوروپانک محال مرتقعہ سنده قار . طونہ حکوماتنده و مجارستان ایله  
 شمالی آوستریادہ هوالر غایت متبدل .

### ۱ خریف ثانی = ۲۳ تشرین اول افرنجی

خریف ناینک بشندن سکزینہ قدر ( یعنی ۱۵ تشرین اولدن ۱۸  
 زہ دگین ) خاصہ اوروپانک وسط و شمال جہتلرنده برودت شدیدہ .  
 آلتیسندن طقوزینہ قدر عموماً بحار شمالیہ ده صغوق روز گارلر . بحر محیط  
 اطلسی اوزرنده سرین . آدریاتیق و آطهلر دگری متموج .

۹ دن ۱۱ رہ ( یعنی ۱۹ تشرین اولدن ۲۱ رہ ) قدر شمالی اوروپادہ  
 انجماد . وورتمبرغ و باواریا و تیرویل طرف لرنده قار و روز گار . چہستان ،

مجارستان وخصوصاً قارپاٹ طرف لرنده ورومانیانك بسارایا جهت لرنده قار  
و شدید روزگار .

۱۱ دن ۱۹ زه ( یعنی ۲۱ تشرین اول دن ۲۹ زه ) قدر قورسیقا ،  
ساردنیا ، جزایر تونس طرابلس طرف لرنده و شرقی ایتالیاده لطیف هوالر .  
اسقاندیناویا حکومتلریله روسیه نك فینلانڈیا طرف لرنده شدید صغوقلر ؛  
آدریانقده خفیف روزگارلر .

۱۹ دن ۲۶ یه ( یعنی ۲۹ تشرین اول دن ۶ تشرین ثانی یه ) قدر .  
بحر سفید پك متموج ، بحر محیط اطلسی آچیق لرنده فورطنه . وسطی  
انگلترده برد شدید . بحر سیاهده و آزاق سواحلنده فنا هوالر ، فاس ، جزایر ،  
طرابلس تونس سواحلی زیاده سیله متلاطم .

۲۶ دن خریف ثالث ایکسنه ( یعنی ۶ تشرین ثانی دن ۱۲ تشرین  
ثانی یه ) قدر . بالطق و شمال دگر لری سواحلنده و دانیمارقه ایله شمالی آلمانیا  
فنا هوالر . بحر سفید وسط لرنده تلاطم . وسطی و شرقی اوروپاده و آب  
و پیرنه سلسله لرنده شدید قارلر و بورالر .

### ۱ خریف ثالث = ۲۳ تشرین ثانی

۳ دن ۱۱ ره ( یعنی ۱۳ تشرین ثانی دن ۲۱ ره ) قدر اسویجره ،  
آزاس لورده ، آلمانیاده و پیه مونته ، بلجیقا ، دانیمارقه و هولانداده فنا  
و مضر الصحه هوالر . اسپانیا ، پورتوغال ، فاس و جزایرده متبدل هوالر .  
بحر سفید و خصوصیه اطهر دگری متلاطم .

۱۱ دن ۲۰ یه ( یعنی ۲۱ تشرین ثانی دن اوتوزه ) قدر وسطی  
و غربی اوروپاده شدید صغوقلر ایرالاتده ، بریتانیا و اسقوجیا جزیره لرنده  
و بالطق سواحلنده کی بلادك عمومنده برودت شدیدنه . باواریا ، وورته تمبه رغ ،

چہستان ، خرواستان طرفلرنده ، آدریاتیق دگزبله بحر سفیدده و آطه لر دگزنده معتدل ، آفریقانک سواحل شمالیه سنده لطیف هوالر .

۲۲ دن ۲۷ به ( یعنی ۲ کانون اول رومیدن ۷ کانون اوله ) قدر عموم اوروپا قطعہ سنده باران . اکثر بلاد شمالیہ برف عظیم . ( یاغمور و روزگار بلا آرام دوام ایدر ) ایرلانده و شمال دگزلی سواحلنده رطوبت . بحر سفید سواحلنده انجره کثیفه . فنیستہر سواحلنده و مانشدہ شدید فورطنہ لر . طونس ، طرابلس ، جزایر سواحلنده هوالر متحول .

( اوروپادہ بولنان انہارک سطوحی عموماً ارتفاع حاصل ایدر . )

۲۷ دن گله جک آیک اوچنہ ( یعنی ۷ کانون اول دن ۱۳ چہ ) قدر . بالطق و شمال دگزلینہ مجاور ممالکدہ ، آب و پیرنہ سلسلہ لرنده کثرتلی قار . وسطی اوروپادہ برد شدید . بحر سفید ایله آدریاتیق و آطه لر دگزلی ، خصوصاً جنوب جہت لرنده پک متلاطم . دون نہری سواحلنده ، آزاق دگزنده فنا هوالر .

### ۱ شتای اولی = ۲۳ کانون اول

۳ دن ۹ زہ ( یعنی ۱۳ کانون اول دن ۱۹ زہ ) قدر شمال دگزنده و بحر محیط اطلسیدہ خفیف روزگار لر . روسیہ نک جنوب شرقی ایالاتندہ فنا هوالر . بحر سفیددہ ، آدریاتیق دگزنده و بحر سیاهدہ تلاطم .

۹ دن ۱۶ به قدر شمالی اوروپادہ خصوصاً ایرلانده و اسقوجیا جزیرہ لرنده غایت شدید و مدید روزگار لر .

اسویجرہ پیامونته ، و مجارستاندہ صغوقلر شدت پیدا ایدہ جکدر . بحر سفید سواحلندہ کی ممالک عثمانیہ برف لطیف و معتدل هوالر . احياناً بخارہ

۱۶ دن ۲۶ به ( یعنی ۲۶ کانون اول دن کانون ثانی به ) قدر بالطق طرفلرنده یاغمور لر . داخلی دگزلی عمومندہ متحول روزگار لر .

۲۷ دن ۳۱ ره (یعنی ۶ کانون نائیدن ۱۰ کانون ثانی به) قدر آوستریاده  
خصوصاً تیروول ایالتده و بالطق سواحلنه مجاور محللرده و تحت استیلاده  
بولنان بوسنه ولایتنک قسم شمالیسنده و طونه حکوماتیله بالقانلرده قار،  
یاغمور، روزگار .

### ۱ شتای ثانی = ۲۳ کانون ثانی افرنجی

۲ دن ۷ به ( ۱۲ کانون نائیدن ۱۷ به ) قدر بحار داخلیده متبدل  
روزگارلر . پیره نه و آلب سلسله سنده، فرانسه نك مرتفع قسمنده بورالر .  
رین و ایزار و طونه نهرلری فیضاننی آتیره جقدر .

۷ دن ۱۲ به ( ۱۷ کانون نائیدن ۲۲ به ) قدر اوروپانك سمت جنوب  
بیسنده یابس هوالر . بحر سفیدك هر طرفنده لطافت و سکون .

۱۲ دن ۲۰ به ( یعنی ۲۲ کانون نائیدن ۳۰ زه ) قدر اسقاندینا و،  
دانیمارقه، فینلانڈیا ایله مجاور بولنان محللرده قار، یاغمور، فورطنه، بحر  
سفید غابس کورفزی سمتده متلاطم .

۲۰ دن ۲۹ زه ( یعنی ۳۰ کانون نائیدن ۸ شباط رومی به ) قدر بحر  
محیط اطلسی اوزرنده متبدل و بعضاً مخاطره لی روزگارلر . بحار داخلیده  
علی الخصوص قاره دگرده مخالف هوالر . مارماره به قریب سواحلده  
فورطنه و قار .

### ۱ شتای ثالث = ۲۳ شباط افرنجی

۱ دن ۳ چه ( یعنی ۱۱ شباط دن ۱۳ چه ) قدر هوالر علی الخصوص  
مارماره سواخلنده صغوق، یاغمور . وارد صره صولی سپکن . و فورطنه .

۳ دن ۱۵ شه ( یعنی ۱۳ دن ۲۵ شه ) قدر تونس و جزایر سواخلنده  
فنا هوالر . بوآرتق بحر سفیدك جنوب روزگارینه جلوه گاه اولان سمتلری

زیادہ سیلہ متلاطم . آدریاتیق دگری قسم شمالیسندن جہت جنوبیہ سنہ قدر  
مواج . روم ایلی ولایاتندہ و طونہ حکوماتندہ صغوق روز گارلر .

۱۶ دن ۲۸ زہ ( یعنی ۲۶ شباطدن ۸ مارتہ قدر ) مانس دگریہ  
بحر محیط اطلسیدہ شدید روز گارلر . بحر سفید پک زیادہ متلاطم . بحر  
سیاہدہ خطرناک روز گارلر .

مارمارہنک ساحلیندہ و جوار درسعادتہ مٹھول ہوالر .

### ۱ بہار اول = ۲۳ مارت افرنجی

کچن آیک یگرمی سکزندن باشلایان مخالف ہوالر . بہار اولک اوچنہ  
( یعنی مارت رومینک اوز اوچنہ ) قدر دوام ایدہ جکدر .

بوآیک ابتدالرنندہ بحار محیطہدہ تساوی لیل ونہار فورطنہلری  
حکمفرما اولور .

۳ دن بشہ ( یعنی ۱۳ مارتدن ۱۵ شہ ) قدر عموم اوروپادہ باران  
وقار . رین وایزار نہرلری جوارندہ سورکی یاغمورلر . و بوندن طولایی  
طغیان میاہ .

۵ دن ۱۲ بہ قدر ( یعنی ۱۵ مارت رومییدن ۲۲ بہ دگین ) عموم  
اوروپادہ گوزل ہوالر ، انگاترہنک سن ژورژ و بریستول قنالرنندہ و مانس  
دگزندہ شدید روز گارلر . آدریاتیق و اطہلر دگری و بحر سفید خفیجہ  
متلاطم .

۱۲ دن ۱۹ زہ ( یعنی ۲۲ مارت رومییدن ۲۹ زہ قدر ) مانس  
سواحلیہ بریتانیا و بلجیقا و هولاندہ و اسقاندیناویا و فینلانڈیا طرفلرنندہ  
ینہ برودت .

آدریاتیق ایلہ بحر سفید مٹھوج ، مارمارہ جوارندہ لطیف ہوالر .  
بہار لطافت طبیعتی ابراز ایدیور . خصوصاً ۱۳ دن ۱۷ بہ قدر

( یعنی ۲۳ مارتدن ۲۷ به دگین ) درسعادت جواری پک لطیف . فقط  
صگره بردن بره متبدل ونيسان رومی ابتداسنه قدر بو حال بردوام . آره صره  
قارله قاریشق یاغمورلر .

۱۹ دن ۲۶ به ( یعنی ۲۹ مارتدن ۵ نیشان رومی به قدر ) دانیمارقه  
وآلانیاده انجماد، بحر سفیده گوزل هوالر . مارماره جوارنده رطوبت .  
۲۶ دن گله جک آیک دردینه ( یعنی ۵ نیشاندن ۱۴ نیشان رومی به  
قدر ) بالطق و شمال دگرلرنده و بریتانیا سواخلنده خفیف انجماد . دگرلر  
علی العموم ساکن . بحر سفیدک شمال سمتلری حقیقه متلاطم .

### ۱ بهار ثانی = ۲۳ نیشان افرنجی

۴ دن ۱۲ به ( یعنی ۱۴ نیشان رومیدن ۲۲ به قدر ) وسطی اوروپاده ،  
اسویچرده، آلمانانک وسط و شمال سمتلرنده آراس - لورنده سرین هوالر .  
اسقوجیا طرفلری صغوق .

بحر سفید سواحللی عموماً لطیف ، مارماره جوارنده صباحلری  
و علی الخصوص بعد الغروب محل صحت رطوبت ، ( بو آیده صبیانک محافظه  
صحتنه اعتنا و آچیق صاچق گزیمه لرینه دقت اولغق لازمدر . )

۱۲ دن ۱۹ زه ( یعنی ۲۲ نیشاندن ۲۹ زه قدر ) آفریقانک سواحل  
شمالیه سنده و آناتولی سواخلنده پک لطیف هوالر . بحر سفیده و ادریاتیق  
ایله آطالر دگرلرنده تلاطم .

۱۹ دن ۲۶ به ( یعنی ۲۹ نیشاندن ۶ مایس رومی به قدر ) باواریا ،  
وورتمبرغ، جهستان، و مور او یا طرفلرنده و روسیه نك وسط و شمال سمتلرنده  
صغوق هوالر . اسپانیانک پیره نه به مجاور محللری یابس، عموم بحر سفید ایله  
بحر اطلسی اوزرنده لطیف هوالر . بحار داخلیه ساکن . آناتولی سواحللیه  
مارماره جوارنده صیجاقلر .

۲۶ دن گله جك آيك اوجنه قدر ( یعنی ۶ مایس، رومیدن ۱۳ چه قدر ) عموم اوروپاده فنا هوالر . آلمانیاء، بلجیقا و آسقاندیناویا ممالکندہ طغیان میاهدن قورقیلور . بحار داخلیه ساکن .  
( اوروپانک سمت جنوبیسنده صیجاقلر شدتله باشلا یوز . )

### ۱ . بهار ثالث = ۲۳ مایس

۳ دن ۱۰ قدر ( یعنی ۱۳ مایس رومیدن ۲۰ یه دگین ) بحر سفید سواحلنده گوزل هوالر .

۱۱ دن ۱۸ زه ( یعنی ۲۱ مایس رومیدن ۲۸ زه دگین ) اسپانیانک وسط طرفلرنده، تونس، جزایر ایله سچییا سواحلنده شدید فورطنه لر . بحر سفیدک مصر سواحلنده شدید صیجاقلر، علی الخصوص اسکندریه و قاهره جواری درجه مفرطه ده صیجاقلر .

اوروپاده دگر حاملرینه عزیمت باشلا یوز .  
آلمانیاء و آوستریا قابلیجه لرینه برای تداوی عزیمت موسمی تقرب ایدیور .  
۱۸ دن ۲۵ شه ( یعنی ۲۸ مایس رومیدن ۴ جزیران رومی یه قدر ) اسپانیاء و ایٹالیاده و مصر علیا و سفلیده مضر الصحه هوالر . مصرده ( رمله صیفیه سنه عزیمت موسمی )

۲۵ دن گله جك آيك ایکسینه یعنی ( ۴ جزیران رومیدن ۱۲ جزیرانه قدر ) رین، ایزار، طونه، آدیجه، آرنو، رون، لوآر و تیبر نهرلری آرتیور .

### ۱ صیف اوّل = ۲۳ جزیران افرنجی

۲ دن ۱۶ یه ( یعنی ۱۲ جزیران رومیدن ۲۶ یه قدر ) فرانسه نک وسط و جنوب طرفلرنده حرارت شدیدہ، وورتمبرغده و باد بیوک دوقه لغندہ

حرارت کثیفه . بحر سفیده روز گارلر . آناطولینک ایالات جنوبیه سنده  
وخیم صیقاقلر .

۱۶ دن ۲۴ ده ( یعنی ۲۶ جزیراندن ۴ تموز رومی به قدر ) بحر محیط  
اطلسینک شمال طرفلرنده سیس و خفیف روز گارلر .

۲۴ دن گله جک آیک ایکسینه قدر ( یعنی ۴ تموزدن ۱۲ تموزه قدر )  
هوا سیالات برقیه ایله مالی در . بوگونلرده کل یوم متبدل روز گارلر وزان  
اوله جقدر .

### ۱ صیف ثانی = ۲۳ تموز افرنجی

۲ دن ۹ زه قدر ( یعنی ۱۲ تموز رومی دن ۱۹ زه قدر ) یونانستان ،  
سپلیا ، طرفلرنده و آیدین ولایتی سواحلنده شدید صیقاقلر . لومباردیا ایله  
آلمانیاده طولی . بحر سفید ایله آدریاتیق دگری اوزرنده قوتلیجه روز گارلر .  
طقوزنجی گونی بعض محللارده شدید فورطنه لر .

۹ دن ۱۵ شه ( یعنی ۱۹ تموزدن ۲۵ شه قدر ) هر طرفده شدید  
صیقاقلر . بوگونلرک صوگنلرنده هوا سیالات برقیه ایله مالی اولدیغندن اکثریا  
بعدالغروب آفاقده علامات برقیه مشاهده اولنور . یوقاری ایتالیا ایله  
آوستریانک وسط ، غرب و جنوب سمتلرنده شدید فورطنه لر .

آناطولینک سواحله قریب محللارنده و مارماره ساحللارنده کجه لر غایت  
براق و سرین .

۱۵ دن ۲۳ جه ( یعنی ۲۵ تموز رومی دن ۲ اگستوس رومی به قدر )  
وسطی اوروپا ایله جنوبی اوروپاده حرارت کثیفه . سحاده کجه لی ، گوندوزلی  
سحابی امطار دوران ایدرسده یا غمور مأمول دگلدر .

۲۳ دن ۳۱ ره قدر ( یعنی ۲ اگستوس رومی دن اونه قدر ) بحر سفید

ساخلماری متلاطم . آطہ لر دگری روز گار لیجہ . ہوالردہ برتبدل ناگہانی  
وقوعی محتمل . ویانہ وحوالیدسنده نہایت مرتبہدہ صیحا ق ہوالر حکم سورہ جبکہر .

۱ صیف ثالث = ۲۳ آگستوس افرنجی

۱ دن ۷ بہ قدر ( یعنی ۱۱ آگستوس رومیدن ۱۷ بہ قدر ) شمال  
دگرلرینہ مجاور اولان محللردہ ہوا معتدل . تیرولده، ووزر طاغارندہ و بحر  
بالطقہ مجاور سواحلدہ ہوا تنزلہ میل ایدر .

۷ دن ۱۳ چہ ( یعنی ۱۷ آگستوسدن ۲۳ چہ قدر ) بوگونلردہ وسطی  
اوزوپادہ ومارمازیہ جوار محللردہ، خصوصیلہ آیدین سواحلدہ حفظ صحتہ  
اعتنا لازمدر .

بحر سفیدہ و آذربایق سواحلدہ کی محللردہ غایت لطیف و طرابلس  
و جزایرک جنوب سمتلرندہ غایت صیحا ق ہوالر .

( اوروپانک شمال سواحلدہ کی دگر ہاملرندن عودت زمانی )

۱۳ دن ۲۱ رہ ( یعنی ۲۳ آگستوسدن ۱ ایلولہ قدر )

پورتوغال، اسپانیا، کربد، سچلیا، قبریس و برشام سواحلیہ وسطی  
وغربی آوستریادہ شدتلی روزگار ویاغموزلر .

( آلمانیا و آوستریا قالیجہلرندن عودت زمانی . )

۲۱ دن ۳۱ رہ ( یعنی ۱ ایلول رومیدن ۱۰ ایلول رومی بہ قدر )

بحر سفید اوزرندہ سورکی لطیف ہوالر . اوروپانک غرب طرفندہ  
شدید ومدید روزگارلر . ایرلانده سواحل جنوبیہ سندنہ، مانس دگرینک  
مدخلندہ مصائب بحر بہ دن قورقیلور . ۲۵ دہ ہوا تبدیل استقامت ایدیور .  
اوروپانک وسطندہ و شمال ساحلرندہ یاغموزلر .

مبارمازیہ سواحلدہ کذا یاغموزلر .

تام ساعت ایله بر یوم نجومینک مقداری یعنی بر غروب بدن او بر بنه قدر کچن زمان

ساعت	نوسال اول		نوسال ثانیه		نوسال اول		نوسال ثانیه	
	س	د	س	د	س	د	س	د
۱	۱۸	۵۸	۲۳	۱۸	۲۷	۵۸	۲۳	۱۸
۲	۱۸				۲۸			۱۰
۳	۱۹				۲۹			۱۱
۴	۱۹				۴۰			۱۲
۵	۱۹				۴۱			۱۳
۶	۱۹				۴۲			۱۴
۷	۲۰				۴۳			۱۵
۸	۲۰				۴۴			۱۶
۹	۲۰				۴۶			۱۷
۱۰	۲۱				۴۷			۱۸
۱۱	۲۱				۴۸			۱۹
۱۲	۲۱				۵۰			۲۰
۱۳	۲۱				۵۱			۲۱
۱۴	۲۲				۵۳			۲۲
۱۵	۲۲				۵۵			۲۳
۱۶	۲۳				۵۶			۲۴
۱۷	۲۴				۵۸			۲۵
۱۸	۲۵				۵۹	۲۳	۱۱	۲۶
۱۹	۲۶				۶۰	۲۴	۱۰	۲۷
۲۰	۲۶				۶			۲۸
۲۱	۲۶				۱۱			۲۹
۲۲	۲۷				۱۲			۳۰
۲۳	۲۷				۱۶			۳۱
۲۴	۲۸				۱۷			۳۲
۲۵	۲۸				۲۰			۳۳
۲۶	۲۹				۲۲			۳۴
۲۷	۳۰				۲۴			۳۵
۲۸	۳۱				۲۶			۳۶
۲۹	۳۱				۲۹			۳۷
۳۰	۳۲				۳۱			۳۸
۳۱	۳۴				۳۳			۳۹
	۳۶	۵۸	۲۳	۲۷	۳۵	۲۴	۱۰	۴۰
	۳۷	۵۹	۲۳	۲۷	۳۵	۲۴	۱۰	۴۱

نام ساعت ابله بر يوم نجومينك مقدارى يعنى بر غرو بدن او بريند قدر چكن زمان

ساعت	بهار اول			بهار ثانی			صيف ثالث
	س	د	ثا	س	د	ثا	
١	٤١	١	٢٤	٤١	١	٢٤	٢٨
٢	٣			٣			٢٨
٣	٣			٣			٢٧
٤	٣			٢			٢٦
٥	٣			٢			٢٦
٦	٣			٢			٢٥
٧	٣			٢			٢٤
٨	٣			٢			٢٤
٩	٣			٢			٢٣
١٠	٣			٢			٢٣
١١	٣			٢			٢٢
١٢	٣			١			٢٢
١٣	٣			١			٢١
١٤	٣			١			٢١
١٥	٣			١			٢١
١٦	٣			١			٢٠
١٧	٣			١			٢٠
١٨	٣			١			٢٠
١٩	٣			٣١	١	٢٤	١٩
٢٠	٣			٢٩	١	٢٤	١٩
٢١	٣			٢٧	١	٢٤	١٩
٢٢	٣			٢٥	١	٢٤	١٩
٢٣	٣			٢٤	١	٢٤	١٨
٢٤	٣			٢٢	١	٢٤	١٨
٢٥	٣			٢٠	١	٢٤	١٨
٢٦	٣			١٩	١	٢٤	١٨
٢٧	٣			١٧	١	٢٤	١٨
٢٨	٣			١٥	١	٢٤	١٨
٢٩	٣			١٣	١	٢٤	١٨
٣٠	٣			١١	١	٢٤	١٨
٣١	٣			٩	١	٢٤	١٨

آبفراغه ساعت بودقداره کلدکده شمس افق مغربین غروب ایدر

ساعت	ششای اول		ششای ثانیه		ششای ثالث		ششای رابع	
	س	د	س	د	س	د	س	د
۱	۳۰	۵۹	۳۲	۴۹	۲۳	۴۰	۵۰	۱۱
۲	۴۸	۵۷	۳۲	۴۹	۲۷	۳۹	۲۷	۱۰
۳	۷	۵۶	۳۲	۴۹	۰	۳۹	۰	۹
۴	۲۵	۵۴	۳۲	۴۹	۴۴	۳۸	۴۴	۷
۵	۴۳	۵۲	۳۲	۴۹	۲۴	۳۸	۲۴	۶
۶	۳	۵۱	۳۲	۴۹	۰	۳۸	۰	۵
۷	۲۲	۴۹	۳۲	۴۹	۴۸	۳۷	۴۸	۴
۸	۴۲	۴۷	۳۲	۴۹	۲۲	۳۷	۲۲	۳
۹	۶۱	۴۶	۳۲	۴۹	۱۸	۳۷	۱۸	۲
۱۰	۳۲	۴۴	۳۲	۴۹	۶	۳۷	۰	۱
۱۱	۴۳	۴۲	۳۲	۴۹	۵۳	۳۶	۵۳	۰
۱۲	۲	۴۱	۳۲	۴۹	۴۷	۳۶	۴۷	۰
۱۳	۲۵	۳۹	۳۲	۴۹	۴۲	۳۶	۴۲	۰
۱۴	۴۷	۳۷	۳۲	۴۹	۳۸	۳۶	۳۸	۰
۱۵	۱۰	۳۶	۳۲	۴۹	۳۲	۳۶	۳۲	۰
۱۶	۳۳	۳۴	۳۲	۴۹	۲۸	۳۶	۲۸	۰
۱۷	۵۷	۳۲	۳۲	۴۹	۱۶	۳۶	۱۶	۰
۱۸	۲۲	۳۱	۳۲	۴۹	۰	۳۶	۰	۰
۱۹	۴۷	۲۹	۳۲	۴۹	۴	۳۶	۴	۰
۲۰	۱۲	۲۸	۳۲	۴۹	۹	۳۷	۹	۰
۲۱	۳۹	۲۶	۳۲	۴۹	۱۹	۳۲	۱۹	۰
۲۲	۶	۲۵	۳۲	۴۹	۳۵	۳۷	۳۵	۰
۲۳	۳۴	۲۳	۳۲	۴۹	۲۵	۳۷	۲۵	۰
۲۴	۳	۲۲	۳۲	۴۹	۱۲	۳۸	۱۲	۰
۲۵	۳۳	۲۰	۳۲	۴۹	۰	۳۸	۰	۰
۲۶	۶۱	۱۹	۳۲	۴۹	۲۴	۳۸	۲۴	۰
۲۷	۱۷	۱۷	۳۲	۴۹	۱۰	۳۸	۱۰	۰
۲۸	۶	۱۶	۳۲	۴۹	۲۱	۳۹	۲۱	۰
۲۹	۳۱	۱۴	۳۲	۴۹	۳۴	۴۰	۳۴	۰
۳۰	۱۵	۱۳	۳۲	۴۹	۲۳	۴۰	۲۳	۰
۳۱	۰	۱۲	۳۲	۴۹	۱۰	۴۰	۱۰	۰

یعنی اذانی ساعت تمام اون ایکی به رسیده اولور .

س	بهار اول		بهار ثانی		بهار ثالث		س	
	د	ثا	د	ثا	د	ثا		
۱	۶	۵۹	۷	۳۸	۷	۲۴	۶	۴۲
۲	۲۳	۲۳	۴۰	۴۴	۲۴	۵۷	۲۳	۶۰
۳	۲۴	۶	۴۰	۴۷	۲۵	۴۸	۲۴	۶۷
۴	۲۵	۹	۴۰	۴۹	۲۶	۴۷	۲۵	۴
۵	۲۶	۱۲	۴۰	۴۸	۲۷	۴۵	۲۶	۲۹
۶	۲۷	۱۵	۴۰	۴۶	۲۸	۴۳	۲۷	۳۵
۷	۲۸	۱۸	۴۰	۴۲	۲۸	۴۹	۲۸	۱۸
۸	۲۹	۲۱	۴۰	۴۵	۲۹	۴۴	۲۹	۴۲
۹	۳۰	۲۴	۴۰	۴۷	۳۰	۴۸	۳۰	۵
۱۰	۳۱	۲۷	۴۰	۴۶	۳۱	۴۱	۳۱	۲۸
۱۱	۳۲	۳۰	۴۰	۴	۳۱	۵۳	۳۲	۵۰
۱۲	۳۳	۳۳	۳۹	۵۰	۳۲	۴۴	۳۳	۱۲
۱۳	۳۴	۳۶	۳۹	۴۳	۳۳	۴۳	۳۴	۳۳
۱۴	۳۵	۳۹	۳۹	۱۵	۳۳	۵۱	۳۵	۳۵
۱۵	۳۶	۴۲	۳۸	۳۵	۳۴	۲۷	۳۶	۱۵
۱۶	۳۷	۴۵	۳۸	۴۲	۳۵	۲	۳۷	۳۵
۱۷	۳۸	۴۸	۳۸	۷	۳۵	۳۶	۳۸	۵۵
۱۸	۳۹	۵۱	۳۷	۴۹	۳۶	۸	۳۹	۱۵
۱۹	۴۰	۵۴	۳۷	۱۳	۳۶	۴۹	۴۰	۳۴
۲۰	۴۱	۵۷	۳۶	۴۲	۳۷	۸	۴۱	۵۳
۲۱	۴۲	۵۹	۳۶	۱۰	۳۷	۴۵	۴۲	۱۲
۲۲	۴۳	۲	۳۵	۳۵	۳۸	۰	۴۳	۳۰
۲۳	۴۴	۵	۳۵	۳۹	۳۸	۴۲	۴۴	۴۹
۲۴	۴۶	۸	۳۴	۴۱	۳۸	۴۷	۴۶	۷
۲۵	۴۷	۱۱	۳۳	۴۱	۳۹	۷	۴۷	۲۵
۲۶	۴۸	۱۴	۳۲	۴۶	۳۹	۲۵	۴۸	۴۳
۲۷	۴۹	۱۷	۳۲	۴۳	۳۹	۴۲	۴۹	۱
۲۸	۵۰	۱۹	۳۱	۴۹	۳۹	۵۷	۵۰	۱۹
۲۹	۵۱	۲۲	۳۰	۴۲	۴۰	۱۰	۵۱	۳۷
۳۰	۵۲	۲۵	۳۰	۴۳	۴۰	۲۱	۵۲	۴۷
۳۱	۵۳	۲۷	۲۹	۴۴	۴۰	۳۱	۵۳	۱۲

آلفرانغه ساعت بومقداره کلدکده شمس افق مریدن غروب ایدر

ساعت	زینف اول		زینف ثانی		زینف ثالث		زینف رابع		زینف خامس	
	س	د	س	د	س	د	س	د	س	د
۱	۳۰	۵۹	۳۲	۴۱	۲۳	۴۰	۵۰	۱۱	۱۲	۱۳
۲	۴۸	۵۷	۹	۴۳	۵۲	۳۹	۲۷	۱۰	۲۶	۱۲
۳	۷	۵۶	۴۸	۴۲	۲۳	۳۹	۰	۹	۴۱	۱۴
۴	۲۵	۵۴	۲۹	۴۳	۵۶	۳۸	۴۴	۷	۰۱	۱۵
۵	۴۴	۵۲	۱۲	۴۴	۲۲	۳۸	۲۴	۶	۱۰	۱۷
۶	۱۵	۵۱	۳۲	۴۴	۱۰	۳۸	۰	۵	۱۸	۱۸
۷	۲۲	۴۹	۴۳	۴۵	۵۱	۳۷	۴۸	۳	۱۹	۱۹
۸	۴۲	۴۷	۳۲	۴۶	۳۲	۳۷	۳۲	۲	۲۰	۲۰
۹	۱	۴۶	۲۲	۴۷	۱۸	۳۷	۱۸	۱	۲۱	۲۱
۱۰	۲۲	۴۴	۱۳	۴۸	۶	۳۷	۰	۰	۲۲	۲۲
۱۱	۴۳	۴۲	۷	۴۹	۵۵	۳۶	۵۳	۰	۲۳	۲۳
۱۲	۴	۴۱	۲	۵۰	۴۷	۳۶	۴۳	۵۷	۰۶	۲۴
۱۳	۲۵	۳۹	۵۸	۵۰	۴۲	۳۶	۳۴	۵۶	۱۴	۲۵
۱۴	۴۷	۳۷	۵۶	۵۱	۳۸	۳۶	۲۷	۵۵	۲۰	۲۸
۱۵	۱۰	۳۶	۵۵	۵۲	۳۷	۳۶	۲۲	۴۵	۲۹	۲۹
۱۶	۳۳	۳۴	۵۶	۵۳	۳۸	۳۶	۱۸	۵۳	۳۱	۳۱
۱۷	۵۷	۳۲	۵۷	۴۵	۴۲	۳۶	۱۶	۵۲	۳۲	۳۲
۱۸	۲۲	۳۱	۰	۵۶	۴۸	۳۶	۱۵	۵۱	۳۳	۳۳
۱۹	۴۷	۲۹	۴	۵۷	۵۶	۳۶	۱۶	۵۰	۳۴	۳۴
۲۰	۱۲	۲۸	۹	۵۸	۷	۳۷	۱۹	۴۹	۳۶	۳۶
۲۱	۳۹	۲۶	۱۵	۵۹	۱۹	۳۲	۲۴	۴۸	۳۷	۳۷
۲۲	۶	۲۵	۲۲	۰	۳۵	۳۷	۳۰	۴۷	۳۸	۳۸
۲۳	۳۴	۲۳	۳۰	۱	۵۲	۳۷	۳۸	۴۶	۳۹	۳۹
۲۴	۳	۲۲	۳۹	۲	۱۲	۳۸	۴۹	۴۵	۴۰	۴۰
۲۵	۲۱	۲۰	۴۸	۳	۲۴	۳۸	۰	۴۵	۴۱	۴۱
۲۶	۳	۱۹	۵۸	۴	۵۸	۳۸	۱۵	۴۴	۴۲	۴۲
۲۷	۳۵	۱۷	۹	۶	۲۴	۳۹	۳۱	۴۳	۴۳	۴۳
۲۸	۷	۱۶	۲۱	۷	۵۳	۳۹	۵۰	۴۲	۴۴	۴۴
۲۹	۳۱	۱۴	۳۳	۸	۲۴	۴۰	۱۰	۴۳	۴۵	۴۵
۳۰	۱۰	۱۳	۴۶	۹	۵۷	۴۰	۳۳	۴۴	۴۶	۴۶
۳۱	۴۰	۱۱	۵۹	۰	۰	۴۱	۴۵	۴۳	۴۷	۴۷

یعنی اذان ساعت تمام اون ایکی به رسیده اولور .

نام	بهار اول		بهار ثانی		صیف اول		صیف ثانی	
	س	د	س	د	س	د	س	د
۱	۶	۵۹	۶	۳۰	۷	۲۸	۷	۲۹
۲	۲۳	۲	۵۴	۳۰	۲۴	۵۷	۲۸	۹
۳	۲۴	۶	۵۶	۳۰	۲۵	۵۸	۲۷	۱۴
۴	۲۵	۹	۵۷	۳۰	۲۶	۵۹	۲۶	۱۸
۵	۲۶	۱۲	۵۸	۳۰	۲۷	۶۰	۲۵	۲۰
۶	۲۷	۱۵	۵۹	۳۰	۲۸	۶۱	۲۴	۲۱
۷	۲۸	۱۸	۶۰	۳۰	۲۸	۶۱	۲۳	۲۰
۸	۲۹	۲۱	۶۱	۳۰	۲۹	۶۲	۲۲	۱۷
۹	۳۰	۲۴	۶۲	۳۰	۳۰	۶۳	۲۱	۱۳
۱۰	۳۱	۲۷	۶۳	۳۰	۳۱	۶۴	۲۰	۸
۱۱	۳۲	۳۰	۶۴	۳۰	۳۱	۶۵	۱۹	۰
۱۲	۳۳	۳۳	۶۵	۳۰	۳۲	۶۶	۱۷	۰۲
۱۳	۳۴	۳۶	۶۶	۳۰	۳۳	۶۷	۱۶	۰۴
۱۴	۳۵	۳۹	۶۷	۳۰	۳۴	۶۸	۱۵	۰۶
۱۵	۳۶	۴۲	۶۸	۳۰	۳۴	۶۹	۱۴	۰۷
۱۶	۳۷	۴۵	۶۹	۳۰	۳۵	۷۰	۱۳	۰۸
۱۷	۳۸	۴۸	۷۰	۳۰	۳۵	۷۱	۱۱	۰۸
۱۸	۳۹	۵۱	۷۱	۳۰	۳۶	۷۲	۱۰	۰۹
۱۹	۴۰	۵۴	۷۲	۳۰	۳۶	۷۳	۹	۱۰
۲۰	۴۱	۵۷	۷۳	۳۰	۳۷	۷۴	۷	۱۰
۲۱	۴۲	۵۹	۷۴	۳۰	۳۷	۷۵	۶	۱۰
۲۲	۴۳	۶۰	۷۵	۳۰	۳۸	۷۶	۵	۱۰
۲۳	۴۴	۶۱	۷۶	۳۰	۳۸	۷۷	۴	۱۰
۲۴	۴۵	۶۲	۷۷	۳۰	۳۹	۷۸	۲	۱۰
۲۵	۴۶	۶۳	۷۸	۳۰	۳۹	۷۹	۲	۱۰
۲۶	۴۷	۶۴	۷۹	۳۰	۴۰	۸۰	۱	۱۰
۲۷	۴۸	۶۵	۸۰	۳۰	۴۰	۸۱	۰	۱۰
۲۸	۴۹	۶۶	۸۱	۳۰	۴۱	۸۲	۰	۱۰
۲۹	۵۰	۶۷	۸۲	۳۰	۴۱	۸۳	۰	۱۰
۳۰	۵۱	۶۸	۸۳	۳۰	۴۲	۸۴	۰	۱۰
۳۱	۵۲	۶۹	۸۴	۳۰	۴۲	۸۵	۰	۱۰

وسطی آفرا نغد ساعت اون ایکیده ایکن اذانی ساعت بومقدار اولمش اولور

س	الام									
	س	دس								
۱	۰	۶	۴۸	۱۹	۷	۱۹	۷	۴۸	۱۹	۷
۲	۲	۴۹	۱۸	۲۰	۱۸	۲۰	۱۸	۲۰	۱۸	۲۰
۳	۳	۵۰	۱۸	۲۰	۱۸	۲۰	۱۸	۲۰	۱۸	۲۰
۴	۵	۵۲	۱۷	۲۱	۱۷	۲۱	۱۷	۲۱	۱۷	۲۱
۵	۷	۵۳	۱۶	۲۱	۱۶	۲۱	۱۶	۲۱	۱۶	۲۱
۶	۹	۵۵	۱۵	۲۲	۱۵	۲۲	۱۵	۲۲	۱۵	۲۲
۷	۱۰	۵۶	۱۴	۲۲	۱۴	۲۲	۱۴	۲۲	۱۴	۲۲
۸	۱۳	۵۷	۱۴	۲۲	۱۴	۲۲	۱۴	۲۲	۱۴	۲۲
۹	۱۴	۵۸	۱۳	۲۲	۱۳	۲۲	۱۳	۲۲	۱۳	۲۲
۱۰	۱۵	۵۸	۱۲	۲۲	۱۲	۲۲	۱۲	۲۲	۱۲	۲۲
۱۱	۱۷	۵۹	۱۱	۲۲	۱۱	۲۲	۱۱	۲۲	۱۱	۲۲
۱۲	۱۹	۶۱	۱۰	۲۲	۱۰	۲۲	۱۰	۲۲	۱۰	۲۲
۱۳	۲۰	۶۱	۹	۲۲	۹	۲۲	۹	۲۲	۹	۲۲
۱۴	۲۱	۶۲	۸	۲۲	۸	۲۲	۸	۲۲	۸	۲۲
۱۵	۲۱	۶۲	۷	۲۲	۷	۲۲	۷	۲۲	۷	۲۲
۱۶	۲۲	۶۳	۶	۲۲	۶	۲۲	۶	۲۲	۶	۲۲
۱۷	۲۲	۶۳	۵	۲۲	۵	۲۲	۵	۲۲	۵	۲۲
۱۸	۲۳	۶۴	۵	۲۲	۵	۲۲	۵	۲۲	۵	۲۲
۱۹	۲۳	۶۴	۴	۲۲	۴	۲۲	۴	۲۲	۴	۲۲
۲۰	۲۳	۶۴	۳	۲۲	۳	۲۲	۳	۲۲	۳	۲۲
۲۱	۲۳	۶۴	۲	۲۲	۲	۲۲	۲	۲۲	۲	۲۲
۲۲	۲۳	۶۴	۱	۲۲	۱	۲۲	۱	۲۲	۱	۲۲
۲۳	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۲۴	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۲۵	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۲۶	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۲۷	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۲۸	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۲۹	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۳۰	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۳۱	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۳۲	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۳۳	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۳۴	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۳۵	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۳۶	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۳۷	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۳۸	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۳۹	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۴۰	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۴۱	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۴۲	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۴۳	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۴۴	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۴۵	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۴۶	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۴۷	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۴۸	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۴۹	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۵۰	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۵۱	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۵۲	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۵۳	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۵۴	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۵۵	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۵۶	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۵۷	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۵۸	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۵۹	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲
۶۰	۲۳	۶۴	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲	۰	۲۲

منجم مشهور یعقوب کندینک شهر عربیه نیک غره لرینی تعیین ایچون  
تنظیم ایله دیکى جدولدر .

سنین قریده

١٣٠٣	١٣٠٢	١٣٠١	٠٠٠٠	٠٠٠٠	٠٠٠٠	٠٠٠٠	٠٠٠٠	شهر عربیه	
١٣١١	١٣١٠	١٣٠٩	١٣٠٨	١٣٠٧	١٣٠٦	١٣٠٥	١٣٠٤		
١٣١٦	١٣١٨	١٣١٧	١٣١٦	١٣١٥	١٣١٤	١٣١٣	١٣١٢		
١٣٢٧	١٣٢٦	١٣٢٥	١٣٢٤	١٣٢٣	١٣٢٢	١٣٢١	١٣٢٠		
١٣٣٥	١٣٣٤	١٣٣٣	١٣٣٢	١٣٣١	١٣٣٠	١٣٢٩	١٣٢٨		
١٣٤٣	١٣٤٢	١٣٤١	١٣٤٠	١٣٣٩	١٣٣٨	١٣٣٧	١٣٣٦		
١٣٥١	١٣٥٠	١٣٤٩	١٣٤٨	١٣٤٧	١٣٤٦	١٣٤٥	١٣٤٤		
جمعه ایرتسی	صالی	پنجشنبه	پazar	چهار شنبه	جمعه	پazar	چهار شنبه		محرم
پazar ایرتسی	پنجشنبه	جمعه ایرتسی	صالی	جمعه	پazar	چهار شنبه	جمعه		صفر
صالی	جمعه	پazar	چهار شنبه	جمعه ایرتسی	پazar ایرتسی	پنجشنبه	جمعه ایرتسی		ربیع الاول
پنجشنبه	پazar	صالی	جمعه	پazar ایرتسی	چهار شنبه	جمعه ایرتسی	پazar ایرتسی	ربیع الآخر	
جمعه	پazar ایرتسی	چهار شنبه	جمعه ایرتسی	صالی	پنجشنبه	پazar	صالی	جمادی الاولى	
پazar	چهار شنبه	جمعه	پazar ایرتسی	پنجشنبه	جمعه ایرتسی	صالی	پنجشنبه	جمادی الآخر	
پazar ایرتسی	پنجشنبه	جمعه ایرتسی	صالی	جمعه	پazar	چهار شنبه	جمعه	رجب	
چهار شنبه	جمعه ایرتسی	پazar ایرتسی	پنجشنبه	پazar	صالی	جمعه	پazar	شعبان	
پنجشنبه	پazar	صالی	جمعه	پazar ایرتسی	چهار شنبه	جمعه ایرتسی	پazar ایرتسی	شهر رمضان	
جمعه ایرتسی	صالی	پنجشنبه	پazar	چهار شنبه	جمعه	پazar ایرتسی	چهار شنبه	شوال	
پazar	چهار شنبه	جمعه	پazar ایرتسی	پنجشنبه	جمعه ایرتسی	صالی	پنجشنبه	ذی القعدة	
صالی	جمعه	پazar	چهار شنبه	جمعه ایرتسی	پazar ایرتسی	پنجشنبه	جمعه ایرتسی	ذی الحججه	

د  
۱۱  
و  
۱۱

استانبولده ساعت وقت زوالده (١٢) ده ايکن

ممالك آتيده نه مقدار اولديني

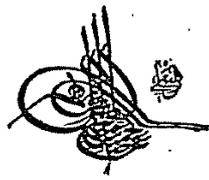
قسطنطينيه

ساعت

١٢

پاناماده نصف اللیدن بشی ١٨ کچيور .  
 واشينغتون کذا بش یخغه ٢ وار .  
 فيلادلفياده کذا بش یخغه ٣ وار .  
 نيويورق بش یخغی ٢ کچيور .  
 پورطوريقو ٦ بی ٦ کچيور . ( صباح )  
 ريوژانيرو ( بره زبليا ) صباح ٧ یخغی  
 طقوز کچيور .  
 ليربون اونده ٦ وار . ( صباح )  
 دوبلين ( ايرلانده ) ١٠ نی ٣ کچيور .  
 مادريد ١٠ چاريک کچيور .  
 لوندريه ١٠ یخغه ٤ وار . ( کوندوز )  
 پارس ١٠ یخغ .  
 جزاير ١١ ره ٢٠ وار . ( کوندوز )  
 ژنهو ( اسويچره ) ١١ ره ٨ وار .  
 روما ١١ ری ١٨ کچيور . ( کوندوز )  
 برلين ١١ ری ٢٤ کچيور .  
 ويانه ١١ یخغی ٦ کچيور .  
 استوقولم ١١ یخغی ١٢ کچيور .  
 اميد بورنی ١٢ يه ( اوکلديه ) ١٤ وار .  
 وارشاويا ١٢ يه ١٣ وار .  
 آينده ١٢ بی ( اوکلديه ) ١٠ کچيور .  
 بوکرهش ١٢ بی ١٩ کچيور .

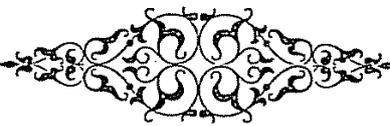
اسکندريه ده ١٢ بی ٢ دقيقه کچيور .  
 پتھرسبورغده ١٢ بی ٢٣ دقيقه کچيور .  
 دمشق شهرنده اوکلده دن صکره بره ١٠ وار .  
 موسقوده اوکلده دن صکره بری ٣ کچيور .  
 زنکبارده اوکلده دن صکره بری ٧ کچيور .  
 مدينه منوره ده اوکلده دن صکره بری ١٠  
 کچيور .  
 استرخانده اوکلده دن صکره بری ٤٥ کچيور .  
 طهرانده اوکلده دن صکره ايکی به ٤ وار .  
 بخاراده اوکلده دن صکره اوچه ١٨ وار .  
 سيبرياده کان طوبولسق شهرنده اوکلده دن  
 صکره اوچی ١ کچيور .  
 بومبايده اوکلده دن صکره اوچی ١٨ کچيور .  
 بندر بوشيرده اوکلده دن صکره درده ١٨ وار .  
 باتاويه ده ( جاوه ) آطه سنده اوکلده دن صکره  
 بش یخغی ٩ کچيور .  
 پدکينغ ( پای تخت چين ) ٦ بی ١٧ کچيور .  
 سيدنی ( آوسترالياده ) ٨ یخغه ٩ وار .  
 مقسيقو نصف اللیدن صکره ٤ ده ١٠ وار .



## جلوس هایون

۱۹ آگستوس رومی

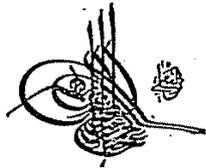
( یعنی صیف ثالث ۹ نجی گونی )



## ایام قعود حکمداران

۲۰ » انکلتره قرالچیدسی	مارت	۱۰ ده باویدرا قرالی
۲۰ » موناکو برنسی		۱۳ » روسیه ایپراطوری
۲۵ » ورتنیدرغ قرالی		۱۷ » فلنک قرالی
تموز	نیسان	
۲ ده صرب قرالی	۷ ده برهزیلیا ایپراطوری	
۸ » ساقس وایمار غراندوقدسی	۱۵ » مکلبورغ غراندوقدسی	
۱۷ » شوارچبورغ برنسی	۲۰ » رومانیا قرالی	
آگستوس	۲۴ » باد غراندوقدسی	
۳ ده ایران شاهی	مایس	
۱۴ » قاره طاغ برنسی	۱۵ ده والدک برنسی	
ایلول	۲۲ » آنهال دوقدسی	
۶ » مکلبورغ استرلیچ غراندوقدسی	حزیران	
۱۷ » اسوهج - نوروهج قرالی	۵ ده یونان قرالی	
تشرین اوّل	۱۳ » هس غراندوقدسی	
۲۹ ده ساقسونیا قرالی	۱۵ » آلمانیا ایپراطوری	

٨ « لیب دتمول برنسی :	تشرین ثانی
١٠ « بلجیقا قرالی .	١١ ده پورتوغال قرالی .
٢٩ « ساقس قوهورغ وغوتا	١٢ « لیهنشتاین برنسی .
دوقهسی .	١٥ « دانمارقه قرالی .
کانون ثانی	٢١ « شاومبورغ لیپه برنسی .
٩ « ایتالیا قرالی .	٢٦ « شوارچبورغ رودولستاد
شباط	برنسی :
٢٠ ده پاپا .	کانون اول
٢٧ « اولدهنبورغ بیوک دوقهسی .	٢ ده آوستریا ایپراطوری .



### ولادت هایون

١٦ شعبان

### ایام ولادت حکمداران

نیسان	مارت
٢ ساقس ماینسکن دوقهسنک .	٢ پاپانک .
٨ دانمارقه قرالنک .	٦ ویرتبورغ قرالنک .
٢٠ رومانی قرالنک .	١٠ روسیه ایپراطورینک .
٢٣ ساقسونیا قرالنک .	١٤ ایتالیا قرالنک .
٢٩ انهالت دوقهسنک .	١٩ مکلنبورغ غراندوقهسنک .

تشرين اول	مايس
٥ ليختنستاين پرنسك .	٢٤ انكلتره قراليجدسك .
٧ قاره طاغ پرنسك .	حزيران
١٧ مكلنبورغ غراندوقهسك .	٢١ ساقس قوبورغ و غوتادوقهسك .
٣١ پورتوغال قرالنگ .	٢٤ ساقس وايمار ايره ناخ غراندو- قهسك .
تشرين ثاني	تموز
٢٣ شوارجنبورغ رودولستاد پرنسك .	٨ اولدنبورغ غراندوقهسك .
كانون اول	آگستوس
٢ برهزيليا ايمپراطورينك .	١ شاومبورغ پرنسك .
٨ موناقو پرنسك .	٧ شوارجنبورغ پرنسك .
٠٤ يونان قرالنگ .	١٠ صرب قرالنگ .
كانون ثاني	١٨ آوستريا ايمپراطورينك .
١٤ واندك پرنسك .	ايلول
٠١ اسوهچ - نوروهچ قرالنگ .	٩ باد بيوك دوقهسك .
٠٧ آلمانيا ايمپراطورينك .	١٢ هس بيوك دوقهسك .
شباط	١٦ ساقس آلتنبورغ دوقهسك .
١٩ فينگ قرالنگ .	



## سیر سفائن ایچون تہلکہ لی ایام

**شباط**  
 برنجی کوندن ۷ نجی کونہ قدر  
 و ۱۹ و ۲۰ نجی کونلر مخاطره .  
**مارت**  
 برنجی کوندن ۹ نجی کونہ قدر  
 ۱۷ دن ۲۴ نجی کونہ قدر مخاطره .  
**نپسان**  
 سیر سفائتہ مساعدر .  
**مایس**  
 ۱۰ نجی کون مخاطره لیدر .  
**حزیران**  
 اوننجی کون براز تہلکہ لی .  
**تموز**  
 ۶ دن ۱۲ نجی کونہ قدر مخاطره لی .  
**آگستوس**  
 ۱۱ دن ۱۸ زہ تدر، و ۲۳ نجی کون مخاطره لی .

**ایلول**  
 ۲ نجی کوندن طقوزنجی کونہ قدر  
 و ۲۲ نجی کوندن ۲۵ نجی کونہ قدر  
 مخاطره .  
**تشرین اوّل**  
 ۳ و ۴ و ۷ و سکرنجی دن ۲۶ نجی  
 کوند قدر مخاطره .  
**تشرین ثانی**  
 ۱۵ نجی ایله ۱۹ نجی و ۲۰ نجی  
 کون و ۲۳ نجی کوندن ۲۵ نجی کوند قدر  
 مخاطره .  
**کانون اوّل**  
 ۳ نجی کوندن ۴ نجی کون و ۸  
 ۱۱ و ۱۴ نجی کون و ۱۷ نجی کوندن ۲۱  
 نجی کونہ قدر و ۲۶ نجی کون مخاطره .  
**کانون ثانی**  
 ۲، ۴، ۷، ۸ و ۹ دن ۱۷ نجی کونہ قدر  
 مخاطره .

بالادہ اشارت اولنان گونلر ماخذمن اولان [مانہ ٹودولادرومک]  
 تقویمندہ محرر اولدیغی اوزره ایام افرنجیہ اولہرق عیناً قبول ایدلمشدر .  
 ارانہ اولنان ایام مخاطره فرانسه رصدخانہ سنک برعصرلق رصدات  
 و تجارینہ استناداً قید ایدلمش اولدیغدن اکثریا عینی عینتہ ظہور ایتدیگی  
 اخطار اولنور .



## تقويم زراعت

کچن سنه مونيخ ده بولنديغ صروده ( زراعت مشهر دائميسنى ) زيارت  
ايش ايدم . بوتاسيس مهمى تماشا ائناسنده الك زياده نظر دقتمى جلب ايدن  
شى اوچر متره طول و ايكيشر متره عرضنده دزت بيوك لوحه ايدى، كه  
هربرى فصول اربعه دن برينه تخصيص اولنه رق، هر فصلك حاوى اولديغى  
شهور ثلثيه متعلق وصايای زراعتى ناطق ايدى .

الواح مذكوره آلمانيا فن زراعت علمای مشهوره سندن دو قنور هوگنن  
طرفندن اقاليم معتدله ايجون تنظيم اولنه رق ( تقويم زراعت ) عنوانيه  
توسيم ايدلمشدر .

حاوى اولديغى وصايای زراعت پك مهم خصوصاتدن بولنديغندن  
ممالك عثمانيه جه قابل تطبيق واجرا اولانلرني دفتر سياحه قيد ايش  
ايدم . اصحاب زراعتيه شايد مفيد اوله بياير مطالعه سياه نوسال معرفته بروجه  
آتى درج ايلدم .

بورالجه مارتده اكيله جك بر تخمك احتمال كه بو تقويمده شباطه ويا  
نيسانه تصادف ايمسى گي بعض تقدم وتأخره تصاف اولنور . بناء عليه  
بوگي تقديم وتأخيرلره باقيلوبده تقويمك وصاياسنجه خطاسنه قائل اوله جقلرك  
تخاف اقاليمي خاطره گنيره رك تقويمك خطاسنى دگل كندى ذهابلرني  
تصحح ايمهلرني اخطار ايدرم .

ابوالضيا توفيق

## تقويم زراعت

## لوحة اولی : فصل خريف

## ايلول

ايلولده هولر - بعض مستثنا سنه لرى نظر اعتباره آماز ايسهك - سرعتله صغومغه باشلار . كجهلرك آيازى حذر ايديله جك صغوقلردندر . زيرا قراغو ياغار . غزل موسمى بو موسمدر .

زراعت : حاضرلنمش ترلاره بغدادى ، آرپه ، يولاف اكيلگه باشلانير . باقلاسنى قوريمغه براقمش اولانلر طوپلار . قورى فاصوليه ، قورى بزليه ، پاتانه ، قوقوروز ، اينكجى دفعه ديكيلان آي چيچگى دخى بوآيده التقاط اولنور . عمليات : چايرلرك و ترلارك سقى ايشى تعطيل اولنور . ديكلنديريله جك اولان ترلاره - بتون بتون بوش براقه رق موقت چاير حاله قويمق اچون - صوصالويوريلير .

## تشرين اول

بوآي باغ بوزمى موسمى در . برياننده تخم زرع ايدملهلى ، بغداديك قسم اعظمى بوآي ظرفنده اكيلير .

گرك نقل اشجار و گرك فدان غرسى اچون اك ابي موسم بوآيدر . حيوانات : بو موسم گلير گلمز حيوانات وبالخاصه قيونلر حقتده احتياطى الدن براقملى . ادنا براهمال بيوك برهضرتى موجب اولور .

محصولات : جوز ، كستانه ، - و صغوقلر ايركن باشلايان يرلرده - الما و آرمود دويشيرملى در . قيشلق ميوله لرى هونك اتمگه باشلامالى . صاقلانله جق انجير و اوزوملرى طور بهلره باصديرمالى .

باغچوانلق : پاتاس زرعه باشلانير . قوش قونمازك سورگونلرني ايرمالي  
 و آشيليلرني خفيف و تربيه لي قوري طوپراغه ديكمه لي، ايلك بهار لخنه لري به  
 قيش ساطه لريني، پراصله لري، انكمار فیده لريني ديكوب آز صولامالي .  
 بو آیده قوزي اسپناق اكيلير . چکردکلی مينوه ورن اشجارك چکردکاری  
 بو آیده ديكياير .

چچك : بو آیده قيشين آچيقده طوره ميه جق ترينه عائد نه قدر  
 چچك وار ايسه - نوغنه گوره - کيئي آيك ابتدالرنده کيئي وسطنه  
 طوغري صوبه لره قالدیرمالي ، و اصورتله وضع اتمه لي که ضيايه معروض  
 اولسون . گوندوزلري قبولريني آچيق براقالي . هنوز حرارت صناعيه  
 ويره جک زمان دگلدر . آره صره جزوی صو ویرمه لي .

باخصوص ايلك دفعه ويره جک صويك اچنه مقدار کافی خردل  
 قاتماليدر . بوتدير ايله چچکلرک کوکلريننه مضر اوله جق حشرات محو  
 ايدلمش اولور .

زکس، نخل، هر جائی منکشه تخم لری دیکيلير . لاله سنبل گي چچک  
 صوغانلريني کال دقتله صره ايله و براز درينجه دیکمه لي .  
 چشير، طفلان، مرسين گي شيار طالديريلير .

### تشرین ثانی

عملیات : بو آیده ايلك بهارده اکیله جک تخم لری اچون ترالار سوريلير .  
 چایلر اچون لازم گلان گوبره لر حاضر لانمالي، ليمون ساقصیلريني قیدشلاقلرينه  
 قالدیرمالي . چچک صوبالرينه کچه لری براز حرارت ویرمک لازم گيلير .  
 حیوانات : بو آیده بارگير گي، اوکوز گي زراعت ایشلرنده قوللانیلان  
 حیواناته يولافلی پانجار ویا حاویج ویرمه لي، طاوقلر ايجه بسلملی در . اینکاری

ممکن اولدینی قدر آخورلردن آیرماملی - فقط گوزل هوالر مستثنا - سودلی اینکلری لایقیله بسلمک لازمدر . قیونلرک یعنی براز آرتیرمالیدر .  
 باغچوانلق : قوش قونمازلرک یا پراقلرینی گوبره یله ستر اتمه لی . اسپناقلری سیرکتمه لی . طورپ ، تره ، سلطه متمادی اکیلیر . انگنارلری ، هندبالری قرنه بیتلری طوگدن محافظه اتمه لی .  
 بادم ، اریک ، شفتالی چکردکاری دیکیلیر . فقط بونلری دیوار دیبلرینه و شمال روزگارلردن مصون اولان غریبه ناظر یرله دیکمه لی و اوج گوسترنجه صغوقدن قاورلما بلرچون اورتمه لی در .

### لوحه ثانیه : فصل شتاء

#### کانون اول

زراعت : قیشک اڭ شدید برزهانی اولدینی ایچون اویله بیوک ایشار گوریه مز . بو آیده یالکیز هوا آچیق اولدقجه گوبره طاشینور . بو آی زراع ایچون پک تجارتلی بر آیدر . بسیلی حیوانلری بو آیده صاتوب استفاده اتمه لی .

او ایچنده حیواناته اولنه حق خدمتدن بشقه کویلی ایچون ایش یوقدر . بو آیده اینکلره قویونلر یاورولر . آنلره دقتله باقالی . اگر هوا پک صغوق ایسه کومسلرده کی صواقله صیجاق صوقویمالی . آریلری بو آیده بسلمه لی . اورمانلردن کسپه جک آغاچلری هوا طوگ اولدینی وقتده کسمه لیدر . زیر آغاچلره بیوک ضرر ایدلمش اولور .

باغچوانلق : کانون اولده باغچه لره عائد بیوک ایشار یوقدر . یالکیز گوزل گونلرده اشجار مثمره غرس اتمه لی .

ایکنجی دفعه اولمق اوزره قرنه بیت ، مارول ، سلطه دیکیلیر . طورپ ، خیار ، قاون فیده لک ده یتشدیریلور ؛ بونلرک یتاقلری طار اولمالیدر .

زیرا آخوردن یکنی چیقارلمش گوبره ایله بونلره براینکی دفعه حرارت ویرمک لازمدر .

چچک : باغچه لرده نازک چمنلر حال وقوفده بولندیغندن او قدر مهم خدمتلر یوقدر . یالاکز سنبل ولاله لر یابراق گوسترمشلر ایسه سموکلی بوجکلردن محافظه ایتمه لی .

### کانون ثانی

کانون ثانی طوپراغی سورمک و تربیه ایتک زمانیدر . هوایی مساعد گورنجه چفتجی نطاس ایتمگه و یاخود نطس لونمش ترلازه صوصالیویرمگه، اولک اولک، یعنی طرح طرح تقسیماته مباشرت ایدر .

هوا مساعد اولمازسه بغدادی دوگمک ، یاخود کنور قیق، ادوات زراعتی تعمیر ایتک ایله مشغول اولور . ( وقتی حصادی قیش تعقیب ایدن صغوق یرلرده چفتجی خرمن دوگمگه وقت بوله مدیغندن قیشین آراق بولدجه خرمنی دوگر )

حیوانات : بوموسم حیواناتک آخورلرینی تطهیر ایده جک موسمدر . آتله اوکوزلرک یملرینی تدریجه آرتیرمه لی ، گبه و امزیکلی قصر اقلره باقلا، پانجار و مصر بغدادی گبی بسلیجی شیاریدیرمه لی .

بوآیده دخی آغاجلرک یرلری دکشدیریلیر . قناب و حب السلاطین و ازهاردن نخل و منکشه و ایلك بهارده آچه جق بو قیلدن اولان چچک تخملری دیکیلیر .

محصولات : بوموسمه بعض محفوظجه یرلرده برطاقم سبزه یتشدیر یله . بیلیر : آلاباش لحنه ، قارنه بیت ، اسپناق ، سلطه ، مایدانوس ، تره اوتی ، کشنیش ، فرنک مایدانوسی ، روقه ، کره ویز ، هندبا ، پانجار ، طورپ ، شاغم حاویج و اوقیلدن اولان سبزه لر .

بونلرده بشقه قوش قونماز، قوزی قولاغی، ( معلومدرکه بونلر طوبراغك  
آلتنده يتيشير . )

### شباط

شباطده، باخصوص معتدل محللرده حیات تازه اوج گوسترمگه باشلار.  
قوتلی قیرچاقلر برطرف اولور . فقط کجهلرک صنغونی ینه کویلی بی اوشودر.  
باخصوص آراقده بر هوانك بوزماسی زراعت ایچون تهلكه لی صاییلیر .  
زراعت : شباطده علی العموم آرپه، خشخاش، بولاف، قیش باقلاسی  
اکیلیر . بعض یرلرده قورد مانتاری دخی اکرلر .

حیوانات : کانون ثانیده یملی آزالدلمش حیوانات وارسه یملی  
آرتیریلیر . چونکه ایشلریده آرتار . کچن آیده ایش گوره رک یمی آرتیریلانلره  
لزومنه گوره دها زیاده ویریلیر . گبه قصر اقلره آرایش گوردیریلیر . بسی به  
چکلمش اینکلره قیرمه ویارمه حاشلامه سی ویریلیر . تشرین اول و ثانیده  
طوغمش قوزی وارسه مرعایه چیقاریلیر . قویونلرک بو آیده طوزلرینه ضم  
ایدلملی در . بو ای قویون بسیسی ایچون دخی موسمدر .

فدانیجلیق : اگر قیش مساعد ایسه شباطده بعض مرتبه یشیلک باش  
گوسترر . بوزمان رطوبتلی یرلره فدان غرس ایتمک وقتی در . شفتالو،  
قاییسی، اریک کیرز، فشنه آغاجلرینی، باغلاری، آصمه لری بودایه جق  
موسمدر . بعض چالشقان اورمانجیلر بوموسمده اورمانلرینی بودارلر، که  
اورمان بودامق اصولی اربابنه معلومدر .

### لوحة ثالثه : فصل بهار

#### مارت

زراعتك اڭ زیاده دقت اولنه جق بر موسمی در .  
بو آیده تازه حیات کسب ایتمگه باشلایان تازه نباتاتك ناگهانی بر شمال

روز گاریله قاورلمسی مقرر اولدیغندن، گونشلی اولمقاه برابر بعض روز گارلی گونلرده وعلی العموم کجهلری نباتات یاصدقلرینی حصیرلره اورتوب محافظه ایتک الزمدر .

زراعت : قیش تخمی اکمه مش اولان چغجی بغدادی و آرپه دن ماعداسنی مارتده آکه بیلیر . قیشک اکمش اولان آرپه و بغدادی زیاده جه فشقرمش ایسه کوکلرینی قوتلندیرمک ایچون بچمک فائده دن خالی دگلدر . آی چچگی زرع ایده جک موسم مارت ایسه ده اولجه اکمش ایسه مارتده کوکلرینی قبارتمق لازمدر .

بعض عملیات : قوریدلمسی مطلوب اولان بطاقلقنرک اوکنه خندقلر قازهرق صوینی آقتدقن صکره یازین سازلری، قامشلی قوریوب یاقلق ایچون حالیه ترک اولنور . چایز اوله رق ترک اولنه جق مرعاله دخی صو صالیور یله جک موسم بو آیده در .

بو آیده ایکنجی دفعه باغ بودانیر . مایسه ده باغچه لری تریین ایده جک چچکلرک تخمی اکیلیر .

سبزه : ایلروسی یاز اولدیغیچون سبزه نیکمسنده باغچوان عجاه ایتکه مجبور دگلدر . فقط باقلا، فاصولیه، بزلیه گی شیلری دها زیاده کجکدیرمک فائده لی اولماز .

### نیسان

فصل بهارک - نشوونمای مزروعات نقطه نظرندن - بحق ابتداسی نیساندر . بو آیده کی یاغمورلرک هر قطره سی مزروعاته مادر طبیعتک شیر حیات بخشاسی حکمنده در : چونکه مزروعاته کی فیض کال بو آیده کندینی گوسترر .

زراعت : قوقوروز ویر الماسی مارتده دیکمه مش ایسه نیسانده دیکیلیر .

باقلا لرك ديبلىرى قبارتيلير . قيش بغدايله آرپه سنك آره سنده بيتن يبانجى اوتلر آيقلا نير . ( بووصايى بزم چفتچيلرجه اجرا قابل دگلدر سانيرم . چونكه ترلار اولكلره منقسم اولمديغىدن نباتات وحشيه يي آيقلامق ممكن اوله ماز . شايد تظهيرينه امكان وار ايسه مزروعاتك فيضجه پك بيوك ياردىي واردر )

بعض عمليات : مارتدن اول ديكلمش فدانلرك ضعيفلىرى صولانير . ويازه قدر چار حالته كتيرلسى مطلوب اولان قامشلقلر بچيلور . اقتضا ايدن مزروعاتى گوبره ملك دخى بوموسمه مخصوصدر . چارلره صيق صيق و آزار آزار صو صالوييرملى در .

حيوانات : اكثر حيوانات بوموسمه قزيشير . قصر اقلره دخى آيغر قاتمق لازمدر . قيش اچون بسى به چكيله جك صيغرلر ايشدن آلتهرق مرعايه صالنور . قويونلره لاقل هفته ده بردفعه طوز ويرملى در . قوزيلرى مرعايه چيقارمالي ، فقط اوزاقلره سوق ايمه مى . بوموسمه قويونلرى ياغوردن زياده سيله محافظه اقتضا ايدر .

### ماليس

چفتچى يي احيالده جك اولان طوپراق وار قوتنى بو آيده ميدانه چيقارر . مزروعات : بغدايلرك آره سنده كى يبانجى اوتلرى - ممكن ايسه - چيقارمالي . لخنه اكش اولانلر مايسده فيده ايدرلر . بونلرك چيقارلدينى تحتيه يگيدن لخنه تخمى اكك ممكندر . ياز قولزه سى ، كنويرى ، قيش فاصوليه سى مايسده اكيلير .

عمليات : فشقىلىرى صولامالى . چونكه اچن اچن يانهرق بيم بياض كول كسيلير . هوالر ايصنغه باشلاديني جهته چارلرك صولارى اكسيلير . سائر مزروعات - اگر صيقاق پك زياده ايسه - كچه لرى صولامالى .

حيوانات : صيچاغك باش گوسترمهسى آخورلرڭ زياده سيلاه تميز طوتلمسنى استلزام ايدر . حيوانات چفتچينك اڭ منفعتملى ياردمچيسى در . آنلرڭ سلامتى حفظ صحتلرينه رعايتله اولور . ( سڭا خدمت ايدنلره ياردمده قصور اتمه ) ! بو آيده حيواناتك صمان تعينى بتون بتون كسيلاير . اينكلره بوغا قاتيلير . پك سمير صيغرلر ، تعينى كسيلاهرك يالڭز چارله بسنلملى در .

### لوحه رابعه : فصل صيف

#### حزيران

بو آيده گونشك حرارتى آرتار . تازه يشيلاك صولانمغه محتاجدر . بوموسمه چايرلرڭ اوتى سردلشديگى خاطر دن چيقارلاملى در .  
زراعت : حزيران آبي پاتانه لرى بلييه جك موسمدر . شلغم و پانجار قيبندن اولان مزروعات دخى بلانمغلى در . كچه قالمش باقلا لرڭ فيلير لرى قيريلملى .

عمليات : آخورلرڭ قابو و پنجره لرى آچيلير . فقط ايچرولرينه سيڭك گيرمه مك ايچون پنجره لرينه ، قابولرينه سيرك بزگرمه ليدر .  
گوره لكلرى صولامقدن واز كچمه مى . يوقاريدنه يازه ترك اولنمسنى توصيه ايتديگمز قامشاكلرى يا قالمى . بطاقلق قورتمق ايچون هر نه عمليات لازمه بو آيده اجرا اتملى . پاتانه جيچيمه سى طوپلامق ايستينلر دوشيره بيلير .

#### تموز

اڭ صيچاق بر ايدر . بو صيچاقلر مزروعاتك كالى موجب اولور سده قيشك ديكيلىن فدانلرڭ خصم جاني در .  
زراعت : آي چيچكى دوشير بيلير . چالشقان چفتچيلر قيشه قدر بر

محصول دها آلمق ایچون تکرار آی چیچی اکر، بوموسمه شلم دخی اکیله بیلیر .

عملیات : بعض مزروعاتی صولامق اقتضا ایدرسه مطلقا کیجه سربیلگنده صولامالی . فقط یاسکز، یاخود اون گونده بر صولامالی . آغاجلرک دیبلرندن فشقران شاخلری آرمالی . قاون، قارپوز، خیار، شمامه، یاز لخنه سی بوموسمک محصولاتندندر .

### آغستوس

تموزده قوتنی گوسترده میان صیباق، اکثریا آغستوسده حکمنی اجرا ایدر . فقط غرب جنوبی روزگارلری، که لدوسدر . محصولاتک سم یلی در . اورته ده یشیل یپراق بر اقاماز . بوموسم حصاد موسمیدر . وقت اولورسه قیش نطاسلرینه دخی باشلانیلیر .

عملیات : قوراق یرلرده کی چایرلری کیجه لین صیق صیق صولامالی . رطوبتلی یرلرده کی چایرلر آز وسیرک صولانیر . بوموسمک ائک بیوک ایشلری یولاف، کنور، بغدادی بیچمک وخرمن دوگمک در . چفجی، هر نه قدر بوآیده زیاده یوریلورسه ده برسنه لک محصول مساعینسی اقتطاف ایده جگی جهته ایشنی قیشه بر اقاملی در .

بوموسمه لخنه دخی چوغالیر . لخنه محصولانی قیشه صاقلامق ایستینلر کسر .

### بالتجی تقویمی

قره دگز بوغازندن مارمارهیه قدر درسعادته جوار اولان سوا حلدله دائما بالق صید ایدلدیگی معلومدر . فقط هر بالغک بر موسم ظهوری و تعیر

آخرله وقت مخصوصی اولدیغندن بالقجیلر ویا بالق صیدیه اشتغال ایدن بعض مراقلی ذاتلر بالقاری موسم و شهوره تقسیم ایدرک هانگی بالغک هانگی آیده سمیز و بناء علیه شایان اکل اولدیغنی تعیین ایشلردر . یوقسه سنه نك هر هانگی موسمنده اولورسه اولسون هر نوع بالق ظهور ایده بیلیر . شو قدرکه موسم مخصوصنك غیری وقتلرده ظهور ایدن بالقلر نه اوقدر لذیذ اولور؛ نه ده هر ایستیلان یولده طخ ایدیه بیلور . چونکه بالق واردرکه موسم مخصوصنده اسقارده سی یاپلدینی حالده موسمسز ظهورنده تاوهدن بشقه بر شینه یراماز .

بورالری ایسه بالطبع هر کس بیله میه جگی جهته اصحاب مطالعه بو خصوصده دخی معلومات اعطاسنی فائده دن خالی گوره مدیگمدن بعض اربانه مراجعتله بالقلرک انواعیله موسم ظهورینی ونه صورته طخ ایدیه . بیله جکارینی ناطق اولان تقویم آتی بی تنظیم ایلدم :

توسال معرفتک ابتداسی ایلولدن باشلادیغنی جهته بونی دخی بالانترام ایلولدن ضبط ایتدیگمزه حکم ایدلسون . نته کیم تقویم زراعتی دخی معلم هوکنن ایلولدن اعتبار ایشلدر .

## ایلول

- بالغک اک اعلا موسعی بو آیدر .
- اسقارده سی یاپیله جق بالقلر : باربونیا . لوفر . قوفانه . اسپاری .
- ایزماریت . استرونکیله س .
- ایکنجی درجه ده بالقلردن : پلاموط . آلتی پارمق . طوریق .
- ( بو اوج نوعدن لا کرده دخی یالکزر بوموسمنده یاپیلیر . )
- قلج بالی شیشده واسغاره ده .
- حاشلامه سی یاپیله جق بالقلر : فانغری . مرجان . سینا غربیت .

قاره گوز . صارغوز . صارپی . اشکینه . میلوپوپ . قرانچ . اوکسوز  
 اوغلان . کفال . دولگر . لپسوس . ایسکورپیت . قوربغه بالنی . مزریق .  
 ( فانغری بالقارک حکمداری منزله سنده در . )

### تشرین اول

باربونیا ( اک اعلا موسمی در . باربونیا هر موسمه ظهور ایدر . فقط  
 موسمه گوره صورت طنجی دگیشیر . بوآیلده اسقاره سندن ماعداسنی  
 یاماملی در . چونکه اک یاغلی وقتی در )  
 قوفانه ، قلیچ و کفالک دخی موسم کالی در .  
 حاشلامه سی یاپیله جق بالقار ایلولده تعداد اولسان بالقاردر، که بوآیده  
 بالطبع دها یاغلیدر .

### تشرین ثانی

باربونیا . ینه اسقاره سی . ( بالاده تعداد اولسان بالقار بوآیده دخی  
 ظهور ایدر )  
 استردیا بوآیده طولوشمغه باشلار ، یعنی ینه جک موسمی در . استاقوز  
 کذا . استاقوزه شبیه اولان و ( بوجک ) تعیر اولسان مخلوق هر موسمه  
 برسیاقده در .  
 تکه بوآیده اییشمگه باشلار . فقط قنال تکه سی انتخاب اونملی در .  
 دیگرلری بالق قوقار .

### کانون اول

( بوآیده بالقار انقراضه باشلایور ) اسقاره بالقارندن یالکز اسقومرو .  
 باربونیا فرونی و آیک سوکگه طوغری تاوه سی .

حاشلامنه ایچون : ینه یوقاریده تعداد اولدان بالقلر .  
استردیانک اڭ اعلا موسمی .

### کانون ثانی

بار بونیا ، پک ضعیف ، بو جهته منحصرأ تاوه یاپیلور .  
دیگر بالقلرک وقت انقراضی ( بوآیده قرلنغج واکسوز اوغلان بالغندن  
بشقه حاشلامهلق بالقلر عموماً چیروزلاشمدر . اوکسوز اوغلان بالخی  
قرلنغجه مشابه و فقط اوزری دیکنلی اولدیغندن ، دیگرندن بونکله فرق اولبور )

### شباط

بوآیده علی الا کثر بالقلر بمورطهده اولدیغندن ینه جک حالده دگلدور .

### مارت

مارت بالقلرک چیروز زمانی در .  
کفال هم بمورطهلی همده یاغلی در . لورک کذا . کلنچک وبار بونیا  
تاوه اولور .

حاشلامهلقلر : قره گوز . صارغوس . اسقورپیت . دولگر . مرجان .  
فانغری . سیناغریت یاغلانغنه باشلار .

### نیسان

بار بونیا . قایه . پیسی . کلنچک . باخصوص گومش بالقلرینک تاوه  
موسمی در . لوفرله اسقورمرو دخی بوآیده یالکتر تاوهیه گلیر .  
حاشلامهلق بالقلر علی العموم اعلا لشیر .  
پاوریا ، چاغوس . اعلا در .

## مالیس

باربونیا ( حالا تاوه موسمندهدر ) قالقان باخصوص قاره گوز قالقانی  
و پیسی و قایا بالقرینک اعلا تاوه موسمی در . بوآیده چیقان کورپه پلاموط  
دخی تاوه اولور .

پاوریا، چاغوز و استاقوز اعلا در . میدیا کذا .

## حزیران

باربونیا ( اسقاره موسمی باشلار ) لورکک قویرق طرفی بوآیده  
تاوه یاییلیر .

کورپه مرسین و اسپندک ( کهلوزکه مشاهددر ) بوآیده حاشلامه اولور .

## تموز

باربونیا : ایزماریت . قورق لوفری، اسپاری، غوپهز بوآیده اسقارده  
مخصوصدر .

استاقوز میدیا .

## اغستوس

باربونیا ( اسقاره ایچون اک اعلا وقتی ) باخصوص لوفر و قوفانه لریک  
اک اعلا موسمی .

حاشلامه لقی نوعلر بوآیده پک اعلا در .

استاقوز میدیا چاغوز .

معاملات رسمیه و تجاریه و مالیه و مدنیه و حقوقیه و سایر ده استعمال اولنان  
تمغا ( یعنی پول ) رسمتک مقدار نسبیسی بیلنمک اوزره تمغا قانوننامه سنک تعرفه  
جدولر بله مؤخرأ تعدیلاً و ذیلاً اعلان اولنان فقرات مخصوصه سی نوسال  
معرفه درج ایدلی .

رسوم مقطوعه تعرفه سی

جنس اوراق

جنس اوراق	پاره	غروش
محاکم و مجالسدن بر معین مبلغی حازی اولیدرق اعطا اولنان اعلام و حکم مضبوطلری ایله اداره مجلسلرندن درعایه به وسائر محله خطاباً احساب مصالح یدلرینه ویریلان مضبوطلرک هر نوعی .	۱۰	۰۳
قید صورتی .		
اخبار نامه و حوله سندی و نول مقاله سی و نقلیه سندی .	۱۰	
بین الناس تعاطی اولنان مقبوض و ارا سندلری .	۲۰	
پوسته و تلغراف مقبوض سندلری .	۱۰	
امانت سندلری .	۰۳	
کفالت سندلرینک و تجارت مقاله نامه لرنک و قومپر و مسلرک و مواد تجاریه و حقوقیه به متعلق شرکت مقاله نامه لرنک هر بر نسخه سی	۱۰	
رکاب همایون شاهانیه تقدیم اولنان عرضحال .	۰۲	
عادی عرضحال .	۰۱	
قیدی و مروری و سائر علم و خبرلری و انجبار و استیجار مقاله ورق دلری .	۰۱	
اذنامه .	۱۰	
مراسله .		۲۰
غزیه و افراد بینده یا پیلان اعلان نامدلر .		۰۲
چک .		۲۰
قاسبو و یاخسود اسهام اشتراسند و فروخته دأر بور دورولر و نوطه تعیر اولنان پوصلدلر و حساب پوصلدلری و حساب جاری .		۲۰
مصالح ذاتیده دأر رسماً یا زیله جق تذکره و تقریر .	۰۳	
هر نوع پروتستولر هر بر نسخه سی .	۰۲	
تیور پول علم و خبرلری .		۲۰

## رسوم نسليه تعرفهسى

پاره غروش				پاره غروش			
٢٢	٢٠	عروشده	٤٥٠٠٠	عروشدن	٤٥٠٠٠	١	عروشدن ١٠٠٠ عروشده ١٠
		قدر					قدر
٢٥	»	»	٥٠٠٠٠	»	٤٥٠٠١	»	٢٠ » ١٠٠٠ » ١٠١
٢٧	٢٠	»	٥٥٠٠٠	»	٥٠٠٠١	١	» » ٢٠٠٠ » ١٠٠١
٣٠	»	»	٦٠٠٠٠	»	٥٥٠٠١	٢	» » ٤٠٠٠ » ٢٠٠١
٣٢	٢٠	»	٦٥٠٠٠	»	٦٠٠٠١	٣	» » ٦٠٠٠ » ٤٠٠١
٣٥	»	»	٧٠٠٠٠	»	٦٥٠٠١	٤	» » ٨٠٠٠ » ٦٠٠١
٣٧	٢٠	»	٧٥٠٠٠	»	٧٠٠٠١	٥	» » ١٠٠٠٠ » ٨٠٠١
٤٠	»	»	٨٠٠٠٠	»	٧٥٠٠١	٧	» » ١٥٠٠٠ » ١٠٠٠١
٤٢	٢٠	»	٨٥٠٠٠	»	٨٠٠٠١	١٠	» » ٢٠٠٠٠ » ١٥٠٠١
٤٥	»	»	٩٠٠٠٠	»	٨٥٠٠٤١	١٢	٢٠ » ٢٥٠٠٠ » ٢٠٠٠١
٤٧	٢٠	»	٩٥٠٠٠	»	٩٠٠٠١	١٥	» » ٣٠٠٠٠ » ٢٥٠٠١
٥٠	»	»	١٠٠٠٠٠	»	٩٥٠٠١	١٧	٢٠ » ٣٥٠٠٠ » ٣٠٠٠١
٥٥	»	»	١١٠٠٠٠	»	١٠٠٠٠١	٢٠	» » ٤٠٠٠٠ » ٣٥٠٠١

هر اون بيك غروش و كسورى ايجون بش غروش استيفا قلامه جقدر .

تمغا قانون جديدىنك تعديل و تصحيح اولنان اوتوز رنجى مادهسى :

ساخته تمغا و پول يابانلر و بيلهرك صانانلر و سورمگه سعى ايدنلر حقننده  
جزا قانوننامه همايونىنك بوز قرق طقوزنجى مادهسنك فقره اوليسى حكمنجه  
اون سنه دن زياده اولماق اوزره موقت كورك و يا خود قلعه بندلك جزاسى  
اجرا اولنور . و بيلهرك مستعمل پول قوللانانلر ماده مذكوره نك فقره  
اخيره سى حكمنجه اوج سنه حبس اولنور .

في ٥ ربيع الاخر سنه ١٣٠٣ ، في ٣٠ كانون اول سنه ١٣٠١

تمغا نظامنامه سنه ذیل اولمق اوزره فی ١٧ ذی القعده ١٣٠٥ وفی

١٤ تموز ١٣٠٤ تاریخله اعلان اولنان مواد نظامیه :

برنجی مادّه — بالجمله املاک و عقارک فراغ و انتقال معاملاتنه دائر تنظیم ایدیلان ضبطنامه لر بیکنده یگریمی پاره رسم نسبی به و عائد اولدقلمری اداره لر طرفندن اعطا قلمقده اولان پساپورطلر و صید برّی و بحری تذاکری مقطوعاً برر غروشلق پول رسمنه تابعدر .

ایکنجی مادّه — هر نوع رسوم و تکالیف و ویرگونک اخذ و قبضنی مین دوائر رسمیه ایله مال صندوقلرندن و اموال امیریه ملتزملمری طرفلرندن اعطا اولمقده بولنان مقبوض و ابرا سندلمری و علی العموم مکلفینک برائتلرینه متعلق هر نوع ابرا سنداتی الیوم معمول به اولان تمغا قانوننک ایکنجی مادّسنی احکامنی تعدیلاً مکلفین طرفلرندن تسویه اولمق اوزره بوز غروشه قدر مبلغی حاوی اولانلراون پاره لک و یوز غروشدن زیاده بر مبلغی شامل بولنانلری دخی یگریمی پاره لک پول رسمنه تابع اوله جقلردر .

اوچنجی مادّه — بالاده ذکر و بیان اولنان اوراق و سنداته یابشدیر . یله جق پول اوزرینه هر برینک نوعنه گوره « املاک و عقارک فراغ و انتقالنی مین سندات ضبطنامه لرینه مخصوصدر » و « دوائر رسمیه مقبوضاتنه مخصوصدر » و « مرور و پساپورط و شکار و صید ماهی به مخصوصدر » عباردلمری یاز یله جقدر .

## سلطنت سنیه پوسته لرینه متعلق ایضاحات :

( یکی تعرفدن مأخوذدر )

## مکتوب اجر تلی :

§ عثمانلی پوسته سی وساطتیه برأ و بحرأ گرک ممالک عثمانیه به و گرک ممالک اجنبیه به ایصال اولنان مکتوب بارک ۱۵ غرامنه قدر ۴۰ پاره اجرت آنور .  
 § ثقاتی ۱۵ غرامی تجاوز ایدن مکتوبک اجرتنه هر اون بش غرام و کسوری ایچون اجرت اصلیه اولان ۴۰ پاره نیک بر مثلی ضم اولنور .  
 ( مثلاً ۱۸ غرام گلان بر مکتوبدن ۸۰ پاره و ۳۱ غرام گلان بر مکتوبدن ۱۲۰ پاره آنور )

§ تعهد اولنه جق مکتوبلردن - ثقاتی هر قاج غرامه بالغ اولورسه اولسون - مکتوبک اجرتندن فضاه اوله رق یالکر ۴۰ پاره آنور . ( مثلاً ۵ غروش اجرتی اولان بر مکتوب تعهدلنک ایستیر ایسه ۴۰ پاره دها اعطاسیه ۶ غروش ویرلملی در )

§ تعهد سندلریچون ۱۰ پاره تمغا رسمی اخذ اولنور . نورسندن اورویاه ایصال اولنان مکتوبلر مثنئادر .

§ تعهدلی مکتوبلر ایچون مرسل الیهدن وصول علم و خبری استحصالیه مرسله ارانه به پوسته خانه مجبوردر .

## امانات تقدیه :

§ گومش اماناتدن بر غروشدن بیک غروشه قدر ۳ غروش اجرت آنور . و بیکدن یوقاری هر بیک غروش و کسوری ایچون ۶۰ پاره اجرت ضم اولنور .

غزته اجر تلری :

§ غز تدرک بهر ۵۰ غرامندن ۱۰ پاره و ۱۰۰۰ غرامنه ۲۰ پاره آنور.  
 بوندن یوقاری بهر الی غرام و کسوزی ایچون اوز پاره علاوه ایدیله جک  
 ونهات ثقات ۲۰۰۰ غرامی کچمه جکدر .

طشرده قوریلان پنایرلرک میقاتی

- ۱۵ } آماشیده عموم ۱۵
- ۱۵ } پتر یجده میلان ۲
- ۱۰ } آدده شیخان نهرنده قوملیتی میدانی ۱۰
- ۲۰ نوره قوبده طرایش ۸
- ۲۶ واردار یکجده سینده لوقده ۴۰
- تشرین ثانی
- ۱ زیله ۱۵
- کانون اوّل
- ۱۵ قرانلق ۱۵
- ۱۶ خیزه نولی ۳
- شباط
- ۷ بیروزده کروان
- مارت
- ۱۵ اوله برغوسی ۸ کون
- ۱۸ شروانده فزیشکان ۳
- ۲۱ یکی زغره ۸
- ۲۸ براوادیده سکود ۳
- نیشان
- ۱ وراپده ۱۵

- ایلول
- ۱ یکجده ۱۵
- ۱ بروسه ایچیلرده تشریفده ۱۵
- ۱ اغلاقده قره لاش ۶
- ۳ چریان ۸
- ۵ پنا لوقده دو جووه ۲
- ۸ سلوری ۷
- ۱۰ سرفیجده ۵
- ۱۴ نارده ده میخوش ۷
- ۱۵ } اوزونجده اووه ۷
- ۱۵ } یاپیده آیدونانده لایوه ۷
- اسکی زغره ۳
- ۲۰ یاپیده بالخورده بازاریلو ۹
- تشرین اوّل
- ۱ } کسریده ماوروه ۱۵
- دفعه اسکی زغره ۳۱
- ۱ } مجیدده قاره صو ( کوز ) ۱۵
- بانجده ۳
- ۵ میخالیجده صیغیر یازاری آلتی یدی
- هفته بهر صالی
- ۱۲ دفعه وراپده ۱۵

- |    |                                  |    |                                     |
|----|----------------------------------|----|-------------------------------------|
| ۲۶ | ادرنده یراصدم ۴                  | ۱  | چورلی ۱۰                            |
| ۲۷ | بیغا بنیری ۵                     | ۴  | منلکده دوریچده ۳                    |
|    | حزیران                           | ۸  | قوری قاره ۳                         |
| ۹  | مانیا سده ایشقلرده دکرمین اوکی ۱ | ۱۸ | دیم توقده پاسقالیه ۶                |
| ۱۰ | مجیدیهده قاره صو ( یاز ) ۱۵      |    | قاره حصارده چرمیک                   |
| ۱۲ | اسلید ۳۰                         |    | یانیه ظرنووسی ۹                     |
| ۱۵ | بالچقده بابر باشی ۸              | ۲۳ | بوسنده ویشغراد ۳                    |
| ۱۵ | اوستولچده استوانی روغ ۲          |    | تکوشده زارچه ۲                      |
| ۲۱ | آدوسده ایلچده ۸                  |    | مناستر کویز یلیسنده قاره صو ۳       |
| ۲۱ | بر اوادیده یکی کوی ۲             |    | فلورینده ۸                          |
| ۲۲ | کوتانده صاری کوی ۲               |    | تراونیک                             |
| ۲۲ | اوخریده صاری صانتیق ۲            | ۲۸ | بر اوادیده تبه یالی ده اوراق موسمنه |
| ۲۳ | کسندیره بازار کاهده پاشا بنیری ۳ |    | قدر بهر چارشنبه آق فویون بنیری      |
| ۲۴ | صوریده کوزه کی                   | ۲۹ | ادرنده صوفیلر ۲                     |
| ۲۸ | روسچقده آشغی راحوه ۴             | ۲۹ | جسر ارکنه ۴                         |
|    | تموز                             | ۳۰ | یانبولی ۳                           |
|    |                                  |    | مالیس                               |
| ۱  | ادرنه بازار جغنده آیک صو ککه قدر | ۱  | پرشته ۱۵                            |
|    | هفته ده ۲ کون                    | ۲  | قار دیچده چفتلک ۷                   |
| ۶  | یرکوی ۵                          | ۳  | بوسنده معدن ۵                       |
| ۸  | هرسکده نو سینده کلوج ۵           | ۵  | طوتراقانده اسماعیل                  |
| ۲۰ | پر بدور ۵                        | ۱۲ | سلانیکده اگری بیجاق ۲               |
|    | آغستوس                           | ۱۳ | آدوس ۸                              |
| ۱  | قاره فریده آیاندون ۳             | ۱۵ | کره بنده اخیل                       |
| ۱  | پرله ۱۵                          | ۱۵ | حاجی اوغلی بازار جغنی               |
| ۲  | ترخالده آلاصونیا ۱۰              | ۱۵ | دیار بکرده علی پکاری ۱۵             |
| ۳  | بوسنده ولیقاغو سیوینا ۳          | ۱۸ | عورت آلان قصبه سی ۸                 |
| ۳  | اکشی صو ایک صو ککه قدر بهر       | ۲۰ | قرین آباد ۸                         |
|    | بازار ایرتسی                     | ۲۳ | مانیا سده قوش ۵                     |
|    |                                  | ۲۳ | طور علی ده چاک ۳                    |
|    |                                  | ۲۵ | یانبولی بنیری ۳                     |

۵	شهر کونیده واروش ۱۰	} ۱۵	۸	ادرندده قالیوبد
۶	فردجک ۳		۲۰	واسقانیقه قصبه سی
۱۲	کشان ۸		۱۵	ترحاله چتالجه سی
۱۰	آنقره ده قشله ایچی ۱۵		۱۵	یانیده بونیه
۱۰	اهاونده دومنه ۳		کره بنده حارین	سرای قصبه سنده بالحق ۳
۱۲	شار وی ۷		۲۱	ترحاله ده بقله لی چفتک
} ۱۵	تکفور طاغنده نقاؤر ۸		۲۲	پیراقلی ۱۵
	بالیکسری ۱۵		۲۵	سیروزده نوره قوب ۱۵
	نوسیلده پتروفچه ۵			

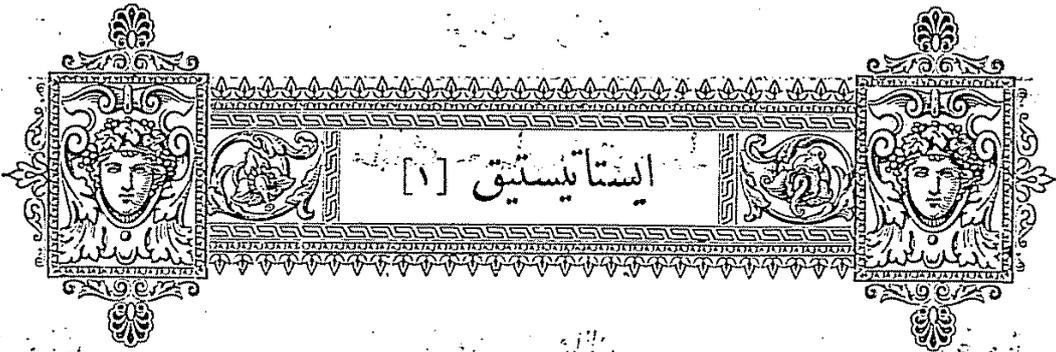
سلاطین عظام عثمانیه نك تاریخ ولادت و جلوس و ارتحال رینی و مدت  
عمر و سلطنت و مدفون رینی ناطق جدول ر .

اسامی سلاطین عظام	ولادت سنه	جلوس سنه	ولادت سلطنت سنه	مدت سنه	مدفن
سلطان عثمان خان غازی بن ارطغرل خان غازی	۶۵۶	۶۹۹	۲۷	۷۲۶	بروسه ده حصار ایچنده
سلطان اورخان غازی بن عثمان غازی	۶۸۰	۷۲۶	۳۵	۷۶۱	بروسه ده مناستر نام قبده
سلطان مراد غازی بن اورخان خداوندکار	۷۲۶	۷۸۱	۲۱	۷۹۱	بروسه خارچنده چکر کده
سلطان غازی یلدرم بایزید بن خداوندکار	۷۶۱	۷۹۱	۱۴	۸۰۵	بروسه ده جامعلری قرنده
چلبی سلطان محمد بن یلدرم بایزید خان	۷۸۱	۸۱۶	۸	۸۲۴	بروسه ده بشیل جامع حوارنده
سلطان غازی مرادخان ثانی بن چلبی سلطان محمد	۸۰۶	۸۲۴	۳۰	۸۵۵	بروسه ده جامعلری نده در
سلطان ابو الفتح محمد خان غازی بن مراد ثانی	۸۳۵	۸۵۵	۳۱	۸۸۶	فاتح جامعی دروننده فی ۴ را

اسامی سلاطین عظام	ولادت سنہ	توبہ سنہ	مدت سلطنت سنہ	مدت عمر سنہ	ارکان	مدفن
سلطان بایزید خان ثانی بن فاتح محمد خان	۸۵۶	۸۸۶	۳۲	۶۲	۹۱۸ فی ۱۰ را	جامعہ لری پیشندہ
یاوز سلطان سلیم خان غازی بن بایزید ثانی	۸۷۴	۹۱۸	۸ ماہ ۸	۵۲	۹۲۶ فی ۹ ل	جامعہ لری پیشندہ
سلطان غازی سلیمان خان قانونی بن سلیم خان	۹۰۱	۹۲۰	۴۷	۷۴	۹۷۴ ص ۲۰	جامعہ لری پیشندہ
سلطان غازی سلیم خان ثانی بن سلیمان قانونی	۹۲۹	۹۷۴	۸ شہر ۵	۵۳	۹۸۲ ش ۲۷	آیا صوفیہ جامعہ قزندہ
سلطان غازی مراد ثالث بن سلیم ثانی	۹۵۳	۹۸۲	۲۱ ۸ شہر	۵۰	۱۰۰۳ جا ۸	آیا صوفیہ تریہ لرندہ
سلطان غازی محمد خان ثالث بن مراد ثالث	۹۷۴	۱۰۰۳	۹	۳۸	۱۰۱۲ ب ۱۲	آیا صوفیہ تریہ سلیم ثانی تریہ سندہ
سلطان احمد خان غازی بن محمد خان ثالث	۹۹۸	۱۰۱۲	۱۴	۲۸	۱۰۲۶ ذ ۱۳	جامعہ لری خارجندہ تریہ
سلطان مصطفیٰ خان بن محمد خان ثالث	۱۰۰۱	۱۰۲۶	۲ دفعہ ۱۹ شہر	۴۷	۱۰۳۲ عرہ ذ	آیا صوفیہ تریہ لرندہ
سلطان عثمان خان بن احمد خان	۱۰۱۲	۱۰۲۷	۴ شہر ۴	۱۹	۱۰۳۱ فی ۹ ب	پدر لری نرندہ
سلطان غازی مراد خان رابع بن احمد خان	۱۰۲۱	۱۰۳۲	۱۶ ماہ ۱۰	۲۸	۱۰۴۹ جا ۸	پدر لری سلطان احمد تریہ سندہ
سلطان ابراہیم خان بن احمد خان	۱۰۲۴	۱۰۴۹	۸ ماہ ۹	۳۴	۱۰۵۸ ب ۲۹	آیا صوفیہ عمیری مصطفیٰ خان تریہ
آوجی سلطان محمد خان رابع بن ابراہیم خان	۱۰۵۱	۱۰۵۹	۴۰ شہر ۵	۵۳	۱۱۰۱	یکی جامعہ والد لری تریہ سندہ
سلطان سلیمان خان ثانی بن ابراہیم خان	۱۰۵۲	۱۰۹۹	۳ ماہ ۸	۵۳	۱۱۰۲ تریہ سندہ	جد لری سلیمان قانونی تریہ سندہ
سلطان احمد خان ثانی بن ابراہیم خان	۱۰۵۲	۱۱۰۲	۴ ماہ ۸	۵۴	۱۱۰۶	سلیمان خان قانونی تریہ سندہ

اسامی سلاطین عظام	تولد سنه	تاج سنه	تخت سنه	سلطنت سنه	اربع سنه	مدفن
سلطان مصطفی خان ثانی بن محمد خان رابع	۱۰۷۴	۱۱۰۶	۸	۲۲ ج ماه ۹	۱۱۱۵	پدر لری سلطان محمد خان تربده سنده
سلطان غازی احمد خان ثالث بن محمد خان رابع	۱۰۸۴	۱۱۱۵	۲۷	۲ ر شهر ۱۱	۱۱۴۹	باغچه قپو سنده والده تربده سنده
سلطان محمود خان غازی بن مصطفی خان ثانی	۱۱۰۸	۱۱۴۳	۲۵	۱۵ ذ م ۴	۱۱۶۸	پدر لری سلطان مصطفی تربده سنده
سلطان عثمان خان ثالث بن مصطفی خان ثانی	۱۱۱۰	۱۱۶۸	۳	۲۵ ص ماه ۱۱	۱۱۷۱	سلطان محمود اول جینده
سلطان مصطفی خان ثالث بن احمد خان ثالث	۱۱۲۹	۱۱۷۱	۱۶	۱۶ ص ماه ۸	۱۱۸۷	جامعلری ساحه - سنده
سلطان عبد الحمید خان بن احمد خان ثالث	۱۱۳۷	۱۱۸۷	۱۵	۱۰ ل شهر ۹	۱۲۰۳	باغچه قپو سنده تربده لرنده
غازی سلطان سلیم ثالث بن مصطفی خان ثالث	۱۱۷۵	۱۲۰۳	۱۸	۱۲ ب ماه ۸	۱۲۲۲	سلطان مصطفی خان رابع تربده سنده
سلطان مصطفی خان رابع بن عبد الحمید خان	۱۱۹۳	۱۲۲۲	۱	۲۱ ب شهر ۲	۱۲۲۳	سلطان عبد الحمید خان تربده سنده
سلطان غازی محمود خان عدلی بن عبد الحمید خان	۱۱۹۹	۱۲۲۳	۲۲	۱۰ ن ماه ۱۰	۱۲۵۵	چنبرلی طاش قرینده تربده مخصوصه لرنده
سلطان غازی عبد الحمید خان بن محمود خان عدلی	۱۲۳۸	۱۲۵۵	۲۲	۱۴ ش فی ۱۷ ر	۱۱۷۷	سلطان سلیم جامعی قرینده پدر لرنده
سلطان عبد العزیز خان بن محمود خان ثانی	۱۱۴۵	۱۲۷۷	۱۶	۱۴ ذ ش ۱۲	۱۲۹۳	پدر لری محمود خان ثانی تربده سنده





## دیون دول ایله ثروت ملل

ثروت ملل	ثروت ملل	مقدار دیون	مقدار دیون	لجائی دول
مقدار دیون	میلیون	ایڈن مقدار	فیلورین ۱۰	
		فیلورین	میلیون	
۱۱/۴۵۰	۸۰,۶۰۰	۲۴۰	۹,۰۰۰	فرانسہ
۸/۷۵۰	۸۷,۲۰۰	۲۲۰	۲,۶۳۰	انگلترہ
۱۲/۷۰۰	۴۳,۴۰۰	۷۰	۵,۵۳۰	روسید
۲۲/۲۰۰	۲۳,۵۰۰	۱۸۰	۵,۲۲۰	ایتالیا
۱۱/۶۴۰	۱۶,۱۰۰	۱۲۰	۴,۱۹۰	آسٹریا - مجار
۲۲/۵۳۰	۱۵,۹۰۰	۲۴۰	۳,۹۰۰	اسپینیا
۳/۶۳۰	۶۳,۲۰۰	۵۰	۲,۲۹۰	آلمانی
مجمول	مجمول	۲۵۰	۱,۱۰۰	دولت عثمانیہ
۲۵/۴۰۰	۳,۷۰۰	۲۲۰	۹۴۰	پورتوگال
۸/۱۸۰	۹,۹۰۰	۲۰۰	۸۰۰	فلپین
۷/۶۷۰	۸,۱۰۰	۱۲۰	۶۲۰	بلجیقا
۲/۸۰۰	۳,۶۰۰	۵۰	۱,۴۳۰	دانمارقہ
۴/۰۴۰	۹,۸۰۰	۳۰	۲۰۰	ایسویج - نور
۱۰/۵۲۰	۳۸۷۱۰۰	۱۳۰	۴۰۷۱۰	اوروپا
۳/۴۹۰	۹۴۹۰۰	۶۰	۳۳۳۰	آمریقا
۱۶/۵۰۰	۵۹۰۰	۲۴۰	۹۷۰	آسٹریلیا

[۱] سٹیم و سٹاتیسٹیک کی کلمات اجنبیہ ترکیبہ مزیدہ (ایسٹیم) (ایستاتیسٹیک)

ضور شدہ مضبوطی

ثروت مللك حساب متوسط اوژره

بهر نفوسه اصابتی

عروش	بهر نفوسه	ممالك	عروش	بهر نفوسه	ممالك
۲۴۰۰	»	دانمارقده	۴۱۰۰	»	آوسترا لیاده
۲۲۰۰	»	بلجیقا	۳۵۰۰	»	انگلتره
۱۹۹۰	»	آلمانیاده	۲۷۰۰	»	آمریقا
۱۶۰۰	»	آوستریا - مجار	۲۷۰۰	»	کاناداده
۱۶۰۰	»	اسوهج - نور	۲۷۰۰	»	آرجانتیناده
۱۲۰۰	»	اسپانیاده	۲۶۰۰	»	فرانسه
۱۱۰۰	»	ایتالیاده	۲۶۰۰	»	فینکده
۹۰۰	»	روسیده			

۱۸۸۸ سنه سنده دول مستقله اردولرینک حرب و صلح

ترتیباتی اوژرینه قوای موجوده سی

۵۷۷۷۱۱	۱۸۶۴۱۶	مستمراتد مخصوص	انگلتره	سفر	حضر	اسامی دول
۱۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	»	انگلتره	نفر	نفر	بلجیقا
۲۰۰۰۰۰	ایکینجی صنف	»	دانمارقه	۱۷۰۰۰۰	۴۴۰۰۰	دانمارقه
۵۰۰۰۰۰	مسحوظ	»	آلمانیاده	۵۲۰۰۰	۱۸۱۰۶	آلمانیاده
۹۰۰۰۰۰	۴۱۲۹۱۴	ایتالیا	ایتالیا	۷۷۹۰۰۰	۴۴۵۳۹۲	ایتالیا
۲۲۰۰۰۰	ردیف	»	قره طاغ	۲۹۶۰۰۰	ردیف	قره طاغ
۳۰۰۰۰	۳۰۰	»	فینک	۴۱۶۰۰۰	مسحوظ	فینک
۱۷۹۳۰۰	۶۵۰۰۰	نوروج	نوروج	۱۵۴۳۰۰۰	مجموعی :	نوروج
۵۰۰۰۰	۱۸۷۵۰	اسوهج	اسوهج	۷۵۴۶۰۰	۵۱۷۶۷۰	اسوهج
۱۰۵۰۹۰	۲۶۶۱۲	»	فرانسه	۶۳۶۶۰۰	ردیف	فرانسه
			یونان	۱۲۹۱۲۰۰	مجموعی :	یونان
				۸۰۰۰۰	۲۲۳۲۴	

۱۵۰۰۰۰	۰۰۰۰	آنام	۱۰۵۸۹۰۹	۲۹۰۳۶۶	آوستریا و مجارستان
۳۲۲۰۰۰	۶۸۰۰	آرجانتینا	۷۶۷۹۰	۲۷۹۵۷	
۳۰۰۰۰	۱۵۳۰۵	بره زیلیا	۱۳۵۰۲۰	۱۹۸۳۲	رومانیا
۱۰۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰	چین	۱۰۲۲۸۰۰	۸۶۹۲۲۰	روسیه
۱۲۰۰۰۰	۵۳۰۰۰	چابونیا	۲۰۲۰۲۰	۱۳۸۸۴	اسویجره
۰۰۰۰۰۰	۳۲۲۲۷	فلنک مستعمراتی	۱۷۳۴۸۰	۱۷۰۱۷	صرب
۱۰۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰	ایران	۲۴۳۰۰۰	۹۴۸۴۹	اسپانیا
۲۰۰۰۰	۲۵۰۰	تونس	۱۰۰۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰	دولت عثمانید مصر خدیویتی بلغارستان
۱۵۰۰۰۰	۲۵۴۷۸	آمریقا جمهوری	۱۸۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	
			۵۳۰۰۰	۱۸۲۴۲	

## موازنه معارف امم

هر یوز نفوسده اوقویوب یازان :

- آلمانیاده ۹۴ - آمریقادہ ۹۰ - اسویجرده ۸۸ - اسقویاده ۸۸ -  
اسقاندینا و حکومتلرنده ۸۷ - بلجیقا و فلنکده ۸۶ - انگلترده ۸۴ -  
فرانسهده ۷۸ - ایرلاندهده ۶۷ - آوستریا - مجارستانده ۴۹ - ایتالیاده ۴۱ -  
اسپانیا و پورتوغالده ۳۴ - روسیهده ۱۱ .

## قطعات خمسده موجود اولان شومندوفر و تلغراف خطلری

تلك مقدار طولی کیلو متره	تلغراف کیلو متره	شومندوفر کیلو متره	
۱۰۵۰۰۰۰	۴۳۰۰۰۰	۲۲۲۰۰۰	آمریقا
۱۴۲۵۰۰۰	۴۹۳۰۰۰	۱۸۳۰۰۰	اوروپا
۹۱۰۰۰	۵۱۰۰۰	۱۰۰۰۰	آوستریا
۱۵۱۰۰۰	۵۳۰۰۰	۱۹۰۰۰	آسیا
۴۵۰۰۰	۲۵۰۰۰	۶۰۰۰	آفریقا
۱۶۱۰۰۰	تحت البحر ۱۵۳۰۰۰		
۲۹۱۳۰۰۰	۱۲۰۵۰۰۰	۴۴۰۰۰۰	

بومقدار ۱۸۸۳ سنهسی کانون نایسینه قدر اولوب آندن صکرهسی داخل حساب دگلدر .  
ذکر اولنان شومندوفر خطوطی ایچون ۲۰۰ میلیار فیلورین صرف ایلمشدر ( بریلورین ۱۰ غروش )

### اوروپا ممالکنده موجود اولان تلغراف خطوطی

( ۱۸۸۷ سنهسی ایستایستیق )

ممالک	طول خطوط کیلومتره	تلغراف مرکزلی	تلغراف ماکنه لری	تعاطی اولنان تلغراف نامه	حاصلات فیلورین
آلمانیاده . . . . .	۲۷۳۵۳۵	۱۱۳۸۹	۱۵۳۹۹	۱۸۳۸۷۶۲۶	۱۲۷۴۷۵۵۸
آوستریا مجارستانده . . . . .	۱۰۴۶۵۹	۴۰۳۴	۵۴۸۷	۱۰۰۷۲۸۷۴	۶۷۰۴۳۳۱
اسپانیاده . . . . .	۴۲۴۲۳	۸۴۱	۹۳۷	۳۰۱۹۸۴۱	۲۵۷۵۷۴۰
فرانسهده . . . . .	۲۴۱۰۱۳۸	۷۵۲۳	۱۰۰۸۰	۲۸۳۸۵۴۹۰	۱۴۴۱۸۶۷۵
انگلترهده . . . . .	۲۲۴۰۷۹۸	۵۸۷۸	۱۶۰۰۱	۳۳۷۴۴۱۷۲	۲۲۰۱۱۲۳۸
ایتالیاده . . . . .	۷۵۰۰۰۰	۲۷۳۷	۲۹۳۲	۷۱۴۱۸۷۱	۵۱۴۶۶۶۰
روسیده . . . . .	۱۸۸۲۷۴	۲۹۶۰	۳۰۱۵	۱۲۲۶۱۳۹	۱۷۵۴۵۴۶۳
دولت عثمانیده . [۱]					

### عموم پوسته لری

آمریقا دولت مجتمهسی پوسته نظارتک ۱۸۸۶ سنهسی ایچون ( دولت عثمانیه مستئنا اولق اوزره ) کافه حکومات عالمک پوسته نظارتلرندن آلدینی معلومات اوزرینه نشر ایلدیگی ایستایستیقدر .

بواستایستیقده گوره ۱۸۸۶ سنهسی طرفنده ۵,۸۴۹ میلیون مکتوب و ۱,۰۷۷ میلیون قارت پوستال ( مخبره ورقهسی ) و ۴,۶۱۰ میلیون

[۱] . مجبول

اوراق مطبوعه ۱۰۴ میلیون نمونه، که جمماً ۱۱,۶۳۰ میلیون وسائط مخابراته  
تعاطی ایدلمشدر .

حساب متوسط اوزره سنهده برفرده بش مکتوب اصابت ایدر ایسهده  
بوحساب قطعات عالمک هر قطعهسی ایچون مختلفدر . آوستریالیده بومقدار  
یک زیاده یوکسله رک تخمیناً بهر نفوسه سنهده ۲۴ مکتوب اصابت ایدر .  
اوروپاچه ۱۴ آسیاده ۰,۰۴ و آفریقاده ۰,۰۹ در .

۱۸۸۶ سنهسی ظرفنده قطعات خمسهده تعاطی اولنان

### مکتوب و قارت پوستالک مقداری

مکتوب	قارت پوستال	سائر نقلیات الیه برابر	
۳/۸۹۴	۴۹۷	۷/۲۴۹/۳	اوروپاده
۱/۵۹۵	۳۹۸	۳/۸۱۹	آمریقاده
۲۸۶	۸۰	۳۸۹/۴	آسیاده
۱۸/۷	۰/۳	۳۰/۷	آفریقاده
۹۴/۴	۱/۲	۱۵۱/۴	آوستریالیده

ینه بو ایستایستیک و یردیگی معلوماته نظراً عموم پوسته لرده ۴۸۹۰۰۰  
مأمور مستخدم و ۱۵۴۰۰۰ پوسته مرکزی موجوددر .

آلمانیای جغرافیا علماسندن موسیو هوبنهر طرفندن ۱۸۸۷ سنه سیچون  
نشر اولنان جغرافیا ایستایستیکنده سطح آرضده کافه اقوامک اشغال ایتدیگی  
اراضی حقیقده معلومات آتیه و یریلور :  
سطح ارضک هر بر کیلومتره مربعنه ( بیك ذراع اعشاری مربعنه )

۱۱ کشي اصابت ايدر . فقط قطعات مختلفه ده ساکن اولان نفوسی ، ینه اوقطه لرك مساحه سطحیه سته گوره تقسیم ایلدیگمز حالده اورویا قطعه سنده بهر کیلومتره مربعه ۳۵ - آسیاده ۱۹ - آفریقاده ۷ - آمریقاده ۳ و آوستریالاده ، ه کشي اصابت ایتمکده در .

اورویا حکومتلرینک اڭ صکره اجرا قلنان تحریر نفوسنه نظراً هر بر کیلومتره مربعه ساقسونیاده ۲۱۲ ، بلجیقاده ۱۹۸ ، فنلنکده ۱۳۱ ، انگلتره و ایرلانده ده ۱۱۸ ، ایتالیا ده ۱۰۲ ، آلمانیا ده ۸۷ ، پروسیاده ۸۱ آوستریاده ( لایط نهرینک بوجهتده ) ۷۷ ، فرانسه ده ۷۲ ، اسویجریه ده ۷۲ ، باواریاده ۷۱ ، روسیه لهستانده ۵۸ ، دانیمارقه ده ۵۳ ، مجارستانده ۵۱ ، پورتوغالده ۵۱ ، رومانیاده ۴۱ ، صرپستانده ۴۰ ، اسپانیاده ۳۳ ، یونانستانده ۳۱ ، بلغارستانده ۳۱ ، دولت عثمانیه ده ( روم ایلی قطعه سنده ) ۲۷ ، موقتاً تحت استیلاده بولسان بوسنه قطعه سنده ۳۶ ، روسیه ده ( لهستان داخل اولدیغی حالده ) ۱۶ ، ایسوه چده ۱۰ ، نوروو چده ۶ ، نفوس ساکن اولمقده در .

### اورویا ممالک جسمیه سنده موجود کتابخانه لر :

مقدار کتب	عدد کتابخانه	ممالک
۴۴۷۵۷۹۸	۵۷۷	آوستریا
۴۵۹۸۰۰۰	۵۰۰	فرانسه
۴۲۳۹۲۸۱	۴۹۳	ایتالیا
۲۸۷۵۴۹۳	۲۰۰	انگلتره
۲۶۴۰۴۷۵	۳۹۸	پروسیا
۹۵۴۰۰۰	۱۴۵	باواریا
۹۵۲۰۰۰	۱۴۵	روسیه
<u>۴۲۰۵۲۸۱۲</u>	<u>۲۴۵۸</u>	

### اوروپا دہ و فیات سنویہ تک مقداری

نشر اولنان رسمی ایستاتیسٹیقا بردن آگلاشلدینی اوزره اوروپا دہ بہر  
۱۰۰۰ نفوسدہ سنوی آئیدہ گونتریلان مقدار آدم وفات ایتمکدہ در :

ممالک	نفوس	ممالک	نفوس	ممالک	نفوس
روسیدہ	۳۷	مجارستاندہ	۳۷	صربستاندہ	۳۲
باواریادہ	۳۱	ورتنہرغدہ	۳۱	آوستریا دہ	۳۱
اسپانیادہ	۳۰	ایتالیادہ	۳۰	آلمانیادہ	۲۷
پروسیا دہ	۲۷	رومانیادہ	۲۰	فرانسہ دہ	۲۶
فلنک دہ	۲۵	اسویجر دہ	۲۳	انگلترہ دہ	۲۲
یونانستاندہ	۲۷۵	پورتوغال دہ	۲۲	دانیمارقدہ	۱۹
		اسقاندیناویادہ	۱۸		

### پوستہ و تلغراف

۱۸۸۶ سنہ سنندہ آلمانیادہ تعاطی اولنان مکتوب و تلغراف ایلہ

مقداری	حاصلات و مصارفی .
۱۸۶۸۸	پوستہ خاندر
۱۴۴۱۸	تلغرافی خانہ
۷۱۷۴۳	پوستہ صندوقلری
۲,۱۴۴,۶۵۳,۰۴۱	۸۶ سنندہ پوستہ ایلہ سوق اولنان پارچہ
۲,۰۲۷,۶۱۸,۵۲۱	بومقداردن یا لکز مکتوب
۱۰۷,۰۳۵,۵۲۰	پاکت و امانتی حاوی مکتوب
۱۸,۱۱۶,۳۰۴,۶۵۲	مارق قیمتدہ امانت آقچہ
۲۰,۴۲۴,۷۰۲	تلغرافنامہ
۹۷۸,۸۶۳	تلغرافی و پوستہ مامورلری
۲۰۳,۳۰۶,۹۳۲	۸۶ و ۸۷ سندلری حسابلریک قیاسنہ نظرأ حاصلات
۱۷۵,۰۷۶,۰۰۰	مصرف
۲۷,۲۷۰,۹۳۲	حاصلات صافیدہ
مارق	

## ۱۸۷۷ ده آلمانیاك سفن تجاریه سی

۲۴۲۷	یئکن سفینه سی	۷,۳۰۷۸۹	طون	۲۳	یک	۵۶۶	طاقه .
۶۹۴	واپور	۴۵۳۹۱۴	طون	۱۵	یک	۴۵۵	طاقه .
۴۰۲۱		۱۲۸۴۷۰۳					

## آلمانیاده مهاجرت

۸۷ سنه سنده آلمانیادن امریقا ایله آفریقا و آسیا و اوسترالیا به ۹۹۷۱۲ نفوس هجرت ایلشدر .

۱۸۸۶ سنه سنده آلمانیاده حبوبات خسته نك استیعاب ایلدیگی اراضی

## محصولات

ایله مقدار حبوبات .

۶۰۹۲۸۴۹	طونیلانه	چاودار	۵۸۳۸۹۰۲	هكتار	اراضیده	چاودار
۲۶۶۶۴۲۳	»	بغداي	۱۹۱۶۶۳۳	هكتار	اراضیده	بغداي
۲۳۲۷۲۰۶	»	آرپه	۱۷۳۱۴۸۰	»	»	آرپه
۴۸۵۵۸۹۴	»	یولاف	۳۸۶۰۵۳۵	»	»	یولاف
۲۵۱۴۳۰۲۹	»	پاتانس	۲۹۱۵۷۴۷	»	»	پاتانس

## برلینده نشر اولنان غزته لر

۵۴	دوائر رسمید طرفندن	قطعه غزته
۷۰	پولیتیکه غزته لر	
۱۷۰	اکثریسی هفتده بر دفعه نشر اولنان ادبیات و فنون و صنایعدن باحث غزته لر	
۲۱۸	فنون ملید و تجاریدیه دایر	
۳۳	مذاهب متعلق	
۵۴۵	یکون	

۱۰ کانون ثانی ۱۸۸۳ ده آلمانیا ده تعداد اولنان حیوانات :

بر یاشنه قدر اولان بارگیر ۱۹۰۰۳۸

بردن اوچه قدر ۳۶۹۳۹۸

اوچدن زیاده ۲۹۶۳۱۰۹

یکون ۳۵۲۲۵۴۵

بومقدارک میاننده ۱۳۸۲۳ رأس آیغر داخلدر .

عساکره صاتیلان بارگیرلر ۱۰۷۱۴۷

چفتلکارده وسأرده مستخدم ۲۲۲۸۶۹۱

آلمانیا نك ۱۸۸۷ سنه سنده کی ادخالات و اخراجاتی

ادخالات		اخراجات	
قنطار	۵۴۲۴۴۴	قنطار	۲۸۳۹۹
بغدای	۶۳۷۸۰۲۷	اخراجات کومورنده	۳۱۳۷۶
چاودار	۵۱۱۵۱۵۶	ارائه اولسان بمقداری ادخالات قیمت	۲۰۷۰۷۵
آربه	۱۶۷۵۷۷۰	اخراجات پالکر ششکرله معدن کومورنده	۸۲۸۴۸
یولاف	۴۴۱۰۸	اخراجات پالکر ششکرله معدن کومورنده	۶۱۹۴۶۲۱
شکر	۱۰۱۸۳۳۴	اخراجات پالکر ششکرله معدن کومورنده	۲۶۲
قهوه	۱۵۷۸۰۱۶	اخراجات پالکر ششکرله معدن کومورنده	۳۱۲۴۹۳۴
خام دمیر	۵۰۹۳۹۹۴	اخراجات پالکر ششکرله معدن کومورنده	۱۲۰۹
پترول	۲۶۲۴۷۳۹۳	اخراجات پالکر ششکرله معدن کومورنده	۸۷۸۱۳۷۷۲
معدن کوموری	۲۱۲۰۳۲۶	اخراجات پالکر ششکرله معدن کومورنده	۱۴۳۳۶۹
پاموق	۱۱۰۸۴۶۶	اخراجات پالکر ششکرله معدن کومورنده	۹۶۶۵۱
بوك		اخراجات پالکر ششکرله معدن کومورنده	

## ۱۸۸۸ و ۸۹ سنه لرنده آلمانیا اردولرینك قوتی

ضابط	نفر	حكیم و مأمور	باركبر
۱۱۱۲۴	۳۲۹۱۱۲	۲۱۷۴	۰۰۰۰۰
۲۳۵۸	۶۴۵۹۰	۸۴۸	۶۲۴۶۹
۱۹۳۹	۳۸۰۹۷	۵۴۵	۱۸۲۴۶
۷۳۲	۱۷۲۲۷	۹۷	۱۶
۵۶۲	۱۲۲۸۵	۹۶	۰۰
۲۵۶	۶۱۱۱	۶۳	۲۳۶۰
۲۲۲۳	۹۸۷	۲۰۰	۰۰۰۰
۱۹۲۰۴	۴۶۸۴۰۹	۴۰۲۳	۸۴۰۹۱

روسیه ده تزايد نفوس واکثر اقوامك ازدياد نفوس اچون

## محتاج اولدینی زمان

ایستاتیسیتی علماسنك حساب و تدقیقنه نظراً روسیه نك اوروپا قطعه -  
سنده کی ممالکنده سنوی ۱ میلیون ۶۱۹ بیك ۱۰۸ ارک و ۱ میلیون  
۵۴۴ بیك ۲۹۷ قز چوجق، که جمعاً ۳ میلیون ۱۶۳ بیك ۴۰۵ مولود  
ظهوره کلکده در .

وفیاتك مقدار وسطی سنویسی دخی ۱ میلیون ۲۱۴ بیك ۴۶۷  
ذکور و ۱ میلیون ۱۶۷ بیك ۹۲۹ انك، که جمعاً ۲ میلیون ۳۸۲ بیك  
۳۹۶ نفوسدر . بناءً علیه مولودات ایله وفیات مقایسه اولدینی حالده  
روسیه خلقی سنوی ۷۸۱ بیك قدر آرتقده در .

اهالی مرقومه نك بونسبت اوزره تزايدی دوام ایتدیگی حالده ۵۸  
سنده بر مثلی دهها آرتقلمنی مقرر در .

دقت و حساب اولدیغنه گوره ایسوهچ نورودچ اهالیسی ۶۲ سنه ده،

آلمانیا اہالیسی ۶۸ سنہدہ، بلجیقا اہالیسی ۷۹ سنہدہ، آوسٹریا اہالیسی ۹۰ سنہدہ اسویجرہ اہالیسی ۹۱ و فرانسه اہالیسی ۱۶۵ سنہدہ برمثلی تراید ایتمکدہ در .

### فرانسه اہالیسنک منقسم بولندیغی صنوف مختلفہ

فرانسنہ نك نفوس موجودہ سی ۳۷ میلیون اولہرق بوناك ۱۲ میلیونی شہری و ۲۵ میلیونی قرویدر .

نفوس مذکورہ دن

کشی، عساکر بریہ و بحریہ ایلہ مکاتب مختلفہ طلبہ سی و عملاندہ محبوسین، تدریسہ قدرتی اولیان معلمین و رہائین .	۸۶۰۵۹۰
برگونہ صنعت صاحبی اولیان اشخاص .	۲۱۰۲۰۰
اقوات یومیہ لرینی وسائط محقرانہ ایلہ تدارک ایلیان بدبختان .	۷۱۳۰۰
اسہام و تحویلات فائضیہ کچینانلر .	۱,۹۵۶۹۰۰
متقاعدین .	۱۹۵۰۰۰
صنایع مختلفہ ایلہ تجار سفائنندہ مستخدم اولانلر .	۴,۸۳۷۰۰۰
فابریقہ لردہ مستخدم عملہ و صنایع دقیقہ ایلہ مشغول بولنان اصحاب حرفت .	۹,۲۷۴۵۰۰
ہر نوع معمولات فروختیہ مشغول اولان دکانجیلر .	۶,۲۰۰۰۰۰
اصحاب زراعت . فقط بومقدارک ۱۰ میلیون ۵۰۰ بیگی	۱۸,۹۶۹۰۰۰
اصحاب املاک و ۶ میلیونہ قریب برمقداری مستاجر و باقی ۲ بچق میلیونی زراعتہ متعلق صنایع مختلفہ ایلہ مشغول اولانلردر .	

## فرانسه نك تدني نفوسى

۱۸۷۳ سنه سندن برى فرانسه ده طوتيلان ايستايستيققر، نفوسك طور  
 ترقيدن عقبه تدني به انقلاب ايلديگنى اثبات اتمكده در .  
 برسنه نك ازدواجايه تولداتى دائما آندن اولكى سنه به نسبتله ۱۵ بيك  
 راد سنده نقصان ارايه ابديور . بناء عليه ۱۸۷۳ دن كچن ۸۷ سنه سغه قدر  
 فرانسه نفوسى بالكر بوسيله ۱۵۵۶۰۰ نفر تدني ايلشدر .  
 بومقدار اسه ازدواجات ايله آنك نتايچ طبيعيسى اولان تولداتك  
 تناقصندن ايلرى گلان رضياع اوله رق، اصل خد شه رس اذهان اولان  
 خصوص عدم ازدواج سبيله احتياجات طبيعیه نك غير مشروع يوللرده  
 استحصال اولغى و آنك ده اسقاط جنين گي وطنى هم مستقبله عائد  
 اولادندن، همده حال حاضرده كى افرادندن محروم براقه جق شيعه به ميدان  
 ويرمى در . بناء عليه فرانسه نك متبلا اولديغى شو بليه دن خلاصى اچون  
 عقلاى مملكت طرفندن بك چوق چاره لر تصور اولغى و بونلرك برسیده  
 بكارلره غايت آغر تكاليف وضعى بولغىشدر .

## آوستريا - مجارستان مكاتبى .

آوستريا ممالككنده موجود اولان مكاتب عاليه وابتدائيه به دائر ۱۸۸۶  
 سنه سنده نشر اولان رسمى ايستايستيققرن مأخوذدر .

عدد مكاتب	
۶۹	دارالنهون، دارالمعارف، زراعت، معادن، صنايع مكتبلى .
۲۳۲	ايكيجى درجه ده بولان مؤسسات ( مكاتب سلطاني قيلندن )
۱۵۶۹	خصوصى مكتبلى .
۱۶۶۵۹	مكاتب ابتدائيه .
۱۸۵۲۹	يكوى مكاتب .

## مقدار معین

مکاتب خصوصید ایله مکاتب ابتدایه معلمری .	۵۶۳۲۶
لیسدرده کی معین .	۳۵۱۲
مکاتب عملیده .	۱۳۰۳
مکاتب صنایعهده .	۲۸۶۷
دارالعلوم نلرده .	۱۰۶۲
یکون معین .	۶۵۰۷۰

## مقدار شاگردان

مکاتب عالییه طلبهیی .	۱۵۳۰۲
لیسدرده بولنان شاگردان .	۷۱۷۵۷
صنایع مکاتبی شاگردانی .	۹۷۵۷۴
مکاتب ابتداییه مداوم اطفال .	۲,۸۶۱۹۸۱
یکون شاگردان .	۳,۰۴۶۵۸۴

## آلمانیاده مشهور یوز شهرک مقدار نفوسی

براونشوایق .	۸۵۱۷۴	دوسلدورف .	۱۱۵۱۹۰	برلین .	۱۳۱۵۲۸۷
هاله .	۸۱۹۸۲	دانسیق .	۱۱۴۸۰۵	هامبورغ .	۳۰۵۶۹۰
دورت موند .	۸۷۴۳۵	نورنبرغ .	۱۱۴۸۹۱	ره سلاو .	۲۹۹۶۴۰
ولهاوزدن .	۶۹۷۵۹	استرازبورغ .	۱۱۴۹۸۷	مونیخ .	۲۶۱۹۸۱
بوزدن .	۶۸۳۱۵	شمیتس .	۱۱۰۸۱۷	درسد .	۲۴۶۰۸۶
آوغسبورغ .	۶۵۹۰۵	الیرفلد .	۱۰۶۴۹۹	لایپسیق .	۱۷۰۳۴۰
مایانس .	۶۵۸۵۲	آنتونا .	۱۰۴۷۱۷	یدنا	۱۶۱۴۰۱
اسسدن	۶۵۰۶۴	بارمن .	۱۰۳۰۰۸	فرانقفورت (M)	۱۵۴۵۱۳
فاسهل .	۶۴۰۸۳	استدین .	۹۹۵۴۳	کونیگسبرغ .	۱۵۱۱۵۱
مانهایم .	۶۱۲۷۳	آخن [۱] .	۹۵۷۲۵	ماغدهبورغ	۱۴۳۴۸۱
فارلس روهد .	۶۱۰۰۶	قره یفلد .	۹۰۲۳۶	هانوور .	۱۳۹۷۳۱
ارفرورت .	۵۸۳۸۶	بردم .	۱۱۸۲۹۵	اشتوتگارت .	۱۲۵۹۰۱

[۱] اقس لاشاپل .

۵۵۷۰۲	کورلیتس .	۳۶۰۹۳	ره که نس بورغ	۲۸۹۸۴	اشترالزوند .
۵۵۰۵۴	ویز باددن .	۳۵۹۸۹	بون .	۲۸۲۴۹	فوط بوس .
۵۵۳۶۹	لویدک .	۳۵۸۹۹	اوزناروک .	۲۷۸۰۲	غوطا .
۵۵۰۱۰	وورتس بورغ .	۳۵۴۵۵	فورت .	۲۷۷۶۶	ده ساو .
۵۴۰۸۵	هرانفورت .	۳۴۹۳۱	بیلهفدند .	۱۱۷۵۸	هایل برون .
۵۴۵۷۲	متس .	۳۴۱۵۲	کدرا .	۲۷۲۰۱	قورتس هایم
۵۱۰۷۶	کیل .	۳۴۰۲۵	هایبر اشتاد .	۲۷۰۹۱	غوبه ن .
۵۰۸۷۷	پوتسدام .	۳۳۹۸۶	ند مشاید .	۲۷۰۸۳	نورت هاوزکن .
۴۷۵۱۹	دویز بورغ .	۳۳۶۱۰	اولم .	۲۷۰۴۲	فرای بدرغ .
۴۴۲۳۰	دویسین غلادباخ .	۳۳۳۱۳	فلنس بورغ	۲۶۹۲۸	هایدل بدرغ .
۴۴۰۶۰	مونس تر .	۳۳۱۲۹	براندن بورغ .	۲۶۵۲۷	قولمار .
۴۳۲۴۷	لیخ نیتس .	۳۲۰۷۲	کونیکس هوتنه .	۲۴۰۸۴	بایتن .
۴۲۸۴۸	پلانن .	۳۲۰۰۹	اسپانداو .	۲۶۱۲۶	تری ر .
۴۲۷۹۴	دارمشتاد	۳۱۶۶۹	قوبلنس .	۲۵۵۷۰	لیندن .
۴۲۳۷۱	شارلوتبورغ	۳۱۵۲۸	اوفن باخ .	۲۵۱۴۱	مول هاوزهن (R)
۴۱۳۴۰	فرای بورغ .	۳۱۵۲۸	شوهدرین .	۲۴۹۷۹	مول هایم .
۴۰۷۶۷	بوخوم .	۳۱۵۲۱	یامیدرع .	۲۴۸۹۳	لاندس بدرغ .
۳۹۳۵۶	روستوق .	۳۱۴۴۹	قایزرس لاوتدرن .	۲۴۴۶۵	مول هایم (A)
۳۹۲۴۳	تسویقاو .	۲۹۶۱۴	هاغدن .	۲۴۳۷۷	هاناو .
۳۸۲۷۸	ال ینغ .	۲۹۳۸۶	هایلس هایم .	۲۳۹۰۶	طورن
۳۶۲۹۴	بروم بدرغ .	۲۹۱۱۰	آلتن بورغ .	۲۳۸۷۹	ویت دهن .
				۲۳۶۶۹	شواید نیتس

### کاغذ اعمالنه متعلق بر ایستاتستیک

کره ارض اوزرنده جمعاً ۳۹۶۵ کاغذ فابریقه سی موجوددر . بونلر سنوی ۹۵۲ میلیون کیلو غرام کاغذ اعماز ایدرلر . اعمال ایچون قسماً پاچاورا قسماً صمان و قسماً دخی آغاج استعمال ایدلکده در . بومقدار کاغذک تقریباً نصفی یعنی ۲۷۶ میلیون کیلو غرامی طباعده و بومقدار دن دخی ۳۰۰ میلیون کیلو غرامی غزته طبعی ایچون قوللا نلقده در . دوائر حکومات ایچون سنوی ۱۰۰ میلیون کیلو غرام صرف ایدلدیکی کبی مکتوب و مخاره کاغذلری ایچون دخی ۹۰ میلیون کیلو غرام صرف ایدلکده در . بالاده ذکر اولنان فابریقه لده ارکک قادین وچوچق اولوق اوزره ۱۹۲۰۰۰ نفر ۴له مستخدمدر .



## هجرت شمسيه اوزرينه تعاطي افكار

### اجله مشيران عظامدن برذات معارفسماتك صاحب تقويمه ارسال بيوردقلى مکتوب

بر قاج وقتدنبرودر سنه هجريه شمسيه حقنده اتمش اولديغكز تبعات شمسيه قدر معاملات انامه ايلديگكز خدمات مبروره به بر علاوه عال العال اولديغى و اوله جغنى تقدير ايدن اولاد وطن بحق همت وغير تگزه متشكر اولمق لازمگور . بوندن آلى سنه مقدم تقديمه متجاسر اولديغم بر اوزون لايحه نك معارف قسمنده « سنه شمسيه نجوميه نك قبولى، يعنى شمك خط استوان كچديگى گون سنه باشى و ولادت حضرت پيغمبرى مبدأ تاريخ اعتبار اولنه رق سنه ماليه اتخا و سنه هجريه قربه دخى سنه شرعيه اوله رق ابقا اولتمق لازمگور . » « زوالى ساعتك قبول و تعميمي احباب ايدر » ديوايكي فقره درج اتمشيدم .

گرچه بعض نقاطنده فكر عاليبرى ايله فكر عاجزانه مك اختلافى وار ايسه ده، اساساً هدف مقصود متحد و اساس مسئله نك اثبات منافعى مقصديله

دلائل ارادی زائد اولغله، مخلصنکر حصه مه عائد تشکری ایفایه مسارعت ایده یورم. اختلاف بحثه کلجه :

اولا، مبدأ تاریخده؛ ثانیاً، سنه باشینک تعیینده؛ ثالثاً، مواسمک تعیین امتدادینده؛ رابعاً، شهرک اسامیسینده در.

فکر قاصرانه مه گوره: هجرتک سنه شمسیه مبدأ اولسینده ایکی محذور خاطره گلور؛ بونک برنجیسی: ۱۲۶۶ سنه سندن ۱۳۰۴ سنه سنه قدر کچن رومی سنه لک یگی تاریخده ینه تکرر ایتسیدر، که کچمش بر وقعه نیک ایرادنده بو ایکی سنه یی تفریق ایچون هر دفعه اسماری ذکر اولدقجه اوزون بر عباره یازمق هجرتی واردر. ایکنجیسی دخی: تاریخ قهری و شمسی هر- ایکیسیده هجری اولق مناسبتیه بونلک تفریقی آرزوسیه هر دفعه سنده برینه قهری، برینه ده شمسی سوزینک علاوه سی تکلفی زائد اولور.

حالبوکه میلاددن اعتبارنده بو محذورلر وارد اولمز لر.

سنه باشینک موسم خریفه تصادف ایتسی طبیع اشیا ایله ملایم اولمز؛ چونکه کائنات، حلول ربیع ایله اکتساب حیات ایدر. هر شیء اوزماندن باشلار؛ موسم خریفده ایسه نهایت بولور. لسانمزده بیله اول بهار، صوگ بهار تعیرلری برنجینک مقدم، ایکنجینک مؤخر اولسنی استلزام ایدر.

بوندن بشقه ممالک اسلامیه ده شمسی به قدر (نوروز) گونینک ییل باشی اعتبار اولدینی گورلمش ایسه ده، موسم خریفک ییل باشی اعتباری واقع اولمامش اولغله بو عادت غریبه ملتک فکرینه موافق دوشه مز.

مبدأ تاریخ ایله، بو ییل باشی موسمی یکدیگره مربوطدر. مبدأ تاریخ میلادالنبی علیه السلام اعتبار اولدینی تقدیرده، چونکه یوم مسعود مذکور نوروزدن برقاچ گون مقدم واقع اولمش اولدیغندن، ییل باشینک تمام شمک خط استواندن مرورنده اعتبار اولنسی ضروری وطیبی اولور.

هر تقدیر اون سنه مدتدر مسقط رأسدن اوزاق بولنیور ایسه مه ده،

نوروز گونی خلق بر لرینی لحوق و سائرہ ارسالہ تطیب ایتدکاری، و منجم باشی تقویمتک ایلمک گونی نوروزدن باشلا یوب یوم مذکورده کوا کبک و سیاراتک بولدقاری وضعیتدن بتون سنه ایچون استخراج احکام ایتدکاری اونو تمدنمندن، بویله افکار و عادات اهلایده ییل باشی اوله رق یرلشمش و قبول اولشمش نوروزی براغوبده ایلوله اوشرفک و یرلمسنی هیچ بر حال و شرطده تصدیق ایده مامکده معذورم .

بوگونکی گونده سنه مالیه مارتک ایتداسندن باشلامقده اولدیغندن افلام و افکار شهر مذکور ی ذاتاً ییل باشی قبول ایتشمش اولدقاری حالده برقاچ کون تاخری زحمتسزجه قبول ایده بیلور ایسه ده، شمعی به قدر آشمسند قاری ایلولی قبول ایتمکده، و معاملاتی اگا توفیقده بک چوق زخمتله، تکلفاره احتیاج مس ایتسه گر کدر .

بصریون و کوفیونک روایت ایتدکاری « سنتکم اذارکم » حدیث شریفی دخی بوفکریمی مؤید احواله دلالت ایده بیلور . والحاصل مارتی براغوبده ایلولی ییل باشی اعتبار ایتمک اساساً طوغری اولق لازمگلسه دخی افکار عمومی قارشوسنده محکوم و مردود اوله جغندن، زحمتکز بهوده گیدر؛ مطلبده حاصل اوله مر . بنابراین، اصلاً جائز دگلدر گی مطالعه ایده یورم .

— مواسمتک تعیین امتدادنده دینه جک سوز قیصه در . مادامکه یکیدن بر تاریخ قبول اولمق استه نیلور نیچون مقدا ایتلمش اولان خطالری قبول ایتمکده مضطرب اولیورز؟ غره غوار تقویمنه تطبیق امتداده لزوم بو قدر . چونکه هر ایکسی ثابت اولدیغندن سنه ناک قننی گونی، غره غوار تقویمتک قننی گوننه مصادف اولدیغنی، اعتیاد بک چابک تعیین ایدر . بوندن لشقه غره غوار تقویمتک تغیری لزومی مسئله سی بوگون اوروپاده موضوع بحثدر . بویله موقت بر تقویمه تطبیق ایچون بر عدم انتظامک قبولی صحیحاً جائز دگلدر . چونکه : ایکنجینک اصلاحی حالده برنجینک

عدم انتظامی آرتق اصلاح اولغز اولور . چونکه ، هر موسمه تقویم تصحیحی قابل دگلدز . کیسه بختده حرکت شمسن بشقه کیسه به تبعیت ایجاب ایتمز . عفو ایدر ایسه گز بوفکر گزه یا گاشدر دیه جگم . زیرا ، ییل باشی شمسنك خط استوادن کچدیگی زمانه تابع اوله جفنندن رصدات حسابی کیسه بی کندی کندینه تعیین ایدر . عصر لر حسابی وسائره بوبخته بروقتده داخل اوله مز . بنا برین غره غوار تقویمنه تطبیق حرکت هیچ لازمگلمز ؛ و طوغریسیده اوله اولمیدر .

— تموز ، آغستوس و کانون اول و نانی بر برینی تعقیب ایتدکاری حالده اوتوز برر گون اولوبده شباط نیچون یگرمی سکر گون قالسون ؟ بویله اولمقدن ایسه ، بتون برسنه درت موسمه ، و بهر موسمه اوچر آیه تقسیم اولمقدن صکره ، هر آی ۳۰ ، ۳۱ اولق ، و فقط شباط ۳۳مه حال اوتوز قالمق اوزره ترتیب اولنور ایسه ، و موسمه شمسنك خط استوادن کچدیگی گونلر ربیع و خریف موسملرینه مبدأ اعتبار ایدیلور ایسه ، معامله اصلاح اولغش ، و کیسه مسئلهسی دخی حل ایدلمش اولور . مثلاً تعیرکز وجهله :

۳۰	بهار اول	۳۱	صیف اول	۳۰	خریف اول	۳۱	شتاء اول
۳۱	» ثانی	۳۰	» ثانی	۳۱	» ثانی	۳۰	» ثانی
۳۰	» ثالث	۳۱	» ثالث	۳۰	» ثالث	۳۰	» ثالث
۹۱		۹۲		۹۱		۹۱	ویا خود ۹۲

اوله رق ایامه تقسیم اولنسه مطلوب حاصل اولور . زیرا : کیسه اولدینی سنه شتاء ثالث ۳۱ اوله رق ، ایلرک انتظامنه حلال گلمامش اولور .

— اسامی شهرور بختده ، ایجاد جهتندن ایسه ، تتبع جهتی ترجیح اولنسه دهها مناسب اولور گی خاطریمه گلیور . یعنی ممالکک هر جهتندن شهرورک محملرنجه تسمیه اولمقدده اولدقلمری اسملر صورلسه و اولنردن بر فکر طوبلانسه ، تقویم ادوار حقننده اتخاذا بیورمش اولدینغز تسبیقات دهها

قولایلقله یرلشه بیلور . بیاغی بعض تعدیلات ایله شمیدیکی اسمارک چوغی قوللائلش اولسه ، هیچ برضرری یوقدر . مثلاً : عربستان جهتده مارتہ « آذر » ، مایسه « خضراء » ؛ وآناتولیده آغستوسه « آب » ، و بدره و جسانده ، تشرین ثانی یه « سردین » تسمیه ایتمکده اولدقلرینه گوره اسمیء شهور : ( آذر ، نیسان ، خضراء ) ( حزیران ، تموز ، آب ) ( خریف ، تشرین ، سردین ) ( کانون ، برداء ، شباط ) گبی اسمارله ادا اولنوق ، اضافلی کلهلر قوللائنقدن دها موافق گورینور . حتی مسترقه دن صرف نظر اولنورق شهور جلالیه اسمارینک قبولی بیله ، اضافلی کلهلر استعمالدن دها آز محذورلیدر . مقصد ایجادک افکار عامه یه یرلشدیرلمسندہ سهولت استحصال ایتمکدر ؛ یوقسه قرار گیر اولمز ، بونجه زحمت هبا اولور .

اشته اختلاف حقنده کی مطالعات مخصوصه می تفصیل ایتم . بوکا دائر ذهول ایتمدیگم نقطه لر اولوبده ایفاظ ایده جک تفصیلاته مظهر اولور ایسه م ، هم تشکر و همده دیه جک سوزم اولدینغی حالده عرض ایتمگی وعد ایدرم . هر حالده همتکزک مداحی بم . باقی صاغ اولکمز .

فی ۲۱ مایس سنه ۱۸۸۸

.....

بالاده کی مکتوبه جواباً صاحب تقویم طرفندن

یازیلان عریضه :

.....

ربیع معرفنده انخاذا ایلدیگم هجرت شمسیه تقویمی حقنده کی تبعات کترانهم اساساً تقدیر بیورلقله برابر مبداء تاریخده ، سنه باشینک تعییننده ، مواسمک تعیین امتدادنده ، شهرک اسمایسندہ رأی دولتارینک فکر

عاجزانه مخالف بولنديني بيان اولندودن صكره برنجيسي شو وجهله ايضاح بيوريليور :

«..... هجر تڭ سنه شمسيه يه مبدأ اولسنده ايكي مخذور خاطره گلور. بونك برنجيسي ۱۲۶۶ سنه سندن ۱۳۰۴ سنه سنه قدر كچن رومي سنه لرك يڭي تاريخده ينه تكرر ايتمسيدير، كه كچمش بروقعنه نك ايرادنده بو ايكي سنه يي تفریق اچون هر دفعه اسملری ذكر اولندقجه اوزون برعباره يازمق هجنتی واردر .

برنجی جمله اعتراضیه دولتارینك جوابنه صوڭ فقره سندن باشلايه جغم : معلوم سامیلری اولدینی اوزره هجرت ایله ولادت محمدیه آره سنده (حساب شمسی ایله) الی برسنه قدر مدت اولدیغندن شمديکی حالده سنه میلادی شمسیه مز ۱۳۱۸ ساله بالغ اولپور . یعنی سال قمریدن ۱۲ سنه ایلری دوشیور ایسه ده بوتقدم - قمرینك سنه ده اون یچق گون قدر شمسیدن نقصانی سببیه - ۳۹۹ و یا ۴۰۰ سنه صكره تاخره انقلاب ایتمگله رسالتاب اقدمزك شرفبخش عالم شهود اولادن مدینه منوره یه هجرت ایتمش اولمالرینه احتمال ویرمك گي خاطرله برغریبه القاسنه سبب اوله جقدر .

بومحظور اولسه بيله سنین ماضیه مالیه مزله مضبوط اولان وقایع دن طولانی ینه دوچار تشتت اولقانی و بناء علیه هرر وقعه تاریخیه اچون الی برسنه کسورگون ضم ایتمکگمز ضروریدر . بنده گزه قالیرسه مادامکه قمری و شمسی ایکی تاریخ طومغه مجبورز ؛ او حالده هیچ بر زمان یکدیگره مابین ایکی تاریخك كچمش سنه لرینی ناطق برجدوله احتیاجدن آزاده اوله مایز؛ و مادامکه ( میلاد ) نبوی یی تاریخ اتخاذا ایتمکدن حاصل اوله جق

تشتی ازاله ایچون برجدول تنظیمه محتاجز، اوزحقی هجرت شمسیه سنه لری نی  
تعینده اختیار ایتلی بز .

برده تاریخ قمریمز ایلروده دائماً شمسیمزك اوکنه دوشوب گیده جگندن  
و باخصوص شهر قمریه، بزله معاملات مدنیه مزده دگل خصوصات دینه مزده  
لازم اولدیغندن، مثلاً (۱۳۱۷ سنه سی رمضانك لیله قدری خریف اولك  
اوچنه تصادف ایده جکدر) دیندیگی حالده رمضان قیدی، شهرک، شهر  
قمریه دن بولندیغنی ناطق اولسندن نه قمری، نه ده هجری لفظلریك استعمالنه  
احتیاج بر اقییر . یالکزر سنین ماضیه به متعلق وقایعی ایراد صره سننده بویله  
بر قیده لزوم گورینه جکدر . بو ایسه اساساً مجروح بر حسابی طوتمقده کی  
محظوره قارشى اختیار اولنه میه جق تکلفاتدن وهله فلان سنه شمسیه هجریه  
عباره سنی یازمق، حسابمزی الی بر سنه گری به گوتورمک مناسبترلگنی  
اختیار ایتدیره جک محذور اتدن اولسه گر کدر .

ایکنجی بحث حقنده کی ملاحظه دولترینک خلاصه سی شودر :

« ... سنه باشینک موسم صیفه تصادفی طبایع اشیا ایله ملایم  
اولماز . چونکه کائنات حلول ربیع ایله اکتساب حیات ایدر .  
هرشی اوزماندن باشلار . خریفده نهایت بولور . اول بهار،  
صوگ بهار تعبیرلری ایکنجینک برنجیدن مؤخر اولدیغنی مؤیددر .  
نوروزک رأس سنه اعتبار اولندیغنی گورولمش ایسه ده موسم  
خریفک ییل باشی اعتباری واقع اولماش اولدیغندن، بو عادت  
غریبه ملتک فکرینه موافق دوشمز . مبدأ تاریخ ایله بوییل

باشی موسمی یکدیگره صربو طدر . مبدأ تاریخ ( میلاد ) نبی  
 اعتبا اولنورسه چونکه یوم مسعود مذکور نوروزدن برقاچ  
 گون مقدم واقع اولمش اولدیغندن، ییل باشینک شمسک خط  
 استوادن سرورنده اعتبار اولنسی ضروری وطیبی در . حاصلی  
 مارتی براقوبده ایلولی ییل باشی اعتبار لایمک حائر دگلدر  
 ( سنتکم اذارکم ) حدیث شریفی دخی بوفکر می مؤیددر «

نزد دولتبرنده اثبات احتیاجندن وارسته اولدینی اوزره دنیاده هیچ بر  
 قومک - برطاقم وقایع دینه ویا ملیه یی ترک ایله - طبیعت اشیا ایله ملایم  
 اولمق اوزره بر تقویم تنظیمه مجبوری مسلم دگلدر . ینه معلوم سامیلریدر، که  
 تواریخ امک همان کافه سی بر وقعه ویا امر شایعک حدوئندن معتبردر . اک  
 قدیم زمانلرده بیله بویله ایدی . از جمله تاریخ عبرانی ( علی زعم یهود )  
 هبوطدن محسوب ورأس سنه سی ایسه آغستوس ایله ایلول بیننده متردد در .  
 حتی توراتک حکمنجه خلقت عالمک ایجاددی شمس برج میرانک درجه  
 اولیسنده ایکن واقع اولمش اولدیغندن، هرشیده اسکیلگی نظر اعتباره آلا  
 ابنای یهود سنه باشیلرینی دخی اورادن اعتبار اتمشلردر .

یوم مذکور خرسیتیانلرجه ده معتبر اولدیغندن لاتینلرک ( یوم تبیین معناسنه )  
 ایندیکتیوم Indictium دیدکاری یورطی خلقت عالمک شاننه اوله رق شمسک  
 برج میزانه انتقال ابتدگی گون اجرا اولنور . ( حتی شرق کلیسا سنده  
 بوگا دائر بعض مراسم تشریفاتیه واردر، که صدک خارچنده اولماسه ایدی  
 ایراد ایدردم )

اسکبدره منسوب تاریخ آنک وفاتندن وتاریخ قبطی روما امپراطوری

( دیوقله چیانوس ) ك مصر اوزرینه اولان غلبه‌سندن ( ۱ تشرین اول )  
 وتاریخ یزدگردی کندیسنگ جلوسندن ( ۱۱/۲۳ ایلول ) معتبردر .

ایم قدیمه ومتأخره ایچنده فرس قدیم ایله سلچوقیلردن ماعدا نوروزی ،  
 یعنی رأس حملی سنه بائی اتخاذا ایتمش برقوم گوره میورز .

فارسلیلر اصول زیج وتقویمی کلدانیلردن اخذا ایتمش اولدقلرندن  
 - کندیلرنجه - فیاض کل اولدینی حیثیتله شمسك رأس حمله انتقالی  
 جمشیدك امریله مبداء تاریخ اتخاذا ایتشلر ایدی .

احتمال که سلچوقیلر یوم اعتدال ربیعی بی مبداء سال اتخاذا ایتمکه  
 طبیعت اشیایی نظر اعتباره آلمش اولسونلر . زیرا ۷۱؛ سال هجریسی  
 رمضانینك اوننه تصادف ایدن برنوروزدن باشلامه لریده بونی اخطار ایدر .

فقط نه تاریخ محمدی به موافق، نه ده کندی تأسیس سلطنتلرینی ناطق اولان  
 بوتاریخ، دولترینك انقراضیله برابر اونودیلوب کتمشدر . ایشته طبیعت اشیایه  
 ملامت . ملاحظه اولنوبده واجب الرعایه اولان ( دین وملت ) اصل الاصولنه  
 توفیق معامله ایتمهك سیئته سی اویله برتأسیس نافی عملدن اسقاط  
 ایتمشدر . اگر سلچوقیلر اتخاذا ایتدکلی تاریخ بر اساس مقدس اوزرینه  
 بنا ایتمش اولسه لر ایدی ؛ استخلاف ایتدکلی عثمانیلره فنی بریادگار  
 ابدی الاشهار ترك ایتمش اولورلر ایدی .

رأی دولتری اوزره برشیدك مجرد افکار خلقه موافق دوشمی آرانیه -  
 حق اولورسه دنیاده پك چوق اباطیك ابقاسی وپك چوق حقایقك احساسی  
 اقتضا ایدر . ازجه اذهان خلقه برلشوب قالمشدر دیه مفهده سنه مالییه بی  
 ابقا واوزان ومقایسهده اتخاذا ایتدیگمز اصول اعشاریه بی القا ایتلی نر .  
 چونکه خلق اولکسیله مانوس وایکچیسندن متوحشدر . حال بوکه بر تقویم  
 تنظیمی ومبدائینك حمل ویا میزان برجلندن برینك درجه اولیسندن  
 اغتباری خصوصلری اصول اعشاریه گی دفعه معاملات ناس ایله متباین

دوشه جك حالآندن دگلدر . ولو دوشسه بيله افكار عامه فيآتده دكل  
اجلّ معاملات اولان سياسياتده آرالمق لازم گلير .

حال بوكه بونده افكار ناسه او قدر مخالفت ده ملحوظ دگلدر . چونكه  
روز قاسم ذاتاً چفتييلرجه برنوع سنه باشي حكمنده اولديغندن، مبداء سالك  
موسم خريفك ابتدا سندن اعتبار ايندلسي الفت ناسه مغاير دوشتمز .  
ثانياً فصل خريفك مبداء تاريخ اتخاذا اولنمسنده دم لك موازنه ماليه -  
سنجدهده محسنات واردر . چونكه موسم خريفده محصولات كاملاً ادراك  
اولنمش اوله جغندن، كچن سنه نك اراد ومصرفي دخي هر نهدن عبارت ايسه  
آگلاشيله رق سنه ماليه اچون تنظيم اولنه جق موازنه مهجه بر خدمت  
افراز ايدر .

حتي مبداء خريف ، دولت عباسيه جه دخي بروقتلر رأس سنه ماليه  
اتخاذا اولنمش ايدى . ( در بلو ) ده محرر اولديني اوزره مأمون عباسي  
زمانندن ۳۲۰ سنه سنه قدر خزينه بيت المال اچون طوتيلان حسابلر هپ  
شهور شمسيه ايله طوتلش و منجم مشهور يعقوب كندينك دلالتى اوزره  
شهور يزد جرديه اساميسيله برابر قبول اولنه رق ميزان برجنسندن بر تاريخ  
يوريدلشدر .

آوستريا دولتلك تجارت ناظر سابقى بارون قرامر، كه اجلاه شرفيوندندر .  
كچن سنه ويانده بولنديغ صرهده كنديسيله ملاقاتده بنده گره ۳۰۴ سنه  
هجريه سنده و ( المقتدر بالله ) زماننده تنظيم اولنمش ( ترشه ) طبقه لره محرر  
بر بودجه ارئه انلش ايدى، كه كنديسندن وقوع بولان التاسم اوزرينه  
مؤخرأ فوطو تپي وساطتيله نسخهنى تكثير ونشر ايلشدر . نزد عاجزانه مده  
بولنان بر نسخهنى پوسته يه توديعاً ارسال وتقديم ايلدم .

مطالعاه سندن معلوم دولتلىرى اوله جنى اوزره موازنه بيت المال شهر  
( مهرجان ) يعنى رأس برج ميزاندى اعتبار اولنه رق واردات ومصارف

اصورتله ثبت دفتر ایدلمشدر . بو حالده دولت عباسیه ده بیله بوندن بیک سنه مقدم موازنه مالیه ایچون متحد شهور شمسیه نیک مبدائی فصل خریف اولسنه نظراً یوم هجرتک ده اوزمان حساب و تقویم ایدلمش اولقلغنی اقوای ملحوظاتنددر .

بزم مالیه جیلر بیله مارت ایچون ( قصر آی ) دیرلر . فی الحقیقه کانونلردن مایس نهایتنه قدر گذران ایدن شهور - بزم اقلیمه گوره - عموماً عقیدر . چونکه هر شینک مبداء نموی فصل ربیع اولدینی حالده هر شینک موسم ادراک و ادخاری فصل خریفدر . مارتده اکیلان تخمک ثمره سی اوج آی صکره اقتطاف اولنه جغندن ، ربیعک شرفی موهوماتدن ، خریفک فضیلتی ایسه مادیاتدن اولق لازم گلیر .

ثالثاً یوم ولادت نبویه افاده دولتلری وجهله نوروزدن برقاچ گون مقدم دگل ، تمام بر آی صکره نیشان افرنجینک یگر میسنه مصادف اولدینی فلکی محمود پاشا مرحومک جملاء تدقیقات حسابیه سندن اولق اوزره دولتلو غازی مختار پاشا حضرتلرینک ذیل ریاضلرنده مندرج ازهار معلوماتنددر .

قولکیز کتب احادیث ایله متوغل اولدیغندن ، فکر دولتلرینی مؤید اوله رق ایراد بیوریلان « سنتکم آذارکم » حدیثک احادیث صحیحهدر اولوب اولدیغنی ازعاندن عاجزم . مع مافیہ بو علم جلیلک منتسببندن بعض افاضله مراجعتله تحقیق ایلدیگمده ، اوله بر حدیثه تصادف ایتدکلرینی جواباً بیان ایلدیلر .

صده کلنجه ، مادام که رشیدی خلقه قبول ایتدیرمک ایچون او شینک افکار عامه یه موافق وملایم دوشمسی شرطدر دینیلیور . ایشته بنده کرده افکار ناسی اتباع ایتدیرمکده اک مؤثر بر اساس قویمه استناد ایدیورم ، که اوده اتخا ذینی آرزو ایلدیگم تقویمک مبدائی بر یوم مقدس اولسی در . چونکه بارقه معرفتله تنویرنگاه ابتصار ایتمش اولان اقوام فاضله آره سنده

دخی اولسه انبای بشر دائماً مقدس عد ایلدیگی خصوصاتی هر شیئه وحتی  
 بك چوق حقایقه ترجیح اندر . باخصوص یوم هجرتك سنهده ایکی دفعه  
 واقع اولان تساوی لیل ونهاردن برینه تصادف ایتسی عالمده وقوعی اندر  
 اولان تصادفات حسنه دندر . بناء علیه بو تصادف واقع اولامش اولسه  
 دخی هجرت نبویه ذاتاً مبدأ تاریخمزدره و یوم هجرته نسبتاً یوم ولات  
 ( هر نه قدر حساب اولنمش ایسهده ) مختلف فیهدر . بناء علیه نصل  
 اولسه سنه باشمزی هجرتدن اعتبار ایتمکگمز اقتضا اندر . حال بوکه الله  
 بویه مصون عن التغير برمبداء مستقر وار ایکن ربیعك شرفی دوشمك  
 موهوماته وجود و یرمگله مساویدر . بناء علیه مقصدك قبولی ایچون خلقه  
 ملایم دوشمسی شرط ایسه، ایشته یوم مقدس هجرت، اسلام ایچوم مبداء  
 اعتلای شوکت اولدیغندن افکار اسلامیه سی اولان بر شخصك بونی قبولده  
 تردد ایتیه جگی نزد دولترلنده محتاج اثبات اولیان مسائلدندر .

اگر فن نقطه نظرندن بر مبدأ آرایه حق ایسهك او حالده دخی یوم  
 میرانی قبولده تردد ایتیه ملی نر . بو نقطه نظرندن دخی قبول عامیه مظهر  
 اولسنی ایستر ایسهك موسم حصادك گذرانیه غله لرك در انبار ایلدیگی  
 بر موسمك ارباب فلاحت و تجارت عندهده مقبول و معتبر طویله جفنده  
 شبهه محل یوقدر .

الله بو قدر جامع الفوائد برمبداء موجود ایکن و برده تاریخندن غرض  
 برین و یا برمت و یا خود بر دولتك مبدائی تعیین اولدیغنه گوره آنی مثلا  
 ربیعك اشرف فصول اولسنی تصورله آلی ای ایلارویه و یا ایکیسنی برین  
 هجرت لفظیه یاد ایتمهك ایچون الی برسنه گری به آتمق، شعری حقیقه  
 ترجیح ایدن ذواته یاقیشیر . اقدمزك ایسه شعر و خولیا به هج بروقت اتباع  
 ایتمه مگله بختیار بولندقلرینی بك اعلا بیانلردن اولدیغندن، مبداء تاریخی  
 ربیعه تخصیص خصوصتدکی اصرار دولترینه بر معنی ویردمدم !

خصوصاً ربیعك اشرف فصول اعتبار اولنشی دخی اقالیم معتدله نقطه نظرنددر. بورالرده ربیعك حلولیه اورتالغك ازهار بهار ایله طراوتیاب اولدیغی بردمده، مثلاً سبریا قطعه سی تعبیر مشهور اورزده (بالطه کسمز بوزلرله) مستور و مصر علیا طرفلرنده و آفریقانك ایچرولرنده و هندك اقسام جنوبیه سنده حکمفرما اولان فرط حرارت ایسه طاقتفرسای عقل و شعوردر. بزایسه اتخاذایده جگمز تاریخی کره ارضك اقالیم معتدله سنه حصر ایلك دگل، جهات مختلفه سنده بولنان بلاد اسلامیه نشر ایتمك آرزوسنده یر.

اوچنجی اختلاف دخی :

«... مادام که یگیدن بر تاریخ قبول اولتمق استه نیلیور نیچون وقتیه ایدیلان خطالری قبوله مضطر بولنیلیور؟ غره غوار تقویمنه تطبیق امتداده لزوم یوق. چونکه هر ایکسیسیده ثابت اولدیغندن سنه نك قغنی گونی غره غوار تقویمنك قغنی گونه مصادف اولدیغنی تعیین آساندر. باخصوص غره غوار تقویمنك اصلاحی اوروپاچه موضوع بحث اولدیغندن آنك تغیری حالنده بزمنکینك انتظامی مختل اولور. کیسه بحثنده دخی حرکت شمسدن بشقه کیسه یه اتباع ایجاب ایتمز.»

سوزلریله ایضاح بیوریلور.

بنده گزده غنیه فکر دولتارنده ایدم. حتی کچن مارتده نشر ایلدیگم ربیع معرفتده مندرج تاریخ شمس بحثنده دخی او بولده بر جدول تنظیم ایلمش ایدم، که آنده اتخاذا ایتمك ایستدیگم تاریخك شهر اولی اولان خریف

اولك ايلك گوني ميزان برجنه تصادف ايتديگي گي شهر بهار اولك ايلك گوني دخي حمل برجنه ، يعني نوروزه تصادف ايديوردی . فقط معاملات ناسی تسهيله ياردم ايده جگي جهتهه دائما آره لرنده برنسبت ثابته بولنسی موافق مصلحت دوشه جگي دولتو مختار پاشا حضرتلری توصیه و اخطار بيورد قلدن آنی اوصورتله قبول ايلش ايدم . افدمزجه درت مسئله عد اولنان اختلافك بری اولسون بوصورتله برطرف اوليور . يعني اومسئلهه اساساً فكرلرمزده بر اتحاد موجود ايش . نه چاره كه هنوز معمول به اولان غره غوار ايلريه بينارنده كي تناسب ايامي محافظه بوصورتی ترجیحه مجبور اولدم .

كيسه مسئله سنی ايسه افدمززه قناعت بخش اوله جق صورتده حل وايضا حده اولان عجزمی هر زمان معترفم . بناء عليه اومسئله يی دولتو مختار پاشا حضرتلرينه عرض ايده جگم ؛ البته آنلك اعطا بيوره جقلری ايضاحات موافق فن اوله جغندن ، بنده كزك محصول عقل قاصر م اولان ملاحظات سطحيه ايله نسبت قبول ايتيه جگي دركاردر .

اسامی شهر بچشنده ايسه افدمززه دائما مخالف بولنه جغم . زیرا ( آب . آذر حضراء ، سردین ، برداء ) تعبيرلری البته خلقه دها وحشی گلیر . حال بوكه بهار ، صيف ، خريف ، شتا ، تعبيرلریله اكثریت اسلاميه ذاتاً مالوف اولديغندن ، هم ديبلره دها قولای گلیر ؛ همده هانگی موسك هانگی قسمنده بولونديغنی بيلك گي محسناتی ده جامعدر . بوقسه مقصد افاده دولتلری وجهله ايجاد دگلدر . ايجادده اولسه چكنم . چونكه بعض شیده تقلید ايجاد قدر مفید اولديغنی گي اكثر خصوصاً تنده ايجاد ، تقايددن اولادر . اضافتك هجنتی منكر دگلدر . فقط شهر عربيه دن مثلاً ربيعارله جماديلره ذاتاً ديبلر آليشقدر . آندن بشقه خلقك لسانی طمطراقه مائل اولديغندن ، مركبات دائما بسائطه ترجیح اولنه گلمكده در . مثلاً بعض ظرفا طاسا قلدنك ( رجب ) ديوب كچمگی ناموس بلاغته محل عد ايدرک

رجب الفرد، شعبان المعظم، شوال المکرم، محرم الحرام، صفر الخیر گبی اوصافیه برابر استعمالی معرفت قیاس ابتدکری ملاحظه اولنورسه خریف اول، شتاء ثانی، بهار ثالث دیمگی ساده جه شباط ویا برداء دیمگه و ترقی پروران ایسه « نصل بونازه معارفله اسکیر آلام؟ » قولنه اتباع ایله توصیه بیوریلان فروردین، ارد بهشت، خرداد، مرداد گبی فرس قدیم خرافاتنه ترجیح ایده جکلرنده اشتباه ایتتم .

ایشته اختلافات اربعه حقنده کی ملاحظات کتراند می بالاده عرض ایلدم . فقط برطاقم تفصیلات زائده ایله تصدیعه مجبور اولیشمدن طولایی عفو دولترینی استرحام ایدرم . چونکه قیصه یازمق دوشمگه محتاج ایدی . آکا ایسه وقتم مساعد دگلدی . باقی هر حالده فرمان حضرت ولی الامر کدر .

( مقری کوی ) فی ۸ خریف اول سنه ۱۲۶۷

ابوالضیا توفیق

۳۰ ایلول سنه ۱۸۸۸

## برنجی مکتوبک محتویاتی حقنده دولتلو غازی احمد مختار پاشا حضرتلرینک صاحب تقویمه گوندر دکری تخریرات

مباحثه بر استحکامدرکه التجا ایدنلر هر درلو مهالکدن آزاده قالورلر . بو حکمته بناء تأسیس تقویم حقنده کی مطالعات علیه لرینه قارشو سرد مطالعه بیورن دولتلو . . . . پاشا حضرتلرینک تصور اتنک بر صورتنی ارسال بیورمش ایدیگر . گوردوم ؛ او قودوم . دولت عثمانیه نك و بلکه بتون ملت اسلامیه نك محتاج اولدیغی اصلاح تواریخ حقنده سرد مطالعه ایتک گبی ، بر زحمتی اختیار بیوردیغندن طولایی مشارالیه حضرتلرینه تشکر ایتدم .

تاریخ مزك انضباط و انتظامك حصولی ایچون نهدر زحمت چكلسه  
 یری واردر . حمیت و غیرت اسلامیة و عثمانیه بونی اقتضا ایدر . عندالله  
 اجری ضایع اولماز . ایشه گیرشوزدن اول شوراجقده رفقده نك درجی  
 اقتضا ایدیور : تاریخ شمسیمزك صاعلام و اساسلی برتمله استاد ایلسی  
 لزومی حقایق بینان اموره گوره پك روشندر . بنده گز ایش ایچنه قارشدیغ  
 زماندن برو بویله بر حقیقته انتساب اولمقلعك بونی آرامقدن برگون خالی  
 اولدم . خصوصیه بودفعه کی مصر مأموریتی فقیرده کی او آرزوی قاترلشد .  
 یردی . همده نصل؟ بورکدن قان گیدرجه سنه قاترلشدردی . مولانا ! تاریخ  
 شمسیمزك معلوم اولان انتظامسزلغنه و اساسسزلغنه منبی و قتیله مصرك  
 معاملات مالیه سی و اصحاب زراعتك دادوستدی و تجارینك حسابات  
 جاریه سی تکمیل قبطی شهری اوزرینه جریان ایدر ایش . نه وقتکه  
 اوروپالیلرله اختلاط چوغالمش و آنارله معامله یه گرمی تام و یرلمش و صکرده  
 استقراض مسئله سی ایشی بتون بتون بشقه شکله قویهرق اوزرینه طوز، بر  
 اکمش . شمسی کافه دوائر رسمیه و حسابیه تاریخ میلاد ایله ایش گورمکده  
 بولممش اولدقاری گبی تجار ایله معامله دن هیچ بروقت خالی اولیان فلاحارک  
 آغزنده دخی مصرك طرز و شیوه تکلمنه اویدرهمامق زحمتی دخی داخل  
 حساب اولدینی حالد (نوفامبر) (بولیو) (یونیو) گبی شهر فرنگی گزیور .  
 و تحویللاری او حساب اوزرینه یازیلیور . ده غریبی اعلامات شرعییه  
 وضع اولنان تاریخ دخی مثلا محرم سنه ۱۳۰۵ و فی یولیو سنه ۱۸۸۸  
 یازیلیور ! آراق بو حالک قابو اصدقایه و یردیگی تاثیر کاغد اوزرینه  
 قویوبده یازمق ممکنسزدر . بونک سبی اصحاب معارفک بو باده خامهران  
 مقال اولق زحمتی اختیار اتماملرندن بشقه دگلد . او یله مناسبتسز و احوال  
 و طبایع جنسیه و ملیه و دینییه من ایله قطعاً قابل توفیق اولیان بر تاریخه  
 دولمامک ایچون شمیدن ایشک هر طرفی لایقیله آرانوب طرانماید، که حقیقت  
 میدانه چیقسون و بر یا گاش بوله گیدلسون .

گله لم صدهه : مشار اليه حضرتاری درت شیئی اساس اتخاذا ایدرك  
تقوم بگردہ طومتق استدیگگز مقصده مخالفت ای دیورده نتیجده برلشورلر .  
آنلرك برنجیسی مبدأ تاریخه ، ایکنجیسی سنه باشنك تعیننه ، و او چنجیسی  
مواسمك تعین امتدادینه ، دردنجیسی شهرك اسامیسنه ایلشورده خلاصه  
بیوریورکه : « مبدأ تاریخ شمسی ، سید الکائنات افدمز حضرتلرینك تاریخ  
ولاده باسعادتلرندن اعتبار اولنسون ، زیرا سنك طوتدیگگز مسلكده هجنت  
واردر ؛ یعنی تاریخ شمسی ، تاریخ قمری گی خلقك لساننده تکلفلی سوز  
دورانی موجبدر . علی الخصوص ۱۲۶۶ سنه شمسیه سندن ۱۳۰۴ ده قدر  
کچن شمسی سنه لرك یگی تاریخدهده تکرر ایتسیدر ، که بو ایکی سنه بی تفریق  
ایچون هر دفعه اسملری ذکر اولندجه اوزون برعباره یازمق لازم گلیور .  
حال بوکه میلاددن اعتبارنده بو محذورلر وارد اولمازلر . مبدأ تاریخده دخی  
سنه باشنك موسم خریفه تصادف اتمسی طبایع اشیا ایله ملایم اولماز .  
چونکه حلول ربیع ایله عالم اکتساب حیات ایدر . هرشی اوزماندن باشلار  
موسم خریفده ایسه نهایت بولور . خصوصیه نوروزده ناسك بری برینه  
ایتدکاری معامله تطیبیه بیل باشیله برلشمش اولان بهارك مقدم حیات  
افزاسیله تبرکه محمولدر . خلقك آلسدیغی نوروزی براغوبده ایلوله گیدلما .  
میلیدر . خصوصیه خواجه عالم افدمزك ولادت سنیه رسالتپناهیلری  
نوروزدن آز اولجه شرف واقع اولمش اولیور . بو جهتهله تاریخك مبدائی  
میلاددن وسنه باشی نوروزدن اعتبار اولغلی در . »

و اسامی شهر دخی سنك تقویمده مندرج اولان بهار اول ، صیف ثانی ،  
صیف ثالث ، گی ایجاد اولنه جق اسمانك کلمات مرکبه دن بولغملری جهتیله  
خلقك لساننه کوچ گله جگندن ، اسکی قومش اسملرك تحریرسیله آنلرك  
مناسبلرینك استعمالی مثلاً « آذر و خضراء و آب و بدره » گی شیر انوب  
اضافتلی کله لرك قوللانماسی توصیه اولنیور .

برده « غره غوار تقویمنه تطبیق معاملہ لہ لزوم یوقدر . کیسہ بختندہ حرکت شمسن بشقہ کیسہ تبعت ایجاب ایتمز . رصدات حسابی کیسہ بی کندی کندینہ تعیین ایدر . عصر لر حسابی وسائرہ بوجتہ بروقتدہ داخل اولہ ماز . » و برده « بتون برسنہ درت موسمہ و بہر موسمہ اوچر آہ تقسیم اولندقدن صکرہ بر آیک ۳۱ و دیگرینک ۳۰ اولہرق یوریدلمسی و یا لکڑ سنہ نک سوکندہ کی آیک ۳۱ حساب ایدلمسیلہ معاملہ اصلاح ایدلمش و کیسہ مسئلہ سی دخی خل اولنمش اولور . » مطالعاتی درمیان ایدیایور .

( جواب ) فکر عاجزانہ ماہ قالور ایسہ ولادت سنہ حضرت سیدالرسول تاریخ شمسیزہ دخی مبدأ اولہ ماز . مبعث و وفات سنہ گبی وقایع تاریخہ مبدأ عداولنمیویدہ تاریخک ہجرت سنہ حضرت سیدالورادن اعتبار ایدلمسی بخاری شریفک « من این ارخوالتاریخ » [۱] باندہ کی حدیث شریف ایلہ بالاجماع ثابت اولمش و خصوصیلہ سورہ توبہ دہ « لا تقم فیہ ابدأ ..... اول یوم » آیت کریمہ سنک تفسیرندہ بیضاوی محشیسی شہاب مرحومک سرد ایلدیگی تفصیلات حکمنجہ جمعیت اسلامیہ نک ہجرتدن بشقہ تاریخ آرامسنہ یول اولمدینی بدیہی بولنمشدر . چونکہ آیت کریمہ دہ ( ایلک گونکی مسجد ، تقوی اوزرہ تأسس ایتدی ) بیورلمشکہ بودہ قبای شریف سعادتلہ ایلک تأسیس بیوریلان مسجدک تملی آتدینی گون اسلامیانہ ایلک گون اتحاد بیورلمش اولغلہ ، ابتداء تاریخ اسلامیان ایچون بوندن بشقہ برگون آرانیلہ من . شاید بشقہ بر مبدأ تاریخ آرامغہ احتیاج صحیح حاصل اولسہ دہ تاریخ ولادت سنہ بہ گیدلسہ خلقک عدم مألوفیتی عذری بوندہ دہ ثابت اولور . فرض ایدہ لمکہ مذکور تاریخ قبول عامہ بہ مظهر اولدی . یازارکن نہ دیہ جکر؟ مطلقا تاریخ ولادت و یا میلادلہ توصیف ایدہ جکر . تاریخ میلاد دیسہک نصارانک تاریخ میلاد دیسنہ ملتبس اولہ جغندن مطلقا بشقہ بر سوز ایلہ دہ

[۱] بخارینک قسطلانی شرحنہ باقیلہ .

تمیز اتملی . یالکز (ولادت) یازسه قده اوتہ کنه تاریخ هجرت سویله سهک پاشای مشار الیه حضرتلرینک ایستمدکاری کلفتلی و مرکب الفاظدن ینه قورتیله - میه جق، مادامکه هر نصل اولسه تاریخمزی یازارکن عبارۀ زائده یازجغز؛ شو حالده عبارہ آره سنده اسمی شهوری یازلیه جق اولان؛ یعنی ساده رقندن عبارت اوله رق یازلیه جق اولان تاریخلردن برجسنه تاریخ شمسی و دیگر جنسنه قمری دیه یازار ایسهک تعریفز افرادی شامل و اغیارینی مانع اولور . اگر قمری و یا شمسی بر شهر اسمی دخی یازلیه جق اولور ایسه تاریخک نه جنس تاریخ اولدینی ذاتاً یک نظرده معلوم اولور . یعنی هم موضوعی اراءه اتمش و همده خلقک احتیاجنی بر طرف ایش بولنورز . و شهر جدیده ناک اسمی یازلمقه اولجه بر کره کچمش سنه لره التباسدنده قورتیلورز . بونکله برابره بنده کزک حسابمه گوره تاریخ ولادت سنیه نوروزدن اول دگل تام بر آی صکره ، یعنی ۲۰ نیشان سنه ۵۷۱ میلادده و صحیحدر . مع مافیه محسنات مطالعه اولنسه بونک بر ایکی آی اول و یا صکره اولسنده هیچ بأس یوقدر . و هجرت سنیه ناک، یعنی مدینه یه بر ساعت قدر مسافه ده بولنان قبای شریف سعادتک تاریخنی فی ۸ ربیع الاول سنه ۱ و فی ۲۰ ایلول سنه ۶۲۲ بازار ایتسی گونی اولوب ، رسالتپناه افندمنز او گون و اوچ گون دها اوراده استراحت ایتدکن و مبداء سعادت اسلامیان اولوب حقنده آیت کریمه نازل اولان ایلك مسجد شریفک اساسنی وضع بیوردقدن صکره فی ۱۲ ربیع اول سنه ۱ و فی ۲۴ ایلول سنه ۶۲۲ جمعه گونی مدینه یه داخل اولدیلر . بوده شمسک برج میرانه نقل ایتدیگی گونک فرداسی گونی اولوب ، احتمالکه مسجد شریفک وضع اساسی تام برج میزانک ایلك درجه سنده اوله .

شمعی بویله بر فصل باشی الده اولدینی و تاریخ قمریمزک مبدائی دخی اول نقطه مجله بولندیغی حالده اجماع امت اولسه دخی تاریخنی او مبدادن طومق اقتضا ایده جگنده انتظام پروران زمانک اتفاق ایده جگنده تردد

ایده میورم . حتی برخیلو سنه لردنبری در سعادتمه منجم باشی طرفندن نشر اولسان قهومیلرده میرانک برنجی درجه سنده رأس سنه هجری شمسی دیو یازیله گلمش وهان عمومده بوگا انسیت حاصل اولمشدر .

بو مجئده برده ۱۲۶۶ سنه شمسیه سنندن ۱۳۰۴ ده وارنجیه قدر کچن شمسی سنه لرك یگی تاریخده تکرر اتمسی و بو ایکی سنه بی تفریق ایچون هر دفعه اسملری ذکر اولند قجه اوزون بر عباره یازلیق محذورینک وارد اولدینی در میان بیور بلیور . سنه شمسیه به ولادت سنیه بی مبدأ طوتوبده شمذیکنک اوزرینه بردن بره الی بر علاوه ایتسه ک او حالده سنه قریه مزک اوکنه دوشه جکمزدن ، کچن سنه رومیاریمزک و قریمزک بوتبدله گوره کذلک دوچار اوله جقاری تزلزل هر حالده حسابزه یه قاریشیقاق کتورمسی امور ضروریه وطبیعیه دندر . مادامکه قمری و شمسی ایکی تاریخ طوتوغه مجبوزر اولخالده هیچ بر زمان متنوع سنین ماضیه نك یکدیگره تطبیقتی مین بر جدوله احتیاجدن وارسته اوله مایز . بناء علیه میلادی قبول ایده رک حاصل اوله جق قاریشیقانی بر طرف اتمک ایچون فصل جدولار تنظیم ایدوب نشر ایده جک ایسه ک اوسعی وهمتی هجری شمسی تاریخنه صرف ایدرز و بو کلفتی اختیار ایسه میلادین بیننده کی التباس محذورینی قبولدن ده اهنودر .

سنه باشیمزک فصل خریفده اولسی مطالعه سنه نقل کلام اولنجه هیچ بر قومک و هیچ بر ملتک طبیعت اشیا عالم ایله آهنک عمومی حاصل ایدرک رأس سنه اتخاذا ایتدکاری گورولوب و بوگا بر لزوم و مجبوریتده بو قدر . بزم تاریخ قریمزک رأس سنه سی اولان شهر محرم الحرام هر موسمه کندوسنی گوسترمکده و قدیم قبطیلرک رأس سنه سی ۱۴۶۰ سنه ده بر سنه نك تکمیل گونلرینی بر کره دور اتمش بولمقده و خرسیتیانلرک تاریخ میلادیسنک ابتداسی ایسه قیشک اورتیه یرنده و یهودیلر کچی ایلول و تشرین اولده دائر اولدیغندن ، رأس سنه مزک اول بهارده بدأ اتمسنده

دوشونلدیگی قدر محسنات تصوّر ایدمه میورم . خصوصیه هر موسمه تصادف ایدن محرمزده محرمیه لر و طاتیلر ایله شیرین مذاق اولدقلریمزده واردر . وهله تقویم الادوارده دولتلو جودت پاشا حضرتلرینک درج ایتدکلری گبی ، موسم خریفده یازلق حاصلات آنمش و کچن صیفک ایراد و مصرفی دخی هر نه ایسه آکلاشلش وهر کس کندو کندوسنه بر بودجه تنظیم ایده جک حاله کلش اوله جغندن وعلی الخصوص اتخاذا اوله جق سنه باشندن قرق بش گون صکره کله جک روز قاسم ایسه ذاتاً بزم چیقتیلرجه سنه باشی گبی برشیء طاتتمقده بولنمش اولدیغندن ، سنه ابتداسنک موسم خریفک اولندن بدأ ایتدیرلمسی خلقک آالشقلغنه بر تغیر کلی ویره جک قدر کوچ شیردن دگلدر . حدیث کتابلرنده « سنتکم اذارکم » جمله و مالنده بر حدیث دخی بوله مدم .

آیلرک اسامیسنک تبدیلنده دخی پاشای مشارالیه حضرتلری جانبندن تصوّر بیوریلان آذر ، آب ، فلان گبی کلیاً متروک قالمش و یا خود دنیانک بر کوشه سنده بیانور ایسه ده دیگر جهتده بوس بتون مجهول بولنمش اولان و عاداتا اولمش بولنان اسملرک یگیدن احیا ایدلمسندده و خلقک آالشدیرلمسندده آز کوچلکم می واردر . هر نقدر آراسه ق و نزلردن نه درلو اسملر بولوب چیقارسه ق مطلقا لسانه و عادت مألوفیه قولا ی کلیه جک شیر اوله جقدر . مادامکه بویله خلقک آالشمدیفی شیرلی آریه جغز شو حالده سنرک بهار اول صیف ثانی ، خریف ثالث نه قباحتی وار . چونکی بولنری یازار و سویلر ایسه ک اولدقجه اول و ثانی اسملری و صیف و شتا مثللو لفظلر بتون بتون بزه اجنبی دگلدرلر . مثلاً شهرور رومیه ده تشرین اول و ثانی و کانون اول و ثانی و قهریه ده ربیع الاول و ثانی و الی آخره گبی . شمعی دیمک استرمکه بزا گرچه سنرک بولدیغکز اسملره آیلریمیزی یاد ایدر ایسه ک هم اوقدر کوچلک چکلمز و همده بر نظر و تلفظده ملاحظه علیه لری اوزره موسمک نره سننده اولدیغیزی

آكلارز؛ وَعَلَى الْخُصُوصِ اقوام مسلمه نك قسم اعظمى عرب اولديغندن، اشته بونقطه نظردن اسامىء مذكوره ده مستحسندر . چونكه بزعر بلرجه حسن قبوله شايان تأسيسانده دائما قزانه جنمز شبهه سزدر .

الحاصل شو اوج مسئله ده پاشاي مشار اليه حضرتلرينك مطالعه لرينه بالضروره اشتراك ايده ميه رك مسلك عاليكزى قبول ايدنلرك برنجيسى يم . و بو بابده يازديغيم كتاب ذيلك مدلولى ده بوندن عبارتدر .

ايلرك عدد ايامنى تحديده كلنجه : بو بابده اسكى ديديكيم گي بوجه زير ايكي طريقتدن برينه سلوك ايدلملى ؛ ده بشقه برشىء دوشقوله من . اوده ياغره غوار ايلرينك عدد ايامنى بزده صره ايله ايلر يمزه تخصيص ايتملى و يا بز بر انتظام صحیح قبول ايتمليز . اگر بو انتظام صحیح جهته گيدر ايسه ك اويله آتلامه اوله رق اوتوز و اوتوز برى قبول ايدوبده ينه قاريشقلىق احداث ايتمكدن ايسه بهار و ياز موسملى ذاتاً ۱۸۵ گون و صوك بهار ايله قيش ۱۸۰ گون اولديغندن ايلوك يگرى اوچنجى گونى، يعنى شمس برج ميزانه نقل ايتديكى گونى خريف اوله برنجى گون اتخا ذوب خريف و شتا ايلرينك آلتيسنیده صره ايله اوتوز و بهار و صيف ايلرينك بشى صره ايله اوتوز بر عد ايدوب، سنه آخرى اولان صيف ثالثى اوج سنه ۳۰، درنجى سنه ۳۱ ايتملى يز . اشته اك منتظم ترتيب بودر . لکن بو اصول انتظامك وضعى تقدیرنده هانگى بر گونمرك غرغورينده و رومیده مقابلى بر تقويمه باقلمدجه بيلنك ممکن دگلدر . چونكه برينى مطلق فدا ايتك لازمگليور . بيورلدينى گي هرقدر ايکيسیده ثابت ايسه ده مادامكه ايلرينك عدد ايامنده تناسب يوقدر، برينك بر گونمرك ديگرينك نه گونى اولديغنى بيلك تقويمسز قطعاً ممکن اوله من . نه حاجت اويله بر سنه نك بش اون آيدن برر گونك قارشولغنى در حال بوليويرمك ايچون براز تدوير پرکار افکار ايديكز گوررسكز . حاصلى ايلر بيمرك عدد ايامنده انتظامسزلىقى قبول ايدر ايسه ك تاريخين

ایمانك يكدیگرینه سهولت تحویلی فائده سنی و اگر بونی فدا ایدر ایسهك  
 آیلمزك صره ایله منتظم الاعداد اولسی فائده سنی استحصال اتمش اوله جعز.  
 شقین مذکوریندن قنغیسنك دیگرینه مرجح اولدیغنه حکم ایتك پکده  
 قولای برشیء دگلدر . شاید تحویلات وارسون تقویملره باقیلهرق اجرا  
 اولنسون دیوبده آیلمزك امتدادینه حصر همت ایدر ایسهك قزانیه جق  
 انتظامدن بشقه برده شمیدن اساس وقاعده سنی مطلقا قویمق مجبوریتنده  
 اولدیغز کیسهلر حقه دده بر بیوك تسهیلات قزانلش اوله جغندن ، واقعا  
 بو جهتك ترجیحی اولی گبی گورینور . تسهیلات مذکورده عصر غایه سنه قدر  
 هردت سنه نك ایلك اوچنی بسیطه و دردنچیسینی کیسه ، یعنی بلا کسر درده  
 تقسیم قبول ایتیمان سنه لری بسیطه و آیدنی کیسه یایمق و تعاقبی هردت عصر  
 غایه سی سنه لرندن صره ایله اوچنی بسیطه و فقط دردنچیسینی کیسه یایمقدن  
 عبارتدر . یعنی مضبوط بر کیسه قاعده سی قزانلش اولوز .

کیسه بختنده حرکت شمیدن بشقه بر شیئه تبعیت ایتمز ایجاب ایتمز .  
 دینمشر . اوت ! کیسه ذاتاً حرکت شمشه تبعیت مجبوریتندن ایلمز گلیور .  
 لکن بوتبعیتی بزه کیم ایتدیره جکدر ؟ هانگی رصد خانه و هانگی رصد  
 تقویمی ! و بوایشه ناظر و حاکم کیم اوله جقدر ؟ شمس آنی بزه کندیسینی  
 یاپویرمز ! بناءً علیه اوله صاغلام بر اصوله تبعیت ایتیمان هیچ بر وقتده ابو  
 بر تاریخ تأسیسنه موفق اوله مز . فرض ایده لکه اوروپا لیلارک رصد تقویملرینی  
 قوللانلم . بونك اجرا مأموری کیم اوله جق ؟ بو آنه قدر ام سالفه نك توارینخی  
 اشته بو نقطه یی صاغلام قازیغه باغلیه مدقلریچون نقاط موضوعه لرندن قایدی  
 قایدی کندی . هربری نقطه موضوعندن و دیگرندن بر صورتله افتراق ایتدی .  
 بونك صاغلام قازیغه باغلامسی ایسه بك الزم و بك قولایدر ، که سنه ذاتاً  
 آلتی ساعتدن ۱۱ / ۱۲ // ۱۱ د س مقداری نقصان اولمغله سالف الذکر کیسه  
 اصولنده هردت سنه ده سنه متحد مز ۱۱ // ۱۲ د س قدر ایلمز دوشمش  
 ۴۴ // ۵۵ / ۶۶

اوله جغندن اشبو مقدار درتیوز سنهده ث ق س ۳ گونه بالغ  
 اوله جفی جهتهله ایلک اوچ عصر غایه لرینک کیسه لرندن، یعنی اوچ  
 گوندن صرف نظر ودرنجی سنه یی کیسه اتمکله درتیوز سنه غایه سنده  
 فقط ث د س ایلروده قالمش اولورز که بوده ۳۶۶۶ سنه صکره برگون  
 اوله جق، یعنی ستماده سنه باشی اولمق اوزره اساس اتخاذا ایتدیگمز  
 نقطه نك ۳۶۶۶ سنه صکره آنجق برگون یاخود بدرجه قدر ایلرورسنه  
 دوشمش اولورز . بونیده ینه او وقت بر کیسه حذف اتمکله تصحیح اتمک  
 قابل اولدیغندن ، بویله بر اساس قومقسزین عصر حسابی بویله شیئه  
 بروقتده گیرمز . وارسون بونی گونش تصحیح ایتسون ، رصد تقویم لرینه  
 باقلسون، دیو کجیورر ایسه ک پک بیوک خطا اتمش اولورز . زیرا ازنیق  
 مجلس روحانیسنک تاریخ عقدی اولان (۲۲۵) سنه میلادیه سننده اعتدال  
 ربیع نقطه سی ( ۲۱ ) مارتیه متصادف ایکن ( ۱۵۸۲ ) ده ۱۱ مارتیه  
 کلاگه باشلادی . وشمیدیلرده ایسه اسکی (ایستیل) سکز مارتیه کلیور . اشته  
 بو او یغونسزلق مجرد عصر حسابنک نظر اعتنایه آلتامش اولسندن نشأت  
 ایتدیکی (۱۵۸۲) ده آگلاشیه رق غرب کلیساسی اون گونی ردن حذف  
 اتمکله تصحیح مسئله یه مجبور اولدی . و صکره کی کیسه لرنده خطای مذکورک  
 یکیدن تکون اتمه سی ایچون عصر حسابی بیاغی اساس مسئله اتخاذا  
 ایتدی . اما بوجهتی وارسون رصد خانه لر هر سنه خطا دن محافظه ایتسون ؛  
 دینور ایسه اوت ! رصد خانه لر اشته بالاده کی قاعده یی ویردیله . گرك آنلرجه  
 وگرك عمومجه جاری اولان شیء شمعی اصول مذکورهدر . یعنی مسئله یی  
 رصد خانه لرده بو اصول ایله محافظه ایدیور . اوت ! بروقت استانبولده ده  
 رصد خانه وجوده کلور و تقویم اخراجی کنیدیسی در عهد ایدر  
 و رصداتنک نتایج حسنه سنی دخی تحت نظر دفته آلور ایسه پک اعلا .  
 شمعی بز آنک مداخله قیوسنی قیامیورز ؛ بلکه آنک النه گوزل

تأسيس ایتمش وَنقطه وضعندن سر مو انحراف ایتماش بر تاریخ تسلیم ایتمش اوله جغز . اشته بوقضیه دوشتمز ایسه پک بیوک برخطا، گوز گوره اختیار ایدلمش اولور وَغیر قابل عفودر .

بو باده وضع اولنه جق قاعده ایسه بالاده دیدیکم گبی مجرد بوکیسه خاطردهسی اچون خریف وَشتا ایلرینی صره ایله اوتوزر وَبهار وَصیف ایلرینک ایلک بشنی اوج سنه اوتوز برر وَ آلتینجینسی اوتوز وَدردنجی سنه آلتینسی بردن اوتوز برر صایار وَبووجهله هر درت سنه ده برسنه نی کیسه یپار وَفقط ۱۳۰۰ وَ ۱۴۰۰ وَ ۱۵۰۰ سنه لرینی کیسه ایتمه رک ۱۶۰۰ سنه نی کیسه ایدرز، یعنی بلا کسر درده تقسیم قبول ایدن سنه لری کیسه ایدر وَ ایتمانلری بسیطه ایلرز . وَعصر غایه لرینده درده حین تقسیمده، فقط یک قلم خارج قسمت قبول ایدن سنه نی کیسه ایدر، دیگرلرینی بسیطه ایلرز . اشته قاعدم بودر .

وَ مجرد بوقاعده مضبوطه نک خاطر ی اچون تاریخمز ایتمانک بشقه تاریخ ایتمانه سهولت تحوّلندن واز کچرم . اگر بوقاعده شمیدن تقویمک باشنده اساس اوله رق یازلمز ایسه او تاریخندن هیچ بر فائده گوردمیز . ایلروده گیت گیده بوزیلور گیدر . شمیدیکی شرق کلیسایله غرب کلیسای بیئنده کی میلادی سنه لرک یکدیگرندن افتراقی گبی اولور .

هرقنغی موضوع برشیئک نه اساس اوزرینه وضع اولنیدیغنی واضع یالکز کندی قفاسنده مزاره قدر گتورر ایسه اخلافه آتیده کی خط حرکتلرینی گوسترمامش اولورده حتی اک ایو برتأسیسی بیله بوندنطولانی صگره چیغرنندن چیقوب اک فنا برشیء اولور . بناء علیه قواعد اساسیه تاریخ اولوق وَتقویمک تاباشنه، حتی هر سنه یازلمق اوزره عباره آیه دستورالعمل ییلخیدر شویله که :

(۱) مبدأ تاریخ شمسی رسالتیناه افندمزک مکهدن هجرتله قبايه في ۸

ربيع الاول سنه ۱ بازار ايرتسى بالوصول اوراده درت گون اقامت و بوميانده ايلك مسجد شريفك اساسنى وضع بيوروب مدينه يه داخل اولدقلىرىنك برگون اوليسى اولان پنجشنبه، يعنى شمس ميزان برجك ايلك درجه سنه نقل ايتديكى گوندر.

(۲) اشبو تاريخ شمسينك صحايف آتیه ده اساميلرى آلتلرنده كى خانه لرده محرر اولديغى وجهله خريف وشتا فصللرىنك هر آيى اوتوزور. بهار و صيف آيلرىنك صره ايله بشى اوتوز برر و آلتيجيسى اوچ سنه اوتوز، دردنچى سنه كيسه اوله رق اوتوز بر اولور.

(۳) كيسه اوله جق سنه لر رقى بلا كسر درده تقسيم قبول ايدن سنه لدر. يالگىز تعاقبى هر اوچ عصر غايه سى كيسه ايدليوب دردنچى عصر غايه سى كيسه ايديلور. كيسه ايديله جك اولان ختام عصر رقى درت بيك سنه يه قدر صفرلردن صرف نظر، يك قلم خارج قسمتله درده تقسيم قبول ايدندر. مثلاً ۱۶۰۰ رقى درده تقسيم اولنورسه تك خانه اوله رق درت آلور. اشته اوسنه كيسه ايديلور. اشبو تاريخك زمان تاسيسى اولان ۱۲۶۶ تاريخ شمسيندن ۳۶۶۶ سنه صكره يه دگين بو اسلوب ايله حركت اولتور ايسه سنه مزك ابتداكى گونى ميزان برجك ايلك درجه سنندن آيرليوب يالگىز اومدتك انقضا سننده بر درجه مفارقت ايدر، كه اوده تاريخ هجرى شمسينك درت بيك سكر يوزنجى سنه سى، كه عصر ختامك كيسه سنندن صرف نظر ايدملكه تصحيح قلنه بيلور.

ابتداسندن بدأ ايله شمدى يه ودها صكره لره دگين تاريخ قهرىم سنه باشيلرىنك اشبو تاريخ شمسى سنه لر ينك قنى گونلرنده داخل اولديغى ميين جداول مورخين و سائر جه زياده سييله شاين اهميت برشى اوله جغى نندن خصوص مذكور ارباب فضل و كرمات قلم هممتدن بكنور.

## ملاحظه

بوندن اوتوز آلتی عصر صکرده کی تصادف اولنه جق شیئک شمیدن  
دوشلمسنی یک نظرده عبه حمل ایدن چوق اوله بیلور . لکن ابتداسندن  
صاعلام دوشلمیان ایشلرک اکثریا تولید ایتدیگی نتایج محتاج تعریف دگلدر .  
بناء علیه مقصدیمز شواصول متخذک اولدقجه اساسلی دوشلمدیگنی و نتیجه  
حسنه سنی ارئه در . وباللہ التوفیق

( اسکندریدن ) فی محرم ۱۳۰۶ احمد مختار

## یوم - گون

برمعنایه اولان شوایکی کله نیک مدلولنجیه لسانمزده براختلاف موجوددر، که  
اوده ترکیجه مزده متداول کلماتک قوتنی تعیین ایده جک بر لغتمز بولنماسندندر .  
یوم کله سی لسان عربده لغة وقت واصطلاحاً بر لیل ونهاردن مرکب،  
یعنی ارضک یگرمی درت ساعتده محورنده کی دوره واحده سندن عبارتدر .  
اهل شرع عندنده ایسه صبح صادقدن غروب شمس قدر اولان مدته  
اصطلاح اولمشدر . « یوم دیدیکمز اکثر منجمین عندنده مرکز شمسک طلوعندن  
غروبندک و اهل شرع عندنده فجر صادق طلوعندن تمام جرم شمسک غروبندکدر »  
[ جودت پاشا - تقوم الادوار ]

حال بوکه اهل شرعک و یردیگی معنی بحسب الشرع مدت صیامی  
توقیت مقصدیله در، که معانی مختصه دندر . حتی یوم شرعی قیدیه دخی، یوم  
عادیدن تقریق ایدیلیر .

یومك ترجهده مقابلی گونددر. گون ایسه صباحدن اقشامه، یعنی گونشك  
طلوعدن غروبته قدر اولان مدتدن دگل، گوندوزله کیجه دن مرکب بولنان  
یگرمی درت ساعتدن عبارتدر .

زیرا عرب طلوعدن غروبته قدر اولان مدته نههار وغروبدن طلوعه  
قدر اولان مدته دخی لیل اطلاق ایتشددر . نته کیم ترجهدهده اولکنه  
گوندوز، ایکنجیسنه کیجه دینور .

یومك وقت معناسنه ویا جامع لیل ونهار برمدتن عبارت اولدیغنه  
لسانمزدکی گون کله سنك ( گوندوز ) دن بشقه مدلولی بولغنیسه استدلال  
ایدرز . مثلاً ( چوجق قسمی گوندن گونه بیور ) ( انسان گوندن گونه اختیارلر )  
دیدیکمزه بوندن مقصود گوندوزدن گوندوزه اولیوب، مرور اوقات ایله بیور  
واختیارلر دیمکدر .

ثانیاً ( سن ایشكك باشنده نه زمان بولنورسك ) سؤالنه مثلاً ( گوندوزلری )  
ویا خود ( کیجه لری ) جوابی ویریلیر . هیچ بروقت گونلری دینمز . عرب بیده  
دخی عینله بویله در . ( فی البوم ) دینیموب ( فی النهار ) ویا ( فی اللیل ) دینور .  
مثلاً ( سلطان سلیم گوندن کی قیافتمز اوائل ظهوره مزده کینه بگزه مز )  
دیدیکمز زمان سلطان سلیمك عهد سلطنتی آ گلاشیلیر . بو حلاله گونك  
وقت، زمان، عهد، دور معنالیینه ده کلدیگی ظاهر اولور .  
کذا سبك عرب بیده ( فی ایام هرون الرشید ) دیدیکمزه هارونك عهد  
خلافتی قصد اولنور .

معانی یوم :

- |   |  |       |
|---|--|-------|
| ۱ | وقت ، بین العرب لغه .                            | } یوم |
| ۲ | طلوع شمسدن غروبته قدر اولان مدت، عند اهل الشرع . |       |
| ۳ | اصطلاحاً : گرك اهل هیئت و گرك خلق عندنده         |       |
|   | برلیل ونهاردن عبارت زمان .                       |       |

- |  |   |     |
|--|---|-----|
| <p>۱ یوم گبی وقت وزمان .<br/>۲ بین العوام طلوعدن غروبہ قدر اولان مدت .<br/>۳ اهل لغت ایله اهل فن نظرندہ کیجہ ایله گوندوزدن عبارت بر مدت نجومیہ .</p> | } | گون |
|--|---|-----|

اشته گرك يومك و گرك تركجه مزده مقابلی اولان گونك لغة واصطلاحاً  
معنای صور ثلثه سالف الذ کردن عبارتدر .

فارسیده ایسه ( روز ) و ( شب ) لفظاری اولمقله برابر یوم گبی  
آریجه بو ایکی کلمه نك حکمنی جامع بر لفظ بولمخدیفندن آنیده ( شبانروز )  
کلمه مرکبه سیله ادا ایدر لر . « بر شبانروز بروچه مشروح شمسك بر دوره  
کامله یومیه سندن عبارتدر . » [ جودت پاشا - تقوم الادوار ]

گون حقنده بو ایضاحاتی اعطایه قرقچی صحیفه ده مندرج لوحه غروبك  
بالاسنده ( بر یوم نجومی ) تعبیرینی استعمال ایدیشمز مجبوریت ویرمشدر .

للتابع

### یعقوب بن اسحق کندی

بوذات عن اصل اسرائیلی اولدیغی حالده ارباب فضل و عرفاندن  
بولسانلرك مذهباری نظر اهمیته آلمدیغی بر زمانده ، یعنی عهد مأمونده  
علمای اسلامیہ صرہ سنده حائر مقام احترام اولان اجله ریاضیوندندر .  
اوائل اسلامیہ ده متداول علوم و فنونك بر تاریخی تدوین اولنه جق  
اولسه بونجه علمای اسلام صرہ سنده مجوسی ، صائیی ، اسرائیلی ، نصرانی  
اوله رق بر خیلی عرفانك ذکر ی لازم گلیر .

نته کیم و فیاته دائر اولان مؤلفات عربک اکثریسی بومدعامزی  
ناطقدر .

یعقوبک پدری اسحق ( حجد ) نواحیسنده واقع ( کند ) اسمنده  
برقریه متمکنلرندن اولغله گرک کندیسی و گرک مشار الیه یعقوب ( کندی )  
لقبیه اشهار ایتشلردر .

یعقوبک اوائل عمری حقدده معلومات مفقود ایهده تحصیلی ( حجد )  
شهرنده در . قبول اسلام ایتدیگی دخی مجبولدر .  
ابتدای اشهارنده ( سحر ) اوله رق طائمش ایهده حقیقت حالده  
زمانینک اک بیوک برعالم ریاضیسی ایدی .

یعقوبک دور اشتهاری عهد مأمونده در . کندیسی خلیفه مشار الیه  
خراسان والیسی طرفندن توصیه اولنمش و مفطور اولدینی فضل و عرفان  
ایله نزد خلیفهده احراز امتیاز ایلشدر . دائماً دارالخلافهده منعقد اولان  
انجمن علمایه داخل اولور و جلساسی اولان برچوق علما ایله مناظرات  
ومباحثانده بولنور ایدی .

فی الحقیقه ابراز ایتدیگی مائز غریبه کندیسی بعض سطحی نظران  
عندنده سحر باز اولق اوزره تلقی ایتدیرمشیدی .

مشار الیه ایلک دفعه اوله رق مأمونک حضورینه داخل اولدقده  
کندیسی علما و حکامدن مرکب بر مجلس عالیده بولمش ایدی . فقط مجبول  
اولدینی تمکین و وقاره اصلا خلل گتیرمیه رک خلیفه نک پیشگاه سریرنده  
توقف و لسان حال ایله کندیسنه لایق بر مقام ارانه سنی طلب ایلر .

مأمون ایه ( کندی ) نک اوصاف فضائلی خراسان والیسنک مکتوبندن  
اوگرنمش اولدیغندن ، مقصدینی تفرسایه برابر یعقوبه « یا ابن اسحق نچون  
طور دک ؟ » دیه خطاب ایلدیگنده ، کندی « تعیین مقام بیورمگزه منتظرم »  
قولیه مقابلهده بولنور .

خلیفه حکیم ایسه « مقدارینی بیان مقامنی ده بیایر » جواب حکمتصانی  
 ویرمگله یعقوب ، مجلس عرفانک ایکی جهته عطف نظر ایتدکن صکره  
 خلیفه نك طرف یسارنده جالس اولان حکمانک اوست باشنه کچوب اوطورر .  
 مین خلیفه ده جالس اولان علما یعقوبک اوبر جهتی اختیارندن کند .  
 یلرینی تعظیم و فقط حکمائی تحقیر مراد ایلدیگی استدلالات ایله ممنون اولدیلر .  
 حکما صره سنده ایسه عبدالرحمن نامنده ( بلخی ) بذات یعقوبک بووضعنی  
 کستاخغنه حمل ایله حدت ایتدیگندن ، بنارنده محاورات آتیه ظهوره گلیر .  
 حکیم بلخی — کندیگری . اومقامه اصعاد ایدن فضیلت نهدن عبارتدرا  
 یعقوب کندی — لیاقم .

حکیم بلخی — لیاقتگر نهدن عبارتدر ؟

یعقوب کندی — بیلدیگم شیلری سزک بیله مامگر ، وسزک بیله مد -  
 کلرگری بنم اجرایه مقتدر اولیشمدر .

بلخی — او یله ایسه برهانی ابراز ایدیگر ؟

کندی — نه ایسترسگر ؟

بلخی — یکانه معرفتگر اولان کشف ضمیردن بر معرفت گوسترگر !

کندی — مضمهرگر نه ایسه برکاغده یازوب جناب خلیفه به تودیع ایدک !

بونک اوزرینه عبدالرحمن بلخی برورقپاره به ایکی کله یازدرق کاغدی

دوروب بوکدکن صکره مأمونه تقدیم ایدر . یعقوب ایسه دواتنی چیقاردرق

برورقه اوزرینه بعض خطوط وارقام تحریرندن صکره بلخی به خطاب ایله

« یازدیغک ایکی کله نك بری نبات ، دیگری ذی روح اسمیدر » دیر .

فی الحقیقه خلیفه کاغدی آجدیغنده بلخینک ( عصاء ) ایله ( موسی ) کله لرینی

یازمش اولدیغی ظاهر اولور .

بوروایت موافق صحت اولسه ده کندی ایچون مدار فضیلت حالاندن

دگلدر . احتمال که بعض اعدادک بالریاضیه استخراجی گبی ، ضمائرکده

کشفنه امکان اولسون . فقط یعقوب کندینک شهرت فضیلتی بوگی بازیمجه فنون ایله دگل هیئته متعلق برچوق خدماتیله در .

فقره آیه روایت میجوٹ عنہائک تمانسدن اولوق اوزره ( در بلو ) نام کتابخانہ شریفده محرردر :

« کندی بوکشفندن طولایی فخرانه برطور ایله خلیفه به توجه ایدرک - اگر فرمان بیوریلور ایسه بوندن بیوک بر معرفت دها ابراز ایدیم . از جمله شو ذاتک بنیشندن برچوراب یاپیم - قولیله عبدالرحمن بلخی بی استخفاف ایلر . بوسوز ایسه بغداددن بلخه عکس ایدرک عالم مشارالیهک طلبه سی میاننده شایع اولور . ایچلرنده معلنک مفتون فضل و عرفانی اولان برکنج، بغدادده خضور خلیفه ده بریهودینک استادینی تحجیل و تحقیر اتمسینی بردرلو هضم ایدمه یه رک ، انتقام مقصدیله بغداده قدر شد رحل ایلر .

طالب بلخی بغداده وصول ایله برطالب علم گبی یعقوبک بیت التدریسنه داخل اولدینی صروده، یعقوب، طلبه سنه علم هیئت تدریس یله مشغول ایدی . بناء علیه طور وحالنده اثر تلاش اولان بوکنجک نظره اولیده مقصدینی کشف ایلنگله، اصلا اعتدال دمنه خلل گتیرمیه رک، - او علم ! سن بر بلخیسک ! بورایه گلشک ایسه بنی قتل قصدیله در . فقط طاشیدیغلئ، خنجر ایله برابر بونیتکی ترک ایله ده بونلرگی سگاده تعلیم نجوم ایدیم . چونکه ناصیه گده نور قابلیت نمایاندر - سوزیله خطاب ایدر .

جوان بلخی ایسه یعقوبدن صادر اولان بوسوزدن سرتاببا مجسم برحیرت کسینلرک، جبه سی آلتده اخفا ایلدیگی خنجر ی ایله یعقوبه تسلیم ایله حلقه تدریسه داخل اولور .

ابو معشرالبلخی نامیله برزمان صکره یعقوب کندی به بیله غبطه رسان اوله جق مرتبه لرده اشهار آرای کمال اولان عالم ریاضی ایسته بوکنج بلخی ایدی . یعقوب کندی مأمونک امریله منازل قمری حساب و تقویم ایله برلوحه

ترتیب ایلمش اولدینی گبی ، مادام الدوران معمول به اولمق اوزره برده روزنامه تنظیم ایشدر . بالاده کی ( غرّه نامه ) دخی مومی الیهک آثار فیه سندندر .

### ابو معشر جعفر بن محمد بن عمر البلیخی

ابو معشر ۱۹۷ سنه هجریه سنده بلخده دنیایه گله رک ۱۸ یاشنده ایکن یعقوب کندینک ترجمه حالده حکایه اولدینی اوزره مشار الیهی اعدام قصدیه ۲۱۵ سنه سنده بغداده گلمشدر . یمش بش یاشنده اولدینی حالده هجرتک ۲۷۲ سنه سنده مسقط رأسی اولان بلخده وفات ایلدی .

بو ذات مفطور اولدینی شدت ذکا سایه سنده استاد صاحب معرفتی یعقوب کندی بی ریاضیات و فلکیاتده فرسخ فرسخ کچمشدر . استادی یعقوب حقنده روایت اولان غرائب فیه ابو معشر حقنده دخی میگذر .

استخراجات نجومیه ده اولان مهارت غریبه سندن اولمق اوزره مرویدرکه : برگون خلیفه مستنصرک خواص بندگانندن بری برقاچندن طولایی اختفایه مجبور اولور . وقتک صاحب شرطه سی ( یعنی پولیس ناظری ) بغداد ایچنده ونواحیء مجاورده آرامدق بر اقلدینی حالده ایزینی بیله بولمق قابل اولماز . آنک اوزرینه علم نجوم قوتیه اختفا ایتدیگی محاک کشفنه قالدیشرلر . خلیفه ابو معشری جاب ایله ، ۴۳۳ حال مرقومک محل اختفاسنی استخراج و تعیین ایتسنی امر ایلر .

ابو معشر اصول استخراجی هر نه دن عبارت ایسه آکا مراجعتله برخیلی یازوب چیزد کین صکره متخیرانه سکوت ایلر .

مستنصر سبب حیرت و سکوتنی سؤال ایلدیگنده مشار الیه دیرکه :

خلاف عاذه برغریبه استخراج ایلم، که بیان ایتسه م عدم امکانی جهتیه  
 خلافه حکم بیوریله جق، حال بوکه استخراجده ذره قدر خطام یوقدر .  
 خلیفه ایسه ابومعشرک مهارت فیه سنی اوزمانه قدر کراراً تجربه ایتمش  
 اولدیغندن کندیسنه اعتماد اوزره ایدی . بناءً علیه هر نه استخراج ایتمش  
 ایسه سولیسنی امر ایلر . ابومعشردیرکه : « شخص مختفی آلتوندن برجزیره ده  
 مقیم اوله رق جزیره دخی برقان دریاسنک اورتیه برنده در . اڭ غریبی  
 دریانک دخی دائراً مادار سواخلی نحاسدندر . حال بوکه دنیاده بویله بر محل  
 بولندیغنی کیسه یه معلوم دگلدر . »

مستتصر تکرار اعمال فکر و مطالعه ایتسنی امر ایلدکده ابومعشر  
 یگیدن حساباتنه مراجعت ایلر ایسه ده یینه اولکینک عینی ظهور ایدر .  
 آنک اوزرینه خلیفه بغداد ایله حوالیسندیه دلالت نده ایتدیردک گرک شخص  
 مرقومه و گرک کندیسنی اخفا ایدلره امان و یردیگنی اعلان ایتلکه شخص  
 مختفی دخی اولدیغنی محلدن چیقوب حضور خلیفه ده اثبات وجود  
 واستغای قصور ایلر . محل اختفاسندن سؤال ایلدکلرنده شو جوانی و یرر :  
 — جرمک نزد خلیفه ده پک عظیم و باعث نکال اولدیغنی بیلدیگم  
 ایچون اختفایه مجبور ایدم . مختفی بولدیغم محل کیسه نک خیال و خاطرندن  
 کچمیه جگی ایچون صاحب شرطه نک تداییرندن قورقم یوق ایدی . فقط  
 ابومعشرک فننده مهارتنی بیلدیگم گبی اڭ صوڭ تدبیر اولق اوزره آنک  
 معرفتنه مراجعت بیوریله جغنی ده جازم ایدم . مشارالیه ایسه استخراج  
 خیایاده کی اقتداری جهتیه ایله صاقلامش گبی بولدیغم محلی تعیین ایدر  
 ایدی . بناءً علیه طریق خلیفه یه سلوکن بشقه چاردم قالمدی . در حال  
 بر اینک تدارک ایدرک ذبح ایله قاننی بر باقر لگنک ایچنه آقتدیردم . لگنک  
 اورتیه سنه ده آلتوندن معمول برطاسی باش اشاغی قپاندیردرق اوزرینه  
 چیقوب اوطوردم .

مستنصر گرك شخص قباحتكارك تدبير فطانتكارانه سنی و گرك ابو معشرک استخراج خباياده کی اقتدارینی تحسین ایله برینک جرمنی عفو و دیگرینه احسان ایلر .

ابو معشرک فن نجومده مؤلفات مهمه سی اوله رق اک مشهورلری ( کتاب مدخل زیج ) ایله ( کتاب الوف ) در .

مشار الیهک خواص ارقامه متعلق یک چوق کشفیاتی واردر . از جمله شودستور غریب دخی محصول تبعات ریاضیه سیندندر .

دستور مذکور شودر : هرهانگی بر عدد اولورسه اولسون کنديسندن اولکی عدده کنديسندن صکره کی عددک حاصل جمعی نصفه مساویدر . مثلاً ( ۱۸ ) عددینی اله الالم . کنديسندن اولکی عدد ( ۱۷ ) و کنديسندن صکره کی ( ۱۹ ) اولدیغنه گوره حاصل جمعی ۳۶ ایدر . اوتوز آلتینک نصفی ایسه معلومدرکه ( ۱۸ ) در . ایسته بو برخاصه در ، که کافه اعداد ایله مطلق الطیقدر .

### عربلرک حفظ الصحیه متعلق تدابیری

بعض ارباب قلم ، عربلری ، جالینوسک آثار طبیه سنی علی طریق - الانتحال کنديلرینه مال ایدندکلرینی و یاخود عیناً لسانلرینه نقل ایلدکلرینی مقام مؤاخذه ده بیان ایله او قوم نجییه زباندرازلقده بولنقمده درلر . حال بوکه ظهور اسلامدن برعصر صکره عربلرک تدقیقات فیه و تحریات علمیه ده بولندقلرینی فراموش ایدیورلر ؛ یاخود بورالرینه واقف اولمدقلری حالده عن جهل مؤاخذه اته قالدیشیورلر .

حفظ الصحیه و وسائط حیاتیة عمومیه گبی ، مسائل مهمه ده عربلرک مؤسسات فیه سی و تدقیق و مطالعه ده اراز ایتدکلری درایت و حدائق و فن

مداواتده کی کشفیات دقیقه لری اوزرینه برنظر تدقیق ایله باقه جق اولورلرسه مبادیء اشتغاللرنده علوم تجربیه دن محروم اولدقلری حالده ترقیات مدنییه فوق العاده خدمت ایتدکرینی بی طرف و شائبه غرضدن بری اولان افکار محقه اصحابنک تصدیق ایده جکارنده اشتباه یوقدر .

یدنجی عصر میلادی اوائلنده حارث بن کله نامنده کی طیب عرب [۱] خاصه علم حفظ الصحه ایله اشتغال ایدیوردی .

مشار الیه وصایای صحیه سی صره سننده دیمشدرکه : « حیات ایچون اک تهلکه لی برشی وارسه اوده معدیه طعام اوستنه طعام املا ایتک و طویدقدن صکره ینه یمکدر »

بوندن ماعدا او طیب حاذق طعامدن صکره استحمای منع ، فراشده اینی اورتمگی و اینی صو ایچمگی توصیه ، ولونه قدر خالص اولورسه اولسون شراب ایچمه مگی ، قوزی و یا پلیچ گبی گوریه حیوانلرک سکوش و پاصدیرمه قیلندن اولان لحومنی اکلدن تحذیر ، و میوه لرک موسمنده و کالنده اکلی و برخسته لغک ظهورنده یرلشوب مذمن حالی بولماسیچون تدابیر عاجله یه مراجعت ایدلمسنی تنیه ایدیور « که بونلر، زمانزده حفظ صحت اوزرینه اعطا ایتدیگمز نصایحک اک مهملرندندر .

قرآن کریمده حفظ الصحه نقطه نظرندن او قدر او امر جلیله واردر ، که اک برنجیلری طهارت ، نظافت ، قناعت ، ریاضت ، آبدست ، غسل ، تحریم شراب و تحریم لحم خنزیردر . بزرایسه یقین و قلمره قدر شرابی اجل مداوات

[۱] مقاله نک صاحبی اولان آلمانیا مشاهیر اطبا سنندن دو قنور ( برتران ) طیبیک نامنی ( حارث بن کله ) اولق اوزره بیان ایدیور ایسه ده حارث بن کله اصحاب کرآمدن اوله رق فقط طبابتله اشتغاللری محتاج تحقیقدر . قاموس ایسه بین العرب ( کله ) برطیب معروف اولدبغنی بیان ایتکله برابر صحابی اولدیغنه دائر هیچ برشی سویله مامشدر . ( للطابع )

عدایه ائک ضعیف خسته لرمزه توضیه ایدردک . خنزیر آئینک مضراتی ایسه بوعضرده کشف اولندی .

وقت سعادتده وقوع بولان محارباتده موکب اسلام ایچنده جراحلره، طیبیلره، و مجروحینک یاره لرینی باغلامق ایچون نسوان بولنوردی .

طاعون زماننده مملکتی ترک ایتمک طرف حضرت محمدیدن ( صلعم ) منع ایدلدیگی گبی خسته لرك یاننده صبر و ثبات اوزره بولنه رق کنـدیلرینه حسن معامله ایدلمسی امر ایدلمشدر . حتی حضرت محمد ( صلعم ) بالذات خسته لری زیارتله تطیب و تسلیت بیوررلر ایدی . [۱]

هجرتک اوچنجی عصرنده یتیشان حذاق اطبادن ثابت بن فرّاء « براختیار ایچون ائک مهلک شی کنج زوجه ایله ایی آشچی در » دیمشدر .

ثابتک معاصری و اطبای اسلامک امپری اولان ابو بکر الرّازی بر بیوک خسته خانه انشاسی ایچون بغداد شهرینک ائک زیاده حیادت هوایی حائر برحالی انتخاب و تعیینه طرف خلافتدن مأمور اولدیغنده بومسئله یی اوزمانه قدر هیچ بر حکیم و طیبیک دوشمندیگی بر یولده حل ایتمشدر :

شهرک محال متعدده سنه برر مقدار ات آصه رق، هوانک ترکیبات لحم

[۱] حضرت فاروق شامه عزیمت اوزره ایکن طاعون عواسک ظهورینه مبنی عزیمتدن صرف نظر ایشلر ایدی . ابو عبیده حضرتلری « قدر اللهدن فراری ایدرسک؟ » دید اعتراض ایلدکده مشارالیه حضرتلری « اللهم قدرندن یتقدرینه فرار ایدرز » جوابنی ویردکدن صکره شو تمثیل ایله ایضاح مرام بیورمشلردر : « برولایتده قحط و غلا حکم سورسده بر بشقه ولایتده بوللق اولسه البته قیلق اولان یره کیدلیوب هرشی مبذول اولان ولایتده رغبت اولنور »

اوصرده ایسه عبدالرحمن بن عوف حضرتلری، حضرت فاروقک فولنی مؤید اولان آتی المال حدیث شریفی روایت ایشلشدر : « اکر بر یرده طاعون اولدینی ایشیدیلسه اورایه کیدلیه، و اکر بر کیمسه یر یرده ایکن طاعون حادث اولسه او یردن چیقیمه » [ صحائف الاخبار دن خلاصه ]

اوزرینه اولان تأثیراتی برر برر معاینه وَاكْ صکره تعفنه باشلایان اناک  
تعلیق اولدینی محلی حفظ الصحهیه موافق اولمق اوزره انتخاب ایلدی .  
رازینک آثاری ایچنده اهمیت مخصوصه بی حائر و حفظ الصحهیه عائد  
پک چوق مطالعات طبیهیه تصادف اولنور .

مطالعات مذکورہ نك بزایکسنی نمونه اوله رق عرض ایدلم :

§ « گرك حال عافیتده بولنان و گرك خسته اولانلرك اشتہالرینی قاجیرمق  
جائز دگلدیر »

§ « انسای طعامده ذهنکی تخلیه ایله تاکه املا ایلدیگك معده  
وظیفه سنده تکاسل ایتسون . »

§ « سفردیه اشتہای تام ایله اونطور . فقط اشتہاک تامیله انطفاء  
ایتمدن قالدق ! »

§ « صحه مضر اولان بزیموه عقیب طعامده اکل اولنورسه هم مقوی  
وهمده هاضمدر »

یوقاریدن بری سرد ایتدیگمز تفصیلات عربلرك منتحل اولیوب بلدکه  
مسلك طبابتده کامل عد اولنه جق درجه لردده تدقیقات عمیقہ فنیہیه  
گیرشدکلرینی گوسترر .

عربلر، زمانمزدہ بولنان اقوامك جمله سنندن زیاده ترقی ایتشلر و ترقی  
ایتدکلرینی دخی اثرلیله گوسترمشلردر . ( دو قنور برتران )

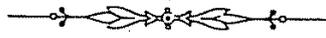
### علاوة طابع

سالف الذکر ابو بکر الرزینک اندلس تاربخنده گوریلان بر نصیحت

طیبه سیدر :

« اغدیه ایله معالجه ممکن اولدجه اودیهدن مباعدت ایله ؛ و اودیة

مفرده ايله تداوى ممكن اولدقجه مركباتدن حذر ايله ! علتك بدايتنده  
مداوات ايت ؛ لكن قوتدن دوشيره جك دوالره مباشرت ايله !



### مشهور قورسانلر

اون يدنجي عصر ابتدا سينده ( سيون دانسا ) نامنده بلجيقالي برقيودان  
مارسيليايه هجرتله اوراده ازدواج وتوطن ايلش ايدى . ميلادك ۱۶۰۶  
سنه سنده بو قيودان انتخاب ايتديكي بعض ملاحلر ايله برگهي به بينه رك و  
( آي ييلديز ) بايراغى آچهرق قورسانلغه باشلامشدر .

او عصرلرده كله سنى قولتغنه آلهزق طالعك آرديني قوغالمقده بولنان بوگي  
توريديلر نادر دگلدى . چونكه بو مسلك آز زمان ايجنده اكتساب سامان  
ايمه لريني موجب اولوردى . ( آي ييلديز ) بايراغى كشاد ايسه عندالحاجه  
آفريقا سواحلنده بارينه جق ليانلره دخوله دوچار مشكلات اولمامق  
مقصديله ايدى . چونكه خيرالدين پاشادن برى آق دگرده عثمانلى قورسانلرى  
حكومفرما اولدقلرندن ستونلرنده رايه عثمانيه تموج ايدن برگهي ملل سائر  
قورسان سفايننه فائق عد اولنوردى .

اوزمانك اڭ مشهور قورسانلرى ( ادوارد ) و ( اوور ) نامنده ايكي  
انگليز و ( روشه لى سليمان ) نام مستعاريله گزن مجهول الاصل برقيودان  
ايدى ( چونكه بو سليمان مؤخرأ مالطه شواليه سى صفتيله وفات ايلش  
اولديغندن مسلمان اولمامق لازم گيلر ) برده صامسون رئيس اسمنده برمسلمان  
ايدى كه آنك صغنديغى ليانلره جزاير ، تونس و طرابلس ايدى .

بو مشهور قورسانلرك ايجنده ( دانسا ) گرک جسارتى و گرک تشبثاننده كي  
موفقيتى ايله كنديسنى اودورك اڭ گزيده قيودانى اولمق اوزره قبول  
ايتيرمشدر .

قپودان دانسا ۳ سنه ظرفنده ، ۴ قطعه سفینه ضبط ایلشیدی .  
 کندلیسی بو اقتدارندن طولایی آفریقا وایتالیا سواحلنده بیوک برصیت  
 قرانمش وحتی هرهانگی مسلکده اولورسه اولسون افعال خارق العاده  
 اصحابنه اوتهدن بری عوامک رایکا طوتدیغی القاب عظمتک ائک بیوگی  
 اولان ( دلی ) لقبی آلمش ایدی .

جزایر قورسانلرینه مدور ومرتفع سفینه لرانسانی ایشته بو ( دلی  
 دانسا ) اوگرتمشدر . چونکه اوزمانه قدر قورسانلرک راکب اولدقلری  
 سفاین چکدیرمه وقادرغه دیدیگمز ( غاهر ) و ( غالیوت ) لردن عبارت  
 ایدی . واقعا یونلر بحار داخلیه ایچون پک زیاده ایشه یرار ایدی . فقط  
 بحار محیطیه آنلرله سفر ایدیله من ایدی .

باخصوص ایچ دگرلرده قورسانلق اولایکی قدر کارگتیرمکدن قالمش  
 وچونکه تجارت بحریه بو مخاطره لردن طولایی سکتة عظیمیه اوغرا دیغندن  
 سفر دریا عادتاً شاذ حکمنه گیرمش ایدی .

بوسبیله قورسانلر جبل الطارقی آشه رق بحار محیطیه چیتقی وهددن  
 دونمش اولان زنگین گمیلری اولامق ایستلر ایدی . بناء علیه بومعلمک  
 گوستردیگی مثال سایه سنده در، که جزایر وتونس قورسانلرئی جبل طارقی  
 مرور ایله، حتی ( ایزلاندا ) بوزلرینه قدر سفر ایلشلردر .

۱۶۲۷ ده ( قومراد ) نامنده برمسلمان قورسان ، اوچ گمی ایله  
 ایرلانده بی تخریب ایدرک ۴۰۰ اسیر آلمشدر .

( ده آرانده ) نامنده بر فرانسه سیاحی - که اودخی اسیر اولمشدی -  
 بو اسرادن بعضیسنه تونسده ( علی بچین ) ترسانه سنده ملاقی اولدیغنی  
 سرگذشتنامه سنده حکایه ایلشدر .

بسمارقتك پرنسلكه مخصوص آرمه سيدر كه قسم بالاسي ذاتاً اصلتنه مخصوص  
علامت اوله رق مؤخراً پرنسلكنده ايكي طرفه ايكي عقاب رسم اولمشدر .



### پرنس بسمارقتك احوال خصوصيه سي

بوزاتك، محتاج ايضاج اوليان عظمت افعالي جهتيه لمحات بصرينه قدر  
اكثر اطوار وخصوصاته اطلاع، اوزاقدن يقيندن هر كس ايجون مدار  
اشتغال اولمشدر .

حقيقه بعض اكبرك احوال خصوصيه سي برطاقم غرائب رواياته مساعد  
اولديغندن، بشقه لرنده اولسه قطعاً جالب اهميت اوليان حالات، بسمارق گي  
مشاهيره خوارق عاداتدن عد اولتور . مع مافيه بسمارقتك دخي كندينه  
مخصوص برطاقم اطواري وارد، كه هر كسده مثاله تصادف اولنه ماز .

مشار اليه دن دنيا ده ايلك اول ۱۸۱۵ سنه سي نيساينيك ۱۲ سنده  
صورتى آتيده محرر تذكره ايله بحث اولمشدر .

« اقر بامه، احبامه اعلان ايدرم كه زوجه م دونگي گون سلامتله حملنى

« وضع ايدرك دنيايه بر او غلم كمشدر . بناء عليه تبريكنامه يازمق ويا تبريك  
 « ايچون شد رحل ايمك زحمتي اختيار اوننامسي ايچون بوياننامه يي  
 « تجريره مسارعت ايلدم » ( شون هاوزن ) دن ۲ نيسان ۱۸۱۵  
 فردياندفون بسمارق

شون هاوزن روسياده مشار اليهك مسقط رأسي اولان قريه در .  
 ايسته اوتارنخده آدي بيله آكلميان بوذادن بوگون بلهك بحاراده بيله  
 بحث اولنور .

بعض ذوات واردر، كه اختصاص ايتدكري مسلكنن طولايي اشهار  
 اتمشدر؛ مثلا بوناپارتك شهرتي عسكرلكدن وعسكرلكده كي مهارتنك نتايجندن  
 اولان كشور كشالق مسلكندن طولاييدر . فقط سياساتده بسمارقه شاگرد  
 بيله اوله ماز . ديمك ايستزكه هر نه وقت يوز الي بيك نفر دن مركب براردو  
 ايله فلان مملكت شو بولده تخريب ايديله بيلير دينه جاك اولسه خاطره  
 او آندن بر بوناپارت خطور ايدر . هيج بروقت بر بسمارق كلز . حتى مولكه  
 بيله او جمره الحربك بر شراره ناچيزي حكمنده در .

بناء عليه پرنس بسمارقه ديپلوماتلده كي مهارتي جهتيه - بوناپارتك  
 عسكرلك خصوصنده اولديغي گي - هر وقت محافظه شهرت ايديه جگدر . اما بعضار  
 عندنده پوليتيقيسي ( ماقياودليق ) ايمش ، دسيسه كارانه ايمش ! بوراسي  
 معلومدر كه هر بيگيتك بريغورط ييشي واردر . پرنس بسمارقت مطمح نظري  
 روسيانك اعلاي شوكت وشانيدر . آني حصوله كتيره جك وسائلك هيج بريسنه  
 مراجعتدن احتراز ايمز . حتى اكثر رجال حكومتجه حيله ودسيسه منافع  
 شخصيه اوغورينه مصروف ايكن پرنس بسمارق اقتضا ايدرسه بو وسائط  
 رديئه يي بيله دولتلك اعلاي شاننه آلت ايتمكدن چكمنز . حاصل شخصيه  
 هيج بر منفعتي يوقدر ؛ كفه آمال ومنوياتي دولتلك اكمل شاننه مصروفدر .  
 آني به درج ايلديگمز يازي مشار اليهك خط دستي دركه لاتينجه « وطم

ايجون نقيحي فدا اينيورم مالمنده در . بوجله يي كنديسنيك امضاسيله  
يازوسني طلب ايدين بر مادامه يه .

تجربين وارسال ايشدر .  
انسان اكثر احوالده دوشند .  
يگني يازار . بيمار قك انديشه سي ده  
وطنه خدمتن عبارت اولديغي  
ايجون بوقولي صحح اوليق لازم گيلير .  
[ غرافولوژي ] دينليز برفن  
واردر، كه انسانك يازيسندن اخلاق  
واطوارينه استدلال ايده جك  
بعض احكام چيقارمقندن عبارتدر .  
بوقك اربابنه ايسه اورو پالسانلرنده  
[ غرافولوغ ] دينير .

عبارة مذكوره يي آلان مادامه  
برلينده مشهور ( غرافولوغ )  
( اوژهن شيويدلاند ) نام ذاته  
ارسال ايله دلالت ايتديكي احكامي  
خبر ويرمسي رجا ايمكله دوقتور  
شيويدلاند دخي مادامه آتيده كي  
مكتوب ايله استدلالاتي تجربير  
ايمش اولديغندن بالترجمه اصحاب  
مطالعه يه عرضي مناسب گوردك :

« مادام ! گوندرديگكز عباره بك قيصه اولديغندن اكثر حروف تكرر

*Patra marvime conuora*

*Demir. Chavvab 1991*

ایتمه مشدر . بوسیدیه بر حرفك بر قاج دفعه تکررندن حاصل اوله جق استد -  
لااتم ایله ، بر حرفك بر ویا ایکی دفعه کی صورت تحریرندن منفهم اوله جق  
احکام بیننده پک چوق فرق واردر . مع مافیہ هیات عمومیہ سی اوزرینه  
بسط مطالعاته چالیشه جقم .

سز دیه جکسکزر که افعالی میدانده کی بسمارق اوزرینه هر کس بیان فکر  
ایده بیلیر . اوت مادام ! اگر میدانده اولان بسمارق ایچون یازه جق اولورسم  
بویله برظنده بولنه بیلیرسکزر . عکسنی یازارسام نه سزی ونه ده صاحب  
عباردهی ممنون ایدرم . مع مافیہ بنم بیلدیگم برشیدن خبر ویرمکلاگی سؤال  
ایدیورسکزر . بنده بیلدیگی سوبلیه جگم . مقصدم صاحب خطه خلوص  
اولدینی گی آنی اغضاب دخی دگلدر .

امضا

شیویدلاند

» بوعباردهی تشکیل ایدن حروف ۲۲ عدددر . ایلك حرفی اولان (P)  
حرفندن یازانک بیلگنده کی صلابت ظاهر اولور . بوکا پرتوسوزله باقهلی ؛  
اوحالده یازان آدمک خیالی اولمیوب اصحاب متانتدن اولدینی آگلاشیلیر .  
ایچنده بعض حرفلر واردر ، که پولاد اوزرینه حک اولشمس گیدر .  
اکثر حرفلر بر برینه مربوطدر . یازی فوق العاده ایری در . دردنجی  
حرف اسکی دره بکلری ، یعنی متغلبه یازیلرینی آندیرر . مستقل الافعال  
اولدیفنه دالدر .

سطره بر باشند او بر باشه طوغری عطف نظر اولنورسه صاحبک ،  
مصرّ عناد ، حریص ، شان ، شدید الشکجه ، عربده جو ، مهدد خصم ،  
متین الاخلاق ، حامی حقیقت ، اولدینی گورینور .

اوچنجی کله نک دردنجی حرفی اولان (S) حرفی بر عقدهیه بکزر .  
بوده او آدمله مخصوصدر ، که بر پلانلری اولدینی حالده آنی ینه کندیلری

بوزمینه قذر برعناد مصرانه ایله اجرابه چالیشیرلر . و اوغورده جانلرینی  
بیله مخاطره به قورلر .

امضاسنک ( پارافی ) یعنی کشیده سی برقلج چالنه بگزیر . آنک یازیسنده  
دائما یوقاری به برمیل واردر، که عینله مسلکی کبی دائما معالی به میال اولان  
اطوارینه دالدر .

بویازیدن کندیسنده رحاوت اولدیغی گورینور . دائما متیقظ ، دائما  
فعال . احترازسز یازار ؛ بشقه سنک مزاج و کیفی دگل . کندی یازه جغنی  
دوشنورده یازار .

حرفلرک جسامتیدن استدلال اولنان خواصک بریده کندیسنک جزوایات  
ایله اشتغاله متزل اولماسی در . برشیده نقاط اساسیه بی سور ؛ تفصیلات  
وتفرعاتنه گیرشمگی سومز . چونکه صبرسزدر .

بعض یهوده نویسان کبی کله لرک ص و کنده کی حرفلرده زائد خطلر  
قویرمق معتادی دگلدر . حسن خط التزامنده وقتی بوقدر . فقط یازیسی  
عادی دگل ، کندی کندیسنه برطور مخصوص ارئه ایدر و غایت متین در .

بوذات باشلی باشنه بر دیپلوماسی قرالی عد اولمغه شایان اولمقده برابر  
کندیسنه حیله کار دینله مز . بعض دفعه اودرجه طوغری باق ابراز ایدر، که  
انسانک کاشکی بوقدر طوغری سولسه ایدی دیه جگی گلیر .

( این سرویتندو ) کله سی کوچوک باشلا یوب بیوک بتیور . بوده باشلا دیغی  
برفکرده دائما یوکسلدیگنه علامتدر .

حرفلرک نهایتلری قوریق اولیوب سیوری و کسکین اولیشی سردلگنه  
دلالت ایدر .

حرفلر بر صورت منتظمه ده جزوی برمیل ایله یاتقین در . چوق یاتقین  
اولورسه حسیاتی اخفا دیمکدر . بوخصلت آنده بوقدر .

حاصلی یازینک شکلی خیالی اولمقدن زیاده حقیقت بین بر باش صاحبی

اولدینگی و دبرایشک وسطی بدگیل، دائما مبدیاً و منتهیاً دوشیندیگنی ازاریه  
ایدیور .

§ (بروقراسی) دیلان و بزده اصول قلم دبه معرفت اولان

قاعدہ پرستلکدن اصلا خوشلانماز، بوسیلله معیتده بولنان قلمزک قدماستی

دگیل، اڭ ذکی و اڭ کبجلینی استخدام ایدر .

مشار الیهک معیتده بولمق و یا حسن توجهی قزایمق اوقدر ممنون

اولنه حق حالادتن دگیلر . چونکه بوذات اکثریا تصوراتی، ذکاستی

بیلهدیگی کاتبیره افاده ایتدیگی حالده اوفکرینی کندی تقریرینک نغینی اوله رق

تجرر واعطا ایدنلره حدت ایدر . کندیسی ایستیرکه ویردیگی فکرده بعض

خطالری بولندیغی حالده یازان ذات آنی اصلاح ایتسون . و یا بر مسئله

اوزرینه دها مناسب بر فکر سانح اولورسته آنکله توشیح ایلسون . بوقسه

آدیغی گبی یازمغی مقتضای ادب و تربیه عد ایدنلردن هیچ ممنون اولماز .

بوخصلت ایسه ارباب لیاقت و قابلیت افعال جراتکارانه به تمرین ایله برداره

محدوده داخلنده بولندیرمق ایستدیکنه دلالت ایدر .

خلقک اعتقادنجیه فرانسزلی محاربهیه اسمارقک ذسیدهلری مجبور

ایتمشدر . مشار الیه عامه نك بواعتقادینی دائما ابطاله چالیشیر ایسه ده لسان

خلقک لسان حق اولدیغنه گوره مسئله نك حقیقتی بولندن عبارت اولسه

گر کدر .

مشار الیه منسوب بعض ملاحظات :

§ بعض کره متبصرانه حرکتیه حیانت و جسورانه اطواره خفت

اطلاق اولنور .

§ بن دائما بواساسه قانع اولدم : دوسته دوست اولمق و دشمنه دشمن

اولورم دیمز ایسه یده معارضه معارض بولمق .

§ انسان اولادینی غائب ایتمکدن اولمسی اولادر .  
 § بر آدم نه قدر ذکی اولورسه اولسون بر بیوک شهرک غلغله مدینه سی  
 وغز نه لرینک شما تخیز انه مقالاتی آره سنده یشاد قچه معیشت عملیه دن  
 محروم قالیر .

§ انسان دائماً اوافق تفک آرزولرنده محرومیتنه باقوبده بختسزلغنه حکم  
 ایلر . حال بوکه انسان او محرومیتلرک، مایوسیتلرک هیچ اولدیغنی حقیقی بر فلا کته  
 اوغرادینی زمان ادراک ایدر .

بسمارق مکتوبنک برنده شوسوزی یازمشدر :

§ جانمی بر شیطانه بخش ایلدیگم فرض اولنسه بیله اوشیطانک (غولوا)  
 دگل (تثوتون) شیطانی اولدیغنده شبهه ایلمه ملی در . [۱]

## §

اوج سنه مقدم خسته لنوب بر مدت امور حکومتدن ال چکمه که مجبور  
 اولدینی زمان طیب خاصی اولان (شوی نینگر) کندیسنی جدیات ایله  
 اشتغالدن منع ایلش ایدی . بو آراق دو قتور یولیوس اسمنده بر صاحب قلم  
 (بوخ خولتس) عنوانیله نشر ایلدیگی حکایه کتابندن بر نسخه سنی برنسه  
 گوندرمش ؛ و مشارالیه ایسه بو حکایه دن فوق الغایه ذوقیاب اولدیغندن مؤلفه  
 مکتوب آتی بی تحریر ایلشد .

عزیزم یولیوس !

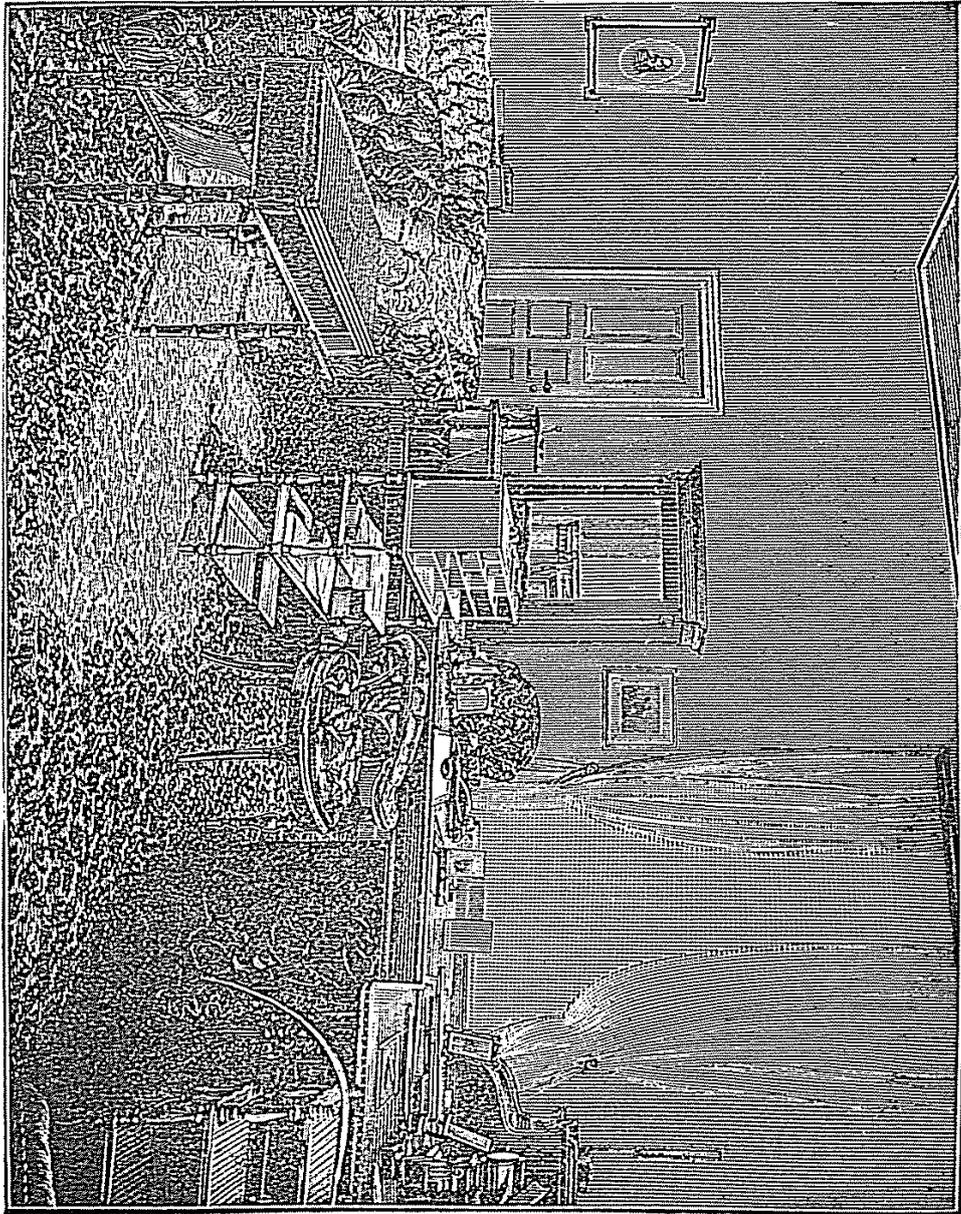
« ارسال بیوردیغکز کتابدن طولایی ذات والا کزه خاصه تشکر لر  
 ایدرم . خسته لگم زماننده غدای روح عد ایتدیگم مطالعاتدن ممنوع  
 و بنا علیه محروم ایدم . کتابگری اوقود قچه اودرجه لرده استحصال ذوق

[۱] غولوا فرانسز لک و تثوتون آلمانلرک اصلی در . بوندن مقصدی فرانسز لره

اولان نفرتنی ارانه در .

وحضور ایلدم، که فراش متروکیتک موجب اولدینی قنور بیله بوسایه ده برطرف اولدی . حاصلی بو کتابک محتویات لطیفه سی بگا طبییک علاجلرندن زیاده شفا بخش اولشدر . امید ایدرم که حکایه ننگ موضوعی بولسان ( بوخولتس ) ایله ( برق صالت ) عائله لرینک یکدیگرینه اولان خصوصتلی برازدها دوام ایدرده ذات عالی لرینی ده تصویر وقایع ایچون خامه پرداز اولمغه مجبور ایلر . «

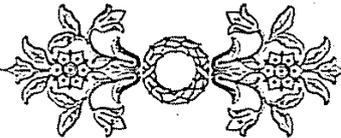
بسمارق



بالاده کی او طه برنس بسمارقك [ فرهدریق سرو هه ] چفتلگنده واقع  
 قصرده کی حجره اشتغالی در . مشار الیه برلینك دغدغه سندن اکثریا بورایه  
 چکیله رك خالی الذهن اولدینی حالدیه تصویراتی موقع فعله قویه حق وسائلی  
 استحضار ایله مشغول اولور .

برنس بسمارقه ( شانسه لی به دوفر ) نامی ویرلرکه ترکیجه مزه ( تیموردن  
 مخلوق کتخدای دولت ) تعبیریه نقل اولنه یلور . بوتعبیرك تضمن ایتدیکی  
 معنی ایسه مشار الهك بورولماق ، پیراماق و عز مندن دونه مك گبی خصائلی  
 جامع اولماقغندن عبارتدر .

بسمارقك شعاری ( قوت حقدن مقدمدر ) جمله مستبدانه سیدر .





### ایمپراطور اوچنجی فرهدریق

[ ایتالیا قرالنه یادکار اولوق اوزره سان ره موده آلدیردینی اک صوک فوطوغرافیدر ]  
 اصحاب مطالعہ نك معلومیدرکه اوچنجی فرهدریق مسند حکمداری به  
 واصل اولدینی زمان نیم میت حالنده ایدی . فقط حرص جاه عد اولنه .  
 میه جق برتہ الک مجدانه ایله حکمدارلغه عائد وظائفی درعهده به شتاب  
 ایلشیدی .

مشار اليه عائد بعض تصادفات غريبه .  
 امپراطور فرديريق هانگي او طه ده هانگي جهته تولد ايتمش ايسه يته  
 او طه نيك او محلنده وفات ايتمش در .  
 يته بوده تصادفات غريبه دندر . عمم زاده سي مشهور فرديريق شارل  
 اوچ سنه اول ۱۵ جزيرانده وفات ايتمش ایدی . کنديسي ده ۱۵ جزيرانده  
 وفات ایدی .  
 پدرينك يوم وفاتي جمعہ ایدی . کندي وفاتیده جمعہ به تصادف  
 ايتمش در .

کچن سنه ، يعني ۱۸۸۷ سنه سي جزيرانيك ۲۵ شنده نامته متسوب  
 اولان ( فرديريقسقرون ) سرايني ترك ايله قائم والده سنك ژوبيله سنه  
 ( اللجي سنه دوريه سي رسمنده حاضر بولمغه ) عزيمت ايتمش ایدی . اگر  
 ۱۶ جزيرانده وفات ايتمش اولسه ایدی ، تاريخده بر ( ۱۰۰ ) گون دها  
 واقع اوله جق ایدی . [۱] چونکه ۸ مارتده جيلوس ايله ۱۵ جزيرانده  
 وفات ايلديگندن مدت حكومتی ۹۹ گوندن عبارت اولمشدر .

§

مشار اليهك اخلاق فاضله سي يالگز آلمانلرجه دگل جهان مدنيتك  
 هر كوشه سنده وحتي آلمانيانك خصم طبيعي سي اولان فرانسزلر عنندنه دخي  
 مسلم ایدی . بناء عليه او مجتده هر نه سويلسهك معلومي اعلام اوله جغنده  
 شبهه يوقدر .

فرانسزلرك بسارقه عطف ايمك ايسندكاري مسلك حرجويانه به  
 مشار اليهك قعودی برآلت كاسره حكمنده تلقی اولمش و بناء عليه بوايكي

[۱] معلومدر كه بوناپارط الباطنه سندن خروج ايله تكرار فرانسه امپرا -  
 طور لغني استحصال ايدرك ۱۰۰ كون حكومت ايتمش در .

ملتك يكدیگرینه قارشى ابراز ایدہ گلدیكى اطوار خصمانه دن طولایى اورپاده  
حکمرما اولان دهشت سیاسیه بر زمان ایچون اولسون انظفایه یوز طومش  
ایدی . چونکه عموم اوروپا مشارالیهك سیاسیانده اولان مسلك حکیمانسه  
اعتماد ایتمکده ایدی .

واقعا مسند حکمداری به واصل اولدیغی زمان ملتته خطاباً اعلان  
ایلدیگی بیاننامه ده مشارالیه ، آلمانیاك حال حاضرینی مخاطره به القا  
ایدهك تشبثاته قارشى هر درلو اقتدارینی صرف ایله مملکتی مدافعه  
ایلیه جگنی بیان ایلش ایسه ده بو وعید ، هر حکمدارک وظائف اصلیه سندن  
اولدیغندن ، مشارالیهك افادات واقعه سی صلح عمومی ایچون موجب خطر  
عد اولنماشدر .

اوچنجی فره دریق داخلی پولتیقه ده دخی اسمارقك مسلك معتادینه  
مخالف بر اجهاد صاحبی ایدی . آنی ایسه سربستیء انتخابات حقنده ابراز  
ایلدیگی طور مخصوص ایله ابراز ایلشدر .

پدرینك واصل اولدیغی سن شیخوخته گوره بوذاتك دخی طول مدت  
مسند حکمداریده دوام ایتمکگی مأمول ایدی . نه فائده که مقدراته قارشى  
آمال و تمنیاتك هیچ حکمی اوله مدیغندن ، او نادره دوران تیز زمان ایچنده  
محو آباد نابودی به پویان اولوب کتمشدر . بوغیوبت ناگهانی شبهه یوقدرکه  
بختسزلق نتایجنددر . فقط بو بد بختسزلق آز وقت طرفنده غیوبتندن  
طولایى متوفایه می یوقسه نائل اولدیغی بر حکمدار حکمدن محرومیت ابدیه به  
دوچار اولیشی ایچون ملتته می عائددر؟ ایشته اصل جای ملاحظه بوراسیدر .  
زه قالیرسه بختسزلق مشارالیهده تجلی ایلشدر . زیرا حیات جمعیه نسبت  
اولنورسه شخص واحدك عمری بر عصر مقدراری اولسه ینه دقیقه دن قیسه  
قالیر . اگر بر مدت بر حیات اولوبده مجاهدات حکیمانسه نی بالفعل اثبات  
ایدرک مات و مملکتته و بوسه سیله عالم انسانیته خدمت ایلش اولسه ایدی

اخلاق فاضله سيله اولان اشهارينه افعال حكيمانه سي دخي انضمام ايدرك نظر تاريخده برخيات ابديه مظهر اولوردى . مع مافيه شو مدت قيله ده اولسون ينه عصر مزده اريگه نشين اولان اوروپا حكمدارينك جمله سنه اثبات رحمان الملشدر .

مشار اليهك وقاتندن صكره جريان ايدن احوال ايسه ايجه غرائب ايله آلوده در . برى، ايكي فرقه به ابقسام ايدن اطبانك فن نامنه اولان مناقشاتيدر . ايستر دوكتور ماكنزى مدعاسنده محق وايستر پروفيسور بهر عثمانك اعتراضاتى فنه موافق بولنسون . ميت اورته ده يايور . هرهانگى طرف اولورسه ادعاى مهارته حق يدنده بولنديغنى متوفانك حياتنى قورتارمقله اثبات انطلى ايدى . ايكنجى غريبه دخي پروفيسور ( گه فكن ) وساطتيله نشر اولنان خاطرات در .

مشار اليهك ذاتاً مجهول اوليان عظمت افكارى خاطرات منتشره سيله برقاندها كنديسنى گوسترمش و پرنس بسماقره معطوف اولان جرمانيا اتحادى صرف مشار اليهك اثر اجتهادى اولديغنى ظاهر اولمشدر . موسيوگه فكن بو وسيله ايله مشار اليه غير قابل انفكاك بر ارتباط سياسى ويا معنوى پيدا ايلش و وقاتندن صكره حكمدارانك ده دوستى بولنه بيله جكنى فعلاً ابراز الملشدر .

مومى اليه گه فكن مقدمات ( ويل هانزى آنيق ) دينلان حكومات ثلثه طرفدن سفارته لوندره ويزلين ده بولنديغنى گي آندن اول دخي متوفى فره دريق ايله بر مکتبده بولنش اولديغندن مشار اليهك اجلاه اوداسى صره سنه كچمشدر .

## §

اوچنجى فره دريق اطوار لابلاننه دن محظوظ اولوردى . باخصوص بولنديغنى سفرلرده معيتمده كى افراد عسكريه ايله مطابباتده بولنمق

معتادی ایدی ۱۸۷۰ سفرنده وورت Würt محاربه سندن صکره او جوارده  
 گررکن باویرالی برنفرک براغاج آلتنه  
 چکیله رک کندی کندینه یمک یمکن  
 اولدیغنی گورمکله، نفرک یاننه تهر بنده  
 ماشالله چوق ایش گورمش گی  
 بویله چکیلوب استراخت ایدیوزساک  
 ها ! « دیدیگنده نفر - سایه کرده  
 گوردیگمز ایش بزه کفایت ایدر . اگر  
 ۶۶ محاربه سندهده قوماندانمز سز  
 اولسه ایدیگر اومخوس پروسیالیر



موسیو گه فکن

مغلوبیت نه دیمک اولدیغنی گوررلردی - جوانی ویرمشدر .  
 مشار الیه بوتسدامده ذاته مخصوص اولان و مؤخرأ (فره در یقسقرون)  
 نامی ویریلان سرايک پیشگاهنده کی گولده موسم صیفده استحمام ایدر ایدی .  
 ینه برگون ، فقط معتادندن براز اول گوله گلدیگنده بوتستامده بولنان  
 خاصه آلابی افرادینک صوده بولندقلرینی گوررک کندینسی ده گیرر . بولرک  
 ایچنده ایسه یوزمکده جسارتسز برنفر بولنور . فره در یق نفرک مهارتسز -  
 لگندن استفاده ایله مر قومی قورقوتیق اوزره یاننه تهر ب ایدرک بر ایکی  
 دفعه صویه طالدیروب چیقاریر . اوزاقدن بو حالی مشاهده ایدن دیگر  
 نفرات رفیقلریله اگنمکده اولان پرنسک اطرافنی آلهرق هرری بر صورت  
 مهارتکارانده مشار الیه بش آلتی دفعه گوله باتیروب چیقاریرلر .  
 بو حال مشار الیهک علو اخلاقی تا نفراته قدر هر پروسیالینک مجهولی  
 اولدیغنی اثبات ایدر ، که لسانمزده « کوچوکله کوچوک بیوکله بیوک » تعبیر  
 مشهورینک مدلولی اولان اطوار عالیهدندر .

## شارلوتنبورغ سرای

شارلوتنبورغ، برلینہ ۶ کیلومترہ مسافہدہ برقصہدرکہ ۱۷۰۶ سنہسندہ  
برنجی فرہدریقک زوجہسی، یعنی بیوک فرہدریقک والدہسی (صوفی  
شارلوت) طرفدن تأسیس اولنان صیفیہ مناسبیلہ نامنہ نسبت ایدلمشدر.



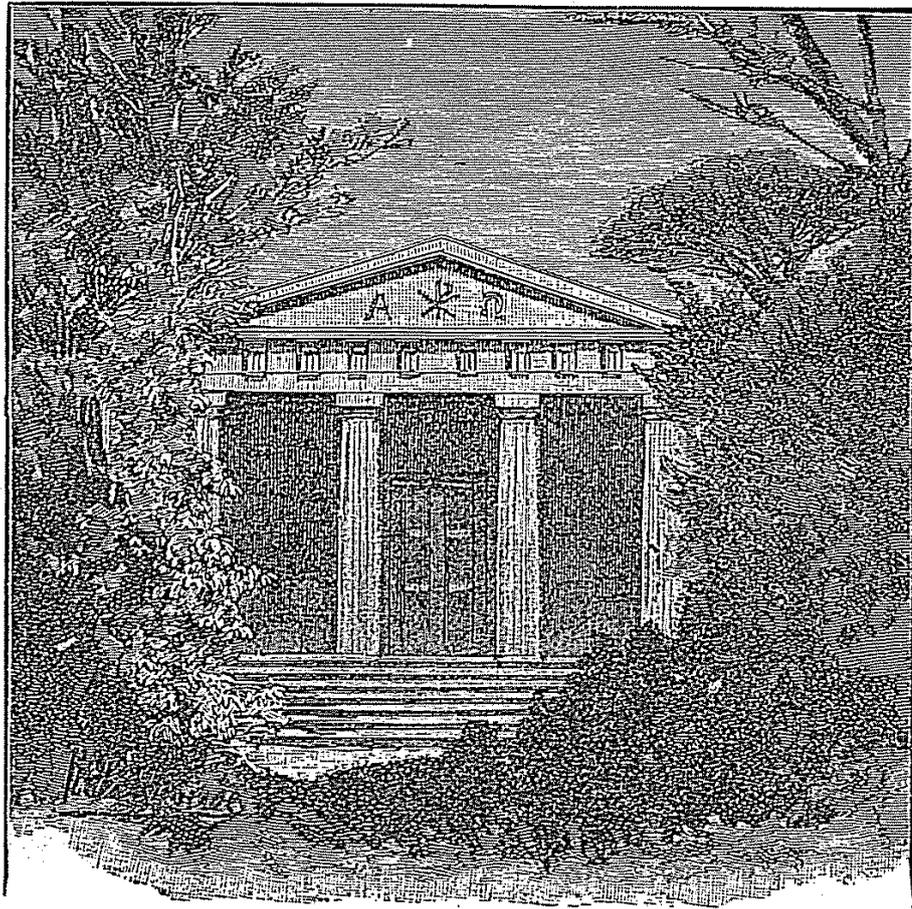
ایمپراطور اوچجی فرہدریق ایتالیادن برلینہ عودتندہ اطبانک تنسیب  
وتوصیہسی اوزرینہ سرای مذکورہ اقامت ایلشدر.

دولتو سعدالله پاشا حضرتلری برلین سفارتندہ بولندقلری هنگامدہ  
یازدقلری برمکتوبدہ سرای مذکورہ شویله تصویر بیورمشلردر:

«سرایہ جہہسندن نظر اولندقدہ ایکی طرفدہ برز دائرہ اورتہسندہ  
عظمتلی رقلہدن عبارت، فرسودہ رنگ بر بنا گورینور. منظرہ بناء شاعرانہ

تشبیہ اولنورسہ ایکی جناحی آچمش برعقاب عظیم الہیکل پروازہ مہیادر  
دینیہ بیلور . اوگندہ کی ساحہ برروضہ بدیع المنظر در، کہ فسحت عرض وطولی  
احاطہ مد نظر قاصر ، لطافت انتظامی تعریف وافادہ قوہ متجملہ ادبا  
عجزی اعترافہ ہر زمان حاضر در .

« ہلہ طرح زمرد قامی استاد صنعتک نقایس طبیعی تقلیدہ کالہ بر  
نشانہ، ہر سطح شکوفہ زاری ارایش بہار دن بر نمونہ بی بہانہ در . »



تر بہ

بو تر بہ امپراطور برنجی ویلہلمک والدہ سی ( لوئیزہ ) ایچون زوجی

طرفندن شارلوتتنبورغده ( موزوله ) طرزنده بنا ایدلمشدر، که زمیندن یدی  
متره آشاغی در . گوریلان بنا ایسه زمیندن اون متره مرتعدر .

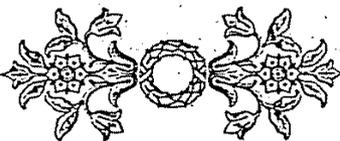
مؤخرآ ویلمهلمک پدری دخی اورایه دفن ایدلمشدر :

بومحل بری مستطیل دیگرى مربع ایکی دائره یه منقسمدر .

بنانک قبوسندن ایجری گیرلکده غایت یاقین اون بشر بصامقلى چفته  
برزدبان ایله ایلمک دائره ایله اینیلیر، که سقفنک پنجره لری لاجورد جاملری  
حاوی اولدیغندن ، گویا ضیای شمس ماتم اثوابنه بورونمش ده تربیه زیارتیه  
گلمش گبی ، خارجه ده کشایش قلوبه خدمت ایدرکن بوراده قسوتی  
موجب اولور .

ایکنجی دائره ایسه زوج وزوجه نك فراش ابدیتلرینه تخصیص ایدلمشدر .  
رحام صافدن ایکی فراش اوزرینه منخوت و بویلی بوینه اوزانمش اولان  
هیكللرینه نظر اولندقدده گران خواب ابدیته وارمش ایکی وجود سکون آلود  
اولدقلى وهله تصدیق اولنور . هیكاتراشک صنعت نحت دهکی مهارتی  
بوایکی میتک سیماسنده او یله برحالت روحانیه تصویر ایدلمشدر، که اصحاب تماشا  
استراحت وجدانیه لرینی گویا اولدقلىرینه حکم ایلر .

متوفی برنجی ویلهلم حال حیاتنده هر هفته بوتربیه زیارت ایلردی .  
ارتحالنده دخی وصیتی اوزره محل مذکورده دفن ایدلمشدر .  
مؤخرآ اوچنجی فرهدریقه دخی پدرینک یاننده تخصیص مزار ایدلمشدر .





## دنيا بر پادشاهه كفايت ايده جك قدر واسع دكلمش !

کره زمینی بازیجه گبی ید غالبه سنده تدویر ایتمگه نفسنده اقتدار گورن  
و عمری وفا ایتمش اولسه جهانگیر اوله جغنده شبهه به محل قالمایان یاوز  
سلطان سلیم برگون حضورینه گتوردکلری خریطه عالمه نظر ایدرکن  
« دنیا بر پادشاهه کفایت ایده جک قدر واسع دکلش » قولیه مقاصد  
جهانگیرانه بی استصغار ایشدر .  
[ اوراق پریشان ]

## متوفایه رحمت، مالنه برکت، اولادینه عافیت، غمازه لعنت

سلطان سلیم مصر سفری اثناسنده اختیار اولنان مصرفلرک کثرتدن  
طولایی خزینه بر بیوک مضایقه به اوغرامقله بر تاجردن بر قاچ بیك آلتون  
استقراض ایدلمشیدی . او ائنده بالتصادف داین وفات ایدرک بر مال عظیم  
ایله ایکی یتیم ترک ایلدیگندن ، دفتردار ( یعنی مالیه ناظری ) گویا بردفینه  
کشف ایتمش گبی تاجرک رحلتی و متروکاتنک کثرتیه برابر اولادینک  
بودرجه ثروته احتیاجدن بر ائتنی ناطق بر تقریر تنظیمیه ترکه دن بر مقدارینی  
مصادره ایچون پادشاهدن استیدان ایدر . سلطان سلیم تقریری گوردیگی  
گبی اڭ بحرانی زمانلرده بیله خالل بولمق درجه لرندن عالی بولنان انصاف  
و علو جنبانک سائقه سیله بالاسنه کندی قلیله : « متوفایه رحمت، مالنه برکت،  
اولادینه عافیت، غمازه لعنت، » عباره سنی تحریر ایشدر . [ کذا ]

### بر بويله محارب به دها قزانيرسهق محو اولدق

اپروس حکمداری مشهور [پروس] روماليلره محارب به ايتديگي صرهده اردوسيله برابر برطاقم فيلر گتيرمش ایدی . روماليلز ايسه فيلی دها برنجی دفعه گورمش اولملرندن ايلک مصادمهده فوق العاده اورکه رک بوزوليرلر . فقط غالب اولان پروس فرقه سنک ضايعاتیده همان اومقداره يقين بولند . يغندن ، پروس محارب به ميدانی طولاشه رق مقتوللرينک مقدارینی گورنجه « بر بويله محارب به دها قزانيرسهق محو اولدق » ديشدر .

### شمدي سزی گولمه دن کيم منع ایدیور

ایتاليا اقوامندن ( تارانت ) اهالیسی روماليلره محارب به ايتدکاری زمان ، سالف الذکر پروسدن استمداد ايتمشلر ایدی . پروسک وزیري مقامنده بولنان ذات روما ايله محارب به نك مشکلات و مخاطراتنی تعداد ايتدکدن صگره « ولو مشکلات اولسون ، ایتاليا بورادن اداره اولنه ماز . روماليلره غلبه ایدوبده نه بياجغز ؟ » ديمسی اوزرينه ، پروس « قارشیدن باقوبده گوله . جگم « جوانی ورنجه وزیر « شمدي سزی گولمه دن کيم منع ایدیور ؟ » قوليله مقابله ايتشددر .

### ویل او قومه که مغلوب اوله !

فرانسزلرک اصلی اولان غولوالر، که ایتالیانک جهات شمالیه سنده ساکن اولان اقوامدن ایدی . روماليلره محارب و آنلره غالب اولدقلى زمان روماليلر بيک ( لبرا ) آلتون بدل و يرمک شرطيله صلحه راضی اولمشلر ایدی . آلتونی وزن اچون غولوالر طرفندن گتيريلان ترازونک عیاری

صحیح اولدیغندن طولایی رومالیلردن بعضلری شکایت ایتک ایستینجه غولوارک سرداری « ویل اوقومه که مغلوب اوله ! » دهرک قلبی ایله قالقانی ده ترازونک برگوزنده کی درهملر اوزرینه آتمشدر .

ویانه رومیاه نه مسافه ده ایسه روماده ویانه یه

اوقدر در

ایمپراطور یچه ماریا ترازانک اوغلی و خلی اولان آوستریا ایمپراطوری مشهور ایکنجی ژوزف، بولندیغی عصرک و حاکمی اولدیغی ملتک اطوارینه لایق اولیه جق درجه لده سربستی افکار ایله مفطور ایدی . ۱۷۶۵ سنه سنده ایمپراطور اولدیغی زمان ( چونکه آوستریا ایمپراطورلرینک برعنوانی ده روما ایمپراطوری اولدیغندن ) پایا بولنان آلتنجی ( پیوس ) رسم تتوجی مع التقدیس اجرا ایتک اوزره مشار الیهی رومیاه دعوت ایشیدی . ایمپراطور ژوزف ایسه پاییه شو جمله دن عبارت بر جوابنامه تحریر ایلدی :

« ویانه رومیاه نه مسافه ده ایسه روماده ویانه یه اوقدر در »

بوجواب اوزرینه « طاغ یوریمزسه ابدال یورر » منطوقجه پایا جنابلری ویانه یه عزیمت ایتمشدر .

طوغورمش اولدیغیم جانوردن گتیردیگم طاش  
دها خیرلیدر :

بوسوز، بوندن ایکی بیک اوج یوز سنه اول اوغلتک طینت خیشه سنی  
اعلاناً بر والدهنک لساندن صادر اولمشدر .  
آتینه جنراللردن مشهور پاوزانیاس ایرانلیله قارشی احراز ایتدیگی

بر مظفريتك شاننى تاماميله كنديسنه حصر ايتمك مقصديه آلتوندن بر سهبا  
 ياپديره رق اوزرينه « پاوزانياسك فارسلياره قارشى وطنى محافظه ايديشنك  
 خاطره سيدر » عباره سنى حك ايله ( آپولون ) معبدينه اهدا ايتمش ايدى .  
 پاوزانياسك بو طور خود پرستانه سنى همشربلرى استخفاف ايله عباره  
 مذكوره يي احما ايتديره رك رينه « متفقين ايله برابر آيتنليرك ايرانليرله  
 غلبه سنك وسيله تذكريدر » جمله سنى يازديرلر . پاوزانياس بو معامله دن ،  
 وطنه قارشى ارتكاب اهانت ايدمك درجه لده منفعل اوله رق ، ايرانليرله  
 مخابره يه قيام ايتلشيدى ، مرقومك بونيتى ، يازدينى مکتوبى ايصاله مأمور  
 ايتديكى آدم كشف ايله رؤساي يونانيه يه اخبار ايتديگندن ، توقيفنه امر  
 صادر اولمش ، و كنديسى كيفيتى استخبار ايلديگنده ( مارس ) معبدينه التجا  
 ايتمكه ، معبد مذكورك بنجره وقابولرى طاشله اوريله رك آج و صوسز بر اقلسنه  
 قرار و يرلشيدى . بناء عليه هر كس بر طاش گتيره رك قابويى اورمكه  
 مأمور اولدى . ايلك طاش گتيرن قافله نك او كنده ايسه پاوزانياسك  
 والده سى بولنه رق ، النده بيوجك بر طاش اولدينى حالده معبدك پيشگاهنه  
 تقر بنده اوغلندن كناية « طوغورمش اولديغ جانوردن گتيرمش اولديغ  
 شو طاش دهاخير ليدر » ديمشدر ، كه لسانغزده ، اولاد بيوفا حقلرنده والده لر  
 اغزندن صادر اولان : « سنى طوغوره جنمه طاش طوغورسه ايدم » قولى  
 بوگا يقيندر .

الگزده موجود اولميان پاره يي عسكره و يرگز تا كه  
 هيچ بر يرده بولميان اكمگى صاتون آسونلر !

بوسوزى مقام تزيفده مشهور پروسيا پرنسى آوغوست تقوه ايتمشدر :  
 ۱۸۰۶ ده ناپوليون بونا پارته قارشى اولان [ اورشتاد ] محاربه سى

عقبنده پروسیا عسکری آج، صوسز ایکی گون یوریدکن صکره اوچنجی  
 گونی معمور برقریه به مواصلت ایدر . پرنس آوغوست آجلقدن بین الحیات  
 والمات برحاله بولنان عسکریچون درحال ذخیره تدارکنی امر ایلر . کونیلیر  
 بوامری خبر آنجه گفتگویه باشلامه لر یله اختیار بر میر آلا ی پرنس آوغوستک  
 حضورینه چیقهرق امر مذکور دن طولایی پرنسه برطاقم سرزنشارده بولندقدن  
 صکره ذخیره تدارکچون پروسیا اردوستنده هیچ بروقت بویله حیدودجه  
 بر اصوله مراجعت ایدلمدیگی و بو حرکتک پروسیا اودوسنجه بلکه اولدیغی  
 بیان ایدر . بونک اوزرینه اردویه موقتاً قوماندا ایدن جنرال ( قالقروط )  
 اقشام اوستی شوامری اصدار ایلدی :

« عسکره اتمک ویرمه لی ؛ اتمک بولنه ماز ایسه اتمکله مقابل پاره سنی  
 ویرمه لی » حال بوکه اورته ده نه اتمک عربه سی ، نه ده اردو ضدوقنده پاره  
 اولدیغندن، پرنس آوغوست بوامری استماع ایدنجه دیمش که : « بونه دیمکدر  
 بیلیرمیسنگز ؟ الکزیده موجود اولمیان پاره یی عسکره ویرکوز ! تا که هیچ بریده  
 بولنمیان اتمگی صاتون آلسونلر » [ فون درغولتس پاشا : ملت مسلحه ]

### بکاینه صقالی احسان ایدک

مقامات صاحبی ابو محمد القاسم الحرری اثنای فکر وملاحظه ده صقالی  
 یولغه مبتلا ایمش . ابن خلکانده محکیدر، که زمانینک بصره والیسی مشار  
 البهی بوخویدن کچیرمک ایچون تریب مقامنده « اگر بردها صقالکی یولد -  
 یغکی گوررسه م سکا عقوبت ایدرم » دیمسندن حریری ده چار وناچار  
 بوابتلادن قصرید اتمکله صقالی خیلی اوزامش ایدی . برگون غایت بلیغ  
 برقصیده مدحیه نظم ایله تقدیم ایتسی اوزرینه والی مشار ایله فرط

استحسانندن نه آرزو ايدرسه اسعاف ايدہ جگنی بيان ايلدکده حريري :  
 « بگاينه صقالمی احسان ايدک بشقه شی ايسته م » ديمشدر .  
 حريرينک بوقولى اسکندرک بندن نه ايسترسک ؟ سئوالنه، ديوزنک  
 « گوشمندن صاولمگزی » جوابنه يقيندر .

### فورطنه بي اکثری ياغمور تعقيب ايدر

سقراطک، قسانتيپي اسمنده برزوجه سی وار ایدی، که آتینه لیلر ایچنده  
 اصالت ایله معروف برعائله دن وحسن وآنجه دخی آتینه نسوانی ایچنده  
 نادراندن ایدی . فقط او قدر خويسز، اورتبه ردی الخلق ایدی که سقراطی  
 هرآن درلو درلو نزاعلریله بيزار ایدردی . حتی زوجه سنک بو حالی بیلان  
 بعض اوداسی - جانم بوقادینی نه چکر طوررسک شونی دفع ایت - دید  
 کلرنده، سقراط ، « قسانتيپينک دشنامنه تحمل ايدہ بياير ايسه م .نم ایچون  
 دنياده تحمل اونجه جق برشی قالماز » جوابی ویرمشدر .  
 برگون آتینه اشراقندن زیارتنه گلان برکنجه اوطورب مصاحب  
 ایدرکن، قسانتيپي برشی طوتدیره رق اوطه نك شرواندن سقراطه معتادی  
 وجهله اطاله لسانه باشلار .

سقراط مقابله ایتمکدن بشقه قولاق بیله ویرمز . قسانتيپي ايسه  
 مقابله گوروبده نزاعی آرتیره مدیغندن طولایي فوق العاده حدتندرک، سقراطک  
 گریبان تحملى چاک ایتمک اوزره شروانده بولسان برلگن صویي قالدیروب  
 باشندن آشاعی دوکر . سقراط ايسه اعتدال دمنی قطعا بوزمیه رق مسافرینه  
 خطاباً - تعجب ايدہ جک برشی بوق دوستم ! فورطنه بي اکثری ياغمور  
 تعقيب ايدر - ديمشدر .

قرطبه، بدبخت قرطبه خطیاتکک بلالینی بن چکیورم

قرطبه‌لی آنیال که سنه لرحه رومالیرله محاربه ایتمش بر خارقه جلادتدر.  
ایتالیاده اجرا ایلدیگی محاربه لرك بزنده کنديسیله تلاقى ایتمک اوزره  
اسپانیادن گلان برادری آسدروبالك الی بيك عسکرله روما جنرالی نزون  
طرفدن تلف اولندیغی خبر آلدیغی صرهده اولجه طلب ایلدیگی امدادی  
ارباب حسدک توهمیله دریغ اولغیسنندن طولایي بالاده کی قولى تقوه ایتمش  
وقفط بش سنه دها بولندیغی نقطهده ثبات ایتلشدر .

نه اعلا! بزده گولگهده غوغا ایدرز .

ایران حکمداری کیخسرو یونانستانى اورمق اوزره جسیم بر اردو ایله  
هجوم ایتدیگی صرهده ( اسپارتا ) جنرالی مشهور ( ثئونییداس ) ک  
استکشافه مأمور ایلدیگی عسکردن بری ایرانلیلرك کثرتندن کنایه اوله رق  
« آتدقلری اوقلر کونشک ضیاسنه مانع اولیور » دیدیگنده او شیج صاحب  
جلادت « نه اعلا! بزده گولگهده غوغا ایدرز » قولیله دشمنک کثرتندن  
پرواسی اولدیغی افهام ایتلشدر .

یارب! شو دریای عمان مانع اولسه اسم جلیلگی  
اقصای عالمه قدر ایصال ایدردم!

افریقیه فاتحی عقبه بن نافع حضرتلری متصف اولدیغی جلادت  
قهرمانانه ایله جبال اطلسی آشهرق ( سوس ) نهری کناری ایله - شمعی

جغرافیاده قناریه آطه لری دیه معروف اولان - ( جزایر خالدات )  
 پیشگاهنه قدر وارمشیدی . بوسفرنده در، که راکب اولدینی دودینی بحر محیطه  
 سوررک، صو حیوانک قرننه قدر کلنجه « یارب ! شو دریای عمان مانع  
 اولسه اسم جلیلگی اقصای عالمه قدر ایصال ایدرم » قولیله عنزم  
 عالیهمتانه سنده کی عظمته ترجمان اولمشدر .



### ملتهقات

طالموت - که تورات موسانک تفسیر یدر - زوجه بد مزاجی شو یولده  
 تصویر اتمشدر ؟

فنا قاری دینلدیگنده نه آ کلاشیلیر بیلیر میسکز ؟ زوجنک طعامنی  
 حاضر لر . فقط بیچاره آدم بیك درلو محن و مشاق ایله تدارک اتمش اولدینی  
 نفقه اولاد و عیالی چولق چوجغیله برلکده گوله اوینایه یمک ایستدیگی  
 حالده او شریره ملعونه زوجی سفردیه اوطورر اوطورماز بر وقعه سابقه دن  
 طوتدیره رق اورتبه نزاع و اوقدر شحاته ایدر، که زواللی آدمه و سفره خلقنه  
 میدانه گلان طعامی زهر ایلر . هرهانگی زوجه که برماجرا بی سفره باشنده  
 تازه لر و یا خود سفره باشنده بر نزاع احداث ایدر فرومایه برقاری در .

حضرت سلیمان ( علم ) دخی زوجہ بد مزاجی شویله تصویر ایتشلردر :  
زوجہ بد مزاجک دهانی کاریزه بکزر . زهار قباغنی آچیک ، زیرا  
تعفته تحمل دشواردر .

اولنه جک ایسهک کندگدن بر مرتبه دونی دوست اتخاذا ایده جک ایسهک  
بردرجه مافوقکی اتخاب ایت . [ طالموتدن ]

برقارینک سکوتیه شمیدی به قدر هیچ برایش بوزولامشدر .  
[ حکیم چینی قونفوسوس ]  
هر علتک ، هر تهلهکک ناک بردواسی ، بر تدبیر خلاصی واردر .  
زوجہ بد مزاجدن قورتلنهک چاره سیده آندن افتراقدر .  
[ سلیمان علم ]

حضرت فاروق طرفندن سر دار کتیبه اسلام سعد بن ابی وقاصه ( رضی الله  
تعالی عنهما ) ارسال بیوریلان بر امر نامهک خلاصه ترجمسیدر :

سکا ومعیتمکده بولنان عسکره هر حالده التزام تقوی ایتمکزی امر ایدرم .  
اعدا علیهنده گوریه جک تدارکاتک افضلی ، حربده گوزه دیله جک مکانک  
اقواسی تقوادر .

ینه سکا ومعیتمکده بولنان عسکره ، اعداگزدن زیاده ، ارتکاب ایده بیله .  
جککزر معاصیدن صاقتمکزی امر ایدرم . عسکر ایچون معاصی ، اعدادن  
دها قورقولودر .

بویله اولمدینی صورتده مدار غلبه اوله جق قوتدن محروم اولمش اولورز .  
عددجه آنره معادل اولمدیغزگی ، تدارکات جهتیلهده مائل دگلز .

ارتكاب معاصيده اعدا ايله مساوى اوله جق اولور ايسهك، قوتجه آنلك  
 زه فائق اوللرى لازم گلير. فضلزله غلبه ايدمهز ايسهك قوتمزله هج  
 ايدمهيز .

اللهدن دشمنه غلبه ايتمگي ايتديگنر گي نفسكزه غالب گلمگي ده  
 ايتيگنر ! بز و سزك اچون جناب حقدن بو عياتي استدعا ايدرم .

قطع منازل حالنده بولنان مسلمينه رفق ايله معامله ايت، آنلرى اتعاب  
 ايدمه جك صورتده يوريمه ! استراحتلرينه مدار اوله جق قوناقلره ايندرمكده  
 تقصير ايمه، كه سفر قوتلرينه خلل ويرمامش اولديني حالده دشمن قارشيسنه  
 واصل اولسونلر . چونكه بوجاهدلر، اقامت حالنده بولنه رق نفسلريني ،  
 آنلريني ايتدكاري گي محافظه ايتمكده اولان دشمنه طوغري گيديورلر .

ممکن اولدجه هر جمعه گوني و كچه سي عسكري فراغ حالنده طوت، كه  
 ديگله نوب تجديد حيات ايدمك يانلرنده بولنان اسلحه و امتعه يه باقسونلر .

منازل عسكريه بي ارباب صلح و فمت قريه لرندن آچيقده بولندر .  
 بوقريه لره سنك اعتماد تامكه مظهر اولان اصحابكدن بشقه كيسنه گيرمسون .  
 نزدكده عربدن و ياسائر اهل زميندن نصيحتنه، صداقتنه امنيت ايدمه جكك  
 آدملر بولنسون، شخص كذوب بعضاً طوغري سويلسه بيله سنك اچون  
 نافع اوله ماز .

دشمن طوپراغنه ياقلاشجه آره كرده قاله جق مسافده طليعه لرى  
 چوغالت ! هر طرفه سريره لري ياي ؛ صگره عسكريكك قاره قوللريني ترتيب  
 ايت ! برده الكدن گلايگي قدر كچه لرى متيقظ بولنمغه چالش ! والله المستعان

[ مجموعه معلم ]

## نوش روان ایله بزجمهر آره‌سنده محاوره حکیمه

نوشی روان — عمری نه‌صورتده استعمال ایتمه‌لیدر؟  
بزجمهر — بشقه‌لرینه بگنديره جك صورتده . جناب حق نبی نوعنه  
مثال محبت ویرنی سور .

ن — آخرك قلبنه القای محبت نه‌یله ممکن اولور؟  
ب — اراده‌ الیه‌یه امتثال ایله . نته‌کیم انسان اطرافنده بولسانلره  
کنديسني تقدیر ایتدیرته‌میجیه برپادشاهه بگنديره‌مز . جناب حق دخی  
کندی مخلوقاتی میاننده بحق مقبول اولانلردن ماعداسنی سومز .

ن — نه ایله اشتغال ایتمه‌لیدر؟

ب — اکتساب دانشه ورزشله .

ن — دانشی نه مقصدله اکتساب ایتمه‌لیدر .

ب — فقر وخیم اولان فقر جهالتدن خلاص مقصدیله .

ن — کنديسني طانتدیرمق ایچون طریق اسلم نه‌در؟

ب — ضیای معرفتله اضائه ذات وصفات .

ن — انسان مقبول خدا اولدیغنی نصل ادراك ایدر .

ب — هوساتنی مغلوب ایتمگله .

ن — هوساتنه غلبه نه‌یله ممکن اولور؟

ب — پرهیزله .

ن — پرهیزله نصل یشانه‌یلیر؟

ب — هرگون طعام مقررندن بر مقدارینی بالتدریج تقلیل ایله .

ن — دنیادن نه آکلاشیلیر؟

ب — استقبال ایچون هر شیئی منقلب .

ن — شان وشرف نصل احراز ایدیلیر؟

- ب — طعامده، كلامده، تعرض انامده امساك ايله .
- ن — كيمك حقنده خشونت اوزره بولمق تجويز اولنور ؟
- ب — يالگز انسان كندی نفسنده .
- ن — نهدر اول شي، كه بر محله اكلمش اولديغي حالده محصولي محل  
آخرده ادراك ايدلمش اولسون ؟
- ب — دنياده ايدنلان حسنات وسيئاتدر، كه ثمراتي آخرته اقتطاف  
اولنور .
- ن — كيمرله استشاره اتمه ليدر ؟
- ب — عقلا ايله .
- ن — عقلا كيمدر ؟
- ب — چوق ديگليوب چوق دوشندكدن صگره آز ودرست سويليانلر .
- ن — نه وقت سويله مليدر ؟
- ب — بشقه لري سكوت ايتديكي وقت ؟
- ن — بر آدمك محق وصاحب فضيلت اولديغي نه ايله بيللي در ؟
- ب — اوچ شي ايله : تربيه سندن، شيمه كريمه سندن، حرمت  
مردانه سندن .
- ن — شيمه كريمه نك دليلي نهدر !
- ب — درحال ويرمك .
- ن — افعالك اڭ سيئي نهدر ؟
- ب — تعليمه مقتدر اولديغي حالده محتاج تعلم اولانلردن، احتياجي  
وار ايكن معلميندن كنديني اوزاق طومتق .
- ن — احسن افعال نهدر ؟
- ب — ماددي ومعنوي محتاج امداد اولانلرك معاوتنه شتاب ايتمك .
- ن — حرمته شايان اولميانلر كيمدر ؟

- ب — سفها .
- ن — ذکا نهدر ؟
- ب — ملاحظه فنا .
- ن — ذکای استیلا ایدن ظلمت نهدر .
- ب — اکل وشربه وسیم وزره حرص ومجبتدر .
- ن — انسان کندینی دنیاده نصل ملاحظه ایتمه لیدر ؟
- ب — طریقنك اوزرنده بولنان یولجی گبی .
- ن — بویولك نهایتنه نصل وارمالیدر ؟
- ب — بهوده یوکوری متحمل اولقسرین .
- ن — عالمده حیاتدن اعز اولان نهدر !
- ب — عابد اولان ایچون ایمان، حریص اولان ایچون سامان .
- ن — انسان کندینی نه یله طانتدیر یله بیلیر ؟
- ب — افعالیله .
- ن — فضیلت نه وقت کذب تشابه ایدر .
- ب — اختیار کنجلاگنده کی عفتندن، محتاج ازمنه مسعوده سنده کی کرمندن بحث ایتدیگی زه ان .
- ن — بر فنا دوستدن توقی یه چاره نهدر ؟
- ب — کندیسنك محتاج اولدینی شیئی آندن ایستمك . اگر کتم ایدرسه دوستانخی جعلی در .
- ن — چغرنندن چیتمش اولاد نه یه بگزر ؟
- ب — برالده ظهور ایدن آلتنجی پارمغه؛ کسهك اضطرابنه براقسهك خلقك استثنقالنه تحمل اولماز .
- ن — دوستلخی تقویه ایدن نهدر ؟
- ب — حاضر اولیان بر دوستدن ایدیله جك استفاده .

- ن — دوستلغی بیقان نه در ؟
- ب — يك دیگر دن ایدیلان استقراض . عاقل دیمشدرکه استقراضك دوستلغه نسبتی مقاصك قماشه نسبتی گبی در .
- ن — نصل ایچمه لیدر ؟
- ب — آغر آغر، خفیف یودوملرله .
- ن — طعامدن نه زمان ال چکمه لیدر ؟
- ب — اشتها موجود ایکن .
- ن — صحتی طعامدن زیاده محافظه ایدن نه در ؟
- ب — اوچ شی : لباس طاهر، استعمال عطریات، زیارت احباب .
- ن — عامه انامه مقبول اولان نه در ؟
- ب — صلاح وعفت .
- ن — عفت ایله شکران نعمتن هانگیسی ترجیح اولنور ؟
- ب — عفت اولماینجه شکران نعمت اوله ماز .
- ن — محق اولان آدم کیمدر ؟
- ب — یالکر موافق قانون برغدا ترجیح ایدن .
- ن — موافق قانون اولان غدا هانگیسی در ؟
- ب — ناموسکارانه برصنعتله قرانیلان .
- ن — صنایعك الك موافق قانون اولانی هانگیسی در ؟
- ب — زراعت .
- ن — ردیی ؟
- ب — میخانه جیلك .
- ن — مسافری نصل قبول ایتمه لیدر .
- ب — اولا تلطیف، بعده خالصانه مصاحبت ایتمه لیدر .
- ن — گناهی مغفرت ایتدیرن نه در ؟

- ب — ندامت .
- ن — غنڭك مېكلف اولديغى وظيفه نهدر ؟
- ب — محتاجينه اكرام .
- ن — ذكى كيمدر ؟
- ب — اشيانك حقايقى تحرى ايدن .
- ن — كىچلر اىچون هانگى حالده بولنمق اوليدر ؟
- ب — تواضع وعفتده .
- ن — سن وقوفده بولنانلر اىچون ؟
- ب — تمكين .
- ن — بصر حقيقت نهدر ؟
- ب — ذكانك رؤيت مغنويه سيدر .
- ن — چشم ظاهر يمزله نصل گورمك ممكندر ؟
- ب — عنفوان شبايده سفاهتدن اجتناب ايله .
- ن — بوگما نه طريق ايله وصول ميسر اولو ؟
- ب — كشف اسراره آلت اولمامقوله .
- ن — عفت نهدر ؟
- ب — قانون ايله فضائل اخلاقك ايكيسنه بردن موافق اولان شيرى قبول در .
- ن — محرم اسرار اوله نك علامتى نه در !
- ب — برفعل فضيلتكارانه در .
- ن — جهالتك علامتى نهدر ؟
- ب — محق اولمامق .



## ياوز سلطان سليم

دور استيلا ويا اوراق پريشان رساله لري اياديء انامده متداول ايكن  
ياوز سلطان سليمك ترجمهء حالي تحريره قالمشوق حديني بيلامكه برابرر .  
باخصوص عثمان غازيدن سليمان قانوني به قدر گذران ايدن و براديب  
صاحب مسلكك قولنجه آل عثمان ايجنده [ عشره مبشره اطلاقه شائسته  
اولان ] سلاطيندن بريده سليم اول دركه اويله بر سرور عاليكهرت ترجمهء  
حالي دگل. اڭ جزوي بر طورينه قدر كافيء افعالي عنعنه سيله حافظهء انامده  
مسطور اولوق لازم گلير .

بزه عائد بروظيفه وار ايسه اوده تصوير لريني درج اتمك مناسبتيله  
يالگزر شمائل عالي لريله چهرهء معنوي لريني تحرير اتمكدين عبارتدر .  
او خدمتي ده كال بگك خامهء عرفاني ذاتا ايفا ايلش اولديغندن دور استيلا  
ايله اوراق پريشاندن عينا نغانه وساطت ايدرر :

### §

« شوذولت معظمهء عثمانيه نك اڭ بيوك آدمي سلطان سايمدر . عظمت  
قدري بر درجه ده كه بياعي زماننده طبيعت بشره وجودي بر بارگران ايدى .  
وفرت اقتدار ايله دريالر گي متهج اولان بويله قهرمان بر قوم ايجنده يالگزر  
نامني تحظر ضابطه لوق خدمتنه كفايت ايمشدر .



حضرت سلطان سلیم اول

ولادتلی ۸۷۴ ازتجاللی ۹۲۶

« حضورنده امید اقبال ایله سرفرو برده اطاعت اولان مدهانلر تیغ سیاستندن اصلا باش قورتارده مدیلر . زماننده ستمد عز یمتک عنانسه صار یله رق افعالنه حق گویانه مخالفت گوسترن خیر خواهلر مقبول اولدیلر . درشت بر کلامی درست اولدیمچون حسن قبول اتمک بیوکلگک الک بیوک دلائلنددر . جان وجانان و اقربا و اخوانی دولتی اغورنده فدا ایدی . » بهر جمعیت دلهاست پریشانیء ما « مصراعی، که لسان حماسندن صادر اولمشدر، اطوارینه تعریف ناطق اولور .

« وقتک اجباری جهتیله حرکاتنده مقتضای حالن بشقه بر قانونه تبعیت ایدمه مامشدر . خلاف اصول گورینان افعالنک حقانیتنی نتایج نافعه سی اثبات ایدر . حکیم اولان حاکمک شانی زمان خطرده دولتک قاعده سنه خدمتدن ایسه فائده سنه بهمت ایلنکدر . .

« شجاعتی بر درجه ده ایدی، که شاه اسماعیل گبی قوه حربیه سی تیموره متقارب و آچدیغی مذهب دعواسندن طولای عثمانلی قاضی عسکر لرینه وارنجه طرفه منجذب اولمش و دین و دنیا پادشاهلغیله شهرت بولمش بر صاحب ظهورک اوزرینه کندی چادرینه قورشون آتان بوز بیک قدر یکچیری ایله کتمشدر . و مهارتی بر مرتبه ده ایدی، که ایرانیا نک شیعیلرینه برابر محاربه لرندن اجتناب ایندن یکچیری لری خادم حرمین عنواننی احراز اتمش اولان مصر حکومتی اوزرینه سوق اتمشدر . یکچیری لردشمن ملکنده گبرو دونک ایچون عصیان ایلدیگی زمان « سزاسترسه گر عودت ایدک بن یالگر کیدرم » دیمشدی .

« مصرده اولان خاندان عباسی شعبه سنی اورته دن قالدیروب ملوک عثمانیه یی خلیفه انام ایدن سلطان سلیمدر . حرمینی زیر اداره یه آله رق ممالک عثمانیه یی قبله گاه اسلام ایدن سلطان سلیمدر . بر کره همتک آثار جلیله سی تصور

اولنسون ! نصفدن زیاده سی دفع شرکا غالبه سیله کچن سکر سنه ده بوقدر  
ایش نصل گوریه بیلور ؟

« مبادیء تصویری اسلامک اجزای متفرقه سنی برلشدردرک واوروپا  
وآسیا جهت لرندن آق دگز ساحانی ضبط ایله سبته بوغازینی طوته رق  
جهانگیرک اسبابی احضار ایدی . نه چاره که عالی قبضه اقتدارینه  
آله حق قدر زمان بولدن شیر پنجه اجل وجودینی عالمدن آلمشدر .  
[ دور استیلا ]

## §

« سلطان سلیم ، قامتی طولاه مائل گمیکاری قالین ، اموزلرینک نصف  
اعلاسی نصف اسفلندن قیصه ، باشی بیوک ، قاشلاری چاتیق ، یوزی مدور  
و قرمزی ، بیلاری چهره سنه برغریب هیئت ویرر حالده بیوک ، ارسلان گی  
اغزی ایری ، چکله سی واسع وقوی بردهشتلی قهرمان ایدی .  
« هله جهه سنک انتظام ونورایتیله گوزلرینک گاه بر فکر حکیمانه گی  
منظورینک کوکونده اولان اڭ پنهان کوشه لره دخول ایدر یولده و گاه بر  
زبان گویا گی نظر لره افشای مرام ایدر صورتده باقشلاری استعدادینک  
فوق العاده لکنه برر واضح برهان ایدی .

« سیرته اینه قدرتک نادراً تریننده بذل کمال ایتدیگی خوارق  
عادتن معدود بر ذات اوله رق علوه همت ، متانت عزم ، کبر نفس ، اتساع  
تصور ، حدت ذکا ، عمق نظر ، سرعت انتقال ، اصابت ظن ، جلادت  
فطریه ، مهارت حربیه ، میل انقلاب ، تحقیر عادات ، نفوذ امر ، القای  
دهشت ، شدت شکیمه ، غلبه مشکلات ، نفرت لذائد ، استخفاف حیات گی  
هربری بر قهرمانه سرمایه افتخار اوله حق بر جوق مزایات جلیله بی جامع  
اولغله برابر ، فطرتنده شهوت وراحتیه انهماک اولماق جهتیله خالی زمانلرینی  
صحبت علما و مذاکره علوم ایله امرار ایتشیدی . و حتی کنیدیسی مزاجنده  
اولان شدت تأثرله برابر اوتوز سنه قدر ملکک بر کوشه سنده جزویات ایله

اشتغاله مجبور اولديغچون يك زياده صقلش وبالطبع مائل اولديغى الهيات  
گوگنه دنيا دن بزقرت و برمش اولق جهتيه بياعى بر حزن دائمى به مبتلا  
اولديغدن، بواضطرابك تاثيريله كچه لرى او يقوسى اوچ ساعته منحصر اولغله،  
اوزمانلر سراي كتبخانه سنده نه قدر مؤلفات وار ايسه ليال تهائيدده جمله سنى  
گوزدن كچيرمشيدى .

« بو فضائل موهوبه و كالات علميه دن بشقه تشبثنده عالمك معظمات  
امورينى جزو ياتدن محقر گورمك و اجرا ده بالعكس مقاصدينك اڭ كوچك  
بر جزو يينه كليت جامعهمى قدر اهميت و برمكدن عبارت اولان و مائر  
جلبه به مظهر اولش نه قدر اعظم وار ايسه همان جمله سنك اڭ بيوك سلاح  
قوتى بولنان خصيصه امتياز ه مالك اولديغى گي، قبول حق و قيمت شناسلق، كه  
طبائع بشرده كى نقايض و كالاتك ميزان تعديليدر؛ مزاجنده هچ بر حادته ايله  
خال بوليه حق صورته يرلشمشيدى .

« مقاصدينى تحريده اقدامى ايسه او درجه ده ايدى، كه طريق عزمنده  
موت هائل تجسم ايدر ك قارشيسنه طورمش اولسه بي پروا اوزرينه گيدر  
و بو يولده هر درلو مشتهيات و حسياتنه سهولته غلبه ايدر دى .

« .... فكنر جديدى او درجه ايلرى گوتوردى، كه سلطنتك صقاللى  
بولمق گي اڭ جزوى مراسمه بيله رعيت ايمدى . و اوصاغ و اطوارنده  
اجدادينك هچ بر حالنه و حتى لباسنه تقليد اتمك ايستمدى .

حكومته متعلق افعالى شويله طورسون، بازيجه افكارى اولان اشعارنده  
بيله زمانينك حالى اولان لفظ پردازلق گي سيئه لردن اثر بيله گورولمز .  
قلندن هر نه صادر اولديسه مصادمه سخاب اچنده ظهور ايدن برق جهان  
گي هيجان افكار و وجدان آره سنده. جو ال اولش بر لامعه معرفتدر، كه  
قائلنك حكمت و حماست و يا شوق و محبته دائر اولان احوال قلبيه سنى  
ايضاح ايدر . . . »  
[ اوراق پر يشاندن ]



### خيرالدين پاشا

(نارباروس ختصر رئيس)

بودولت معظمه نك استحصال شوكت و عظمتي بولنده مجاهدات جليله سي .  
سبقت اي دن اعظم دن بريده خيرالدين پاشادر . مشار اليه - قورسانلقدن

بیشهرك صرف قلیچنك قوتیله طرابلسی، تونسسی، جزایری فتح ایتمش ایکن  
 ذاتا عثمانلی اولدیغیچون وطنینك تابعیتی او یله اوچ پادشاهلق برك متبوعیتنه  
 ترجیح ایله - فتح ایتدیگی قاعه لرك اختیاراتلیله برابر کنديسنی پادشاهك  
 خدمته عرض ایتمش؛ و شرف دستبوسی پادشاهی بی اخراز صره سنده  
 - دین و دولته اولان خدمات خیره سنی محظر اولوق اوزره - حضرت پادشاه  
 کنديسنی ( خیرالدين ) تسمیه ایلشدر .

مشارالیهك ترجمه حالی ادوار استیلامزك تاریخی تتبع ایندن هر عثمانلینك  
 حافظه سنی تزیین ایندن وقایع فاخره دن اولدیغی ایچون بوراده تفصیل احتیاج  
 حندن وارسته در .

بالایه درج ایلدیگنر تصویرى زمانینك اك مشهور رسامی اولان  
 ونديكلی ( تیچسیانو ) طرفدن یاپیش و آوستریا دولتلك ( آرسنال ) نده  
 موضوع موقع احترام اولان اعظم بحریه صره سینه مشارالیهك رقیبی اولان  
 ( آندریا دوریا ) ایله بزار تعلیق اینلمش اولدیغندن، کچن سنه صورت  
 مخصوصه ده طرف عاجزانه مدن، فوطوغرافیه استنباسخ وحك ایتدیلمشدر .  
 خیرالدين پاشانك تاریخ ولادتى مجهولدر . فقط قورسانلغه یازید  
 تاینك اواخر سلطنتیده باشلامش و ۹۵۳ سنه سنده وفات ایتمش اولسنه  
 نظراً ۳۵ سنه دن زیاده غزوات بحریه ایله مشغول اولمشدر .

مشارالیهك بونجه فتوحات عظیمه و غزوات بحریه سندن بشقه اخوان  
 دیننه بر بیوک خدمتی سبق ایتمشدر، که الی آخرالدوران هریر مسلمانك میت  
 وشکرانه شایندر؛ او ایسه ( مدجلین ) نامیلله اسپانیاده قالان بقایای  
 اسلامیه بی انگیزسیونك آتش ظلمندن قورناره رق جزیره نقله موفق  
 اولیشی در . بوگونکی جزایر خلقنك اجدادی ایشته او مسلمانلردر .  
 کنديسی آجه اوواسنده یعقوب سپاهی نامنده بز ذاتك اوغلی در، که

فتمدن صگره میدیلى جزیره سنده تمکن ایدن اولاد فاتحاندندر . قورسانقلده  
 کندینه معادل اولان اسپانیالی آندریا دوریا ایله پک چوق محاربات  
 بحریده بولمیش و نهایت مر قومی مضمحل ائلمشدر .

مشار الیهک مدفی یقین وقته قدر بشکطاش ساحلنده ( چفته و اولر )  
 دیه مشهور اولان برقیه دروننده ایدی . تأسف اولنورکه او یله برخارقه  
 روز گازک مرقد مبارکنه لازم اوله جق احترامی ایفا ایتدکن بشقه اونشانه  
 فانی بیله افندن اجتناب ائتمه مشر!

### رشید بک

( درج ایتدیگمز تصویرى وفاتندن برسنه مقدم آئمشدر )

اگر دنیاده حیثیت دینلیر برشی وارسه آنجق فضیلت ذاتیه و تربیه  
 نفسه موفقیتدن عبارتدر . یوقسه فلان ذاتک فلان پاشانک صلبدن کلمگله  
 و یا خود مراتب رسمیه بی احراز ایله بر شرف اضافی قزانمغله ادعای شرف  
 و حیثیه استحقاقی تسایم اولنه ماز . دیمک اینسترزکه بر آدمک باباسی حمال  
 و یا فقیر اولدینی ایچون اوغلنک حیثیت و نجابتی انکاره و یا دیگرینک پدری  
 زنگین و یا وزیر بولندی ایچون اولادینک دخی بالطبع نجیب اوله جغنی  
 ادعایه مجال یوقدر . چونکه رتبه و یا ثروت و یا مفطور اولدینی فضیلت ایله  
 احراز شهرت ایدنلرک اولادی ایچنده هر درلو حیثیت و فضیلتدن عاری  
 ناخلفله تصادف ایددیگی گی ، هیچ بر حیثیت رسمیه سی و یا بر گونه فضیلتی

اولیان احاد ناس اولادی آره‌سنده دخی یوز بیگلرله اصحاب فضیلت و حیثیت  
گورلمکده‌در . حاصلی

نه نسل ایله‌در نه‌سال ایله‌در  
نه‌جاه ایله‌در نه‌مال ایله‌در  
بکم اولولوق کمال ایله‌در

مثنای ، بزجه ممتنع‌الابطال اولان قضایای حکمیه‌دندر . بناءً علیه  
حیثیت اب وجدی حیثیت ذاتیه‌یه معیار عد ایدنله قارشی عکسینی اثبات  
ایده‌جک بیک درلو برهان اقامه‌سی آساندر .

ایشته ترجمه‌حالی یازمق ایستدیگمز رشید بک مرحوم دخی ایکنجی  
ذمیره‌یه ، یعنی احاد ناس اولادینه داخل اولان نجبای فطرتدن ایدی .

دیوژن ، زه‌لی اولدیغنی سؤال ایدن برآینه‌لی‌یه « اهل ارضدئم »  
جوانبی ویرمش ایدی . رشید بک مرحومک زه‌ده طوغدیغنی اوگرنمک  
ایستیانله زده بغداد حوالیسنده قدمه‌اده‌ بزم وجود اولدیغنی خبر ویره  
بیلیرز . چونکه مرحوم بغدادلی رشید بک دیه معروف ایدی .

مرحوم مشار‌الیه بوندن اون آتی سنه اول درسعاده گله‌رک مکتب  
سلطانی‌یه داخل اولمش واوراده علوم و فنون و ادبیات شهادتنامه‌لرینی  
آلدقدنصکره حمایه حضرت پادشاهیده تأسیس بیوریلان مکتب‌ملکیه‌یه  
ایلك سنه کشادنده دخول ایله ایکی سنه مرورنده اورادنده شهادتنامه‌سنی  
استحصال ایدرک چیغمش ایدی .

کندیس غریب‌الدیار ایدی . فقط مکتبلر ، هر بر غریب‌الدیاره کربت  
غریبی ادراک ایتدیرمیه‌جک برر مأوای سعادت اولدیغندن ، رشید بک  
مرحوم دخی داخل اولدیغنی ایکی مکتبه تحصیل اوزره بولندجه ، کندیسینی



رشید بک

هر دز لو غوائل معیشت و میسکندن آزاده گوزر ایدی . بر طالب علمه گوره  
 استقبالک سعادت و یا فلا کتری شوق آور وجدان و یا خدشهرس ذهن  
 اوله جق حالاتدن اولسنه گر کدر؛ آنلز دایما حالدن مستفید و یا مشتکی در لر  
 رشید بکک غریب دیارلنی ایسه اکیال تحصیل ایله مکتب ملکیه دن  
 چیقدیغی زمان باشلامش ایدی . مالیه نظارتی اقلامندن برینه مأمور

ایدلی . غالباً ۱۰۰۰ غروش راده سنده بده معاش تخصیص ایدلمشیدی .  
 بناء علیه هر عرب الدیاریک یگانه منجائی اولان بکار او طه لرندن برینه  
 صیغندی . فقط او فقیر جوانمرد ، مفضل اولدینی فضائل عرفان و وجدانی  
 تقاضای معیشتله احیای لایق اولدیغندن ، هر عاجز و مستحقه مددس اولان  
 عنایات پادشاهی ، مرحومک دخی امدادینه یتشمگله غبطه زسان مشتاقان  
 اولان مابین هایونه قبول نیورلدی . بر مدت تفتیش عسکری قومیسونی  
 گنا بنده بولدینی حالده بعض برجه ایشلر نبد گوستردیگی مهارت و باخوض  
 ذاتاً خلوق و خلوق اولقله زار نزنه ونطوق اولمسندن طولانی نزد حضرت  
 پادشاهیده اراز ایتدیگی مائثر تربیت و درایت کندیسک هر صورتله توجه  
 و التفات ولی نعمته لیاقتی اثبات ایش ایدی . بناء علیه پادشاه عرفان  
 پناه افندمز دخی او نورسته عرفان و کمالی لایق اولدینی مرتبه لرده قربت  
 هاونلر زله تحیل نیوره شلردر .

ایشته رشید بگک هوبت رسمیه سنی مختصراً بالاده حکایه ایلدک .  
 شمیدنه مشار الیهک سیای معنویسنی تصویره چالیشهلم . نه فائده که قلم  
 دینلان چوپ سیه سنوحات فکریه نی ودها طوغریسی انسانک حسیات  
 و تصوراتک بیکده بریسنی برسامک فورچوسی قدرده تصویره قادر اوله .  
 میور! اگر اولسته ایدی اصحابی ایچون پک بیوک بز خدمت ایفا ایلشن  
 اولوردی . مع مافیه دبلزک دوندیگی مرتبه ده او وظیفه ییده ایفایه چالیشه جغز .

رشید بک فطرتک یوز بیکده برکشی نه آنحق تجلی ایلیان برچوق  
 محاسنه مالک ایدی . کریم الخلق ، غنی الطبع ، محب خیر ، مستقیم الافعال ،  
 مائل عفو اولدینی گبی فطین ، ذکی ، ادیب ، متفنن ، ظریف ، نکته دان ،  
 نازک ، ملتفت ، خلوق ایدی .

مشار الیهک خصلت کریمانه سنی بعض احیاسی اسرافه حمل ایدرلر .

بر حکیمان - کرم نه در؟ - ديه سئوال ايتمشلر . - در حال و یرمک - دیمش -  
 نه قدر و یرمیلدر؟ - دیدکلرنده - کرمده اندازه اولماز؛ کریم اولان واری  
 ویرر - جوابی ویرمش - اگر رشید بک مرحوم کرمده افراط ایلش  
 ایسه خصلت کریمانه نك اڭ بلند پایه سنی حائر ایتش دیمک اولور .

غناي طبعنه دلیل اولان حالاتندر، که مرحوم بک چوق پاره سی  
 اولدینی زمانلره برپاره سی بولمیدینی وقتلرده بک طور ویک نشوه ایدی .  
 هیچ بر حالده استقامتدن آیرلماش و توجه ولی نعمتدن سقوطنه چالیشانلرک  
 هیچ بری حقنده غیظ و عداوت گوسترمیه رک دائما مسامحه ده بولمیشدر .

فطانت و ذکاسنک اڭ بیوک دلیل ایسه مدت خدمتده اطوار تربیت  
 و زاهتیه ولی نعمت اقدمزک مظهر تقدیر و توجهی اولیشی و هیچ بر صورتله  
 تغیر التفاتی موجب اوله جق افعالده بولمیشی در .

ایکی اویچ لسانده کی اقتدارینک ترکیه ده کی ثلیقه سنه افاضه ایلدیگی  
 وسعت سایه سنده گوزل یازار، گوزل دوشنور، گوزل محاکمه ایدر، و بر یازدینی  
 شیئی بردها امرار نظره حاجت بر اقیه جق صورتده تصویر ایلدی .  
 فرانسه زجه انشاسی ایسه ترکیه سنندن منقح و پارلاق ایدی .

مکتبندن چیققدن صکره وقتیه مقدماتنی تحصیل ایلدیگی علوم عالییه  
 متعلق بک چوق کتاب اوقومش و مشهور فلانمارنون اینله مکاتبات فیه ده  
 بولنه جق درجه لرده فن هیئنده اقتدار و کمال پیدا ایلشیدی . [۱]

بزم القتنه داخل اولانلره اظهار نزاکت و ظرافتله التفات ایتک شعاری

[۱] فلانمار بونک جواباً یازمش اولدینی ایکی مکتوب رشید بک فن هیئنده  
 برمساک جدید کشاء ایده جک درجه لرده تبحر ایتش اولدیغنه دالدر . ذکر اولنان  
 مکتوبلری ترجمه و نشر ایتک ایستردک فقط مهندسیندن موسیو ( دولانس ) ک زنده  
 بولندیغندن و مومی الیه ایسه شوکونلرده پارسده بولندیغندن موفق اوله مدق .

ایدی . یانسه برنجی دفعه گین بر ذات ایله مصاحبتی گورنلر بیلرندده قدیم برالفت جایگیر اولدیغنه حکم ایلر ایدی . بناء علیه کندیسيله بر کره گوریشان دلر بوده التفات ومصاحبتی اولوردی . ما حصل داخل مجلسی اولانلر ولوپسپایگاندن اولسون تربیت نجیبانه سنک اقتضا ایردیگی معامله تلطفیه ایله آنک جلب قلبه چالیشردی .

هر کس گی مرحومک دخی بعض نقایص وقصوری اولسی مستبعد دگلدر . فقط نقیصه جولنی بر شخصک معیشت خصوصیه سنه مداخله به قدر ایلری گوتورنلر ، دنیاده تقدیر ایده جک آدم بوله مازلر . بز هیچ کیسه بی احوال خصوصیه سیه مؤاخذه فکرنده دگلز . انسان نه قدر کامل اولسه ینه یک چوق شیده آلوده تقصاندر . فضیلت و مزیت ایسه بر شخصک هیئت اجتماعیه به تعلق اولان افعالنده کندیی گوسترر . بناء علیه مرحومک تعداد ایتدیگمز خصائلی هر کسده وجودی آرزو اولنه جق محاسن اخلاقنددر .

رشید یک ریعان شباب ایچنده دخی انواع تجار بله اکتساب درایت اتمش بر پیر گی طورنده ، فکرنده دائما اظهار مکانت ایلر و هیچ بر حرکاتنده خفت گوسترمن ایدی . اگر عمری وفا ایدوبنده لایق اولدیغی مساند عالییه واصل اولسه ایدی ولی نعمت افندمزک ارباب استقامت و درایتته کشاد اتمش اولدیغی مسلك سدادک ائک ایلر وسنده بولنان سالکانندن اولوز و دولتته عقل و ذکاسیه یک بیوک خداماتده بولنور ایدی .

حیفکیم درایت و حییتندن یک بیوک خدمتلمر مأمول اولان بونادره روزگار هنوز اوتوز یاشنده ایکن غلطیده خفزه مزار اولدی .

بقا ممکن دگلدر گرچه کیم دنیای فانیده  
فنا اما بلای محض اولور وقت جوانیده

مرحوم مشارالیه مستغرق رحمت رحمن اولادقجه جناب حق ولی نعمت  
افندمزه عمر وعافیت احسان بیورسون .

§

زده اکثر ذواتك انقطاع حیاتیه برابر خاطرۀ انامدن دخی محو  
اولوب کتدیگی نظر تأسفله گوریلان حالردندر . بالاده دخی بیان  
ایلدیگمز اوززه بز حیثیت وفضیاتی شرف اضافیده آرایانلردن اولمدیغمز  
و بو ذاتی ایسه حیثیت ذاتیه اصحابندن طانیدیغمز ایچون ابقای نافعنه خدمتی  
وجائب قدر شناسیدن عد ایلدک . باخصوص رشید بک گبی فقر واضطراب  
ایچنده یتشمش بر ذاتک عهد شبانده بونجه اقبال و مناله نائلتله برابر مفطور  
اولدیغی خصائل عالیه و اخلاق فاضلده ثبات و حتی شرف منزلتیه برقاندها  
ترینه اقدام ایدیشی هر کج ایچون نمونه امثال اولغه شایاندر .

§

مرحوم مشارالیه ۱۸۸۱ سنه سنده طرف حضرت پادشاهییدن آلمانیا  
ایمپراطوری متوفی برنجی و یاسمله اهدا قلنان نشان امتیازی تسلیم مأمور یتیه  
براینه عترت ایلش ایدی . مفطور اولدیغی عقل و فطانتی . اویله بر  
مأموریت معتناهایی ایضایه اولان اقتداریه برابر . ایمراطوره تصدیق  
ایتدیرمش و برچوق تلطیف ایله برابر امضاسنی حاوی برده فوطوغرافتی  
اعطا ایله ابراز احترام ایلشدز .

مشارالیه ۳ دفعه تاهل ایدرک ایکیسی، ارتجال ایلش ایدی . اوچجی  
زوجهری ایسه صدر اسبق قدری پاشا مرحومک کریمهری مدیحه خانم  
افندی ایدی .

ملوك بنی امیه ایله خلفای عباسیه نك تاریخ صره سیله اسامیسی، بریده  
مقید اولدیغندن ارباب مطالعه به بر خدمت اولق اوزره بالتبع  
آتی به درج ایلدك .

## ملوك بنو امیه

ابتدای سلطنتاری ۴۱ و انقراضاری ۱۳۲ سنه سنده در  
بونلر سفیانیه و مروانیه نامله ایکی طائفه تشکیل ایدرلر . سفیانیه، امیه نك  
اونغلی ( حرب ) دن و مروانیه حربك برادری ( ابی العاص ) دن گلیر .

## سفیانیه

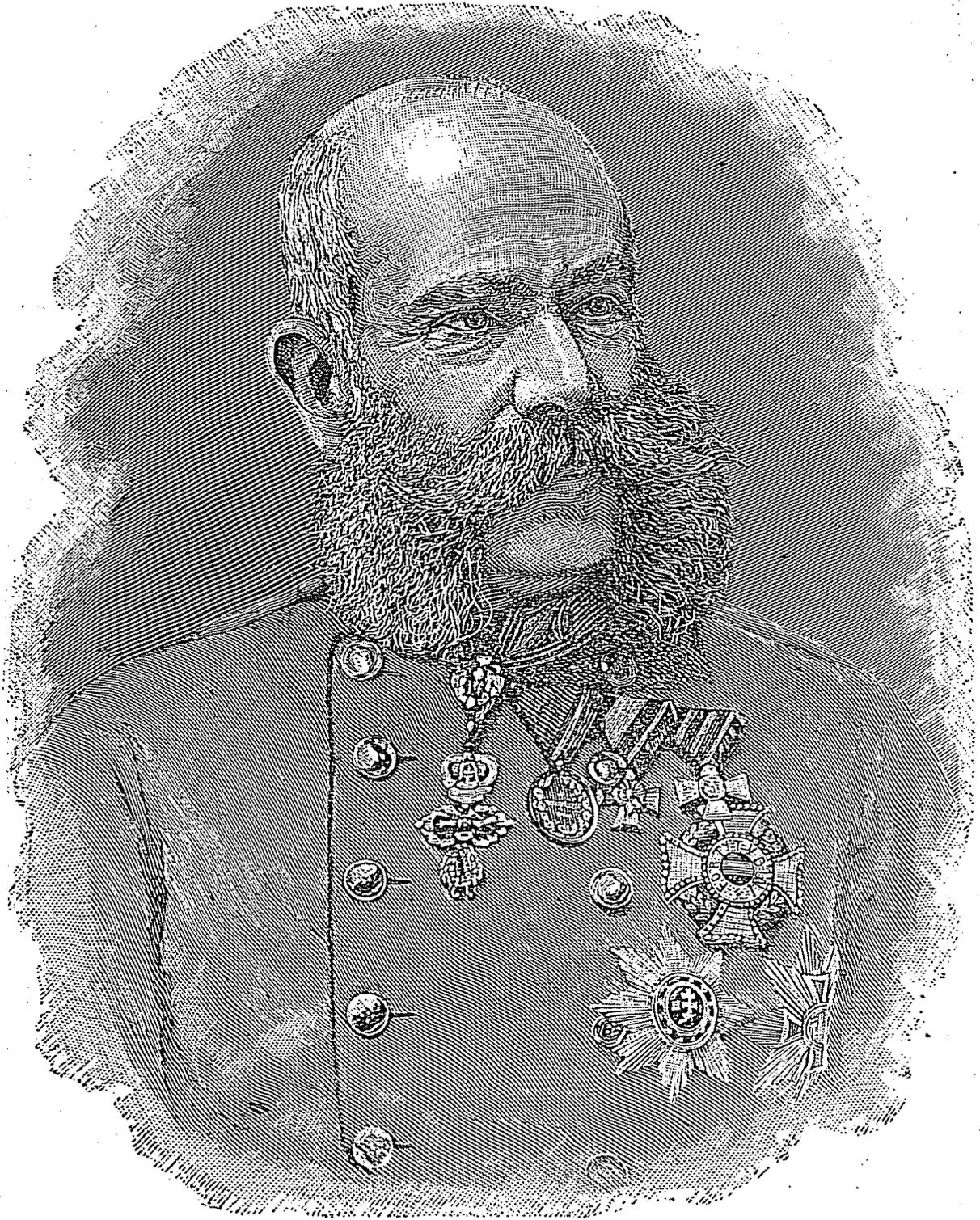
برنجیلری معاویه بن ابی سفیان حمر بن حرب بن امیه القرشیدر . مدتی ۲۰  
ایکجیلری یزید بن معاویه مدتی ۳  
اوججیلری معاویه ثانیه بن یزید بن معاویه .  
( کندیسندن ۶۴ ربیع اولنك اون درنده بیعت اولندی . قرق کون  
مروورنده ترك حکومتله انعال ایلشدر )

## مروانیه

من	الی		
۶۵	۶۶	مروان بن حکم بن ابی العاص	برنجیلری
۶۶	۸۶	عبدالمک بن مروان	۲
۸۶	۹۷	ولید بن عبدالمک	۳
۹۷	۹۹	سایمان بن عبدالمک	۴
۹۹	۱۰۲	عمر بن عبدالعزیز ( رضی الله عنده )	۵
۱۰۲	۱۰۶	یزید ( ثانی ) بن عبدالمک	۶
۱۰۶	۱۲۶	هشام بن عبدالمک	۷
۱۲۶	۱۲۷	ولید بن یزید ( ثانی ) بن عبدالمک	۸
۱۲۷	۱۲۷	یزید ( ثالث ) بن ولید اوّل بن عبدالمک	۹
»	»	ابراهیم بن ولید اوّل بن عبدالمک	۱۰
		مروان بن محمد بن الحکم آخر ملوک امیه ( شجاعتی	۱۱
۱۲۷	۱۳۳	جهتیه خارذیه ملقبدر )	

## خلفای عباسیه

من	الی	من	الی
۳۲۹ - ۳۲۲	۲۰ نجی راضی بالله بن المقتدر	۱۳۶ - ۱۳۲	۱ نجی ابو العباس السفاح
۳۲۳ - ۳۲۹	۲۱ » المتقی بالله بن المقتدر	۱۵۸ - ۱۳۶	۲ » ابو جعفر المنصور
۳۲۴ - ۳۲۲	۲۲ » مستنکفی بالله	۱۶۹ - ۱۵۸	۳ » منهدی ابو عبدالله
۳۶۳ - ۳۲۴	۲۳ » المطیع لله ابو انقاسم	۱۷۰ - ۱۶۹	۴ » هادی ابو محمد موسی
۳۸۱ - ۳۶۳	۲۴ » طایع لله ابو بکر	۱۹۳ - ۱۷۰	۵ » هرون الرشید
۴۲۲ - ۳۸۱	۲۵ » قادر بالله ابو العباس	۱۹۸ - ۱۹۳	۶ » محمد الامین بن هرون
۴۶۷ - ۴۲۲	۲۶ » قائم بالله ابو جعفر	۲۱۸ - ۱۹۸	۷ » المأمون بن هرون
۴۸۷ - ۴۶۷	۲۷ » مقتدی با امر الله	۲۲۷ - ۲۱۸	۸ » محمد المعتصم بن هرون
۵۱۲ - ۴۸۷	۲۸ » مستنصر بالله	۲۳۲ - ۲۲۷	۹ » الواثق بالله بن المعتصم
۵۲۹ - ۵۱۲	۲۹ » مسترشد بالله	۲۴۷ - ۲۳۲	۱۰ » متوکل علی الله
۵۳۰ - ۵۲۹	۳۰ » راشد بالله	۲۴۸ - ۲۴۷	۱۱ » منصور محمد بن المتوکل
۵۵۵ - ۵۳۰	۳۱ » مقتفی لامر الله	۲۵۲ - ۲۴۸	۱۲ » مستعین بن المعتصم
۵۶۶ - ۵۵۵	۳۲ » مسجد بالله	۲۵۵ - ۲۵۲	۱۳ » معتز بالله محمد
۵۷۵ - ۵۶۶	۳۳ » مستنضی بالله	۲۵۶ - ۲۵۵	۱۴ » مهتدی بالله
۶۲۲ - ۵۷۵	۳۴ » ناصر دین الله	۲۷۹ - ۲۵۶	۱۵ » معتز علی الله
۶۲۳ - ۶۲۲	۳۵ » ظاهر با امر الله	۲۸۹ - ۲۷۹	۱۶ » معتضد بالله
۶۴۰ - ۶۲۳	۳۶ » مستنصر بالله	۲۹۵ - ۲۸۹	۱۷ » المكتفی بالله
۶۵۶ - ۶۴۰	۳۷ » مستعصم بالله	۳۲۰ - ۲۹۵	۱۸ » المقتدر بالله
		۳۲۲ - ۳۲۰	۱۹ » قاهر بالله



اوستریا ایمپراطوری فرانسوا ژوزف

## ایمپراطور فرانسوا ژوزهف

۱۸۳۰ سنه سی آگستوسنک ۱۸ زنده ویانه خارجنده مشهور ( شون برون ) سراینده طوغمشدر .

۱۸۴۸ ده مجارستانده ظهور ایدن انقلاب اوزرینه عموجه سی ایمپراطور فردیناند اختیار یله ترك سلطنت ایتسی اوزرینه ۲ کانون اوږده صندلیء حکمداری به قاعد اولدی .

عموجه سنک اولادی اولمدینی جهتله فراغ ویا ارتحانده یرینه قاعده برادری کچمک لازم گلیردی . حال بوکه گرك مشار الیه فردیناند وگرك برادری طرز استبدادن آیرلقلری جهتله بری رضاسیله ترك حکومت دیگریده کندیسنه عائد اولان برحقدن تبری و فراغت ایلشدر .

مشار الیه تاریخ قعودنده ۱۸ یاشنده ایدی . آلتی سنه صکره ۲۴ نیسان ۱۸۵۴ ده باویه را پرنسارندن ماقس دوفانک کریمه سی الیزابت آمالیا توگه نیا ایله ازدواج ایلشدر .

مشار الیه ایدن ایکی قزی ایله ولی عهدی رودولف دنیا به گلمشدر . یوم قعودینه مصادف اولان ۲ کانون اوږ ۱۸۴۹ ده فرانسوا ژوزهف نشانی احداث ایلدی . بونشان گرك آوستریالی وگرك اجنبی هر فرده ویریلیر .

والده سی آرشیدوشس صوفی ایدی . پدری بوندن اون سنه مقدم ۱۸۷۸ ده وفات ایلشدر .

مشار الیه ارباب علومدن فقط جزویت مسلکی محبانندن قونت ( هنریش بومبلس ) مربی تعیین اولمشدی .

کندیسنک لسان خواجه لری ( لیختن فلهس ) ( هاوزلاپ ) ( راوشهر ) ایدی . آلمانجه ، انگلیزجه ، فرانسزجه ، اسپانیولجه ، ایتالیانجه ، اسقلاوونجه ،

لا تيجه، وانيقه دن ماعدا ممالكنده متداول اولان السنه نك كافه سنى تكلم  
وتحرير ايدر .

۱۸۴۷ ده ايلك دفعه اوله رق ايمپراطور فردينانك وكيلى صفتيه  
حدوده واقع مجارستانك ( پره سبورغ ) شهرينه گيدرك ( آرشيديوق  
استه فاني ) مجارستان پلاتيني ، يعنى خديوى نصب ايلشدر . بو عزيمتنده  
هنوز اون يدي ياشنده بولنان مشار اليهك اطوار و اوضاعى مجازلرجه  
فوق الغايه جالب نظر تحسين اولمشدى .

۱۸۴۸ ده عموجه سى كنديسى بوهميا واليسى نصب اتمك ايتديكى  
حاله اوگونلرده مشار اليه ايتاليا ايله محارب اولان اوستريا اردوسنده  
بولنديغندن بو تصور دن صرف نظر ايلشدر .

ايمپراطور فردينانك مجارستانه برچوق مواعيدى واز ايدى . فقط  
ايضا اتمكى منافع استقلال عد ايلكده ايدى . بوسيله مجارلر قارشى هيچ  
بر وعدى اوليان برادر زاده سنه توديع حكومتى اختيار ايلشدر . بناء عليه  
۱۸۴۸ سنه سى كانون اولنك برنجى گونى ( اولوجس ) اردوگاهنده رسماً  
رشدنى اعلان ايلديلر . ايرتسى گونى ۲ كانون اولده عموجه سى ترك سلطنت  
ايلديكى گي . پدى ( آرشيديوق فرانس فارل ) دخى حق وراثتن فارغ  
اولغله اوستريا ايمپراطورى و مجارستان و بوهميا قرالى اعلان اولدى .

۱۸۵۰ ده باويه را و وورتنبورغ قرالريه ( بره گه نس ) شهرنده برلشرك  
اوسترياده واقع اولوجس شهرنده بر معاهده عقدينى قرارلشديرديلر، كه  
بو معاهده اوتارنخده هنوز بر استمارقى بولنماسسندن طولانى حال ضعفده  
بولنان پروسيا پوليقيقه سنه قارشى ايدى . كنديسى ايسه فقط لفظاً عموم  
المانيا ايمپراطورى ايدى .

اداره داخله جه ۱۸۶۶ به قدر حال وقوفدن تدنى به انقلاب اتمكده  
ايدى .

۱۸۵۹ ده ایتالیا محاربه سنه بالذات حاضر اولش ایسه ده برشینه موفق اوله مامشدر . ویللا فرانقه معاهده سنی عقده قیام ایتیمو بده محاربه ده دوام اولش اولسه ایدی احتمال که آوستریالیلر احراز غالبیت ایده بیلیرلر ایدی . فقط محاربه نك دوامی حالده پروسیالیلرک انتهاز فرصت اتمه لرندن احترازاً معاهده مذکوردهی عقده ولومباردیایی ترکه موافقت ایلشدر .

۱۸۶۳ ده، که بسماقک راس ادارهیه گلیشنگ برنجی سنه سنی ایدی . مشارالیهک مهارت سیاسیسیله پروسیا دولتنگ آچدیغی هواشتاین محاربه . سنه اشتراک ایلشدر . ایشته بواشتراک ۶۶ مغلوبیتنی و آوستریا دولتنگ آلمانیا امپراطورلغی شرفندن محرومیتنی انتاج ایلشدر .

۱۸۶۶ ده آچیلان پروسیا سفرنده صادوا مغلوبیتنی پراغ معاهده سنی موجب اولدیغندن شمالی آلمانیا تشکل ایلدی .

بناء علیه آوستریا مادّی ومعنوی ضعفه دوچار اولدیغندن او آراق صاقسونیا قرالغندهکی مأموریتنی ترک ایله آوستریایه نقل ایدن و پروسیالیلره عداوت فوق العاده ایله مشهور اولان ( بایست ) باش وکیل نصب اولغله آنک جمایه تدابیرندن اولمق اوزره مجارلرله اوزلاشمغه موافقت اولندی . بناء علیه مجار رجال سیاسیسنندن مشهور بیوک ( ده آق ) ک اقدامیه ۸ حزیران ۱۸۶۷ ده بودیمده رسم تتوجی اجرا اولمشدر .

۱۸۶۶ ده پروسیالیلره مغلوب اولمقله برابر لیسسه محاربه بحریه سنی قزائمش اولدیغندن ایتالیا لیلره قارشلی غالب ایدی . فقط پرنس بسماقک مواعیدینه آلدانان اوچنجی ناپولیون سالبورغه گلهرک وندیک ایله قلاع اربعه نك انختارلرینی بالذات فرانسوا ژوزفدن اخذ ایله ایتالیا لیلره تسلیم ایلشدر .

بایستک اصول ادارهده اتحاذ ایتدیگی مسلك جدید سایه سنده ۱۸۷۰ سنه سنه قدر داخل خیلی اصلاحات و ترقیاته موفق اولمشدر .

آلمانیا ایله توادّ سیاسی حصولنه آندراشی وساطت ایلشدر . برنجی دفعه اوله رق فرانسوا ژوزف ۱۸۷۲ ده برلینه عزیمتله آلمانیا و روسیه ایمپراطورلیله ملاقات ایدرک شمیدیکی اتفاق مثلثک نوع دیگرینی تشکیل ایلشدر ایدی . بومحبت الجاسیله ۱۸۷۷ محاربه سنده اختیار بیطرفی ایلدی . برلین قونفره سنده دخی نائل مکافاة اولدی .

زماننده رأس ادارهیه گتیردیگی ذواتک ائک مشهورلری باخ، غرونه، شمیرلینغ، به فرهدی، بایست، آندراشی، هایمرله، هوهنوارت، قالنوقی در . ایلك رئیس الوکلاسی پرنس ( شوارسن برغ ) ایدی .

مشار الیه ویانده بولندقچه هوف بورغ دنیلان اسکی سرایده اقامت ایدر . ذاتاً ویانده آندن بشقهده اقامتگاه حکمداری یوقدر . خارجه ایسه شون برون، لاقسنبورغ سرایلرنده، فقط موسم صیفده اقامت ایلر .

مجارستانه گتیدیگی زمان بودیم سراینه، یاخود ( گودولر ) چفنلک سراینه نزول ایلر . بودیم سرایی اساساً عثمانیلرک آثار متباقیه سننددر . مشار الیه علوم وفنونده ( دوقتور ) شهادتنامه سنی حائزدر . صنایع نفیسهده مملکتک حامی مطلق در .

استراتژی، یعنی فنون حربیه یگانه مدار اشتغالی در . اکثریت اوزره مجالس حربیهیه و مجالس وکلایه ریاست ایلر .

ولی عهدی آرشیدوق رودلفه فوق العاده برتبیة علیه ویرمش و بوگون اوروپا پرنسملری ایچنده ادیب ومؤلف بر پرنس اولوق اوزره اشتهار ایلشدر . فرانسوا ژوزف هر سنه ( دهله غاسیون ) مجلسنی بالذات کندیسی کشاد ایله نطق ایراد ایلر .

مشار الیهک زمان حکومتنده، باخصوص یگرمی بش سنهدن بری ویانه فوق الغایه کسب عمران ایلشدر . وقتیله ویانه برسور ایله محاط ایدی .

پهء عليه نفوس تكثير ايتدكجه سورك خارخنده متعدد محله لرتشكل ايدرك  
 بز شهر عظيم حالي بولغله اسكى ويانه عادتا بر محبس حالي بولمش ايدى .  
 مؤخرأ اصحاب فطانتدن مشهور بر طوغله جى بوسورى شهر امانتندن ۳۵  
 مليون فيلورين مقابلنده اشترا ايله شهره عموم اورو باپاي تحملىر ينه غبطه رسان  
 اوله جق برشكل انتظام و يرمشدر . باخصوص ( رينغ اشتراسه ) دنيلان  
 عبادة مستديرك هج بر پاي تحتمده مثلى يوقدر .  
 بوسنه كانون اولنك ۲ ايكنجى كوني مشار اليك قرقنجى سنه قعوديه سى  
 ختام بوله جغندن داب معروف اوزره شهر آين اجراسى مقرر در .

### قولمار بارون فون در غولتس

معلومدر كه نظام عسكرينك اخداشندن برى سلطنت سنيه اردولرنده  
 معلم صفتياه وقت بوقت آلمان ضابطانى استخدام اولمشدر . از جمله اوتارنخده  
 يوز باشى بولنان شمديكى جنرال فلد مارشال قونت مولكه ۱۸۳۵ دن  
 ۱۸۳۹ سنه سنه قدر عثمانلى اردوسنده ارکان حربيه وظائفنى تطبيق واجرا  
 مأمور يتيله مستخدم بولمشيدى .  
 مشار اليك ۱۸۳۹ سنه سنده اردوى هايونى ترك ايله برلينه عودتنه  
 تريب وقعه سى سبب اولمشدر .

سلطان محمود تانينك اواخر سلطنتنه تصادف ايدن اووقعه، اردو مشيرى  
 بولنان حافظ پاشانك حرکات عسكريه يى، ارکان حربيه ضابطنك راپورطنه  
 بدل، اردوده بولنديردى منجمنك زايجه احكامنه توفيق ايتمنندن ايلارى گلش  
 ايدى . يوز باشى مولكه برگون اول تنظيم ايلديگى پلان موجبجه عثمانلى  
 اردوسنى حرک ايتديرمك ايتشمس ايدى . فقط حافظ پاشانك منجمى  
 طرفندن ( طالعك نحوستى ) حقمده بسط ايديلان احكام، پلانى حكيمسز

براقمشدی . نه فائده که ابراهیم پاشا اردوسی نحوست فلکیه بی، معتقد لرینه  
حواله ایله طالع حزبی مولکه ننگ بیان ایتدیگی وقتده استقباله شتایان  
اولمش و بناء علیه مولکه ننگ پلانی موجنبجه برگون اول حرکت خالنده  
اردوی هایونک بولمقلنی مقرر اولان موقعی طوققه له ، آلمان ضابطنگ بزم  
ایچون تأمین ایلدیگی شاهد موفقیتی مخاصمین دراغوش ایش ایدی .  
ایشته ماهیت عسکر یه سنی بو وقعه دن نام ۳۱ سنه صکره فرانسه  
مخاربه سنده گوسترمش اولان بو ذات فنون حربیه ننگ درجه اهمیتتی اوتار-  
نجده تقدیره موفق اوله میان حافظ پاشالرک، فلانلرک افکار غریبه لرینه فدا  
ایتمک ایستدیگی ایچون برلینه عودت ایشدر .

اوچنجی ناپولون زماننده هر یرده اولدیغی گبی بوراده دخی فرانسز  
اردولرینک انتظام و مکملیتی بر اعتقاد عمومی حالتی بولمش ایدی . چونکه  
قریم ، ایتالیا ، چین و مکسیقا سفرلری مظفریتی فرانسه اردولرینه تأمین  
ایش اولدیغی گبی اکثر ضابطان عسکریمز دخی فرانسه مکاتب عسکر یه -  
سنده یتشمش اولدقلرندن ، آلمانیا . فرانسه مخاربه سنه قدر فنون حربیه  
و انتظامات عسکر یه ده فرانسز لرک فوقنده هیچ بر قوم متصور اولدیغی ادعا  
ایدلر ایدی . بوجهته اردولرمزده سلطان محمود ثانی دورندن قالمش و یا  
مؤخرأ اوائل مجید خانیده گتیرلمش اولان پروسیالی ضابطلر نظر اهمیتدن  
دوشهرک، فرانسه دن معلم جلی موده سی میدان آلمش ایدی .

واقعا مرحوم عزیز پاشا گبی برلنده و نظامی پاشا حضرتلری گبی  
ویانده تحصیل ایش بعض امرای عسکر یه مز بولمقله برابر ، فرانسه ده  
تحصیل ایدنلره نسبتله اقلیتده قالدقلری جهته آلمانیا انتظامات عسکر یه سنک  
رجحاننی اثبات شویله طورسون ادعا یه بیله جسارت ایددمزلردی . حتی  
قونیکسغراج نامی و یریلان ( صادوا ) مظفریتی بیله اوزمانلر - فرانسز  
طرفدارلری عننده - پروسیا اردولرینک انتظامندن زیاده ایگنه لی تفنگلرک



قوللار بارون فون درغولتس

تاثير سريغنه حمل اولتمش ايدى . فقط درت سنه صكره پروسيا اردولرينك  
هرهنگامه ده ظفردن ظفره نائليله پارس ديوارلرينه قدر طيانمسي و ( مچ )

گي منبع المنال برقله نك ۳۵ گونده ۱۷۶۰۰۰ فرانسزله برابر قبضه تخيره  
چكسي فرانسه طرفدارلرينه باديء سكوت اولمش ايدي .  
بناء عليه ۱۸۷۰ و ۷۱ سفرندن صكره آلمان معارف حربيه سنك ملل  
سائره و خاصة فرانسه معارف حربيه سنه فائق اولديغنه مملكتمزجه اطمشان  
حاصل اوله رق بلوم پاشا ، نادر پاشا ، متوفي اسكندر پاشا و فريق اشتراكر -  
راشد پاشا گي اردولرمزده ذاتاً مستخدم بولنان پروسيالى ضابطانك اهميتي  
عودت اولمش ايدي .

نهايت بلغارستان محاربه سندن صكره تنسيقات عسكريه مزري بوعصرك  
الجات حربيه سنه تطبيقاً موقع اجرايه قويمخي آرزو بيوران ذات شوكتيمت  
حضرت پادشاهي يگيدن خدمت سلطنت سنيه به آلمان اردولرندن برقاچ  
ضابط دهادعوت ايلشدر، كه آنلرده متوفي مير آلاي كهلر ، يوز باشي قامپهور ،  
سواري يوز باشيسي هوبه ، طوبجي يوز باشيسي ريستو نام ذاتلر ايدي . [۱]  
مومي ايلشرك اصلاحات عسكريه مزه دائر تنظيم و تقديم ابتدكارى  
لايحه ده اراءه اولنان طرز تنسيقات حكمنجه معارف حربيه مزه متعلق  
اولان تأسيسات عسكريه نك دخي اصلاحى لزومي توصيه اولمش اولديغندن  
مؤسسات مذكوره نك عموماً تفيشنه مأمور اولمق اوزره پروسيا اركان حربيه  
ضابطانى ميانده گرك قدرت قليه و گرك مهارت حربيه سيله بر موقع افراد  
احراز ايتمش اولان بيكباشي فون درغولتس دعوت بيورلمش و بونك اوزرينه  
پروسيا حربيه نظارتي ، مشار اليه ايلروده ينه پروسيا اردوسنه داخل اولمق  
استحقاقنى محافظه ۱۸۸۳ سنه سي آغستوسنده قائم مقاملى رتبه سي توجيه  
ايلشدر .

§

[۱] مير آلاي كهلر دولت عثمانيه خدمته مأمور اولديغي صره ده مملكتمده  
ميرالواغه ترفيع اولنديغي كي رفقاسي اولان سالف الاسامى ضابطانه دخي بيكباشلىق  
توجيه اولمشدر .

تصویری درج ایلیگمز قولماز بارون فون درغولتس شرقی پروسیاده کائن (لابیاو) جوارنده (بیل گه نفلد) نام محله ۱۸۴۳ سنه سی آگستوسنک ۱۲ سنده تولد ایدرک ۱۸۵۵ سنه سنده ۱۳ یاشنده اولدینی حالده مکتب حربیه به دخول ایتمش و ۱۸۶۱ ده ملازم ثانیلک رتبه سیله مکتبیدن حقیق دیغنده پروسیا اردوسنده ۴۱ نجی آلیه مأمور اولمشدر .

۱۸۶۴ سنه سنیدن ۱۸۶۷ سنه سنه قدر ارکان حربیه مکتبنده اکیال تحصیل ایله اشتغال ایتنگله برابر، ۱۸۶۶ سنه سنده آچیلان آوستریا محاربه - سنده آالیله بوهمیا دارالحرکاتی سفرلرنده بولنه رق سنه مذکوره حزیرانینک ۲۷ نجی گونی (طراتناو) موقعنده اجرا اولنان محاربه ده مجروح اولمشدر .

مشار ایله مفطور اولدینی استعداد فوق العاده و فنون عسکر یه ده کی معلومات متنوعه سی حسیله ۱۸۶۶ سنه سنده ارکان حربیه دائره سنک طیوغرافیا شعبه سنه مأمور ایدلمش و ۱۸۷۰ محاربه سنک ظهورنده ارکان حربیه ضابطی اوله رق ایکنجی اردو قوماندانخی معیتنه ویرلمشدر .

یوزباشی فون درغولتس بواردو ایله برابر ۱۸۷۰ آگستوسنده وقوع بولان محاربه لرک جمله سنده و میچ قلعه سنک محاصره سنده و (اورله آن) ایله (له مانس) محاربه لرنده حاضر بولندیغندن، محاربات مذکوره بی مؤخرأ « میچ قلعه سنک سقوطنه قدر ایکنجی اردونک حرکات حربیه سی » و « له مانس ده کچیریلان ۷ گون » و « ایکنجی اردونک لوآر حوضه سنده کی حرکات حربیه سی » و « لئون غامبتا ایله اردولری » عنوانیله تحریر و نشر ایتمش اولدینی اثرلرنده غایت مفصل و واضح برصورتده حکایه و تصویر ایلمشدر .

۱۸۷۱ سفرینک ختامنده یوزباشی اولدینی حالده عموم ارکان حربیه هیأتنه ادخال ایدلمش و هیأت مذکوره طرفندن آلمانیا - فرانسه سفری حقیقده یازیلان اثر مشهورک تحریرینه مشارکته مأمور اولمشدر .

برچوق مؤلفات عسکریه سیله اوروپا محافل عسکریه سنده طائمش اولان  
 بوذات ۱۸۷۸ سنه سنده « داس فولق این وافهن » یعنی ملت مسلحه نامنده کی  
 اثر گزینی تالیف ونشر ایدرک شهرت علیه وقلیه سنی برقاندھا اعلا ایشدر.  
 بناءً علیه مؤلفك بواژده گوستردیگی مهارت، محارباتك تطبیق عملیاتنه عائد  
 برچوق تشریحات فیه دن عبارت اولدیغندن، نشرینی متعاقب اوروپاده متداول  
 السنه نك عمومته ترجمه ایدلمش وحتی فرانسز اردولرنده عموم ضابطانك  
 بوکتابدن بردانه ایدنسی مجبوریت تحتنه آلمشدر. [۱]

بناءً علیه اثر مذکورك نشرینی متعاقب یوزباشی بارون فون درغولتس  
 عهدسنه ارکان حربیه بیگباشیلغی توجیه اولدینی گی، متوفی بیوک امپرا-  
 طورك دخی خاصه مظهر التفاتی اولمشدر.

بیگباشی فون درغولتس الیوم آلمانیا امپراطوری بولنان ایکنجی ویاہلمك  
 فنون حربیه معلمگنده بولندینی گی، متوفی فرهدریق شارلك اخص  
 احباسندن و متوفی امپراطور اوچنجی فرهدریقك خواص مقربانندن ایدی.  
 یالگر غامبتا واردولری عنوانلی اثرنده التزام ایلدیگی حق گولق، پرنس بسمارقجه  
 مؤآخذیه حمل اولنغله مشار الیه ایله آرهلرنده بعض مرتبه بینونت حاصل  
 اولهرق، اوچ ماه قدر برلیندن تباعده مجبور اولمش ايسه ده گرك امپراطور  
 ویاہلمك توجهی و گرك اوزمان ولی عهد بولنان اوچنجی فرهدریق ایله،  
 پرنس فرهدریق شارلك صحابت وحمایه لری سایه سنده ینه برلینه عودت ایدرک  
 ۱۸۸۳ سنه سنده دولت عثمانیه خدمت عسکریه سنه مأمور اولدینی زمانه  
 قدر ارکان حربیه دائره سنده استخدام اولمشدر.

مشارالیه منسوب اولدینی دولت وملتك اردولرندن بعید و بردولت

[۱] کتاب مذکور بااراده سنیه حضرت پادشاهی قول آغاسی طاهر بك  
 طرفندن اصلی اولان آلمانجه دن ترکیده دخی ترجمه ایدلرک مطبعه عاجزانه مده  
 طبع ایدلمشدر. للطابع

اجنبیه خدمت عسکریه سنده مستخدم بولندی حالدہ دخی استحقاق  
 عسکرینی محافظہ ایلکدہ بولنیش و کچن ۱۸۸۷ سنہ سنده مآذوناً برلینہ  
 عز یمتدہ، متوفی ایمپراطور ویلہلمک یوم ولادتہ مصادف ۲۰ مارت افرنجیدہ  
 حضورینہ داخل اولدینی صرہدہ بالذات ایمپراطور طرفدن رتبہ سی  
 میرا لایلغہ ترفیع قلمغله برابر، دولت عثمانیہ اردولرینک انتظام مادّی ومعنوی۔  
 یسنہ مصروف اولان اقدامی تقدیر و ذات حضرت پادشاهی جانبندن مظهر  
 اولدینی امنیت والتفات دن طولایی تبریک ایلشدیر .

فون درغولتس پاشا مأموراً در سعادتہ وصول ایله حضور پادشاهی به  
 مئول ایتدیگی زمان عہدہ سنہ سائر رفقاسی گبی میرلوالقی ایله معیت سنہ  
 یاور حربلگی توجیہ و ایکی سنہ صکرہدہ فریقک رتبہ سیلہ تجیل بیورلمشدر .

فی الحقیقہ مشار ایله حضرتلری تفتیشنه مأمور اولدینی مکاتب عسکر۔  
 یه نیک اول امرده درس پروغراملرینی آلمانیا فون حربیہ پروغراملرینہ  
 توفیقاً تنظیم ایدرک تنسیقات عسکریه مزہ، معارف عسکریه دن ابتدا ایتیش  
 و عثمانلی اردولرینک استقبالدہ دوام انتظامی کافل اوله جق ضابط یتشمسنہ  
 متعلق نہ قدر وسائل معارف و ارایسہ آنی مکاتب حربیہ مزده تطبیقہ  
 اعتنا ایلشدیر .

اوائلدہ مکتب حربیہ مزده یالکز فرانسزجه تدریس اولنور و درس  
 خارجدہ چالشیمان شاگردان تحصیل لساندہ ترقی ابدہ مزہ ایکن شمعی  
 مشار الیهک اتحاد ایتدیگی اصول تدریس سایه سنده فرانسزجه، آلمانجه،  
 و روسجه مکمللاً تدریس اولنمقدہ بولنمشدر .

فون درغولتس پاشا حضرتلری تنسیقات حربیہ مزہ مأمور اولان  
 و فقط ایفای خدمت ایدہ جگی ملتک احوال خصوصیه سنہ واقف اولمامسندن  
 طولایی تنظیم ایتدیگی لوایح متعدده و مفصله سنی موقع تطبیقہ قویقہ موفق

اوله میان ( کهلر ) پاشانك وفاتندن ضگره طرف حضرت پادشاهیدن  
تنسیقات عسکر به قومیسسیونه دخی مأمور بیورلمغله سلطنت سنیه اردولر-  
لرینك محتاج اولدینغی اصلاحاتی مملکتك وسائل طبیعیه ووسعت جغرافیه سی  
نقطه نظرندن قابل اجرا اوله حق  
برصورتده مطالعه ایلدیگندن ،  
اوباده عتبه علیایه تقدیم ایلدیگی  
لواجی کاملاً مظهر تقدیر عالی  
اولمشدر .



مشار الیه خلوق ، فطین ،  
جدی ، مکب مساعی ، محب عثمانیان  
و باخصوص زمانزك اك متفین  
برعسکری اولدیغندن ، کنڈیسنك  
سایه حضرت پادشاهیده پك چوق  
زمان خدمت سلطنت سنیه ده  
استخدامیله تنسیقات عسکر به  
و معارف حربیه مزك اکالاته  
چاشمسی تمی اولنور .

( ۱۸۵ ) نجی صحیفه ده ذکر ی کین  
بیکباشی هوبه در که الیوم اصطلبل عامره  
ایله سواری تعلینه مأمور و سلطنت  
سنیه نك فریقلق رتبه سنی حازر در .

### جنرال ونت - نام دیگر - نادر پاشا

بوذات سلطان محمود ثانی حضرتلرینك او اخر سلطنته قریب ، یعنی  
۱۸۳۷ سنه سننده طوپجی معلی صفتیله گلان پروسیا ضابطانندنر .

مشار اليه پروسیا آلایلرندد نفرلکدن یتشمش و استانبوله اعزامنده ملازملاگه ترفیع ایدلمشدر .

دولت عثمانیه اردولرینه مأموراً اعزام اولنسان گرك یوز باشی مولکه و گرسائر پروسیا ضابطانی بوراده بولندقلری مدتجه پروسیا اردولرنده اولان موقعلرینی محافظه ایتدکلیر گبی بوراده کی معاشلرندن ماعدا کندلی آلایلرندن مخصص اولان معاشلرینی دخی آلیرلر ایدی . یعنی بوضابطلر، پروسیا ضابطی اولدقلری حالده مأموریتده عد اولنورلر ایدی . بو ایسه دولت عثمانیه ایله پروسیا دولتی آره سنده تابیک فرهدریق ایله سلطان مصطفای ثالث دورنده باشلایان توادت سیاسی نتایجندن ایدی . بناءً علیه قریم محاربه سنک اعلاننه قدر ضابطان مومی الیم بو صورته مأمور صفتیه بولنمشلردر . فقط قریم وقعه سنده روسیه چاری بولنان نیقولا طرفندن پروسیا قرالی متوفی دردنجی فرهدریق وینهمه، یعنی متوفی امپراطور برنجی ویله ملک برادرینه یازیلان برنامه خصوصیه ده « دولت عثمانیه اردولرنده بولنان معلمک پروسیالی اولملری نه روسیه ایله پروسیا آره سنده کی مخاندت قدیمیه نه ده قاعده بیطرفییه موافقدر . بناءً علیه آنلرک مأموریتنه ختام ویرلمسی طبیعت مصلحت مقتضیاتندندر » بولنده واقع اولان اعتراض و اخطار پروسیا دولتجه چاره سز نظر اعتباره آلنه رق ضابطان مومی الیمه مأموریتلرینک ختامه ایردیگی بیانیله اردولرینه عودت امری ویرلمش ایدی .

فقط اون بشر، یگرمیشر سنه دن بری خدمت سلطنت سنیه ده بولنه رق ممالک عثمانیه کی کندیلرینه وطن ثانی و یتشدیردکاری ضابطان و افرادی بر برادر معنوی عد ایدن بو حیثی ذاتلر دولت عثمانیه نك وقت آسایشنده نائل نعم راحت اولوبده هنگام احتیاجنده ناکسانه ترك خدمت ایتمگی موافق شیخ انسانیت گورمدکلرندن ، جمله سی دولتلرنده کی خدمات عسکرته دن

استعفا ايله دولت عثمانیه تابعيتنى قبول ايتمشلر ايدى . ايشته ترجمه جالى يازمق ايتديگمز ذات دخى او اصحاب حميتدن بريدر .

نادر پاشا ۱۸۱۲ سنه سنده پروسياده واقع ( كونيشربرغ ) [۱] جوارنده ( نوى مارق ) نام قريه ده تولد ايدرك ۱۸۳۳ سنه سنده عسكره داخل اولمشدر . منسوب اولدينى طوپچى صنفده رفقاسنك ائگ كز يده لرندن بولنديغندن ايكي سنه ظرفنده چاوشلغه ارتقا ايلش و ۱۸۳۸ سنه سنده ايسه در سعاده عزيمتى مناسبتيله عهده سنه طوپچى ملازملگى توجيه اولمشدر . نادر پاشا جنرال مولكه ايله گلان طاقمدن مؤخردر . كرك بو ذاتك و كرك رفقاسى اولان ديگر درت ذاتك عساكر عثمانيه طوپچى معكملگنه مأموريتى بر تصادفك آمال نظامرورانه شاهانه تى تشويق ايلسندن ايلرى گلمشدر :

او وقت پروسيا قرالى بولنان اوچچى فرهدريق ويلهلمك برادرى اولوب طوپچى مفتش عموميسى رتبه عسكريه سنى حازر اولان ( پرنس اوگوست دوپروس ) روسيه ايمپراطورى نيقوله نك قريم حواليسنده اجرا ايتديردىگى سوارى مانورالزنده بولنقى اوزره روسيه يه دعوت اولنقله مانورالرك ختامندن صكره ( اوده سا ) طريقه استانبوله گلهر ك سلطان محمود ثانينك حضورينه قبول بيورلش و او صره ده ذاتا نشانچيلقه شهرتگير آفاق اولان عثمانلى طوپچيلرينك پروسيا اصولى اوزره تعليمى مناسب اوله جغنى اخطار ايلديگندن طرف شاهانه دن وقوع بولان التماس اوزرينه مشار ايله پرنس اوگوست بالذات انتخاب ايده جگى مستعد ضابطاندىن برقاچ معلم گوندرمگى وعد ايلمشدر . بناء عليه برينه عودتنده ذات شاهانه يه اولان بو وعدينى حكايه ايله اقتضا ايدن معلىنى انتخاب ايتمكلگنه قرال فرهدريقك مساعدده سنى رجا ايلشيدى .

[۱] ( كونيشربرغ ) دن ماعدا بريدر .



جنرال ونت - نادر پاشا

اوچجی فرهدریق ویلهلم روسیه دولته مقائل اولدیغی جهتهله پرنسک بو  
وعدینه جانی صقلمله برابر انتخابی راینه براقشدر: آنک اوزرینه یوز باشی

[ قوچ قوفسکی ] رفاقتندم اوله رق صاحب ترجمه ملازم ونت، و ملازم ( لولینغ ) و ملازم ( شوه نجس فایهر ) و ملازم ( ویزینتال ) [ ۱ ] نام ذاتری انتخاب واعزام ایشدر .

بوذاتلرک دردیده برچوق سنه لر خدمات دولت عثمانیه ده بولنه رق وفات ایشدر . مومی الهم دولت عثمانیه اردولرینه پروسیا ضابطی صفتیه و ماموریتله گلمش ایدی . یعنی قونطور اته ویا صورت آخرله دگلدی . اوتاریخده ایسه نظام عسکری هنوز عهد صباوتنده بولندیغدن اردوی هایونده ذات شاهانه نك گوستردیگی مثال غیرته امثال دن بشقه بر فکر عسکری یوق ایدی . باخصوص بش یوز سنه دن زیاده دوام ایدن یکین یلگنک الغاسیله عسکرلگنک آلمش اولدینی طور تجدده مملکتده بالکنز احوال زمانی لایق اولدینی درجه ده ادراک ایدن ذات شاهانه دن بشقه طرفدار یوق گی ایدی . وار ایسه ده یا نائل اولدینی رتبه عسکرته نك بخش ایلدیگی شوقدن ویا جلادت پادشاهینک موجب اولدینی خوفدن متولد بر طرفدارلق ایدی . حاصلی جدی، صمیمی، تقدیری دگل ایدی . تکفور طانغی اشرافدن مرحوم چای اغا طرفندن بر جیله عبودیت اولمق اوزره یابدیرلمش اولان تقسیم قشله سی ایسه طویجی آلاینه تخصیص قلمش اولدینی حالدله نظام طویجیلرینی اسکی خبره جیلق حالندن چیقاردرق انقلاب ایتدکاری طور جدیدله لایق صورتده تعلیم ایده جک معلم مفقود ایدی .

ناپولیون بوناپارت ایله موسقوه سفینه عزیمت ایدرک فرانسز لک معلوم اولان هزیمتی اوزرینه اورالرده قالمش و ذاتاً فرانسه اردوسنه دخی یناشمه

[ ۱ ] بوذات مؤخرأ دولت عثمانیه خدمت عسکریه سی قبول ایله میرآ لایغله ارتقا ایش فقط قاضی کوینده کندیسه برصاعقه اوررق وفات ایشدر . مملکتیز مطبوعاته دایماً قلماً خدماتده بولنان ویزنتال افندی مومی الهم اوغلی در .  
للطابع

صورتیه له التحاق ایتمش اولان (پیه ترو) اسمنده برایتالیان بش اون سنه لر روسیه ده سرسریانه امرار عمر ایتد کدن صکره استانبوله گله رک کن دیسنک بوناپارت معیتنده طو پجیلق ایتمش برایتالیان اولدیغنی - احتمال که ینه روسیه قونسولا توسنه - تصدیق ایتدیره رک مذکور قشله ده - فقط سیویل اولدیغنی حالده - طو پجی معلمگنه مأمور اولمش ایدی .

ایشته بالاده اسملرینی ذکر ایلدیگمز بش ذات استانبوله وصوللرنده معلم اوله رق بوسینیور (پیه تروی) بولمشلردر .

نادر پاشا حضرتلری درکه : « طو پجیلری ، معلم افندی وساطتیه صف حزب نظامنه وضع ایتدیرد کدن صکره حرکتلرینی تحر به ایتک ایتدک . « حال بوکه عصرلره آفاقه ولوله انداز اولان صیتلرینک تامیله عکسنه اوله رق نه یایدقارینی بیلیه جک درجه لرده عجمی بولدق . استانبوله وصولزک ایتسی « گونی ایسه قیافت عسکریه مزله حضور سلطان محمود خانی یه مثولز فرمان « بیورلمش ایدی . نزد هایونده عسکرلرگه مخصوص اولان تربیه نظامیه « اوزره اثبات وجود ایلدیگمزده سلطان مشارالیه عسکرلرگه اولان میل « فطریلری ایجاباتندن اوله رق بو طور مزدن طولایی مجسم برنشوه حالده « گوردک . آری آری هر برمزک یانه گله رک ترجان وساطتیه اسملرمنی ، « رتبه لرمنی ، سنلرمنی منسوب اولدیغمز صنفی تحقیق بیوردیلر . البسه لرمن « اوزرینه معلومات ایتدیلر . وطنزدن هجری دوشدیگمزدن طولایی « متأثر اولوب اولدیغمزده وارنجیه سؤال ایلدیلر . بزایسه اک مسنر اوتوز « یاشنده بش کچ ایدک . هربری پروسیا قرالغندن واسع یگرمی یگرمی « بش ایالته مالک اولان بردوات معظمه نیک - بیوک فره دریقک باشلا یوب « بیوک ناپولیونک توسیعاً اکال ایلدیگی اصول عسکریه یه توفیقاً - افراد « عسکریه سنی تعلیم ایتک گبی برشرفک قلمزده القا ایلدیگی شوق وسرور « وطنزدن جدا دوشدیگمزدی دگل کندیغمز بیله اونتدیرمش ایدی .

« يوزباشى موانكه وَ رفقاسيندن سينگه وَ مولباخ وَ فيشر حضور هايونده  
 « بولندقلرندن، بزه ذات شاهانه نك عسكركه اولان محبتى وَعسكركك تربيه سنه  
 « خدمت ايدنلر حقدده مبذول اولان توجه و عاطفتى لسان ستايشله  
 « تبشيره ايلديلر . بنى ( مؤخرأ ماهر بك نامى آلان ) لولينغ ايله تقسيم  
 « قشله سنه وَ شوه نچس فايهر ايله ويزينتالى سليميه قشله سنه مأمور بيورديلر .  
 « قوچ قوفسكى دخى بوايكي قشله يه مأمور اولان معلملى نظر تفتيشدن  
 « كچرمك اوزره مفتش تعيين اولدى . »

« حصه مزه دوشن طوپچى آلايى افرادىنى جمع ايله تعليمه باشلادق  
 « غريبدر، كه طوپ طاقلىرى وَ بارگير قوشملىرى پروسيا طوپچى طاقلىرى نك  
 « عىنى ايدى . بوندن طولايى او خصوصده اولسون زحمت جكميه جگمزدن  
 « ممنون اولدق . ذات شاهانه بر بطاريه نك مانوره اجرا ايدم بيله جك برحاله  
 « نه قدر مدتده واصل اوله جغنى سؤال بيورمش اولدقلرندن - ايكي آي  
 « ظرفنده - جوانى و يرمش ايدك . بر آي كچر كچمز قشله يه طرف هايوندن  
 « بر ياور كلهرك عسكرك تعليمده كى درجه سى سؤال بيورلدىغى تبليغ ايدى .  
 « بزده فرمان بيورلدىغى محله گله جك هفته بوگونكى گون مانورا ايتديره .  
 « جگمزي عرض ايلسنى بيان ايتدك . ايرتسى گونى آلتى گون صكره  
 « پنجشنبه گونى اوق ميداننده كى قصر هايونه تشرىف شاهانه مقرر  
 « اولديغى وَعسكرك مانوره سنى اوراده تماشا بيوره جقلىرى - اراده سنى  
 « آلدق . فى الحقيقه كچه يى گوندوزه قاتهرق بتون گون مصروف اولان  
 « اقدامز ثمره سز قالماش وَ فطرة عسكرك اولان افراد عثمانيه بر شوق جبلى  
 « ايله فوق الغايه ترقى ايتكدده بولمخس ايدى . حاصلى قرقچى گونى ايدى، كه  
 « ذات هايون پادشاهينك قصرعلى يه وصولرندن اول طوپچى آلايى اوق ميدانده  
 « سوق ايله قدوم هايونه انتظارأ ايستاده موقع سلام اولدق . قصر هايونى  
 « تشرىفلرئى متعاقب صادر اولان اراده سنيه اوزرينه بزده مانوره يه

« مباشرت ایلدک . مانور اعز او تارینجده بورالرجه دگل ، اوروپاچه دخی  
 « هنوز تقلید ایلدلمش اولان بروسیا اصولنده ایدی . بطاریه لر بر سرعت  
 « حافظانه ایله هر بر نظامی مکمل اوله رق پیشگاه هایوندن گذار ایلدیگی  
 « بر صرده ایدی، که جناب جلادتماب حضرت محمود خانی اؤ مکمل صورتده  
 « کینش بر عسکر طوز یله قصرک بینک طاشنه اینه رک سیف جلادت لرینه  
 « اتکا ایله رسم مروری تماشا بیوردیلر . مانوره ایکی دفعه اجرا اولندی .  
 « آنک اوزرینه رفیقله بی نزد هایونه جلب ایله سینه مفخر تمزی مرصع  
 « بر نشان افتخار تعلیقله تزیین بیوردیلر . »

« دیدار هایونلریله قریر العین اولدیغیز بر بحق سنه ظرفنده اوتوز  
 « دفعه دن زیاده حضور هایونلریله شرفیاب و التفات و عنایات شاهانه لرینه  
 « نائلیته بختیار اولمش ایدک . اؤ صکره ولی افندی صحراسنده بر مکمل  
 « ( ردوو ) اجرا اولنه حق ایدی . پیاده، سواری و طوبجی فرقه لری هب  
 « بو تعلیم ایچون حاضرانیور ایدی . کندیلری وجودجه راحتسز اولدقلری  
 « حالده دائماً طرف هایونلریدن ( ردوو ) یه متعلق ارادات هایونلرینی  
 « حامل یاورلر ورود ایدردی . تام حاضر اولدیغیز بر صرده ایدی، که غیبوت  
 « ابدیه هایونلری خبر جانگدازی واصل صماخ کدورت اولدی .  
 « ایشته او گونکی گون ایدی، که و طنجده لغزی ، حاصلی بیکسلگمزی  
 « ادراک ایلدک . بزی جسم دولتک جانی اولان عسکرک مرپسی صفقیله  
 « حمایه شاهانه لرینه آلمش و منسوب اولدیغیز دولت و مملکتی بیله عنایات  
 « و التفاتیله خاطر مزدن چیقارتمش اولان بر وجود عالی طینتدن ابدیاً  
 « آیرماق نه قدر جانجراش اولدیغی بک فاجع بر صورتده حس ایلدک .  
 « بر هفته صکره ایسه پادشاه نوجاه سلطان عبدالمجید خان حضرتلاری  
 « طوپخانه قصر هایونلرینده جمه مزی حضور هایونلرینه قبول ایله واک  
 « ماجد هایونلرینک غیبوت ابدیه سندن طولایی حاصل اولان تا اثر مزی

« التفات جهاندرجاتريله تعديل بيورديلر . اوگون نزيبدن غودت ايتمش  
 « اولان ارکان حربيه يوز باشيتي ( شمديكي مارشال مولکه ) دخي وداع  
 « ايجون خاکپاي شاهانه يوز سورمش ایدی »

نادر پاشا حضرتلری پروسیا ملازمی ونت نامی و طوپچی معلمی صفتيله  
 آندن صکره دخي دیگر رفقاسيله برابر ايفای وظیفه ده دوام ایلشدر .  
 فون درغولتس پاشا حضرتلرینک ترجمه خالری صره سنده حکایه اولدینی  
 اوزره قریم وقعه سنک اعلاننده - روسیه چاری نیقولانک - اشعاری  
 اوزرینه - دردنجی فرهدریق ویله لم طرفدن مملکتلرینه عودت امری  
 صادر اولدینی زمان جمله سی بردن منسوب اولدقاری دولتک خدمت  
 عسکریه سنی ترک ایله ولی نعمت بیدانی عد ایلدکاری سلطنت سینه خدمت  
 عسکریه سنی قبول ایلدیلر . مشار الیهک روایتنه نظراً اوگون دخي جمله سی  
 طوپخانه قصر هایوننده حضور شاهانه ایله شرفیاب اوله رق قوچ قوفسکی  
 میرالای و صاحب ترجمه ایله دیگر اوچ رفیقی قائم مقام رتبه لرینه بگام اولشلردر .  
 نادر پاشا حضرتلری اردوی هایونلره یتشدرمش اولدینی طوپچی ارله  
 بک چوق خدمات ابراز ایتمش و مشهور سلستره محاصره سنده شهید اولان  
 موسی پاشا مرحوم دخي مشار الیهک یتشدردیگی امرامزدن بولنمشدر .

سلطان عبدالعزیز خان حضرتلرینک زمان سلطنتلرینده میر لوالغه ارتقا  
 ایلدیگی گبی جناب مکارم ماب حضرت تاجداری دخي عهدۀ استیبالرینه  
 فریقای رتبه رفیعہ سی احسان ایدرک بودولت معاظمه نک الی اوچ سنه لک  
 بر امکداری اولان اوزاتی یکیدن دولت هایونلرینه بنده فرما منبر ایلشلردر .  
 جناب حق بوگی امرای غیرتورانیله برابر عساکر عثمانیه بی پادشاهمزه  
 و پادشاهمزی ملت صادقہ سنه باغشلاسون .

مشارالیه حضرتلری ایوم یتمش یدی یاشنده اولدقاری حالده تنسیقات

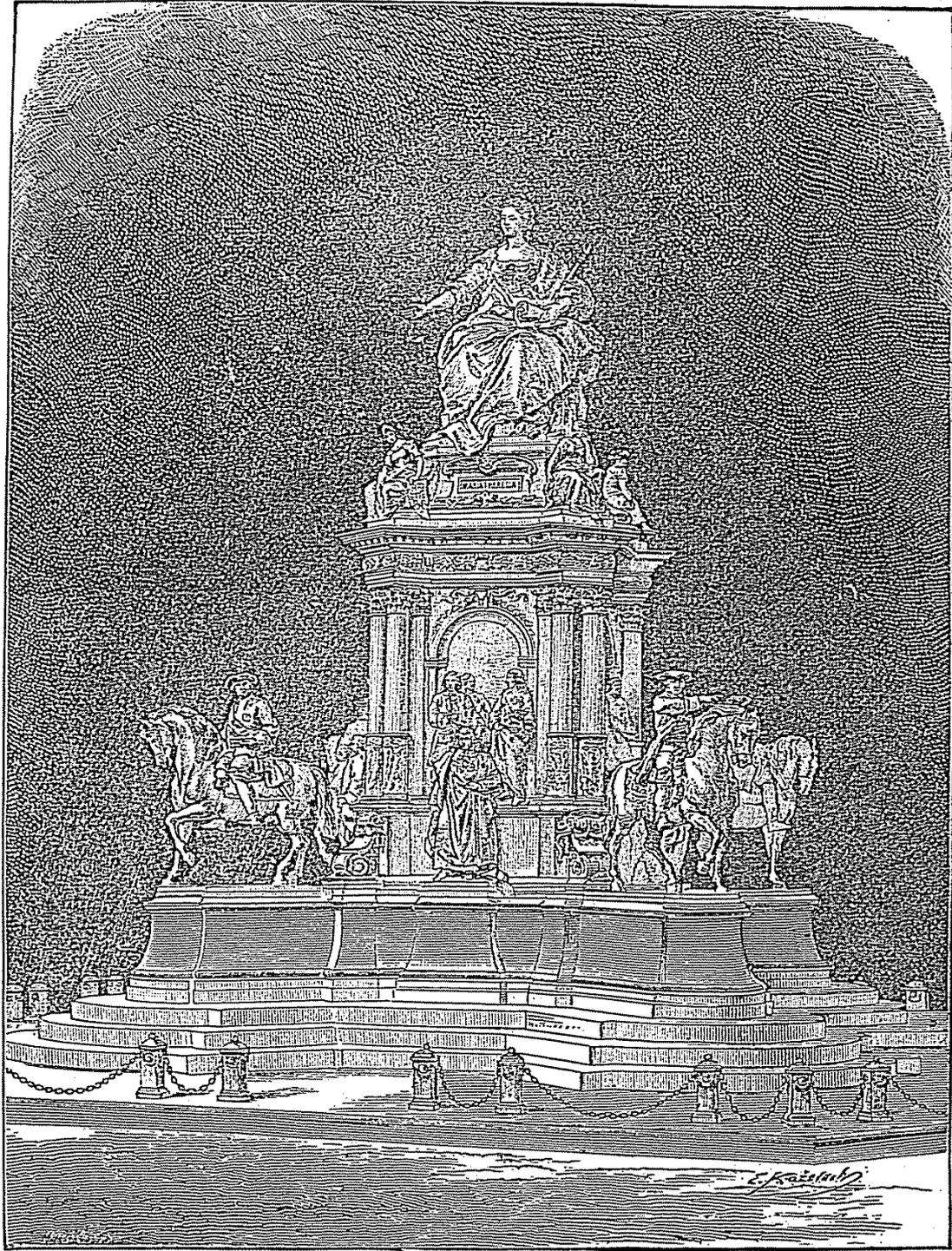
عسکر په طوبجی قومیسوننه مأموراً ایفای خدمت عسکر په ده بولمقدمه در .  
درج ایلد بگمز تصویر لری بوسنه آلمشدر .

## §

مشار اليهك ( نادر ) اسميله توسينه كنديسنك برخدمت خارقه سى سبب  
اولمشدر . قريم مسئله سنك ظهورندن براز مقدم روسيه دولتيك اعلان  
حرب اچون وسيله جولقمده بولنديغى معلوم اولسى اوزرينه بوذات قره دگر  
سواحلنده بولنان مواضع حربيه بي تقيشه مأمور اولور . فقط بومأموريتنى  
بجر سياه بوغازى تايه لرنيدر قوللاييلان درت چفته ضدالردن برينه بينه رك  
آناطولى ساحلنده باطومه وروم ايلي ساحلنده ارايله قلاصه قدر بوضورتله  
سياخته اورالرى نظر معاينه دن كچير وراپورطلرني تنظيم وتقديم ايدر .  
سلطان عبدالمجيد خان مرحوم ، مشار اليهك بوغيرت حيتكارانه سنى  
استماعلرنده « حقيقه نادرالوجود برضايط ايمش » بيوررلر . طوبخانه مشيرى  
بولنان ذات دخى بوتوجه پادشاهى بي ونادر كله سنك معالينى مومى اليه  
تفهيم و ( نادر ) اسميله توسيم ايدر .

### ماریا تره زانگ هیكلی

آوستریا ایمپراطور بچه سى ماریا تره زانگ نامنه اوله رق اون بش سنه دن بری  
تراش ایلمکده اولان هیكل عظیم بوسنه اکیال ایدیله رك میدانه چیقمشدر .  
بو هیكل تقریباً یگرمی متره ارتقاغنده اوله رق رسخنده گورولدیگی اوزره  
قاعده سنك زوایای اربعه سنده ۴ سواری واردرکه مشار اليهك كزیده  
جنرالریدر . هیكلك موضوع بولنديغى كرسینك درت گوشه سنده قوت ،  
حکمت ، عدالت وشفقتك شکل نسوانده بر تمثال مشخصی موضوعدر .  
بولردن بشقه هر صنفدن یگرمی قدر ذوات مشهوره نك تمثالی موجوددر .  
هیكلی ، استاد مشهور قاصبار زوم بوش تراش ایلشدر .



ماريا ترهزانك هيكلى

هيكل مذکور ويانه نك ( رينغ اشتراسه ) دينلان جاده مشهوره سنده  
مجدداً ياپيلان ايكي موزه نك اوزته يرنده در .

## §

ماريا ترزا ۱۷۱۷ ده ويانه ده تولد و ۱۷۸۰ ده آلتمش اوج ياشنده  
بلده مذكوره ده وفات ايلشدر .

۱۷۳۶ ده اون طقوز ياشنده بولنديغي حالده لوران و طوسقانه دوقه سي  
فرانسوا ايله ازدواج ايلشدر . ( ساقسيون پراغماتيک ) تعبير اولنان قانونه  
گوره اوروپاده اولاد ذكوزي اولميان حكمدارانك وفاتنده قزي جالس  
اولور . بناء عليه بوقانون حكمنجه مشار اليها دخي ۱۷۴۰ ده وفات ايدين  
اوستريا امپراطوري آلتنجي قارله خانف اولشدر .

پروسيا قرالي بيوك فرهدريق مشار اليهانك ضعفندن استفاده ايله  
اوستريايه قارشي اعلان حرب ايتمش واول هجومنده شاييزياني ضبط ايلش  
ايسه ده مشار اليها فوق الغايه جسارت و فطانتله مجبوله اولديغندن ، درحال  
اسباب مدافعه و مقاومتی استحضار ايله شليزيانك - اليوم اوستريا اداره سنده  
بولنان - برقميني استرداد موفق اولشدر . حتي فرهدريقه رغماً زوجيني  
دخي ۱۸۴۵ ده آلمانيا امپراطوري اعلان ايلشدر .

فرانسه و اسپانيايه قارشي آچديني محاربه دخي ۱۷۴۸ ده آهن ، يعني  
( اقس لاشاپل ) معاهده سيلاه نتيجه پذير اولشدر .

فقط بيوك فرهدريقك ( محاربه هفتساله ) ديه مشهور اولان ايكنجی  
سفرنده، كه ۱۷۵۶ دن ۱۷۶۳ چه قدر امتداد ايلشدر . هيچ برشيئه موفق  
اوله مامش و نهايت ( هو برنس بورغ ) معاهده سني قبول وامضايه مجبور اولشدر .  
۱۷۶۵ ده، كه قعودينك يگرمي بشنجي سنه سنه مصادفدر ؛ قرق سكر  
ياشنده اولديغي حالده تاج حكمداري بي اوغلي ايكنجی ژوزدغه ترك ايلدی .  
مشار اليهانك ۴ اوغلي و ۶ قزي اولشدر .

ماریا ترزا صنایع و تجارت و معارفی فوق الغایه تشویق و حمایه ایشلشدر .  
 ویانه ده ایوم مشهود اولان مآثر مدنیه و بدیعه نك اکثریسی مشار الیهانك  
 دور حکومتی یادگاریدر .  
 نامنه منسوب اولان ( تره زیانوم ) نامنده کی مکتب ویانه نك اك مشهور  
 مؤسسات علمیه سندندر .  
 موسیقیه بی حمایه ایتمش و موزارت ، بهت هوودن ، هایدن ، هاندل گبی  
 مشاهیر موسیقیون زماننده کسب اشتهار ایشلشدر .  
 مشهور شونبرون سرانی توسیعه و باغچه سنی توسیعا تنظیمه و حیوة الحیوان  
 باغچه سنی اکیاله همت ایشلشدر . خلق مشار الیهانی مآثر عرفان و عمراندن  
 طولای ایوم لسان شکران ایله یاد ایتمکده در .

## آلمانیا ایمپراطوری ایکنجی ویلهلم

و

### ایمپراطوریچه و یقتوریا

ایکنجی ویلهلم ۱۸۵۹ سنه سی کانون نائینسک یگرمی یدیسنده اویله دن  
 صکره ساعت ۳ ده برلینده واقع ولی عهد سراینده طوغمشدر .  
 اسمی فریدریخ - ویلهلم - و یقتور - آلبرتر .  
 صغرسننده ، بری انگلیز دیگری فرانسز ایکی مره به نك ایدی تربیه لرینه  
 تودیع اولمشدی . یدی یاشنه وصولنده ، یعنی ۱۸۶۶ ده تربیه سنه دو وقتور  
 ( هینتس په تهر ) نام ذات تعیین ایدلمشدر .  
 طقوز یاشنده ایکن کندیسنی عملیات عسکر به به تمرین ایچون یوز باشی  
 ( فون شروتتهر ) مأمور ایدلدی .



آلمانيا ايمپراطور ريجنهسي و يفتور يا



آلمانيا ايمپراطور ي انگليسي ويلهلم



المانيا امپراطورى ايكنجى وينغليك ، اجدادندين  
برينك قياقتيه آلديرديغى رسمدر .

پدری او چىجى فرەدرىق اوغلىنىڭ آحاد ناس اولادىلە اختلاط  
 و معاشرىتدە بولمىنى آرزو ايلديگىدن چوچى مېرى و مېرىلە ( بون اشتت )  
 قېرىسە گوندردىلر . اورادە بولدىغى مدىجە گوندوزلرى كويلى چوجقۇلرە  
 اوينار ايدى .

بر مدت دخى برادرى پرنس هانرى ايله مكاتب ابتدائىيە دوام  
 ايتىش و بعدە ( قاسل ) دە ( ژيمناس ) مکتبە گيرمشدر . بو مکتبەدە  
 بولدىقلىرى مدتدە گرك قىچە و گرك معاملاتجە طلبە سائردن فضلە هېچ  
 بر امتيازلىرى يوق ايدى . مکتب مذکور دىركتورى طرفىدن پدريئە اعطا  
 قلنان شهادتنامەدە پرنسلىك درسلىرىنە مقدم و رفقاسىلە حسن آمېزشە ساعى  
 اولدىقلىرى تصدىق اولمىشدر .

۲۵ كانون ثانى ۱۸۷۷ دە امتحاننى اعطا و شهادتنامەنى استحصال ايله  
 مکتبىدن چىقدىقن ايكى گون صكرە پروسىا خاندان حكمدارىسى قوانيننە  
 توفىقا و رسماً رشدى اعلان اولمىشدر .

۹ شباط ۱۸۷۸ دە پيادە آلاينە ملازم اول رتبه سىلە داخل اولمش  
 و وقتىلە پدريئىك قوماندان ايتدىكى بلوگە مأمور ايدلمىشدر .

۶ آى صكرە ( بون ) دارالفنوننە دخول ايله ايكى سنە قدر فنون عاليە  
 تحصيللە اشتغال ايدلمىشدر . بعدە يئە بوتسدامدە وظائف عسكرىيە ايله  
 مشغول اولمشدر .

پروسىا تخته قعودندە سنى ۲۹ سنە ۴ بچق آيە واصل اولمش ايدى .

### ايمپراطورىچە وىقتوريا

ايشازويق - هولشتاين پرنسى اوغوستونبرغىڭ كرىمەسى پرنسس اوغوستا  
 وىقتوريا .

مشارالها ۲۲ تشرىن اول ۱۸۵۸ دە ( سومەر فەلد ) قىرىندە

( دولچسپق ) سراینده دنیایه گلمشدر . زوجی ایمپراطوردن بریاش  
 قدر بیوکدر .  
 مشار الیه ایله ازدواجی ۱۸۸۱ سنهسی اوآخرندهدر . سکسان یدی  
 سنه سنه قدر ۴ ارکک چوجنی اولمشدر .  
 ولی عهدک اسمی پرنس ویلهلمدر، که ۶ مایس ۱۸۸۲ ده بوتسدامده  
 تولد ایلشدر .

### زنکبار حاکی برغش بن سعید

اوروپالیلرجه سید برغش دیه متعارف ایسهده حاکم مومی الیهک اسمی  
 برغش بن سعیددر . بوذات تخت حکومته برنوع تغلب صورتیله نائل اولمشدر .  
 مومی الیه ایکی دفعه اوروپایه سیاحت ایلش و مدینت غریبه نی بعض  
 مرتبه تقلیده چالشمشدر . کندیسی اڭ زیاده انگلیزله مائل ایدی .  
 آلمانیا لیلری پک سومر ایسهده زنکبارده بولنان آلمانیا قونسولوسی پک  
 مزاجگیر برآدم اولدیغندن ، کندینی گرک ریلرله و گرک برغشه سودیرمش  
 ایدی . ایشته اوسایهده آلمانیا دولتی آفریقاده ویرتبرغ حکومتی قدر  
 براراضی به مالک اولمشدر . فقط شوووک زمانلرده غزته لرده گورولدیگی  
 اوزره ریلرله آلمان مهاجرینی آرهسنده ایجه مهم برقتال وقوعه گلمشدر .  
 برغش بن سعید ایتالیا لیلرد فوق العایه عدو ایدی . گچن مارتده ایتالیا نلرک  
 اورالرجه مستعمرات تأسیسنه شدتله مخالفت ایلشدر .  
 حاکم مومی الیه گچن شهر مایس ده ارتحال ایلشدر .

### §

زنکبار بحر محیط هندیده واقع شمالی آفریقاده ۱۶۰,۰۰۰ نفوسی شامل

برجزیره در. مساحت سطحیه سی ۱۵۹۱ کیلومتر مربع بعد از اوله رقی مرکر حکومتده سکسان بیگ کشتی ساکندر. آفریقا ساحلنده دخی بعض اوافق قریه و قصبه. لری موجوددر، که آفریقا سیاحت و تجارتنه بوقرا خلقی وساطت ایلر.

جزیره ننگ اراضیسی  
اوقدر منبت در، که خاصه  
انبات اوراده گوستردیگی  
فیضی قطعات کردننگ برنده  
ابراز ایتمه مشدر. لیجانی گوزل،  
شهری مزین، سرایی منتظم  
و دائراً مدار ریاض ایله  
محاطدر. اخراجانه چرنق  
قبیلندن ایکی دیرکلی سفاین  
صغیره وساطت ایدر.



زنگبار حاکمی متوفی برغش بن سعید

بوآطه ننگ اهمیتیه موقع  
جغرافیسنده در. شمالی آفریقاده تجارت ایچون آندن مهم برنقطه یوقدر.  
مشهور استانی، زنگبار ایچون « آفریقای شرقیننگ بغدادی، احفمانی یاخود  
استانبولی در » دیشدر.

آفریقاننگ ایچریلرندن کلان فیل دیشی تجاری زنگبارده اجتماع ایله عادتاً  
بپنایر تشکیل ایدرلر و ضغ عربی، سخیان، کراسته و اسرای زنجیه ساتارلر.  
بغدادنک جسم ایپک مغازه لرینه بدل زنگباردهده فیل دیشی مغازه لری  
موجوددر.

( اوهی بو ) ( اوغیندو ) ( اوغونجو ) ( اونیام و دزی ) و ( غاللا )

دن جواریء زنجیه گتیریلیر که حسنلریله مشهوردر.

زنگبار خلقی غایت ذکی و محب مساعی و باخصوص هر صورتله اعتماد

وامنیت اولنور آدم لر در . آنلرک بو خصلت مردانه لری سایه سنده ایدی، که استانی سیاحتی اتمامه موفق اولدی .  
 کندیلری صادق ، تودیع اولنان ایشی حسن ایفایه مقتدر ، جسور ،  
 ثابت ، مهارتلی ، تجربه کاردر لر . آفریقاده نه قدر مدنی آدمه تصادف  
 اولنورسه بلا تردد زنگبارلی اولدیغنه حکم ایتلی در .  
 معلومدر، که بروقتلر هند و آفریقا دگرلرنده گرن سفن هایون رایت  
 عثمانیانی اورالره قدر طانتدیرمش ایدی . حیف که ایکی یوز سنه دن بری  
 بوکی ممالک بعیده بی کتابلرده گورمکه اکتفا ایلیورز .

## منهك



حبش ایمپراطوری  
 یوحنانک امراسندن منهك  
 ایتالیا لیلرک اورالرده اسباب  
 موفقیتی تسهیله چالشدیغندن  
 طولانی متبوعنک بحق  
 مجازانه لایق اولدیغی گی  
 اوروپا لیلرجه دخی ایتالیا نلره  
 طرفدارلقه اشهار ایلشدر .  
 کندی مملکتلرنده اولسه  
 انواع دشنام ایله یاد اولنه جق  
 اولان بومثللو خائن وطنلری

منفعت اجانبه خادم اولدقلری حیثیتیه محب مدنیت ویانسانیت نامیه  
 توقیر ایتک اوروپا لیلرجه فضائل اخلاقدن معدوددر .  
 منهك حبش حکمداری طرفندن بعض امتیازه مظهر ولاندن در .

از جمله واليک کنديسنه وراثت طريقه انتقال ايشدر . بچاره آني بيلزکه  
کنديسنک شرف و حکومتی حبش حکمدارلغنتک بقاسيله قائمدر . بوقسه  
اوروپاليلرک استيلاسي حالنده حاکميتی خادميته انقلاب ايتک مقرردر .

### دوقتور شينچر نام ديگر امين پاشا

سودان دینلان قطعه حقننده هنوز هچ بر ملتک جغرافيا کتابلرنده  
معلومات مکمله موجود دگلدر . زيرا مساحه سطحیه سی شوقدر ميلدر  
دینه جک درجهده کشفیات صحیحه اجرا ایديله مه مشدر . اک زیاده تدقیقات  
جغرافیه ایله مشهور اولان آلمانر بيله غزته لرنده سوداندن بحث ایتدکاری  
زمان مثلاً : « سودان دینلان قطعه ( اما هانگی سودان ؟ سودان مصری )  
بزم آلمانیایی و آوستریا - مجارستان قطعه لرینی و حتی فرانسه یی دخی ایچنه  
الدقدن صکره دها براز مملکت آله جق خالی یری قالیر » دیورلر .  
معلومدرکه بوگی تعریفات بر مملکتک آساعنجه بر فکر ویردیلیر ایسهده  
حقیقتی تعیین ایدمنز .

سودانک کشفیات فیه سنه بوندن اون سنه مقدم متوفی ( غوردون )  
باشلامش ایدی . بو مملکت بر قاج ایالته تقسیم اولغشدر . ایالتلردن بری، که  
اقصای جنوبیه سنده واقعدر؛ خط استواء ایالتی نامنی آمشدر . بو ایالتی  
نیلک قسم بالاسنده و بحر الحیل ایتکلرنده کی اراضی تشکیل ایدر .  
ایالت مذکوره شمالاً ( فیسی ) ممالکنه و جنوباً ( آلبر نیانزا ) گولنه  
قدر متمد اولور . ( مون بو آؤ ) مملکتی بو ایالت داخلندهدر . غرباً دخی  
بحر الغزاله منتهی اولور . یالکر بو ایالت پروسیا ممالکی قدر واسعدر .  
براز وقتدن بری آلمانیاده، انکلترده، فرانسه ده، و حتی آمریقاد

غزته لری مشغول ایدن (دوقتور شنیچر) ۱۸۷۸ ده ذکر اولنان خط استواء ایالتنه (امین بك) نامیله غوردن پاشا طرفدن مدیر نصب اولمشیدی .

## §

بو امین بك، یاخود امین پاشا وَ اِكْ طوغریسی (دقتور شنیچر) حقنده بز بر حقیقته واقفزه که آنی شمده به قدر اوروپا غزته لرنده گوره مدیگمه جدا تأسف ایدرز . اگر همشهریلری اولان آلمانلر بو حقیقته واقف دگملا ایه مومی الیهک هر حالنه ادعای اطلاع ایلدکلری حالده یالکز آندن غفلت ویا تغافل ایتمه لری ینه موجب تأسفدر . یوق واقف اولقله برابر کتم ایدیورلر ایهه جالب نفرت اوله جق درجه لرده شایان اسفدر . بو حقیقی قریباً خبر ویره جگر ؛ فقط ابتدای امرده مرقومک ترجمه حالندن بحث ایدن ( غارتن لابه ) نامنده کی آلمان غزته سنی دیگلیهلم :

« دوقتور شنیچر شنلزیاده واقع ( اویلن ) ده ۲۸ مارت ۱۸۴۰ ده طوغمشدر . طب درسارینی برلینده اکل ایلدی . علوم طبیعییه اولان میلانی و ممالک مجهوله کشف ایلک آرزولری (!) آنی بلاد بعیدهیه سوق ایلدی . » ۱۸۶۴ ده ممالک عثمانیهیه عزیمت ایتمدیگندن، اسماعیل پاشا قوناغنده مسافر اولدی . وَ اَنک سایه سنده سوریه یی ، عربستانی ، ارضروم طرفارینی سیاحت ایلدی .

« ۱۸۷۳ ده ولی نعمتی وفات الیسی اوزرینه آز وقت ایچون آلمانیایه غودت ایلمشیدی ۱۸۷۶ سنه سنده ( دوقتور امین افندی ) نامیله حکومت مصریه خدمته گیره رک ، براز صکره سودان والیسی غوردون پاشانک معینه ویریلدی . » طرزوندن همشیره سنه یازدینی بر مکتوبده شوشوزلر گوریلدیور : ( طرزونده دخی طالع نبی ترک ایتمه مشدر . طیبیلکه شهرتم برکالدر . بونگله برابر ترجمه و عربجه بی ده تحصیل ایلدیم ، که اوروپا لیرجه بوایکی لسان ایله متکلم آدم نادردر . عادات و اخلاقلرینی اورتبه اقتباس

و تقلید ایلام، که بنم ترك نام آلتنده « قورقه یالکز نام ترکدر؛ بن هج بر وقت  
مسلمان اولدم » هج کیسه صادق برآلمان مأمول ایتمزدی .  
« غوردون معیتده بوانان طیبیک قیمتی تقدیر ایلدیگندن ( اوغانده ) به



دوقتور شنیچر نام دیگر امین پاشا

قدر ( مونه زرا ) قرالنه ایلیچیلکله گوندرمشدر . نهایت خط استوا ایالتنک  
مدیریتنه تعیین ایلدی . §

فارتن لابه نك افاداتی بعض مرتبه محتاج تصحیحدر . دوقتور شنیچر  
استانبوله احتمال که ۱۸۶۴ ده گلمشدر . فقط اسماعیل پاشایه [۱] ۱۸۶۹

[۱] مشیراندن مدت مدیده اشقودره والیلیکیله قوماندانلغنده بولان دیویچی  
اسماعیل پاشادر . للطابع

ده ارضروم واليلکنده بولنديغی زمان انتساب ايلش ایدی . مؤخرأ پاشای  
 مشاراليه ايکنجی دفعه اوله رق اشقودره ولايتنه کنديگنده بزاور عزيمت  
 ايتيش واورادن محمود نديم پاشانک ايلک صدارتنده انفضاليه مسقط راسی  
 اولان طرزونه اجلا ايدليگی وقت دخی پاشا کنديسنى ترك ايمه مش  
 ایدی . ايسته مکتوبنده بحث ايدليگی اوزره طرزونده اوزمان بولمشدرد .  
 بعدالغفو تکرار روم ايلي به مأمور اولديغی صره زده افنديسنى ايله برلکده  
 کتمش و بناء عليه ۱۸۷۳ اواسطنده اسماعيل پاشانک وفاتنه قدر دائره سنده  
 بولنديغی گي آندن صکرده عائله سيلاه قالمشدر . فقط سوريه بي وسائر بلاد  
 عربی افنديسنيلاه کزدیکی حقدده کی فقره بی اساسدر . چونکه مشاراليه  
 خطه عربيه دن هيچ بر محله مأموريت ويرمه مشدر .  
 بحث ايتک ايتديگمز حقيقت شوردکه : غارتن لابه ده دخی اعتراف  
 اولنديغی اوزره اسماعيل پاشا دوقتور شنيچرک ولي نعمتی ایدی . زيرا اوروپا ليلرک  
 ( آوانتوری به ) دیدکاری و بزجه سرسری تعبيرينه ماصدق اولان بوقيلدن  
 توريديلرک اويله اعظمه انتساب ايتکمزین کسب اعتبار واشتهار ايمه لرينه  
 امکان يوقدر . بوگی بی سبر و پالر ذاتا مملکتلرنده وسائل معيشتدن محروم  
 اوله لرندن طولايی اختيار هجرت ايدرلر . ( غارتن لابه ) نک ادعاسی گي ممالک  
 مجبوره کشف ايلک آرزوسيهلاه اوله جق اولسه ایدی ، دوقتور شنيچر آنک  
 محتاج الیهی اولان وسائظه مملکتنده مراجعت ایده بيليردی .  
 دوقتور شنيچرک شورايه قدر بيان ايتديگمز احوالی آره سنده موجب  
 عار بر حرکتی يوقدر . چونکه فقر معايبدن دگلدر . خصوصاً کنديسی  
 ازاله فقر ایده جک درجه لرده متقن و باخصوص طبييدر .  
 مرقومک اصل ملعتی و کشتيانه حرکتی بوندن صکره باشلار : شنيچر  
 اسماعيل پاشانک وفاتندن صکره اعلان اسلام ايلش ایدی . پاشانک وفاتی  
 اوزرينه مشاراليهک محلوله سنی امينه خانمله ازدواج و زوجه سندن طولايی نامی

( امین ) تسمیه ایلدی . و برمدت عائله موصی الیها ایله استانبولده بولندقدن صکره منویات ملعونانه سنی موقع فعله قویق اوزره زوجه سینله پاشانک چوجقلرینی استصحاب ایدرک ۱۸۷۴ سنه سی اواسطنده وطنی اولان شیلز یاده واقع ( ایشته تین ) قصبه سنه عزیمتله اختیار اقامت ایلدی . بو آزالق ایسه ( نایسه ) ده بولنان اقر باسندن برینک دوگونی اولقله عائله یی استصحاباً اورابه کیدر . فقط دوگون اثناسنده غیوبت ایلر . عائله خالق بو حاله هیچ بر معنی ویره مدکن ماعدا بالطبع اندیشه ده ایدرلر . نهایت ایشته تینه عود تارنده حقیقت حال میدانه چیقار . مگر مرقوم ، پاشا مرحومدن اولاد یله زوجه سنه انتقال ایدن بش آلتی بیك لیرالق مجوهرات ایله نقودی موضوع بولندیغی صندوقدن اخذ ایله فرار ایلش ایمش .

شمدیکی حالده آفریقاده اقوام زنجیه یی طریق مدینته ادخاله ساعی اولان بو ذات عالی قدر ایشته دیار اجنبیه ده اک بیوگی اون بش واک کوچگی بر یق یاشلارنده درت چوجقله بر بچاره قادینی ماملکنی غضب و سرقله سفیل و سرکردان براقه رق ، پارس و لوندریه گتمش و برمدت صکره مألوف اولدینی سفاهتله پاردرلی بتیره رک اکثر اجنبی سرسریلرینه مدار اقبال اولان مصره کیدرک کندیسی شیوینفورتلر فلانلر درجه سنده خادم مدینت گوسترمش و فقط اسماعیل پاشا عائله سیده مرقومک یوزندن فقر واضطرابک درکه سفلاسنه تزل ایلشدر .

غریبدرکه کندی مملکتلرنده اولسه کورگه آتمه لری لازم گلان بویله بر قلاشی اوروپالیلر بوگونکی گونده فداکاران مدینت صره سنه ترفیع ایله له ویتنستونلر ، بیکرلرله مساوی طوته رق کندیسنه وسائط امدادیه یتشدیرمک ایچون استانی گبی ذوات فاضله یی سوق ایدیورلر .

بزله ، اوروپالیلرک ستره مدینت التنده اخفا ایتدکری مقاصد دن

بجبرانه و بيقيدانه طاوراندقچه آنلر بوگي كشتيليري ناجيء انسانيت ناميله -  
فقط وطنلري خارجنده - حمايه ايمه لري طبيعي در .

## §

۱۸۲۳ سنه ميلاديه سنه قدر سودان مصرينك مقرّ اداره سي اولان  
خرطوم شهرى يوق ايدى . اوتار ينده رأس الخرطوم دينلان محله بر باقجي  
قر به سي موجود ايدى .

بو محل فن حرب نقطه نظرندن فوق العاده مهم اولديغندن محمد على  
پاشا طرفندن سوق اولنان عثمانلى عسكرى سازدن برقاچ گلبه بنا ايدرك بعده  
ضارى طوپراقدن اعمال ايلدكلى كر بچلاره درت بش پارچه بنا وجوده  
كتير ديار . گيده گيده بز چارشى تشكىل ايتديكى گي ، جامع و سائره تأسيس  
اوله رق خرطوم شهرى ميدانه گلدى و ۱۸۳۰ ده سودان مصر ك مركز  
اداره سي اولدى . اليوم ۴۸ بيك نفوسى شامل بر شهر در .

متهدينك ظهورينه قدر اوروپا قونسولسرينك مقرى ايدى . چونكه  
فيل ديشى ، دوه قوشى بويى ، ضغ عربى ، و اسرا تجارتك مركزى اولدينى  
گي ، اوروپا حيوة الحيوان باغچلر يچون تدارك اولنان وحوش و طيور دخى  
خرطومده مبايعه اولنوردى .

خرطوم شهرى بر قوم دره سي ايجنده اوله رق اطرافى ريختيم ايله  
تحكيم اولمش و شهر ك اورته سي خرما و ليمون باغچلرينى حاوى بولمشدر .  
خديو سابق زمانده اوروپا كارى بر حكومت دائره سي ايله بر جامع  
شريف انشا ايدلمش اولدينى گي ، بر قاتوليك و بر قبطى كليساسى و آفريقا  
ميسيونرلى اچون بر مسكن مخصوص ايله بر جزويت مكتهى تأسيس ايدلمشدر .  
ايسته غزته لرك گاه بياض پاشا و گاه امين پاشا ناملريله ياد ايتدكلى  
دوقتور شنيچر اليوم شهر مذكوره قريب اولان بحر الغزال اتكلرينى كنديسنه  
مقر ايشدر .



اسپاده ملاح تشریر کهنده اوچجی مکفاته نائل اولان بحار قزی



## سیوا و ویشنو مذہبیری اربابی

هندستانده بومبایدن مدراسه قدر بر خط مستقیم چکہ جک اولسہق مذہب اعتباریلہ ایکی بہ تقسیم ایدلش اولور . بو خطک جهت جنوبیہ سندنہ بولنان اقوام ( سیوا ) و شمال جهتده بولنانلر ( ویشنو ) نامندہ بر ربتہ پرستش ایدرلر . قرون وسطیدہ بو ایکی معبود میلیونلرلہ ہندلی یمشدر .

بنگالہ کورفزی قربندہ واقع ( اوریسا ) دینلان محل ، براہمہ طاقتہ سی عندندہ ارض مقدسدر . زعمارنجہ اوراسی معبودلرک موعد تلاقیسی ویا محل نزولیدر . خرسٹیائیلر ایچون ارض فلسطین نہ ایسہ براہمہ ایچون ( اوریسا ) عینی در . اوریسادن جزیان ایدن انہاردن برندہ استحمام ایدنلرک - ولو طاغ قدر جسم اولسون - ہر درلو کبائر دن تجرد ایدہ جکلرینہ معتدرلر .

زمانزده اولکی گبی دین غوغالری یوقدرہ شمدی یالکز غوغای معیشت حکمفرمادر .

هانگی مذہبہ سالک اولدینی ہر شخصک آلتندہ کی اشارتدن فرق اولور . مثلاً آلتندہ افقی بر خط چکلمش ایسہ ( سیوا ) مذہبنہ ، و عمودی ایسہ ( ویشنو ) مستدیر ایسہ ( سافطاس ) مذہبنہ منسوبدر . عوام ناس مذہبیرینک بو علامت لرنندن ماعدا ہیچ بر حالنہ واقف دگلدرلر . بو علامت ایسہ ، ( طانہ ) گوبرہ سنک کولیلہ بر نوع یاغک خاطرندن عبارت اولان بر ترکیب ایلہ یاییلر .

## هوراسلزله کورياسلر

معلومدرکه روماليلر بديت ظهورلرنده آلباليلرله دائماً محارب و گاه مغلوب، گاه غالب ايديلر . بوخال سنه لزجه امتداد ايتمش اولديغندن هر نصل اولورسه اولسون محارباته برتيجه ويرمك ايسترلر ايدي . بناء عليه ايكي طرف عظماسي اجتماع ايدرک روماليلردن مشهور هوراس عائله سندن اوچ برادرله آلباليلردن کورياس عائله سنه منسوب اوچ برادرک مبارزه لرينه و هانگي طرف غالب گليرسه رومايه آنک حاکم اولمسنه قرار ويرلر . بو ايكي عائله اولادي تخصیص اولنان ميدانده برلشديلر . ايكي طرفدن دخي بيگلرله خلق تماشايه گلنمش ايدي .

مبارزه يه طوتشدقاريني متعاقب کورياسلردن بري هوراسلردن بريني اولديردی . بناء عليه ايکينک اوچ ايله صواشمه سي لازم گلدی . ايکنجی مبارزه ده دخي ينه کورياسلر هوراسلردن بريني تلف ايتدی . بوسفر ايسه اوچه قارشى بر قالمش ايدي . حال بوکه يالگنر قالمش اولان هوراس نصل اولسه بو اوچ برادرک حقندن گله ميره ک کنديسنک دخي برادرلری گي تلف اوله جغني پک اعلا بيليور ايدي . هوراس حياتنی سوديگی اچون دگل، اعدامي خالنده رومانک استقلالنی غائب ايدرک آلباليلرک احراز غالبيت ايده جکلرندن طولايي دلخون اوليوردي . في الحقيقه کنديسي ده مقتول اولسه ايدي بوگونه قدر طنطنه عنواننی محافظه ايتلش اولان روما، ده اوزمان بيتمش وَا کَا بدل (آلبا) نامی دنيای طوتمش اوله جق ايدي . هوراس قوه ذکاسيله اويله برهنگام اضطرارده برچاره ظفر کشف ايلدی . درحال عار فراری اختيار ايتدی . کورياسلر ايسه آردينه دوشديلر . روماليلر عارض اولان فلاکت مغلوبيتدن بشقه برده مبارزلرينک ارتکاب ايلديگی عار فراردن طولايي فوق الغايه حجيل دوشديلر . برطرفنده آلباليلر

( يوها !... ) صدالريه خصميرينك افتضاحي اعلايه جالشبورلردى .  
 نهايت هوراس ايستديگي نقطهيه واصل اولنجيه قدر قاچدقدن صكره دونوب  
 آردينه باقدى . اوچ برادري كنديسنه ايضال ايدن يول يان يانه ايكي آدم  
 كچمه جك درجه ده ايدى . بناء عليه اوچيده بكدريگريتك آردندن  
 گليوردى . هوراس درحال قلمچي چكدي ء كنديسنه قصد ايتك اوزره  
 اولان اوگده كي برادري ايكي به بولدى . متعاقباً اوچچي برادره هجوم ايدرك  
 آئنده يره سردى . اوچچي ايسه اوگنه يوارلمش اولان برادرلرينك  
 جسدلرندن ذاتاً اوركمش اولديغندن ، استعمال تدبيره ميدان بوله مقسز  
 اوگنه چيقان هوراسك شمشيرينه او دخي باش اگرك تكررنبوب دوشدى .  
 بناء عليه روما الباليله غالب گلدى .

قرايب طائفه سنده اسمى اعداد

كوچوك آنتيل آطه لرنده ساكن ( قرايب ) طائفه سنيك بعض احوالى:  
 بو طائفه نك لسانده اسمى اعداد آئنده كي وجهه غايت تحف در...

- مثلاً ۱ ديه جك يره بر پارمق .
- ۵ يرينه بر ال .
- ۱۰ ايكي ال .
- ۱۵ ايكي ال بر آياق .
- ۱۶ ايكي ال بر آياق بر پارمق .
- ۲۰ بر آدم .
- ۲۱ بر آدم و بر پارمق .
- ۲۵ بر آدم بر ال .

۳۵. بر آدم ایکی ال بر آباق .

۴. ایکی آدم .

۴۵. ایکی آدم بر ال .

۵۰. ایکی آدم ۲ ال .

ترکجهده اوتوز گوندن عبارت اولان زمان محدود ایله ( قمر ) معناسنه اولان ( آی ) تعبییر منگی تراب لساننده دخی هریری دیگرى مقامنده قوللانیلیر ایکی کله واردر . ( قاتی - نو ) ( نوئو - نو ) کله لری شهر و قمر معنالیینه در .

بنم زوجهم تعبییری یرینه « بنم قلم »  
 ارکک چوجق ایچون « آدم یاوریسی »  
 قیز چوجق ایچون « قادین یاوریسی »  
 دلی ایچون « ضیاسز »  
 پارمق ایچون « اولاد الید »  
 قوس قزح ایچون « قلم الهی »  
 تعبییر ایدر لر .

هندستان و شمالی آمریکا قرائبلی ایله آنتیل قرائبلی بینلرنده کی فرق یالکیز لونلرندن عبارتدر . یوقسه عادات و اخلاق و لسانجه هپ بردر لر . آنتیل قرائبلی یالیزلی طونج رنگنده، او برلی ایسه باقر رنگنده در . آنتیل قرائبلیینه صاری هندیلر اطلاق اولنور . صاچلری غایت رقیق، گور و اوزون، و آنوس گبی سیاهدر . سیمالری ترکرک اجدادی اولان موغول طائفه سینه مشاهددر . قامتلری بلند، اعضالری تام و قوی، بازولری سرد، سیمالری لطیف، طورلری وقارلی در . نسوانینک قارنلری چابوق بیور . بو عصرک ابتدالیینه قدر قارنلری

یاصسی و صدرلری ایبری ایدی . چونکه یوکاری باشلرنده طاشیرلر ایدی .  
مدنیت باشلرندن تخفیف بار ایلدیسه ده طبیعت اوثقاتی بطنلرینه تحمیل ایله  
بوصورتله جبر مافاة ایشدر .

### ماداغاسقار لیلرک بعض عاداتی

بحر محیط هندیده واقع ماداغاسقار جزیره سنده عموماً خانهلر (تشریق)  
ایدلش، یعنی کاملاً شرقه متوجهاً بنا ایدلشدر .  
اهالی صاغ، صول و اوک، آرد تعیرلرینه بدل شرق، غرب، شمال،  
جنوب تعیرلرینی استعمال ایدرلر . مثلاً اوشاغندن برشی اینستیه چک اولسه،  
( شرق طرفنده کی اوطه یه گیت، سفره نك جنوب طرفنده کی کتابی گتیر )  
ویا ( شمالده کی اسکمله بی غربده کی صو دستی سنی قالدیر ) دیر .  
تعیین اوقات ایچون دخی شو صورت جاریدر : چونکه جزیره مذکورده  
هنوز ساعت تعیم ایتمه مش اولدیغندن، آنلر اوقاتنی گونشك حرکاتیه تعیین  
ایدرلر . بالاده سو یلدیگمز وجهله اولرک جهات اربعه سی جهات اربعه  
اصلیه یه متناظر اولدیغندن گونش هر زمان براوک نره سنه اوررسه کافه بیوتک  
دخی اوراسنی ضیادار ایدر . مثلاً قبل الظهر ساعت طقوز دیه چک یرده  
( میتاغو - حاراطورو ) حرفیاً ترجمه سی : ( گونش طامک صاحاغنه گمش . )  
( زوال ) ( میتاغو - وووونانا ) گونش طامک تپه سنده . اوکله دن صکره  
ساعت ۱ ( میتسی - ویق - آندرو ) گونش اوک ایچنه باقدی .  
ساعت ۲ ( آمپی - طوطوعام - باری ) برنج دوگیلان یر آیدینلاندی .  
ساعت ۳ ( آمپا - ماطورا - یاناق - اومپی ) گونش پاصدیرمه اصیلان  
یره گوردی .

ساعاتى بىچى (طافاڧاڧا) (جرفيا ترجههسى) باغشى . چونكى  
اۆزىمان گونش مغربه ميل الماشدر .

### پروجودك مواد مركبهسى

بىك چوق كيمسەلر وجودلرينىك اساس تركباتى بىلىش اولسەلر نەقدر  
مىتەب اولوزلر . ازجمله آنلره برچسدر راز سو ، راز كومور ، معدن ، فلاندىن  
عبارتدر دىنلسە احتمال و بررلىمى ؟ مع مافيه حقيقت حال شوندىن عبارتدر :  
اولا رقاچ قوعه سو .

ثانياً بيوجك بر پارچه كومور، كه ايجه امتداد ايدر بر آتش حصوله كىير  
و بر اوتوبى ، قولانغش ايكي گوملگى اوتوليه جى قدر قىردىر .

ثالثاً راز دمير، كه بيوجك براكم بچاغى تشكيل ايدە بىلير .

رابعاً فوسفوركه آنكله ايكي قوطى كبريت اعمال اولنه بىلير .

خامساً مولدالماء كه براوافق بالون املا ايديله بىلير .

بونلردن ماعدا سودا ، پوتاس ، كىرچ ، ماغزىيا ، مولدالموضه ، قلور ،  
و آزوندىن برر مقدارى حاويدر .

### پروسيا دولتىنىك احتياط خزىنهسى

بىنوك فرەدرىق طرفىدىن ادخار و ترك ايدلمش اولان احتياط خزىنه  
سى، كه ۱۲۰ مىليون مارق، يعنى ۶ مىليون انگلىز لىراسىدىن عبارتدر .

برلین قریبندہ واقع ( اسپانداو ) قلعہ سنک ( یولیوس ) قلعہ سنندہ محفوظدر .  
خزینہ مذکورہ سنندہ ایکی دفعہ صورت مخصوصہ دہ تعیین قلنان  
بڑھیت نظر فندین معاینہ و تعداد اولنور .

یولیوس قلعہ سنک قپوسی ، مأمور اولان قومیسینون اعضائی کاملاً حاضر  
اولدقہ آچیلہ ماز . زیرا بوہیات قاچ ذاتن عبارت ایسہ ہر برینک یدندہ  
برر آناختار موجوددر . تعیر آخرلہ قابونک ہر کلیدینہ مخصوص براناختاری  
وہر آناختار کدہ برصاحبی واردر .

ذکر اولنان ۱۲۰ میلیون مارق ۱۰ قسہ منقسم اولہرق ، ہر قسم دخی  
اوز طور بہ تشکیل ایدر .

قومیسینون ، ہر معاینہ دہ بوطور بہ لردن برینی کیف ماتفق اخذ ایلہ  
وزن ایدر . اشبو معاینہ ختام بولنجہ بہ قدر قومیسینون ہیٹی تزدندہ بر بلوک  
عسکر بولغق بیوک فردریقک بر ایش اولدینی تعلیمات احکامندندر .

معاینہ نک ختامندہ بر قاعدہ بر مضبطہ تنظیم وامضا ایڈیلیر . و اعضانک  
الارندہ بولنان مفتاحلر بر آندہ چور یلہرک قپو کلیدلیر .

خزینہ احتیاط وزن اولنہ حق اولسہ ۴۷۷۶ کیلو غرام آلتون  
و ۶,۶۶۰,۰۰۰ کیلو غرام گوموش و ۷ میلیون کسپور کیلو غرام نیکلین  
عبارت اولدینی تعیین ایدر .

میلاد ایلہ ہجرتدن بری عجبا قاچ دقیقہ سرور ایلیدی ؟

میلاد عیسا دن بری ۷۲ کیسہ سنہ لردخی داخل اولدینی حالہ

۱۸۸۸ سنہ نظر فندہ تام ۱,۲۹۶,۷۵۶,۰۰۰ دقیقہ

و هجرت نبویه دن بری ۳۱۶ کیسه سنه لر داخل اولدینی حالده ۱۲۶۷  
سنه شمسیه طرفده ۷۸۰، ۷۶۰، ۷۱۶ دقیقه مرور ایلشدر .  
ایشته بومقدار، لسانمزده غایت اهمیتسز صورتده دوران ایدن میلیون  
و میلیارک قیمتی حقنده بر فکر ویره بیلیر صانیرز .

### آمریقا غزته لرینگ اعلان بدلی

آمریقا غزته جیلرینگ اعلاناتدن آدقلمی اجرتک عظمتی نظر دقتسه  
آلترسه استخدام ایتدکلمی محررین ایله مخابره زیاده معاش و یومیه لر تأدیبه  
ایتمکله برابر غزته لرینی غایت اوجوز صاته بیلله لرینگ سببی ظاهر اولور .  
جاهیر متفقده اک زیاده منتشر ۳ غزته دن بری ( شقاقو تریبون )  
نامنده در، که هر نومروسنده نشر ایدمک اوزره بر اعلان ستونی سنوی  
۱۰۴۰۰۰ مارق مقابلنده [۱] ایجار ایتکده در .

( نیویورک هرالد ) غزته سی عادی بر اعلان ستونی ایچون سنوی  
۱۴۶۰۰۰ مارق واک ای برستون ایچون دخی ۲۵۲۰۰۰ مارق المقده در .  
( نیویورک تریبون ) غزته سی اک آشغی ستونی ایچون ۸۵۰۰۰ واک  
معتبر ستونی ایچون دخی ۳۴۰۰۰۰ مارق آلیور . بونکله برابر مذکور  
غزته لریک اعلان صحیفه لری دائماً طولیدر .

یا عجبا اصحاب اعلان بوقدر فداکارنی اختیار سایه سنده نه قدر استفاده  
ایدیور! حقیقت حالده ایسه بواجرتی خاق اوده مکده در . زیرا اصحاب  
اعلان اجرت نشریاتی صاندقلمی اشیایه ضم ایتکده درلر .

[۱] بر مارق بش بحق غروشدر .

## عالمک اٹ نیوک زنگینلری

اٹ نیوک ثروتہ فرانسه دہ کی روچیلد عائله سی مالکدر، کہ اشبو ثروت اوچ  
میلیار فرانقن عبارتدر . آندن صگره بازون هیرش گلوکے ثروتی ۱۲۰۰  
میلیون فرانقدر .

بونلردن صگره شمالی آمریکا وانگلتره زنگینلری گلوک :

واردات سنویہ سی فرانق	ثروتی فرانق	
۷,۰۰۰,۰۰۰	۱,۳۷۵,۰۰۰,۰۰۰	حی غولد
۶۲,۵۰۰,۰۰۰	۱,۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰	ماکے
۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	انگلتره دہ کی روچیلد
۳۱,۲۵۰,۰۰۰	۶۲۵,۰۰۰,۰۰۰	وانڈر بیات
۲۵,۰۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	ا . پ . جونس
۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰	دوق دو وستمنستر
۱۲,۵۰۰,۰۰۰	۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰	جون آستور
۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰	ستوارت
۷,۵۰۰,۰۰۰	۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰	غوردون بہنت
۷,۵۰۰,۰۰۰	۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰	دوق دو سوترلاند
۶,۲۵۰,۰۰۰	۱۲۵,۰۰۰,۰۰۰	دوق دو نور تومبرلاند
۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	مارکی اوف بوت

## دومانلرڭ حفظ صحته مدارى

آمرىقا جاھىر متفقەسى اردولرېنىڭ طىببى مېتھى دوقتور كىنغ نام  
ذات تاليف ايلديگى بىر ائزده فابرىقە باجەلرېلە شومندوفر لوقوموتېفلرېدن  
وساىر بوقىلدىن دائىمى الاشتمال اوجاقلردن چىقان دومانلرڭ ( تىفو )  
خستەلغى ازالە وھوائى ميازمەلردن تھلىبە ايلديگى ادعا ائلىش اولديغىدن  
پارس اطباسندىن موسيو لئون بولان نام ذات دىخى پارسىڭ ( غزىت ابدومادر  
دومدىسىن ) يېغى جريدە اسبوعىە طىبە نامندە كى غزىتە سىندە مومى الھىك  
افاداتى تصديق ايلدىكن صگرە دىمشىدركە :

« آتش ياقەنك ميازمەلرى احما ايجون پك فائىدەلى اولدىغى اوتەدن  
برى معلوم بىر كىفئىدر . رومادە آرد صرە ظھور اتمككە اولان مالاريا  
ستھسى فابرىقەلر ستمندە پك بىوك بىر حكم سورەميور . آندىن بشقە اوجاقلرڭ  
نباتاتە پك بىوك بىر فائىدەسى واردر . چونكە آنلردن چىقان خامض فھمى  
اشجار ونباتات بلع ايدرك كسب قوت وحيادت ايدر . »





ات : یاز وقتنده بیله بر هفته قدر محافظه ایدیه بیایر . اتی سرکه یه  
 باتیرلش بر بز ایچنه یاخود یغورط ایچنه قویمهلی . یغورطده دها ایی طورر .  
 فقط هرگون دگشدرمک لازمدر . سرکه دها اهون دوشر .  
 هوا زیاده صیجاق ایسه اتی کوچوک پارچه لره تقسیم ایله بر طوپراق  
 قابه قویمهلی ، اوزرینه طوز اگمهلی ، دها اوزرینه ایکی پارمق قدر کومور  
 طوزی اورتمهلی .

تره یاغی : بونی چوق قارشدرمالی که ایچنده کی آیرانی وسودی چیسون .  
 ایجه طوز قارشدر ، بر چناغه باصدیر ، سرین بر محله قوی . خیلی وقت  
 بوزولماز .

تره یاغی آیلرجه محافظه ایچون دیگر چاره : یاغی ایی بیقه ، صکره  
 نزه صوینی آل ، کوچوک پارچه لره آیر ، بر چناغه قویوب ایجه باصدیر ،  
 بو چناغی بر تجردیه قویدقدن صکره ایچنه گیرمیه جک رادده تجردیه صو  
 طولدیر . یاغ اریلنجیه قدر صو تجردیه قایناسین ، بعده او حالیه براق  
 کندی کندینه صغوسون . اوزمان بر سنه بیله صائالانه بیلیر .

یمورطه : بر چوق زمان تازه قالمسی آرزو اولنورسه بر چاریک ساعت  
 قدر اونده بری طوزدن عبارت اولان صوده بر اقالی . صکره هوایه  
 عرض ایله قوروتمالی ، بر راف اوزرینه دیزمهلی . یاخود کیرج صوینه

باتیروب چیقاردقدن صکره قوروتمالی . فقط کیرج صوینه گیرمش عورطه  
 تریه یامق ایچون چالقانورسه کوبورمن .  
 عورطه صغوقدن طوگمش ایسه قوییدن تازه صو چکه رک ایچنه براز طوز  
 قارشیدردقدن صکره ایچنه آت . اون دقیقه مرورنده حال اصلینسی بولور .

الما : موسندن حزیرانه قدر صاقلانمق ایستیر ایسه آغاچدن اک صکره  
 بیتشنی آل . دقت ایته که چوروک اولسون . طاتلی صو قومنی بیقه ،  
 براق قوریسون ، هرر المایی بربرینه طوقمیه جق صورتده قومه گوم .  
 بو ترتیب المانلرکدر .

فرانسهده شو صورتله محافظه ایدرلر : المایی برر برر ایچنه وتمیز کاغذله  
 صاروب آلتنه درت بش پارمق آلچی قونمش برفوچی به قورلر بعدنه الماری  
 دیزوب دها اوزرینه بینه آلچی دوکرلر .  
 زدهده النمش کوله گومرلرکه آلچیدنده قومندنه ای در .

چیروز : معلومدرکه بوبالق مایسده قوریدیلیر . براینکی آی دوام ایدر .  
 قیش وقتنده بوناچیز شیئی آغرنجه آلتون ویرسهک بوله مازسک . وقتنده  
 اک اییلرینی آل ، برتخته صندوقک ایچنه برقاریش قدر النمش کول طولدر ،  
 بعدنه برصره چیروز اوزرینه ایکی پارمق کول دوک ، بینه برصره دها دیز ،  
 کذا او قدر دها کول قوی ، بویله بویله صندوقی طولدرنجه به قدر برصره  
 بالی ، برقات کول قوی ؛ صاقلا ! موسمنه قدر قطعاً بوزولماز .

پاناته : تعریف ایده جگم تدبیر ایله سنه لرجه طیا نه بیلیر . برسته قوی !

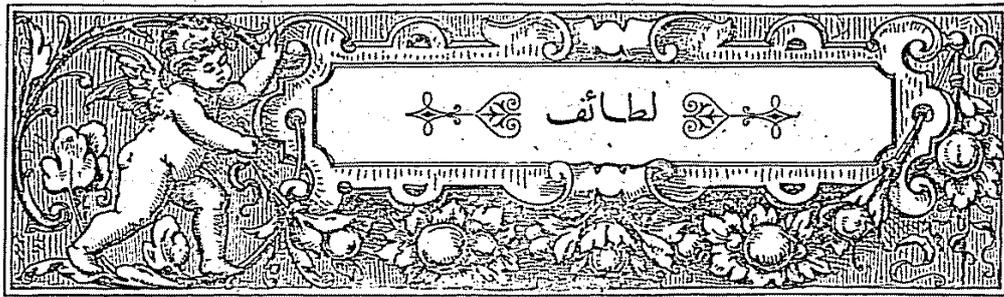
بوسپتي غايت قاينار برصويه باتيروب چيقاز، يا گونشه ياخود جريان هوايه  
عرض ايت قوريسون، بعده قوري برمحله ديز، سنه لجه طورر .

ايبك منسوجاني يقامق : قاشي برماصه اوزرينه ياي . برفانيلا  
پارچه سني ايجه صابونه، ايتق صو ايله يوقاريدن آشاغي طوغري دلك ايله .  
كبر و لنگه لر چيتمش ايسه قماشك او بر بوزيني چويره عذيني اجرا ايت .  
صكره صغوق صويه باتيرلمش برسونگرله او صابوني دفع ايله، گولگه يه براق  
قوريسون . اكر قماش سياه و يامائي ايسه بو عمليان دن صكره طاتلي عرق  
ايله دلك ايله، اوتولديگك زمان اوزرينه بر بز قوي، دقت ايت اوتوپك  
صيقاق اولسون .

حالي لري تميزلك : حالي لري اول بهارده قالديره جغكر وقت لحنه  
ترشيسنك ياراقلرني اوزرينه سرگز، براز طورسون . بعده سپورگه ايله  
حالي لك هر طرفه طوقنه جق صورنده سپورك . هم غايت گوزل تميزلر،  
همده گوگه دن محافظه ايدز .

سونگرلري تميزلك : قوللانمقدن قيرارش و فنا قوقى پيدا ايتمش  
سونگرلري بركاسه و يا چناق ايجه قويدقدن صكره اوزرينه ليون صيقالي  
و صيقلمش ليونك پوصه سيله قابوقلرني ده پارچه ليوب سونگرك اوستنه  
قويمه لي . بو حالده ۲۴ ساعت براقه رق بعده اوستنه قينار صو حاشلايوب  
براز صكره تميز صو ايله بيقه مالي .

سونگرلري بياضتمق و يموشتمق ايسترسه گز قوللانما مشلرندن الكز .  
ايكي گون قدر سوزولمش كيرج صوينده ترك ايديكز . قارگي بياض اولور .  
شوراسي محققدر، كه بو صورتبه بياضتمش سونگرلر چابوق چورر .



دیلنجیك بری اوڻ ڦوسندڙ ٻوٽان خدمتچی ڦیردن برازییه جك ایستر .  
 بسله ایچری به گیردك بردیلیم اتمک کسدکن صکره کتیرر دیلنجی به ویرر .  
 دیلنجی نه دیسه بگنیرسکر؟ مثلاً الله راضی اولسون ! ویا دها  
 نزاھتپور ایسه یاور یجغم الله سنی ده بویله او، یارق صاحبی ایتسونده بنم گبی  
 محتاجله اعانده بولندیرسون ! خیر، هیچده اویله دگل . بودرلو حال  
 آشیایانه ، شکر گذرانہ تمیلرینه سنهله شرقیه نك مخصوصاتندن در .

صدی دگشدریمه لم ! دیلنجی دیرکه خانم ڦیر ! بونك اوزرینه برارده  
 تره یاغی سورہ جك اولورسه گر آرتق ...

دیلنجی، شو تمی طمعکارانه سی اوزرینه فک دهان آزاره موافق  
 برچهره غنیف طاقتغه باشلایان خدمتچی به میدان ویرمہ دن - طارله  
 یاور یجغم ! بوگون دیلنجیلکه سلووکک یگر می بشنجی سنه دوریه سنی اکمال  
 ایلدمده سایه گرده یاغلی براکمهکه (ژویله) می اجرا اتمک ایستردم - دیمشدر .

ایکی تاجر :

بری — جانم برادر ! موسیو هامہر، نصلدر، زنکینمیدر؟

دیگری — نیچون سوریبورسک آلا جغکمی وار؟

اولکی — بوق ! بالعکس بورجم وار .

دیگری — ای بورجک وارسه زنکین ویا زگورد اولسندن سکانه؟

اولكى — نصل بگانه ! زنگين ايسه آنى ويرر ايكى قات دها اودىچ  
مال آليرم ؛ زگورد ايسه ياننه سيله اوضرا نام .



پوليسله بر حريف آره سنده :

— باقسا گه سن نچيسك ؟

— كيم بنمى ؟

— اوت !

— هر گون هچ . يالكر بازار گونلرى كليسا اوگنده طوران مشهور

اعمى .



ايكى رفيق آره سنده :

— اى ارقاداش ! بقالم ۱۸۸۸ سنه سنى نصل كچيردك ممنوعيسك ؟

— او ! ... چوق ممنوم . چونكه بورجلرم برسنه دها اسكيدى .



— جانم نديما بك ! شهيمما بكك حرمنده شايان تقدير نه حال بوليورسك ؟

— بيم زوجه م اولمامسنى .



زوج وزوجه آره سنده :

زوج — ( ساعت ايكى مچقده اونيك قپوسنى چالهرق )

زوجه — كيمدر او ؟

زوج — ( حدتله ) واى ! بوساعنده بندين بشقه برينى مى بكليورسك ؟



ايكى فقير آره سنده :

— نصل اوشويورميسك ؟

— نصل اوشويويم ؟ قاچ درجه صغوق اولديغنى بيليورم كه !



برمادام سوسلتمش اولدینی حالده طیشاری به چیمق اوزره ایکن کندی  
تقوذنی هر حالده بیلدیرمک ایستیان قوجهسی آرقه سندن دیرکه :

— زده به گیدیورسک ؟

قادین قوجه سنک سوزینه اصلا اهمیت ویرمیه رک :

— جانم زده سنی ایسترسه اورایه !

— یکی اما نه زمان عودت ایده جکسک ؟

— نه زمان جانم ایسترسه !

— (زوج اوفکه ایله) فقط دها کچ قاله جق اولورسه ک قیرارمها !



ایکی غاسقونیالی آره سنده :

بری — بوراده بر عکس صدا وارکه بر کره سویلنان لقردی بر ساعت

ظرفنده سکز دفعه تکرر ایدر .

دیگری — آدم سنده اوده بر شیئی ! بن اورمانده کی کوشکمده قالدیغم

کیچهلر ایشامدن طاغیرک ایچریسنه طوغری بر کره « فرانسوا ! اویان . . »

دیه باغیریم . صباحلین فی الحقیقه تمام ساعت بشده عکس صدا بنی اویاندیزر .



شومندوفرده ایکی رفیق آره سنده :

بری — تاهل ایتدیگم گوندن بری یوزمک اوستنده تمام بیسک

اوقهلق بر طاش حس ایدیورم .

دیگری — امان برادر یواش سویله ! قوندوقتور ایشیدیرسه بیک

اوقه یوک اجرتی ویرمگه مجبور اولورسک .



بیسوک فرهدریق بر کون عرب به ایله برادری پرنس هازینک سراینه

گتمک اوزره عرب سینه بینه جگی سردهده عرب به جی به « قرداشماک سراینه ! »

دیر ایسهده عرب به جی ایشتمدیگندن « زده به ؟ » دیه سوال ایتمه سیله عرب به

قپوسنی قپامقده اولان اوشاق، قرالك سوزینی « قرداشمك سراينه» ديه تکرار  
ایتمکله فرهدریق کولهرك اوشاغه دیرکه : « طور چاقین عودتمده بن سکا  
قرداشلغی صوبه یله گوستیریم »



زوج ایله زوجه آرهسنده :

زوجه — ( کچ گلان قوجهسنه ) آرتق سن گوندن گونه آرتیورسك.  
بوکجهده ساعت ایکیده گلدك . تمام شمعی ساعت ایکی پی چالدى .

زوج — ( مست ) ساعت ایکی پی می چالدى ... یالان .. ساعت  
بوی چالدى .... همده .... ایکی کره بربری آرقه صره بری چالدى .  
بن صاعیرمییم !



بر طیب ایله برقادین آرهسنده :

طیب — زوجگر بوگون نه یدی .

قادین — صیغراتی یدی .

طیب — اشتها ایله می .

قادین — خیر! ازمه پاتاسله .



حساب درسنده :

معلم — ( چوجغك برینه ) مثلا اون سکز فراتلق برشی آسه گده  
کندیسنه یگرمی فراتلق بر آلتون ویرسهك تاجر ك نه یامسی لازم گلیر ؟

چوجوق — سونیمی اقدام !



پدرله مکتبدن گلان اوغلی آرهسنده :

چوجوق — والددم زرده باباجغم ؟

پدر — مطبخده اوغلم ؛ دمین اشچی ایله غوغا ایتدیده شمعی مطبخده

حدتدن قاینیور .



صنایع نفیسه درسنده :

معلم — فلورانسده بیوک کلیسای گوردک دکلې ؟  
شاگرد — اوت ! اوراده بولدیغ وقت زیارت ایتشم .  
معلم — پک ای . قوسندن اچری گیرکن اڭ زیاده نظر دقتکی  
جلب ایدن نه ایدی ؟  
شاگرد — غایت گوزل برانگلیر قیزی .



محاکمه اثناسنده بر بکر یله حاکم آرسنده :

رئیس — دیمک که سز مذنونی او کچه گورمشسکز . گوردیگنزه مین  
ایده بیلمیسکز ؟  
شاهد — پکده مین ایدهم : لکن بر شیشه راقیسنه بحث ایدرم که  
او ایدی .



نوظهور ادیباردن بر یله بر ذات آرسنده :

ادیب — لکن بوکون نه لطیف هوا ! اقدم طبق ناپولی هواسی .  
رفیق — ناپولی به سیاحت بیورلدیمی اقدم !  
ادیب — خیر ! ادبای مشهوردن وولترک ژوغر افیاسنده اوقودم .



مشری ایله بر لوقانطه خدمتکاری آرسنده :

مشری — غارسون بن بوچور بانی بیهم .  
غارسون — نیچون اقدم چور به پک ای در .  
مشری — بیهم دیورم سکا .  
غارسون — بشقه بر طباق چور به کتیریم . بلکه بونده بر قصور واردر .  
( چور به طباقنی آلب گیدر )

مشتري — بن بونیده بیه م !  
 غارسون — امان افندم بوندن بشقه چور به مز یوقدر (لوقانطه صاحبی  
 چاغرر) باقگر ! بوافندی چور به بی ایسته میور . دکشدیردم ینه بگنمیور .  
 لوقانطه جی — عفو ایدرسکزر افندم ! چور به مزده هج برقصور یوقدر  
 صانیرم . نیچون ینیورسکزر ؟

مشتري — دوستم ! چور به چتاللا نیمز قاشقله اچلیر . قاشق یوقده  
 آنک اچون بیه م دیورم .



برقادین ایله ناپخته بر بک افندی آرسنده :  
 قادین — دیمک کریمه می بختیار اتمک آرزوسنده بولنیورسکزر ؟  
 بک — اوت افندم ! دنیا ده اخص آمالم اودر .  
 قادین — او حالده آنی بختیار اتمک اچون بر چاره واردر . سزه آنی  
 توصیه ایدرم .

بک — امر ایدک افندم اجراسنه چالیشیرم .  
 قادین — قیزمی آلمقدن واز کچرسکزر . آنی بختیار اتمک اچون بوندن  
 اعلا چاره اوله ماز .



فلسفه درسنده :  
 معلم — ( کتانی قیایه رق ) ایشته افندیلر شمدی عقلی بتیردک ، کله جک  
 درسده فکره کله جکزر .  
 شاگرداندن بری — همتگرله آندنده خلاص اولورز افندم !



علم طب امتحاننده :  
 میز — شمدی بحث ایتدیگمزر خسته لغه مبتلا بر خسته نیک حالی  
 فالشمس اولدیغنی گور برسه کز نه یپارسکزر ؟

شاگرد — ايرتسى گونه قدر بىكلم ابي اولدى نه اعلا ؛ اولماز ايسه  
الله رحمت ايلسون !



هرشيدىڭ برسېي وار :  
خواجه — آفرين چوجىم : باق بوگون پك اوصلى اوطوردىڭ .  
چوجىق — نه يپايم خواجى ! قىدى ! ايكي گوندر بوينم طوتلدى ده  
قىلدانه ميورم .



عقايد دينيه درسندە :  
معلم — بر انسان وفات ايتدىكن صكره زه گيدر .  
چوجىق — مزارلغه .



تارىخ درسندە :  
معلم — ( قيصر رومك رين نهري اوزرنده انشا ايلديگى كوپرى يه  
دائر معلومات وىردىكن صكره ) آكلامديغىگىز برشى وارمى ؟  
برچوجىق — اوت ! كوپرىنىڭ انشاسى اچون صرف ايدىلان پاره .



فلاحت وزراعت مکتبندە :  
خواجه — قىون اتنى اوزون بر مدت قوقوتماق اچون اك اعلا  
چاره نه در ؟  
برشاگرد — اك اعلا چاره قوينى صاغ صاقلامقدر .



پدرله اوغلى :  
پدر — خواجه سنى يتون گون نه اچون دوگيور ؟  
چوجوق — بىدن قوتلى ده آنك اچون .



عقائد دينيه درسنده :

معلم — سن سويله باقيم چوجم جنته گتمك ايجون نصل اولمق  
لازمدر .

چوجوق — اولمك لازمدر .

آرسلان وقابلان گي بر طاقم يرتجي حيوانات سير ايتدين حريفك  
ري كندی جسارتني مدح ايتديكي صرده « شو قفسه كيم گيره بيليرسه  
آشا بش يوز فرانق ويريرم » ديمه سيلاه ر كويلي « بن كبررم » ديه ايلرويه  
كلنجه، جانباز اويله ايسه قيوبي آچهمده گير ديدكده، كويلي « پكي گيرديم  
اما اولاي اچندهكي حيوانلري بشقه بر قفسه قوي » ديمشدر .

محكمهده :

رئيس — اسمگز نه در ؟

مظنون — عبدالله

رئيس — واسطه معيشتكز ؟

مظنون — ( ايجني چكرك ) ايج گوكيلكي اقدم .

تاريخ درسنده :

معلم — آنيال نچون آب طاغرينك اوزرندين كجدي .

چوجوق — اووقت تونل دها يابلماش ايديده آنك ايجون .

معلم — باق شو آدم وقتيله محاربده آياغنه قورشون يديكي ايجون

طوبالليور : سز بو حالده نه يپار اينديكز ؟

شاگرد — زده آنك گي طوبالليور .

پدريله چوجق آره سنده :

چوجق — بوگون خواجه بگا بر طوقات اورمق ايستدي !  
 پدر — ايستديگني نهدن بيلورسك ؟  
 چوجق — ايسته مش اولسه ايدي اورمازدي .



حال احتضارده بولان بر عربه جي ايله ياپاس آره سنده :

ياپاس — اولاد ! حال سختكده كليسا به گيدر ميدك ؟  
 عربه جي — هر بازار ياپاس افسدي ! فقط عربه مه مشترى آلق  
 همچون قپوسنه قدر .



عقايد دينه درسنده :

معلم — ( النده كي الماي كوستره رك ) جناب حقاك زهده بولنديغي  
 سويلر سهك سكا بو الماي ويريرم .  
 چوجق — سن بگا بولنديغي يري خبر ويررسك بن سكا برسپت  
 الما گتيريرم .



ديگر :

معلم — ( اورتهده طوران صوبايي گوستره رك ) بو آتش سونديكي زمان  
 زهده گيدر .  
 چوجق — سن بگا اولاد زهدهن گلدديگني سويلر سهك بن ده سكا  
 زهده گتديگني خبر ويريرم .



## گونه ۳ ایستردیا آیده قاچه بالغ اولور .

بیوک فرهدریقک پدری برنجی فرهدریق غایت حسابی بر ذات ایدی .  
حتی بو حالندن طولای مشارالیهک خسته بیله قائل اولانلر واردر . فقط  
مشارالیه خسیس اولیوب اسرافی سومزدی . معتادی وجهله بر آی  
باشنده مصارف شهریه دفترینی معاینه ایدرکن گوزینه ۱۵۰ عدد ایستردیا  
تصادف ایدر ؛ بونک اوزرینه قارشینسده طوران سرای وکیلخجیله بینلرنده  
شویله بر محاوره کچمشدر :

قرال — گونه ۳ ایستردیا آیده قاچ عدده بالغ اولور ؟

وکیل خرج — طقسانه افدمز !

قرال — بیلیرسکز که بن هر صباح قهوه آلتینسده یالکز ۳ ایستردیا برم .

وکیل خرج — اوت افدمز !

قرال — یا اوله درده بو دفترده کی ۱۵۰ ایستردیا نه اولور ؟

وکیل خرج — افدمزه ۳ صاعلام ایستردیا حاضرلق بش ایستردیا

آلغه توقف ایدیور ؛ چونکه ایکسی چوروک چقیور .

قرال — ای بو چوروک ایستردیالرک جزاسنی بز می چکه جگر ؟

وکیل خرج — بو ایشنده ایستردیا جیله افدمزدن بشقه ذی مدخل

بو قدر ؛ چونکه حریف قبالی صاتیور ؛ افدمز ایسه آچلش بیورسکز .

یا ایستردیالری کندکز آچنی اختیار اتمه لی ؛ یا خود بوفضایه راضی اولمالی .



بیوک فرهدریق، هولاننده سیاحت ایتدیگی صرده بر لوقانطه یه

گیره رک اوچ یورطه ی . چیقوب گیدرکن پاره سنی سؤال ایلدیگنده،

لوقانطه جی اوچ یوز فیلورین ( یعنی بهرینه اون لیرا ) طلب ایدنجه،

قره در يق - نه ديمك! بوراده بمورطه او قدر نادر ميدره، كه بو قدر پاره ايستورسك؟  
- قوليله اظهار تعجب ايلسي اوزرينه لوقانطه جي - خير شوكتليم! بمورطه  
بالعكس بك مبذولدر. فقط لوقانطه بي بر قرالك تشرifi اندردر - جوابيله  
استظراف ايلشدر.



ماريا ترمزانك اوغلي و خلفي اولان ايمراطور ايكنجي يوزهف بر دفعه  
فرانسه يه سياحتنده اتباغندن اول واصل اولديغي بر كويده لوقانطه يه  
گيرمش ايدي.

لوقانطه جي، قيناقتندن مشار اليهك اجنبي بولنديغني آكلاديغي گي  
اوستريا ايمراطورينك او جوارده گزديگني دخي بيلديگندن، كنديسندن  
ايمراطورك خدمه سندن اولوب اولديغي سؤال ايدر. يوزهف ايسه - خير  
آنردن دكم - جواني ويرر! واستراحت ايمك اوزره بر او طه يه گيرر -  
براز صكره برشي لازم اولوب اولديغني سؤال مقصديله ايجري گيرن  
لوقانطه جي، آينه نك قارشيسنده مشار اليهك كندي كنديسي، تراش ايمكده  
اولديغني گورنجه ينه مراق سائقه سيله - ايمراطوره هيجمي مناسبتكز  
بو قدر؟ - ديدگنده مشار اليه - اوت واردر؟ حتى بعض كره آني  
بويله تراش بيله ايدرر. - ديمشدر.



بر زوجه هر اقشام داخل فراش اوله جنفي ضرده زوجني ويرلق  
معتادي ايمش. قوجه سي براز زمان ايجون بشقه بر شهره گتمك اوزره  
زوجه سيله وداغ ايدركن ديركه: - جام اميلي! بگا صيق صيق، مکتوب  
ياز. فقط مکتوبلرک سنك معتادك اولان يتاق ورورلريله مالي اولسون.  
زيرا اون سنه دن بري بگا نني مقامنه قائم اولديغندن غر بته دخي سن  
ياتمه بولنش گي محظوظ اولوزم.



مکتبدين شهادتنامه آلهرق يکي چيتمش اولان بر قيز بر گون باصمه  
صاتمقده اولان بر يهودي بي چاغه روق بگنديگي بر قماشك بهاسني صورار .  
چرچي — آرشيني ۷۰ پاره يه در .

قيز — اما بن اون اوچ آرشين آلاجم دها آشاي اولمازمي ؟  
چرچي — هايده مادمازل سنك خاطر ك ايجون آلتمش يدي پاره يه

ويريم .

قيز — (منون اولهرق كندي كندينه) ۱۳ كره آلتمش يدي، آلتمش  
يگي . ديه حساب به باشلار اينه ده بردزلو بوله ماز . بودفعه ده ترسنه ۶۷ كره  
۱۳ ديه تکرار ذهنا ضرب ايتمك ايسترسه ده بتون بتون ذهني قارشديغندن  
يهودي يه . خير خير ! بن واز كچدم . سنك ديديكك گي تمش پاره يه  
اولسون ديمشدر .

( شيك ) تعبيرينك صيغه مبالغه سيلاه توصيفه لايق بر بك زاده قولتق  
صنداليه سنه قورولمش اولديني حالده او طه سندن ايجري گيرن ، پدرينه استقني  
بوزميه روق ديركه :

— جانم پدر بکا براز پاره ويرسنده گيدوب دنيايي گورسه م .  
— سنك دنيايي گورمكلكلكه برشي ديه مم . فقط دنيا سنك حالنده  
بولنان بر آدمي گورمسنی ايسته مم .

والده اينه كريمه آره سنده :

والده — جانم ايجي ! دو قورله صقي فيقي قونشديغكه گوره باري ازدواج  
حقتده بر فکیر آلا بيلدکمی ؟

كريمه — خير والده جگم . شمدي يه قدر بکا ديديكی سوز يالکيز — بز  
سنکله اولنه جك اولورسه ق والده كينه برابر می او طوره جق — سؤالندن عبارتدر .

دارلفنون معلمه شاگرد آره‌سنده

معلم — موريس اوغلم! سؤاللامك اوجنه موافق جواب ويره‌مدك  
بك اعلا! فقط ديگر اوجنه هيچ جواب ويره‌مدك آنك سببي نه؟

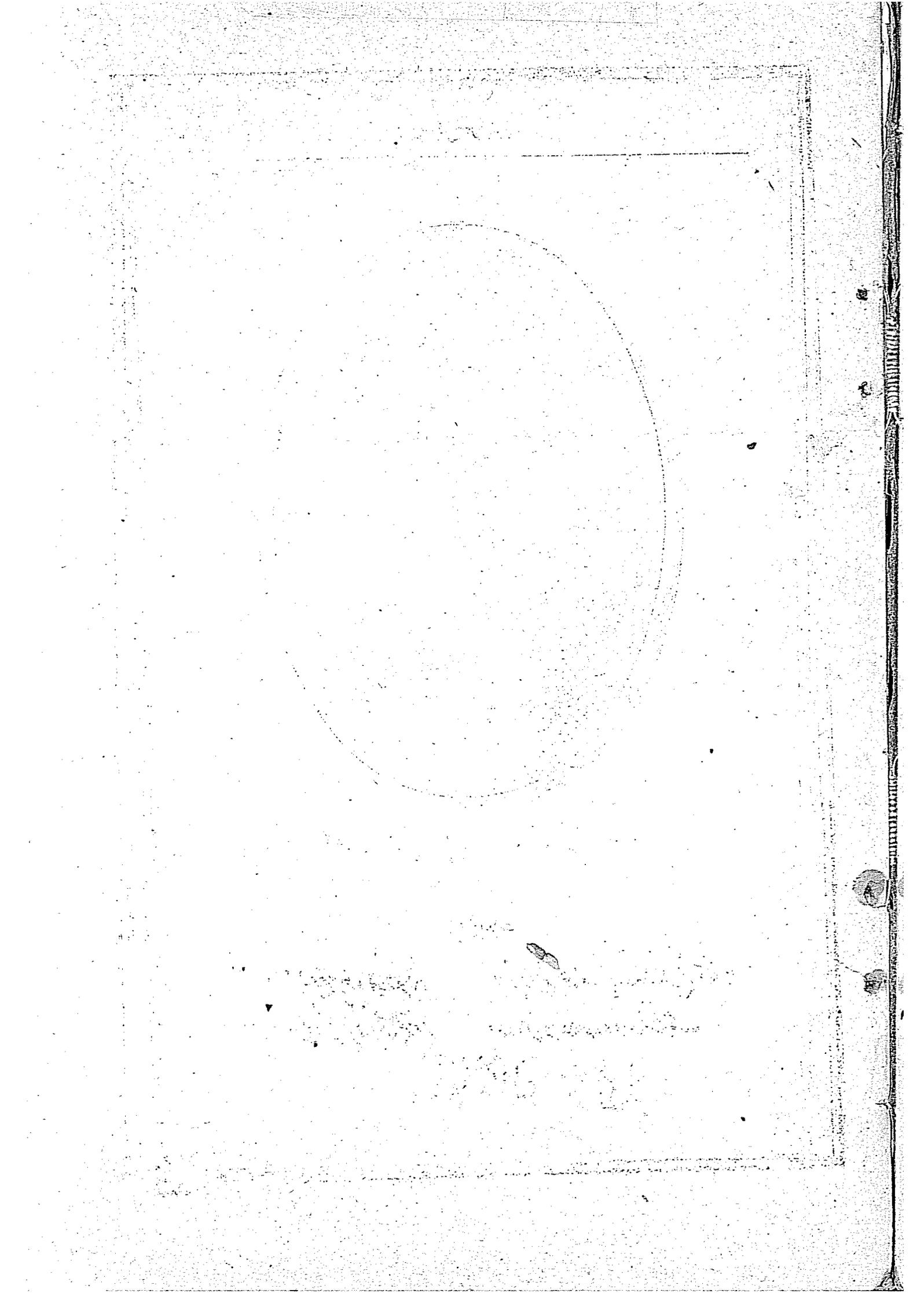


روچيلد ايله يهودى بر سائلا آره‌سنده :

برگون روچيلد بيت الصرافيسندن اوطوررکن يانسه بر ديلنجي گيرمك  
ايستر. فقط روچيلدك خانه‌سنده ذاتاً سئله اچون مخصص بر مبلغ اولديغندن  
قوجي هيچ بر سائلي يانسه چيقاروبده تجيزه ميدان ويرمز .  
حال بوکه يهودى قوجينك ويره‌ديگي مثلاً بش فراتفاق بر سئکيني آلمق  
ايسته ميره‌ك « بن باروني گوره جگم بشقه بر افاده‌م واردر » ديه يانغره يه باشلا ديغندن  
حريفى بر درلو دفع ايده‌مزلر . نهايت روچيلد مجبور اولور يانسه قبول ايدر .  
سائل اچيري گيرر گيرمز روچيلد ديره‌ك — چوق ديگله‌مگه وقم يوق چابوق  
سويله چونکه وقم قيمتلي در .

بونك اوزرينه يهودى « پكي افندم! الله عمر گزه برکت ورسون. جناب  
حق گونگري گونگزدن اعلا ايلسون. بنده گر پك فقيرم بونگله برابر طموزي  
قز، بشي ارکک اون درت اولادم وار، قز لرمك بشي قوجه يه واره حق  
چاغده ايکن بر درلو ممکن اولوبده اولنديره‌مدم . اگر الطاف کرمانه گز  
امداده يتشمزسه هم حالمز پك خراب اوله حق، همده ... » ديه مقدمات  
سائلا نه يه باشلا ينجه، روچيلد حد تلنه‌رك « مهي عارسز حريف! سکا قوجي ياره يي  
ويره جک ايدي، سن طوتدك مهم سوزم وار ديه آلتوب بورايه چيقدك .  
بي تجيز ايديوورسك » ديه تکرير ايتديگنده سائل ( بر وقار جدي ايله )  
« عفو ايدرسك بارون افندي! سن بکا ديلنجيلگك يوناني مي اوگرته جکسك! »  
دئش و بوسوزدن روچيلده منبسط اولغله « حقاك وار هر کس مسالگنك  
حکمني اجرا ايدر » ديره‌ك حريفك مسؤني اسعاف ايلشدر .







محمد نامق کمال - ۱۲۰۶ - ۱۳۰۶

الوفضایه

سولہ خطاب انبی فلک کومنی

سہ در بلا کورہ فرات کج

ما یور شیخ  
مردانہ  
کمال

بر پروردہ برہ لی افراہ

دھکم نفسہ ارضیہ کیمہ صورت

کمال

۱۲۵۶ سنهسى شوالنىڭ يگىرىمى كۈنى گونى عالم حياته  
ورود ايتىدى .

۱۳۰۶ سنهسى ربيع الاولنىڭ يگىرىمى كۈنى بازار گونى  
ساعت سگىرى ۲۰ كچەرك اتمام فلاكتنامە وجود ايلدى .

« ماضى ماضى وجف القلم »

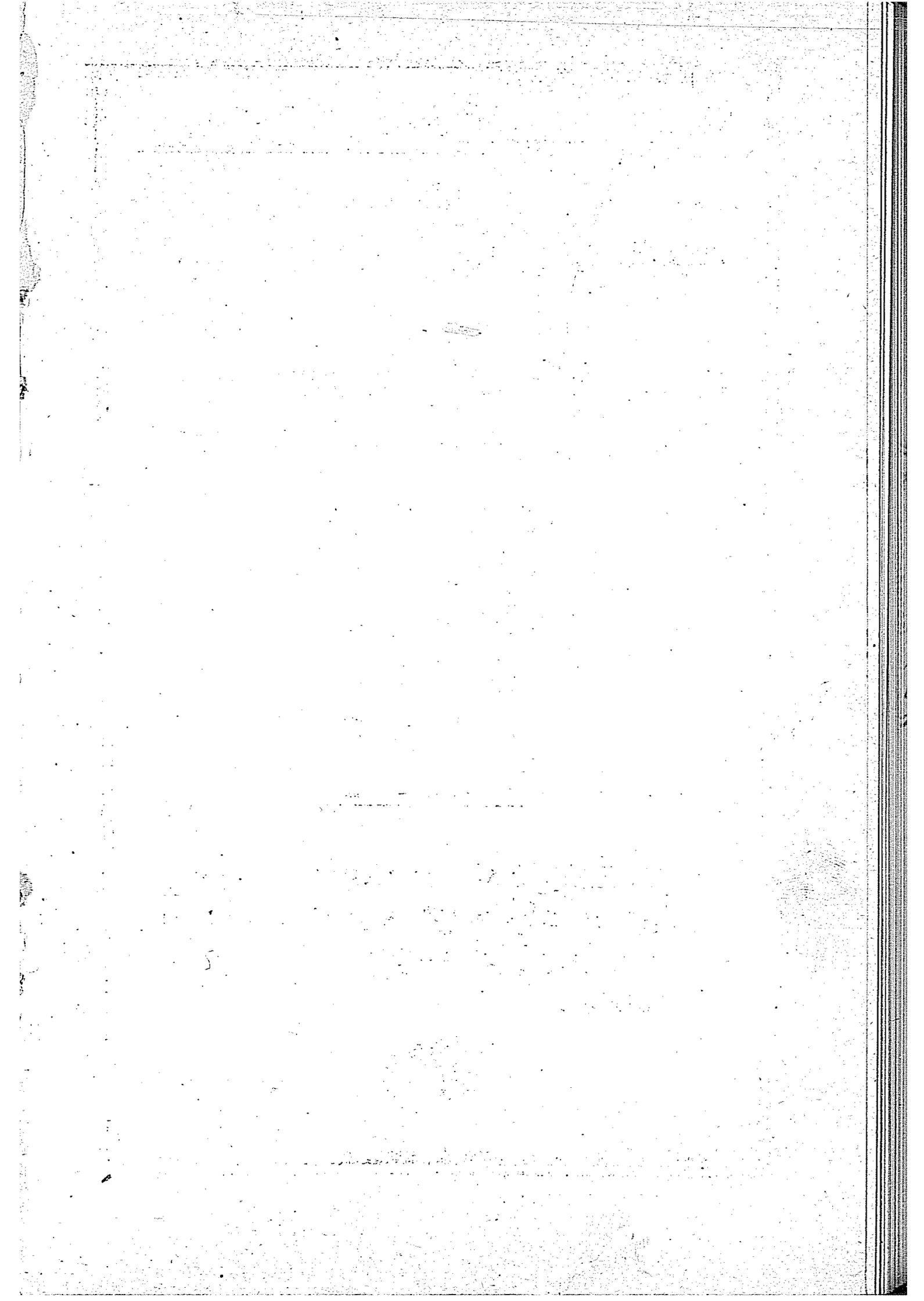
حكمنى اتمام ايدىنجه خامە صنع قديم  
شخنة موت ايلز بر لحظه تأخير زمان

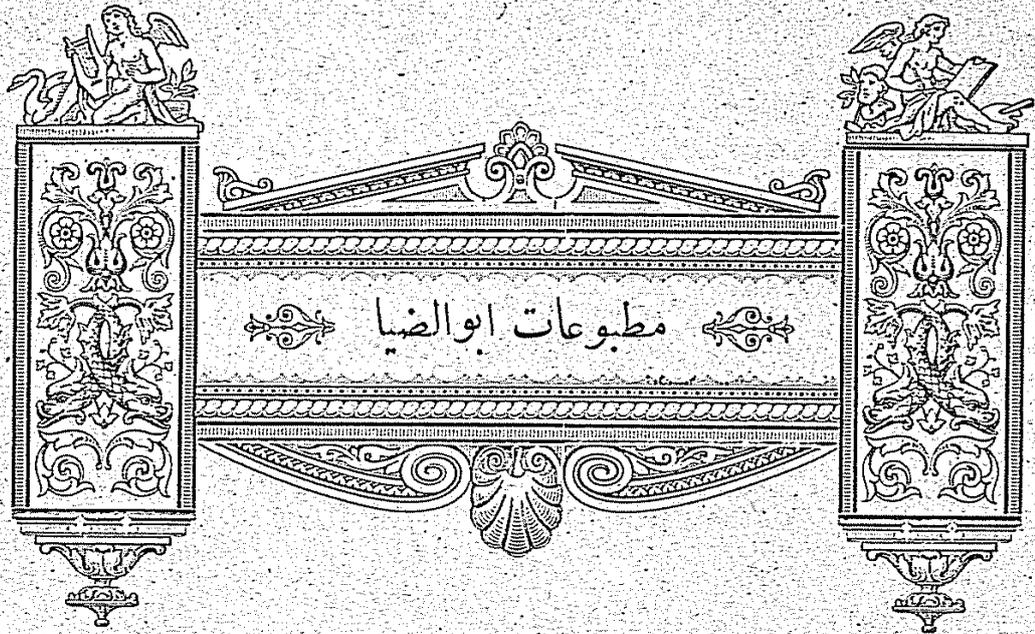
بسم الله الحى القيوم

« كل من عليها فان »

امضاسنى حاوى اولان رقعە، خط دستى دركە تصويرينك آلتە تحرير ايله  
بوصديق قديمە اهدا ايتىدى . فوطوپي ايله عينا نقل ايتىلدى .  
مشاريەك ترجه حال ادبىسى آريجه نشر اولمىق مقرر در .  
ابو الضيا توفيق







## کتابخانه ابوالضیا

جزوی ۱۰۰ پاره

### شمی به قدر نشر اولان اجزاسی

۱ عدد ترجمه امثال علی ❁ امام علی کرم الله وجهه حضرتلرینک امثال جلیله حکمیله لریدر که حروف هجا ایله ایکی ستون اوزره مرتبدر . برستونی اصلی اولان عربی به وبر ستونی ترجمه سی اولان ترکیه به تخصیص ایدلمشدر . اشبو اثر کزین کتابخانه ابوالضیاک فایحه اجزاسیدر . مترجمی معلم ناجی افندی

۲ جزویت جمعیتک تعلیمات خفیه سی ❁ جمعیت یسوعیه نیک افعال دسا - سانه سیله صور اجزایه سی حقنده افراد جمعیتک خواصنه مخصوص تعلیمات خفیه در که بر قاج سنه مقدم بو هیانک مرکز اداره سی اولان پراغ شهرنده اله کپریلان لاتینجه نسخه سندن آلمانجه به ولسان مذکوره دن دخی السنه غریبه ده احاطه کلیه سی مسلم اولان قول آغاسی طاهر افندی معرفتیه ترکیه به ترجمه ایدلمشدر .

۳ الی ۹ منتخبات تصویر افکار - سیاسیات قسمی ❁ ادبیات عثمانیه نیک طور زمانه توفیقاً تجدید واحیاسنه همت ایدن شناسی ایله آنک خلف معرفتی اولان کالک بوندن یکریمی بش سنه مقدمدن یکریمی سنه مقدمه قدر سیاسیات وادبیانه دأر نشر ایتمش اولدقلری مقالات نفسیه نیک ال کزیدقلری اوج قسم اعتباریه انتخاب ایدیلدرک قسم اولی اولان سیاسیات طاقی ۴۶۸ صحیفه دن عبارت ۷ جزو وجوده کتیرمشدر .

۱۰ حل مسئله طوفان ❀ بو اثر طوفان نوح حقننده السنه عوامده دوران  
ایدن اسرائیلیاتک رد و ابطالنی و بوبلای آسمانیک  
حصراً قوم نوحه شامل اولهرق عموم اقوام و قطععات خمسہ ارضہ عدم تعلقی  
ناطقدر که نقل و عقلک او خصوصده کی شواهد و دلائلیله توشیح و تزیین اولمشدر .

۱۱ الی ۱۳ تخریب خرابات ❀ اجله ادبای عثمانیه دن ضیا پاشا مرحومک  
اثر تریبی اولان ( خرابات ) نامنده کی مجموعه  
اشعارک برنجی جلدی ایچون کال بک افندی طرفندن جامع مشارالیه ارسال اولنان  
مؤاخذہ نامه در .

۱۴ سفارتنامه احمد رسمی ❀ اون ایکنجی عصر هجری رجال سیاسیه سندن  
کریدی احمد رسمی افندیکن سلطان مصطفای  
ثالث طرفندن پروسیا قرالی مشهور بیوک فره در بقی زدیته واقع اولان سفارتیه اثنای  
شیاحتده کی مشهوداتی و پروسیا دولتک اوتاریخده کی اطوار مدیه و تنظیمات عسکریه سنی  
حاکمی بر تقرر در .

۱۵ و ۱۶ شناسی مرحومک دیوانچه اشعاریدر که فرانسه زجه دن نظماً ترجمه ایلدیکی  
اشعار غریبه دخی اصلاریله رابر ذیل ایدلمشدر .

۱۷ جدال سعدی بامدعی ❀ حکیمات شیخ سعیدین کستانده مندرج بر محاوره ک  
نظماً ترجمه سیدر . ( کال بکک منظوم و ناجی  
افندیکن مشور بر تقریضنی حاویدر )

۱۸ بهار دانش ❀ هندلی شیخ عنایه اللہک آثار ادبیه سندن اولان اشبو حکایه  
کال بک افندی طرفندن لسان فارسیدن ترجمه ایدلمشدر .  
مشار الیهک اثر مذکوره یازدیغی مقدمه ادوار ادبیاتک بر تاریخ مجلی حکمنده در .

۱۹ و ۲۰ قانیره تاریخی ❀ ۱۰۰۹ تاریخنده آچیلان مجمار سفرنده مجاهد  
مشهور تریاقی حسن پاشا طرفندن فتح اولنان  
قانیره قلعه سی ظفرنامه سیدر که فاضلی مرحومک ( حسنات حسن ) عنوانی تالیفندن  
لم و تلیفنی صورتیه کال بک افندی طرفندن تخریر ایدلمشدر .

۲۱ قلودگو ❀ و یقتور هوغوونک متروکات قلبه سندن اولان بو حکایه صحیحیه  
اینای بشردن بر مظلومک سرگذشت مصیبت مآلنی عالم انسانیت  
اعلام مقصدیه یازلمش بر اثر عبرت اشتمالدر . مترجمی سلانیکلی توفیق افندی

۲۲ سفارتنامه احمد عزیمی ❀ ۱۰۲۵ سنده سنده پروسیا قرالی ایکنجی فره در بقی  
زدیته مأمور اولان احمد عزیمی افندیکن  
تقریریدر که احمد رسمی افندیکن سفارتندن ۱۹ سنه مؤخر اولدیغی جهته آنک خارچنده  
بعض تحقیقاتی شاملدر .

۲۳ و ۲۴ مسئلهٔ مجبوتة عنها \* تصوير افكار ايله جريدهٔ حوادث آره سنده  
آچيلان بر مباحثه ادبييه شاملدر . تصوير  
طرفدن ويريلان اجوبه شناسينك اثر قلمی در .

۲۵ الی ۲۷ بيوك فرهدريقتك ملاحظاتی \* پروسيقراالی بيوك فرهدريقتك  
۹۴۹ پارچه مطالعات حكيمه  
وسياسيه وادبيه سنی جامع بر اثر پر كزیده در . مترجی قول آغاسی طاهر بك

۲۸ و ۲۹ تعقيب \* تخریب خراباتی متعاقب ايكنجی جلد خرابات ايجون  
كال بك افندی طرفدن ضيا پاشا مرحومه مرسل ديكر  
بر مؤاخذه نامه در .

۳۰ و ۳۱ قوچی بك رساله سی \* اندرون همایون رجالندن كوريجهدلی  
قوچی بك مرحومك نظام دولته متعلق  
سلطان مراد رابعك اراده سيله قله آديغی تلخیصاتدر .

۳۲ مباحث مختصره فنيه \* حكمت طبيعیه وساره به متعلق بعض مباحثی  
متضمندر .

۳۳ دور استیلا \* دولت عثمانیه نك دور استیلا سنه دائر كال بكك اثر قلمی اولان  
رسالهٔ پر كزیده در .

۳۴ جزويت تاريخی \* عالم انسانيتك طاعون ذی حیاتی حكمنده اولان جزويت  
طائفه سنك هر نوع مقاصد شنيعه لرینی اجرا ايجون  
ارتكاب ايندكزی افعال سيئه نك تاريخ مجملی در . مخالفین رهبانیه دن فرانسز منشی  
مشهوری [لئو تفسيل] طرفدن نشر ايدلمشدر . مترجی احمد راسم افندی .

۳۵ مکتبه متعلق لطائف \* آلمانیا ادباسندن برذاتك مکتبه لرده جريان ايدن  
لطائفه واطفال مکتبه ايله حقای معلین آره سنده  
وقوعه كلان مضحكانه دائر ۲۰۰۰ بو قدر فقره بی شامل نشر اولنان اثرندن ملتقط بعض  
نوادری حاویدر . مترجی قول آغاسی طاهر بك

۳۶ و ۴۰ منتخبات تصوير افكار - ادبيات قسمی \* تصوير افكارده  
اولنان مقالات ادبييه نك اك كزیده لرینی شاملدر .

۳۷ تاريخ مختصر بشر \* عنوانی دخی ناطق اولديغی اوزره بنی بشرك ظهور  
وانتشارنده کی احوالیه بالتدریح اكتساب ایلديکی رقیاتك  
تاریخ مجملی در . احمد راسم افندی طرفدن كتب معتبره دن التقاط صورتیه ترجمه ونقل  
اولنشددر . ( هر صنف ايجون شایان استفاده در )

۳۸ و ۵۵ سانحات العجم ❁ مشاهیر شعرای ایرانك كرك ضروب امثالدن و كرك  
امثاله مشابه حكیمانه اقوالدن معدود اولان بعض  
ایات و مصارعی كه ( سانحات العجم ) عنوانیه جمع و ترجمه اولمقده در . برنجی ' جزوی'  
او كلیتاك اولی اولق اوزره حافظ شیرازینك و ایگنجیسی كلیم همدانینك مصارع  
حكیمدرینه تخصیص ایدلشددر . منتخب و مترجمی معلم ناجی افندی

۳۹ ضیا و حرارت ❁ ضیا و حرارتك ماهیت و کیفیتنی موضح بر اورددر . فرانسهجه دن  
علی طریق الالتقاط ترجمه ایدلشددر .

۴۱ و ۴۴ و ۴۶ و ۴۹ حسن و عشق ❁ مشاهیر شعرا دن شیخ غالب مرحومك  
از مشهوریدر .

۴۲ و ۴۵ مشهور قوماندانلر ❁ روما مشاهیر مؤرخیندن ( قورنه لیوس ند .  
پوس ) نام منشی ' كاملك ' مشهور قوماندانلر  
ترجمه احوالی « نامنده کی تالیف كزیده سی ترجمه سیدر . آلمانجه دن مترجمی قول آغاسی  
طاهر بك .

۴۳ ویانه سفارتنامه سی ❁ اقدینك آوستریا ایپراطور یجه سی ماریا تره زا نزدینه  
اولان سفارتنه متعلق بر تقریری در .

۴۷ ترقیات علیه و مدنیه ❁ الیوم اعقاب و آرابی منقرض اولمش اقوام سالفه  
ایله زمانمزه قدر دوام ایدوب گلش اولان اقوامك  
ترقیات علیه و مدیدلرینه دار منقح و مفید معلوماتی شاملدر . محرری احد راسم افندی .

۴۸ تشكیل جهان ❁ اوزرنده بولنددیغیمز چامور بارچه سنك و ضیا و حرارتی ایله  
بزی تنویر و تسخین ایدن شمسك و سایر اجرام سماویه نك  
کیفیت تشكیله دار غایت مفید معلوماتی جامعدر . كذا احد راسم افندی .

۵۰ اطلاق الافكار ❁ تعدد زوجات جقنده اورو پالیرك مطالعات و مؤاخذاتی  
منطقاً رد و محاکمهی و وحدت نکاحك باعث اولدیغی  
سینات و سقائی ناطق ادهم برتو پاشا مرحومك بر اثر لطیفی در .

۵۱ و ۵۲ سهو مضحك ❁ انكلیر شاعر مشهوری شكسپیرك آثارندن بر مضحكه  
لطیفه در . انكلیرجه دن مترجمی حسن سری بك .

۵۳ و ۵۴ فزائسه سفارتنامه سی ❁ سلطان سلیم ثالث طرفندن ۱۲۲۱ سنه سنده  
فرانسه ایپراطوری نابولیون بوناپارت  
نزدینه سفارتنه اعزام قلنان رجال باب عالی دن سید وحید افندی نكدر .

۵۶ اسکی رومالیر ☉ رومالیرک عادات و اخلاق ملیه لریه صورت معاشره لریه  
دائر عایت مفید معلومات تاریخیه بی جامعدر . ملتقطی  
احمد راسم افندی .

۵۷ عرفان پاشایه مکتوب ☉ کال نک افندیک ادبیات جدیده بی مدافعه  
متوفی عرفان پاشایه بر مواخذة نامه سیدر .

۵۸ و ۵۹ قدمای ملوک مصریه تاریخی ☉ خارجیه ناظری اسبق خلیل  
شریف پاشا طرفندن بوندن  
۲۵ سنه اول پهر سبورغ سفارتنده بولندیغی اوانده شهر مذکور علوم شرقیه انجمنیک  
التماسی اوزرینه تألیف ایلمش بر اثر معتبردر که خطه مصریه نک اوج بیک سنه مقدمندن  
ایدی اسلامه کجدیکی زمانه قدر اولان ادوار تاریخیه سنک بر تاریخ مجملی در .

۶۰ ترکیات ☉ شاعر شهیر روحی بغدادینک ترکیب بند مشهور یه سامینک  
وضیا پاشا مرحومک نظیره لرینی حاویدر .

۶۱ دای ایله یکن ☉ آلمانیا شعرای مشهوره سندن ( شیلر ) ک آثارندن بر مضحکه  
لطیفه در . آلمانیجه دن مترجمی بولاند زاده ولی بک .

۶۲ ازهار تاریخیه ☉ فرانسه مؤلفین بنامندن نامنه منسوب لغت مشهوره صاحبی  
( پیتزلاروس ) ک تواریخ اقوام و ملله تصادف ایتدیکی  
اقوال و قصص عربیه بی ناطق ( له فلور ایستوریق ) نامیله تدوین ایتمش اولدیغی اثر  
مشهوردن منتخب فقراتی جامعدر . منجی احمد راسم افندی .

۶۳ تضرعات سنان پاشا ☉ فاتح سلطان محمد دورینک رجال علیه سندن  
پادشاه مشارالیهک مصاحب و معلم و وزیر  
حضرت بک زاده سنان پاشانک ( ترکی تصوف ) نامیله مشهور اولان تضرعاتنامه سندن  
منتخب مقالات ایله وزیر مشارالیهک ترجمه حالی جامعدر .

۶۴ نیقولا شامفور ☉ فرانسه نک اون سکزنجی عصر رجال ادیه سندن مواخذ  
مشهور شامفورک ترجمه حالیه بعضی اقوال لطیفه بی

۶۵ قدمادن برقاچ شاعر ☉ تعلیم ادبیانده آثار یله استشهاد اولنان قدمای  
شعرا سندن بعضی ذواتک ترجمه حالیه ماهیت  
شاعر اندری حقنده بعضی ملاحظات ادیه بی حاوی در . مؤلفی اکرم بک .

۶۶ ملت اسرائیلیه ☉ یهودیلرک منشاریه حقلرنده کی اسنادانه دائر در .  
محرری ابوالضیا

٦٧ امپراطور ويلهلم ❁ آلمانيا امپراطوري متوفي برنجي ويلهلمك ترجمه حالي  
محررى ابوالضيا

٦٨ بارقه ظفر ❁ كال بك بوندن يكرى بش سنه مقدم طرز قديمي تقليداً  
يازديغى قحنامه قسطنطينيه .

٦٩ مقدمه جلال ❁ كال بك جلالدين خوارزمى عنوانه يازديغى تيارونك  
مقدمه سيدر كه ( قلاسيق ) و ( رومانتيق ) تعبير اولنان  
طرز تحريره دائر ايضاحات ادبيهى شاملدر .

٧٠ سرورى مؤرخ ❁ شاعر مشهور سرور بك ترجمه حاليه اك منتخب  
تواريخى جامعدر . محررى ابوالضيا

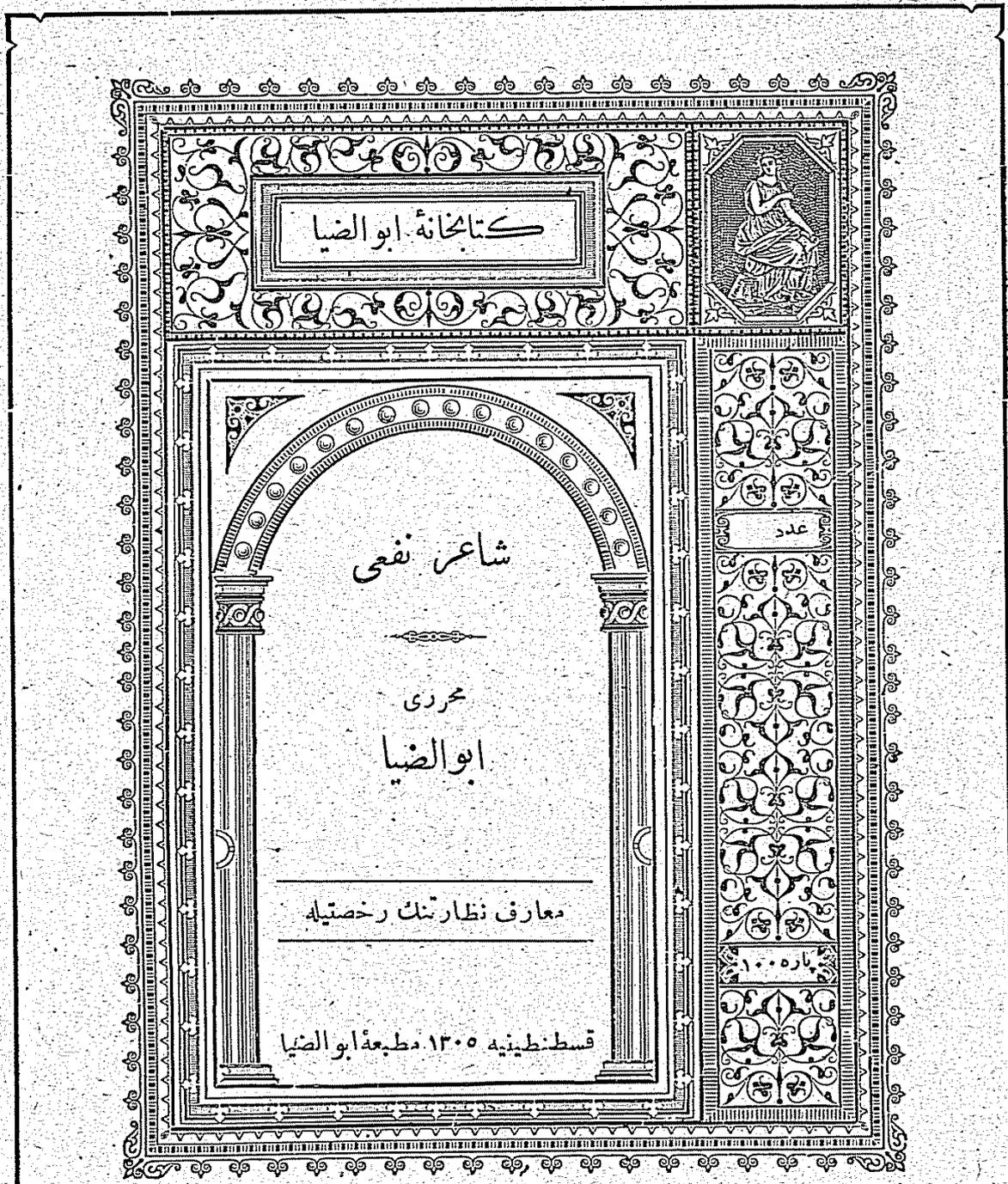
٧١ و ٧٢ ميزان الحق فى اختيار الاحق ❁ كاتب چلبى مرحومك علوم  
نقله وعقليهك وجوب تحصيل  
حقنه تشويقات حكيمانه بي وبعض اعتقاد عاميانهك تصحيحه كندى ترجمه حالي حاوى  
برتاليف مفيددر .



SATINALMA

19-11-1993

F. DAŞARAN



کتابخانه ابو الضیا هفتده لا اقل بر جزو نشر اولنخده در .  
 نته کیم شمده به قدر علی الدوام ۷۲ جزو نشو ایدلمشدر . بناء علیه مذکور  
 کتابخانه نک سنه لگی ، یعنی . ه نسخه سی اعتباریله آونه قبول اولندیغندن  
 بوصورتله . ه نسخه به اولجه مشتری اولوق ایستیانلردن بهر عددی آلتش  
 پاره اعتباریله پیشین ۷۵ غروش آله جقدر . آریجه ۱۶ غروش ۱۰ پاره  
 پوسته اجرتی آلتور .



ربیع معرفت

۱۲۹۹ و ۳۰۰ و ۳۰۱ و ۱۳۰۲ سنه لینه مخصوصه  
 مندرجاتی [ مواد تقویمی سی استشا ایدیلجه ] هر  
 زمان ایچون شایان استفاده معلومات متوعه دن  
 عبارتدر . فی ۷ بیجی غروش ( ۱۳۰۳ سنه سینه  
 مخصوص اولانک نسخه سی قلامشدر ' ۱۳۰۴  
 سنه سینه مخصوص اولانی ۱۵ و ۱۳۰۵ سنه سینه  
 مخصوص اولانی ۲۰ غروشدر )

جمل منتخبه کمال

کمال بک افندینک یکریمی بش  
 سنه دن ری یازمش اولدق لری  
 بیکن مجاوز مقالات  
 ادیه لرینک اک کزیده لر دن  
 نخب برجموعه در که منتسین  
 ادب و انشا ایچون شایان  
 حفظ و اتقان برچوق جمل  
 لطیفه بی شاملدر .  
 ایکنجی طبعی فی ۷ بیجی .

ظفر نامه ثابت

سلطان سلیمان ثانی  
 ۱۱۰۱ سنه هجره سنه  
 آیدیفی انکروس ( یعنی  
 بحار ) سفریته مأمور  
 اولان قریم خانی سلیم کرای  
 نامنه شاعر مشهور ثابتنک  
 شهنامه فردوسی بی تقلیداً  
 بر تاریخ منظومیدر .

فی ۳ غروش

## مدرسة العرب

باني مدينة اسلاميه اولان عربلك ادبيات  
وحكيمات وعلوم وفنون وصنایعك كافة اقسا  
منده احراز ايتدكلى كالات ايله وجوده كتيبر  
دكلى مائر جليله في معرفدر . في ١٠ غروش

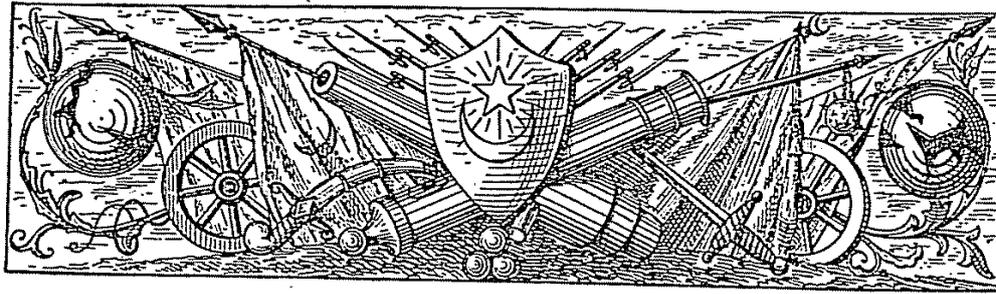
## نمونہ ادبیات عثمانیہ

سکرنجی عصر هجریدن زمانزه قدر ائک مشهور ادبامزک  
یعنی سنان پاشا، فضولی، قوچی بک، نعیم، ندیم، کانی،  
حق پاشا، عصمت بک، قوجه سکیبان باشی ايله مترجم  
عاصمک ومتاخرینیدن عاکف ورشید و فؤاد وجودت  
وادهم پرتو وضیا وسعدالله پاشا ايله شناسی وکالک  
مقالات مختلفه ادیبلرندن ٩١ پارچه آثار برکزیده بی وهر  
بر صاحب قلم حفسده بعض ملاحظاتی شاملدر .  
اوچنجی دفعه اوله رق بعض علاوات ايله در دست  
تشیلدر .

## محرمات خصوصیه عاکف پاشا

عاکف پاشا مرحومک منافاسندن یازدیغی مکاتبی

شاملدر . في ٥ غروش



# ملت مسلح

آلانيا ارکان حرب مير آلايرندن فريقي فون درغولتس باشاك  
عصر حاضرک احوال عسکریه سی حقنده کی اثر بينظيرينک  
ترجمه سيدر . مترجمی قول اغاسی طاهر مک

DAS VOLK IN WAFFEN

v.  
Freiherrn von der Goltz  
ins türkische übersetzt

v.  
Adjutant-Major Tahir Bey

2te Auflage

Preis M 6.



✿ محرات کمال ✿  
دردست طبعدر



# لعمري أبو الضياء

بمنه تعالى شباط نهایتنده نثرینه باشلانیه جق وهفته ده  
بر جزو چقار یله جقدر .

طشهر لده آبونه اوله جق ذوات یالکر اسمله به محل  
اقامت لرینی یلدرملی و اوچجی جزو ک یدلرینه وصولنده  
بدل اشتراک اولان ۶۰ غروش ایله پوسته اجرتی ایچون  
۲۵ غروش ارسال ایتلیدر لر .

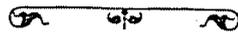
بسم الله الرحمن الرحيم

# مجموعه ابو الضياء

برنجی جزو دن الی اوچجی جزو نه قدر مجلد و اجزا اولدوق  
مطبعة ابو الضیادن اشترا اولنه یلور .

## ضروب امثال عثمانیه

۴۰۰۴ عدد مثلی و منظوم و مشهور بیکدن زیاده شواهد  
ادبیه بی شاملدر . شناسی و ابوالضیا  
مجلد فی ۲۰ غروش



تبصره عاکف پاشا

عاکف پاشا مرحومک بر اثر  
مشهوریدر که کان بکک محم.  
کتاب ادبیه سیمله برابر طبع  
ایدنشدر . فی ۵ غروش

انگیزسیون تاریخی

ادبای عثمانیه دن ضیا پاشا  
مرحومک اثر قبلی در  
فی ۵ غروش

## فرانسه مطبوعات نظامنامه سی ترجمه سی

مکب سلطانیدن علوم ادبیه شهادتنامه سیمله مخرج اذکیادن بیروت مدرسه سلطانیه سی  
مدیری احد فوزی افندی طزفندن ترجمه ایدلمش و هر صحیفه ایکی به تقسیم اولنه رقی  
قسم بالاسنه ترجمه سی و ذیلنه دخی اصلی اولان فرانسه ترجمه سی ترتیب ایدلمش اولدیغندن  
ترجمه ایله اشتغال ایدنلر ایچون مفید برآئردر . فی ۴ غروش

مشاهير لغويون بن عبد الرحمن بن محمد بن سعيد الانباري نك هجرتك آلتجي عصرى  
اوانلندم تالیف ایتش اولدقلى بركتاب فوائد نصابدر كه الفاظ متشابهه ادیبه نك  
فروق معانیسنی ارانه ایدر . شمدي به قدر هچر بر طرفده طبع اولنماش اولان بو اثر  
کزين بوکره متجربین علمای عراقدن آلوسی زاده صاحب الفضل والکمال ابوالبرکات  
محمود افندی طرفندن مطبعه عاجزانه مه اهدا وترتيب تصحیحاتی دخی طرف عالیلرندن  
لطفاً درعهده وايضا بيوريله رق صورت مکمله و صحیحه ده شمیل اولمشدر .  
فی ۱۲ غروش

ديوان اطعمه ابو اسحاق شیرازی

ابواسحاق شیرازينک اسامی و اوصاف اطعمه یی حاوی دیوان اشعاریدر . زیرنه اسامی  
اطعمه یی مبین برده لغجه علاوه ایدلشدر .

ديوان البسه نظام الدين محمود قاری

نظام الدين محمود قارينک اوصاف واسامی البسه یی حاوی دیوان اشعاریدر . زیرنده  
اسامی لباسی حاوی برده لغجه واردر . فی ۱۲ غروش

نظامات

املاك ویرگوسی - فی ۴۰ پاره

تحصيل اموال نظامنامه سی - فی ۶۰ پاره

حدایه نظارتسه مربوط محاکم نظامیه ایله دوارده  
آلمسی لازم کلان خرج تعرفه جدیده سی . فی ۶۰ پاره

مأمورین ملكیه ترجمه حال نظامی - فی ۴۰ پاره